STEPHEN KING

NEMIGA

ANTRA KNYGA

Stephen King

NEMIGA

Romanas

Antra knyga

Iš anglų kalbos vertė
ERIKA BUJOKAITĖ

Kaunas
1998

Stephen King. Rinktiniai raštai, 11 tomas

INSOMNIA
New York, Signet Books, 1995

ISBN 9986-486-76-9 (Antra knyga)
ISBN 9986-486-75-0 (Dvi knygos)

14 skyrius

1

Buvo be penkiolikos keturios, kai Ralfas pasiekė namus. Silpnumas vėl įslinko į kūną. Ralfui atrodė, lyg jis būtų nemiegojęs jau kokius tris amžius. Vis dėlto Ralfas jautėsi geriau negu bet kada po Karolinos mirties. Suėmęs save į rankas. Labiau panašus į *save.*

O gal tuo tik pats nori tikėti? Kad žmogus negali taip kentėti be jokios teigiamos atsvaros? Viliojanti mintis, Ralfai, bet nelabai tikroviška.

Gerai, - mąstė Ralfas. - *Galbūt esu truputį pasimetęs.*

Iš tikrųjų. O be to, dar įbaugintas, apsvaigęs, praradęs orientaciją ir seksualiai susijaudinęs. Tačiau viena aiški mintis smelkėsi per emocijų mišinį ir ją reikėjo įgyvendinti pirmiausia: Ralfas turėjo susitaikyti su Biliu. Net jei būtų reikėję atsiprašyti. Juk galų gale Bilis nepriėjo prie *jo* ir neištarė: "Ei, vyruti, atrodai siaubingai, papasakok man viską." Ne, tai *jis* nuėjo pas *Bilį.* Jis apsiriko, bet tai nieko nekeitė, ir...

O, Ralfai, ir ką man su tavim daryti? - Karolina aiškiai prabilo į jį - kaip ir tomis pirmomis savaitėmis po mirties, kai jis kovojo su liūdesiu, aptarinėdamas viską su Karolina mintyse... o kartais ir balsu, jei tik pasilikdavo bute vienas. - *Bilis viską sugadino, mielasis, o ne tu. Matau, kad tu taip pat engi save - kaip ir tada, kai dar buvau gyva. Regis, kai kurie dalykai niekada nesikeičia.*

Ralfas šyptelėjo. Taip, tikrai, galbūt kai kurie dalykai niekada *nesikeičia* ir galbūt ginčas kilo daugiau dėl Bilio kaltės. Svarbiausia, ar Ralfas norėjo atsisakyti Bilio draugystės dėl kvailo ginčo ir svaičiojimų, katras teisus, o katras kaltas. Žinoma, jis to nenorėjo, ir jei susitaikymui prireiks atsiprašymo, kurio Bilis nenusipelnė, tai kas čia taip baisu? Ralfo žiniomis, tuose keturiuose skiemenyse, kurie sudarė žodį "atsiprašau", kaulų nebuvo.

Karolina jo sąmonėje atsakė į šią mintį bežodžiu nepasitikėjimu.

Niekis, - eidamas šaligatviu, Ralfas atsakė jai. - *Darau tai dėl savęs, o ne dėl jo. Ar dėl tavęs.*

Ralfas sutriko, nes dėl pastarosios minties pasijuto kaltas, lyg būtų įvykdęs šventvagystę. Bet mintis nuo to nepasirodė mažiau teisinga.

Ralfas pradėjo raustis kišenėje, ieškodamas rakto, ir tada pastebėjo pritvirtintą prie durų raštelį. Jis bandė susirasti akinius, bet prisiminė, kad paliko juos viršuje ant virtuvinio stalo. Ralfas atsitraukė, norėdamas perskaityti Bilio keverzonę:

Brangus Ralfai/Luiza/Fėjau/ ir visi kiti,

beveik visą dieną praleisiu Derio ligoninėje. Man paskambino Bobo Polhersto dukterėčia ir pasakė, kad šįkart tai tikriausiai įvyks. Vargšelis jau beveik baigė savo kovą. 313 palata Derio ligoninės intensyvios terapijos skyriuje - ko gero, paskutinė vieta žemėje, kur norėčiau praleisti tokią gražią spalio dieną, bet geriau atliksiu pareigą iki galo.

Ralfai, atleisk, kad šįryt taip tave užsipuoliau. Tu atėjai pas mane, ieškodamas paramos, o aš vos nesubjaurojau tau veido. Atsiprašydamas tik noriu pasakyti, jog Bobo liga visai susilpnino mano nervus. Būsiu skolingas tau vakarienę... jei tik dar panorėsi vakarieniauti su tokiu kaip aš.

Fėjau, prašau, prašau, PRAŠAU, *liaukis urgzti apie tą sušiktą šachmatų turnyrą. Pažadėjau, kad žaisiu, o aš savo pažadų nelaužau.*

Sudie, žiaurus pasauli,
Bilis

Ralfas su palengvėjimu ir dėkingumu atsitiesė. O, kad ir visi kiti pastaruoju metu įvykę dalykai taip lengvai išsispręstų kaip šis!

Ralfas užlipo viršun ir papurtęs arbatinuką ėmė pilti į jį vandenį. Tuo pat metu suskambo telefonas. Skambino Džonas Leidekeris.

- Džiaugiuosi, kad pagaliau tave radau, - tarė jis. - Jau ėmiau nerimauti, bičiuli.

- Kodėl? - paklausė Ralfas. - Kas atsitiko?

- Galbūt nieko, o galbūt ir daug kas. Čarlį Pikeringą paleido už užstatą.

- Sakei, kad taip niekada neatsitiks.

- Klydau, - susierzinęs atsakė Leidekeris. - Ir klydau ne vien dėl to. Sakiau, kad teisėjas tikriausiai skirs keturiasdešimties tūkstančių dolerių užstatą, bet nežinojau, kad Pikeringo teisėjas bus Stedmenas, kuris visada tvirtino, jog *netiki* beprotybe. Stedmenas paskyrė aštuoniasdešimt gabalų. Pikeringo advokatas nėrėsi iš kailio lyg veršiukas mėnesienoje, bet nieko negalėjo padaryti.

Ralfas nulenkė galvą ir pastebėjo, jog rankoje vis dar laiko arbatinuką. Jis padėjo jį ant stalo.

- Ir jis vis tiek sugebėjo *sumokėti* užstatą?

- Aha. Prisimeni, kai sakiau, jog Edas išmes jį kaip skutimosi peiliuką su sulaužytais ašmenimis?

- Taip.

- Pavadink tai dar vienu smūgiu Džonui Leidekeriui. Vienuoliktą valandą ryto Edas įžygiavo į užstatų priėmimo kontorą su pilnu lagaminėliu pinigų.

- Aštuoniais tūkstančiais dolerių? - paklausė Ralfas.

- Sakiau lagaminėliu, o ne voku, - atšovė Leidekeris. - Ne aštuoniais, o aštuoniasdešimt. Jie vis dar šneka apie tai teismo rūmuose. Po velnių, apie tai čiauškės ir po Kalėdų.

Ralfas pabandė įsivaizduoti Edą Dypno senu megztiniu ir nutrintomis velvetinėmis kelnėmis - "pamišusio mokslininko drabužiai", taip juos vadino Karolina - traukiantį dvidešimties ir penkiasdešimties dolerių banknotų krūveles iš lagaminėlio, bet neįstengė.

- Lyg ir sakei, jog pakaks dešimties procentų.

- Taip, jei gali ką nors užstatyti: namą ar kokį kitą turtą, kuris sudarytų likusią užstato dalį. Ko gero, Edas neįstengė to padaryti, tačiau *surado* grynųjų, paslėptų juodai dienai po čiužiniu. Arba taip, arba jis ką nors apšvarino.

Ralfas prisiminė laišką, kurį gavo nuo Elenos, praėjus savaitei, kai ji paliko ligoninę ir išvažiavo į Hai Ridžą. Ji minėjo iš Edo gautą čekį septyniems šimtams penkiasdešimčiai dolerių. "Jis turėjo parodyti, kad Edas supranta savo pareigas", - rašė Elena. Ralfas suabejojo, ar Elena galvotų tą patį, sužinojusi, jog Edas įžengė į Derio apygar-

dos teismo rūmus su tokia pinigų suma, kurią turėdama jo dukra linksmai praleistų pirmuosius savo penkiolika metų... ir paklojo ją už pamišėlio, mėgstančio žaisti peiliais ir Molotovo kokteiliais, išlaisvinimą.

- Iš kur, po velnių, jis juos *gavo*? - Ralfas paklausė Leidekerio.

- Nežinau.

- Ir jis neprivalo pasakyti?

- Ne. Čia laisva šalis. Tiesa, jis minėjo, kad pardavė kažkokias akcijas.

Ralfas prisiminė senas geras dienas, kai Karolina dar buvo sveika, o Edui tik pradėjo reikštis pirmieji ligos požymiai. Jis prisiminė, kaip jie keturiese pietaudavo kas antrą savaitę, užsisakydami picą Dypno namuose arba mėgaudamiesi Karolinos troškintu viščiuku Robertsų virtuvėje; kaip Edas prasitarė, kad jis visus pavaišins "Raudonojo liūto" restorane Bengore, kai jo turimos akcijos subręs. "Teisingai", - atsakė Elena, šypsodamasi Edui. Tada ji buvo nėščia ir atrodė lyg keturiolikmetė su arklio uodegėle ir dar gerokai per plačiu languotu chalatu. "Kurios subręs pirmos, Edvardai? Dviejų tūkstančių dolerių vertės Jungtinių Pirštelių akcijos ar šešių tūkstančių vertės Susiliejusių Ledinukų?" Edas suurzgė, ir visi pradėjo juoktis, nes kas pažinojo Edą Dypno nors dvi savaites, žinojo, kad jis nė musės nenuskriaus. Tik Elena tikriausiai manė kiek kitaip: jau tada ji tikrai galėjo įžvelgti skirtumą.

- Ralfai? - paklausė Leidekeris. - Ar tu vis dar ten?

- Edas neturėjo jokių akcijų, - atsakė Ralfas. - Dėl Dievo meilės, jis buvo chemikas, o jo tėvas - darbų vykdytojas butelių fabrike kažkur Plaster Roke, Pensilvanijoje.

- Šiaip ar taip, pinigus jis gavo, tačiau meluočiau, jei teigčiau, kad man tai patiko.

- Gal iš kitų "Gyvenimo draugų"?

- Ne, nemanau. Pirma, tie žmonės tikrai ne turtuoliai: dauguma "Gyvenimo draugų" priklauso darbininkų klasei. Jie atiduotų, kiek galėtų, bet tokią sumą? Ne. Jie galėjo surinkti pakankamai pinigų, kad išvaduotų Pikeringą, bet taip nepadarė. Netgi jei Edas būtų prašęs. Dabar Čarlis Pikeringas tarp jų - tik *persona non grata*, ir, manau, jie nebenori apie jį nė girdėti. Denas Daltonas vėl ėmė vadovauti "Gyve-

nimo draugams", ir daugeliui iš jų dėl to tikrai palengvėjo. Edas, Čarlis ir dar du - Frenkas Feltonas ir Sandra Makėj - dabar veikia vieni. Apie Feltoną nieko nežinau ir jis pas mus neužregistruotas, bet ta moteriškė Makėj kaip ir Čarlis apkeliavo jau keletą tokių įstaigų. Jos neįmanoma nepastebėti: stambaus sudėjimo, spuoguota, storais akiniais, kad net akys atrodo lyg kiaušiniai be lukšto, sveria kokius tris šimtus svarų.

- Juokauji?

- Ne. Jai patinka praplatintos kelnės ir įvairiausių saldainių bei sausainių kompanija. Ji dažnai dėvi platų megztinį su užrašu "VAIKŲ FABRIKAS" ant priekio. Tvirtina, kad pagimdė penkiolika vaikų. Tačiau iš tikrųjų neturėjo nė vieno ir tikriausiai niekada negalės turėti.

- Kodėl man visa tai pasakoji?

- Nes noriu, kad pasisaugotum tų žmonių, - Leidekeris kalbėjo kantriai lyg su vaiku. - Jie gali būti pavojingi. Čarlis, - be abejo, ir pats tai gerai žinai, - jau laisvėje. Nesvarbu, kur Edas gavo pinigų jam išlaisvinti - svarbu, kad gavo. Nenustebčiau, jei Čarlis vėl tave užpultų. Jis, Edas ar tie kiti.

- O Elena su Nete?

- Jos su savo draugėmis, kurios puikiai supranta, kokį pavojų gali sukelti pamišėliai. Perspėjau ir Maiką Henloną. Jis taip pat prižiūrės Eleną. Biblioteką stebi mūsų vyrai. Nemanau, kad dabar Elenai grėstų tikras pavojus: ji vis dar Hai Ridže, bet darome, ką galime.

- Ačiū, Džonai. Ir ačiū, kad paskambinai.

- Nedėkok, nes dar nebaigiau. Privalai nepamiršti, kam skambino ir ką gąsdino Edas - ne Eleną, o tave. Regis, kad ji jam daugiau neberūpi, tačiau tavęs, Ralfai, jis iš galvos neišmetė. Paprašiau šefo Džonsono, kad skirtų vyruką - aš išrinkau Krisą Nelį - stebėti tave bent jau kol ta "Pagalbos moterims" centro kviestinė kalė išvyks iš miesto. Tačiau mano prašymą atmetė. Jis teigė, kad šią savaitę ir taip daug įvykių... bet iš jo kalbos supratau, kad jei pats paprašytum, tai tau tikrai paskirtų palydovą. Ką pasakysi?

Policijos apsauga, - pagalvojo Ralfas. - *Taip sakoma per televizijos šou apie policininkus, ir būtent apie tai kalbėjo Leidekeris. Apie policijos apsaugą.*

Ralfas pabandė apsvarstyti šią mintį, bet į sąmonę ėmė brautis daug kitų dalykų: jie šoko galvoje lyg keisti ledinukai. Skrybėlės, daktariūkščiai, chalatai, dujų balionėliai. Ką jau kalbėti apie peilius, skalpelius ir žirkles, žibančias apdulkėjusiuose senų žiūronų lęšiuose. *Ką bedarau, stengiuosi atlikti greitai, kad galėčiau imtis ko nors kito*, - mąstė Ralfas. Šią mintį vijo kita: - *Iki Rojaus dar tolimas kelias, mielasis, tad liaukis prakaituoti dėl menkniekių.*

- Ne, - atsakė Ralfas.

- *Ką?*

Ralfas užmerkė akis ir išvydo save prie to paties telefono, kai skambino pranešti, jog nori atšaukti susitikimą su adatų smaigstytoju. Juk vėl viskas kartojasi, tiesa? Taip. Jis galėjo gauti policijos apsaugą nuo pikeringų, makėjų ir feltonų, bet viskas turėjo vykti ne taip. Ralfas žinojo ir jautė tai kiekviename širdies dūžyje ir kraujo pulsavime.

- Girdėjai, - pakartojo jis. - Man nereikia policijos apsaugos.

- Dėl Dievo meilės, *kodėl*?

- Galiu ir pats savimi pasirūpinti, - atsakė Ralfas ir išsiviepė dėl tokio pompastiško pasakymo absurdiškumo.

- Ralfai, man nemalonu tau priminti, bet tu jau senas. Tau pasisekė sekmadienį. Tačiau kitą kartą gali ir nepasisekti.

Man ne tik pasisekė, - pamanė Ralfas. - *Susiradau aukšto lygio draugų. O galbūt reikėtų sakyti: aukšto lygio esybių.*

- Viskas bus gerai, - paprieštaravo Ralfas.

Leidekeris atsiduso.

- Jei apsigalvosi, ar paskambinsi man?

- Būtinai.

- Ir jei pastebėsi netoliese beslampinėjantį Pikeringą ar tą dručkę storais akiniais ir sulipusiais baltais plaukais...

- Aš tau paskambinsiu.

- Ralfai, pagalvok apie tai. Kalbu tik apie vyruką, laukiantį mašinoje.

- Kas padaryta, tas padaryta.

- A?

- Sakiau ačiū, bet ne. Būtinai tau paskambinsiu.

Ralfas iš lėto padėjo ragelį. Tikriausiai Džonas teisus, tikriausiai jis pats - beprotis, tačiau Ralfas jautėsi esąs sveiko proto kaip niekada.

- Pavargęs, - tarė jis saulėtai tuščiai virtuvei, - bet sveiko proto.

Tuomet dar pridūrė:

- O galbūt ir pusiau įsimylėjęs.

Ralfas nusišypsojo. Šypsena nedingo ir tada, kai jis pastatė arbatinuką ant viryklės.

2

Ralfas gėrė jau antrą puodelį arbatos, kai prisiminė, ką Bilis rašė raštelyje apie tai, jog jis skolingas Ralfui vakarienę. Jis nusprendė pasikviesti Bilį į "Saulėlydžio" kavinukę kuklios vakarienės. Tada galėtų susitaikyti.

Manau, kad turime susitaikyti, - mąstė Ralfas, - *nes tas mažasis psichopatas nešioja Bilio panamą, todėl Bilis, be abejo, pavojuje.*

Taigi pats metas. Ralfas pakėlė ragelį ir surinko numerį, kurį nesunkiai prisimindavo: 941-5000. Tai buvo Derio ligoninės telefono numeris.

3

Ligoninės sekretorė sujungė jį su 313-ąja palata. Išvargusiu balsu atsiliepusi moteris buvo Denisė Polherst, mirštančio vyriškio dukterėčia. Ji pasakė, kad Bilio palatoje nėra. Užėjo dar keturi mokytojai iš "dėdės šlovingųjų dienų", pasak Denisės, ir Bilis pasiūlė nueiti kartu papietauti. Ralfas net žinojo, kaip jo kaimynas iš apačios juos suviliojo: geriau vėliau negu niekad. Šis posakis buvo vienas jo mėgiamiausių. Kai Ralfas paklausė dukterėčios, ar Bilis greitai sugrįš, Denisė Polherst atsakė teigiamai.

- Jis toks ištikimas. Nežinau, ką būčiau be jo dariusi, pone Robinsai.

- Robertsas, - pataisė Ralfas. - Bilis vis kartoja, kad ponas Polherstas - puikus žmogus.

- Taip, visi taip mano. Tik, deja, sąskaitos ateis tikrai ne tam *fanų klubui*, ar ne?

- Tiesa, - Ralfas pasijuto nemaloniai. - Turbūt neateis. Bilis rašė, kad jūsų dėdė jau labai silpnas.

- Taip. Gydytojas sako, kad jam beliko diena, gal naktis, bet tą dainelę *girdėjau* ir anksčiau. Atleisk man, Viešpatie, tačiau kartais visa tai labai panašu į laikraščių skelbimus - vieni pažadai. Tikriausiai kalbu siaubingus dalykus, bet pavargau rūpintis. Šįryt jie išjungė gyvybę palaikančią sistemą: negalėjau viena imtis tokios atsakomybės, todėl paskambinau Biliui, ir šis užtikrino mane, jog to dėdė tik ir norėtų. "Laikas Bobiui imti tyrinėti kitą pasaulį, - teigė jis. - Šį jis jau iki smulkmenų pažįsta." Argi tai ne poetiška, pone Robinsai?

- Taip. Tik mano pavardė *Robertsas*, panele Polherst. Ar galėtumėte perduoti Biliui, kad skambino Ralfas Robertsas ir paprašė, kad jam persk...

- Tad mes atjungėme sistemą. Aš buvau pasiruošusi, tačiau jis nemirė. Negaliu to suprasti. Jis pasiruošęs, aš pasiruošusi, jo gyvenimo darbai baigti... tai kodėl tada jis nemiršta?

- Nežinau.

- Mirtis tikrai kvaila, - Denisė kalbėjo suirzusiu giliai išvarginto žmogaus balsu. - Akušeris, taip lėtai kerpantis kūdikio bambagyslę, būtų atleistas už neatidumą.

Pastaruoju metu Ralfo mintys mėgdavo nuklysti į lankas, bet šįkart jos akimirksniu grįžo atgalios.

- Ką jūs pasakėte?

- Atsiprašau? - Denisė atrodė nustebusi, tarytum jos pačios protas būtų trumpam iškeliavęs.

- Kalbėjote kažką apie gyslos nupjovimą.

- Nieko *rimtai* nekalbėjau, - atsakė ji. Suirzęs balsas tapo stipresnis... tik tai nebuvo susierzinimas, o baimė. Čia kažkas ne taip. Staiga Ralfo širdis ėmė sparčiau plakti. - *Visai* nieko rimta nekalbėjau.

Ūmai Ralfo telefoną apgaubė ryškiai mėlyna šviesa.

Ji galvojo, kaip jį nužudyti, ir ne tik atjungiant sistemą. Ji ketino uždėti pagalvę jam ant veido ir uždusinti. Tai ilgai netruks, - mąstė ji. - Tai gailestingumas. Pagaliau viskas bus baigta.

Ralfas atitraukė ragelį nuo ausies. Pro skylutes ragelyje veržėsi mėlyna, šalta it vasario dangus šviesa.

Žmogžudystės spalva mėlyna, - svarstė Ralfas, laikydamas ragelį ir su nepasitikėjimu stebėdamas mėlynus spindulius, pamažu krentančius ant grindų. Ralfas silpnai girdėjo susirūpinusį Denisės Polherst balsą. - *Niekada nenorėjau to sužinoti, bet vis dėlto dabar jau žinau: žmogžudystės spalva mėlyna.*

Ralfas pridėjo ragelį prie lūpų, viršutinę jo dalį nukreipęs į šoną, nes iš jo sklido ta šalta it ledas aura. Jis bijojo, kad ši ragelio dalis gali apkurtinti jį savo šalta ir pikta neviltimi, jei tik pridės ją prie ausies.

- Pasakykite Biliui, kad skambino Ralfas. *Robertsas*, ne Robinsas.

Ralfas padėjo ragelį, nebelaukdamas atsakymo. Mėlyni spinduliai atsijungė nuo ragelio ir nuvilnijo grindų link. Ralfas vėl prisiminė varveklius: kaip jie tvarkinga eile krenta žemyn, kai pirštinėta ranka perbrauki per pastogės apačią po šiltos žiemos dienos. Nepasiekę linoleumo, spinduliai dingo. Ralfas apsidairė: kambaryje niekas nešvytėjo, neblizgėjo ir nekrutėjo. Auros vėl dingo. Ralfas jau ruošėsi atsidusti iš palengvėjimo, tačiau Hariso aveniu pokštelėjo mašinos dujų išmetimo vamzdis.

Tuščiame antro aukšto bute Ralfas Robertsas suklykė.

4

Ralfas nebenorėjo daugiau arbatos, bet vis tiek jautėsi ištroškęs. Šaldytuve jis rado pusę butelio dietinės pepsikolos, įsipylė ją į plastmasinį puodelį su nublukusiu "Raudonojo obuolio" užrašu ir išsinešė laukan. Jis daugiau nebevaliojo pasilikti bute, kuris tarytum kvepėjo nelaiminga nemiga. Ypač po to įvykio su telefonu.

Diena tapo dar gražesnė. Stiprus, bet švelnus vėjas ginė šviesos ir šešėlių juostas per vakarinę Derio pusę ir šukavo lapus nuo medžių. Lapai sukosi ore geltonais ir raudonais sūkuriais ir krito ant šaligatvių.

Ralfas pasuko kairėn ne todėl, kad vėl užsimanė aplankyti poilsiavietę prie oro uosto, o tik tam, kad vėjas pūstų jam į nugarą. Tačiau po dešimties minučių jis vis tiek atsidūrė aikštelėje. Ralfas nė kiek nenustebo, kad ji tuščia. Vėjas tikrai negąsdino pagyvenusių žmonių,

bet buvo sunku nulaikyti kortas ant stalo ar šachmatų figūras ant lentos. Priėjęs prie stalelio, kur karaliaudavo Fėjus Čapinas, Ralfas nenustebo pastebėjęs akmeniu prispaustą raštelį. Dar nepastatęs plastmasinio puodelio, jis jau beveik numanė, kas jame parašyta.

Du pasivaikščiojimai; du kartus matytas plikas daktariūkštis su skalpeliu; du senyvi žmonės, kenčiantys nuo nemigos ir regintys spalvotas vizijas; du rašteliai. Tarytum Nojus, vedantis gyvūnus į arką: ne po vieną, o poromis... ir ar užgrius dar vienas stiprus lietus? Na, ką manai, senioke?

Ralfas nežinojo, ką ir galvoti... bet Bilio raštelis buvo panašus į būsimą nekrologą, ir Ralfas net neabejojo, kad Fėjus rašė beveik tą patį. Nešimo į priekį jausmo neįmanoma buvo užginčyti, tarytum atsibustum kažkokioje nepažįstamoje scenoje ir pastebėtum, jog kalbi žodžius (arba kliūni už jų) dramoje, kurios tikrai nerepetavai, arba matai kontūrus, kurie iki šiol atrodė visiška nesąmonė, arba atrandi...

Atrandi ką?

- Dar vieną paslaptingą miestą, - sumurmėjo Ralfas. - Aurų Derį.

Jis pasilenkė ties Fėjaus rašteliu ir perskaitė jį, kol vėjas kedeno išretėjusius jo plaukus.

5

Tie, kurie nori atiduoti paskutinę pagarbą Džimiui Vandermėjeriui, gali padaryti tai vėliausiai rytoj. Vidurdienį buvo užsukęs tėvas Koulinas ir pasakė, kad vargšelis jau gęsta. Tačiau lankytojai pas jį ĮLEIDŽIAMI. *Jis guli 315-oje Derio ligoninės intensyvios terapijos skyriaus palatoje.*

Fėjus

P.S. Nepamirškite, kad laiko liko nedaug.

Ralfas dukart perskaitė raštelį, padėjo jį atgal, prispausdamas akmeniu, kad kitas "senas sukriošėlis" galėtų jį pastebėti, ir sustingo, susikišęs rankas į kišenes, iš padilbų žvelgdamas į trečiąjį pakilimo-nusileidimo taką. Čežantis oranžinis lapas, Helouvyno moliūgo spalvos (kurie jau greitai papuoš gatves), nusileido iš mėlyno dangaus tiesiai į sutaršytus Ralfo plaukus. Ralfas mechaniškai numetė jį šalin ir su-

simąstė apie dvi intensyvios terapijos skyriaus gretimas palatas. O kita palata koridoriuje? 317-oje mirė jo žmona.

- Tai ne sutapimas, - ištarė Ralfas.

Bet kas tai? Kontūrai rūke? Paslaptingas miestas? Sukeliančios jausmus frazės, bet neatsakančios nė į vieną klausimą.

Ralfas klestelėjo ant stalo šalia Fėjaus palikto raštelio, nusimovė batus ir sukryžiavo kojas. Vėjas taršė jo plaukus. Taip jis sėdėjo tarp nukritusių lapų, palenkęs galvą ir mąsliai suraukęs antakius. Ralfas atrodė panašus į Vinslou Homerio Budos versiją: medituojantis, padėjęs delnus ant kelių ir atidžiai peržvelginėjąs Dr. nr.1 ir Dr. nr.2 pavidalus... bei supriešindamas juos su Dr. nr.3.

Pirmasis įspūdis: visi trys daktariūkščiai priminė ateivius iš bulvarinių laikraščių ir paveikslėlių su užrašu "dailininko samprata". Ralfas žinojo, kad tokie plikų juodaakių paslaptingų ateivių iš kosmoso įvaizdžiai egzistavo jau daugelį metų. Žmonės teigė apie kontaktus su mažais plikagalviais - vadinamaisiais daktariūkščiais - turbūt jau nuo pranešimų apie NSO pradžios. Ralfas neabejojo, kad dar septintajame dešimtmetyje skaitė apie tokį susidūrimą.

- Taigi, jie vieni iš tokių vaikinų, - Ralfas dėstė žvirbliui, nutūpusiam ant poilsiavietės šiukšlių konteinerio. - Yra ne trys, o galbūt 'rys šimtai daktariūkščių. Arba trys tūkstančiai. Luiza ir aš - ne vieninteliai žemėje juos pastebėję. Ir...

Argi daugelis žmonių, pasakojusių apie tokius susidūrimus, neminėjo aštrių daiktų?

Taip, bet tik ne žirkles ar skalpelius - bent jau Ralfas taip nemanė. Juk daugelis žmonių, kurie teigė buvę pagrobti mažų plikų daktariūkščių, pasakojo apie zondus, tiesa?

Žvirblis nuskrido. Ralfas net nepastebėjo. Jis mąstė apie mažus plikus daktariūkščius, apsilankiusius pas Mėją Ločer jos mirties naktį. Ką jis dar apie juos žinojo? Ką jis dar matė? Jie vilkėjo baltus chalatus lyg daktarai iš šeštojo ar septintojo dešimtmečio televizijos serialų. Tokius chalatus dėvėjo vaistininkai. Tik jų chalatai, skirtingai nei Dr. nr.3, buvo švarūs. Dr. nr.3 nešiojosi surūdijusį skalpelį. Ralfas nepastebėjo rūdžių ant žirklių, kurias Dr. nr.1 laikė dešinėje rankoje. Netgi nusistatęs žiūronus.

Tu pastebėjai dar kažką, nors galbūt tai ne taip jau ir svarbu. Žirklėmis nešinas Dr. buvo dešiniarankis, bent jau pagal tai, kaip jis laikė savo ginklą. Daktariūkštis su skalpeliu buvo kairiarankis.

Ne, tikriausiai tai nesvarbu, bet kažkas - dar vienas kontūras rūke - vis tiek atkreipė Ralfo dėmesį. Kažkas apie kairės ir dešinės dichotomiją.

Et, neverta paisyti. Ką dar jis žinojo apie daktariūkščius?

Be abejo, juos supo auros - visai mielos žaliai auksinės spalvos - ir paskui save jie palikdavo

(balto žmogaus pėdsakus)

Artūro Miurėjaus šokių diagramas. Ir nors jų bruožai stulbino tobulu anonimiškumu, jų auros bylojo apie jėgą... rimtumą... ir...

- *Kilnumą*, kad juos kur velnias, - sumurmėjo Ralfas.

Vėl praūžė vėjo šuoras, nupūsdamas lapus nuo medžių. Už kokių penkiasdešimties jardų nuo poilsiavietės, netoli senų geležinkelio bėgių, medis pusiau matomomis šaknimis pasviro į Ralfo pusę, tiesdamas šakas, kurios iš tikrųjų *tapo panašios* į sugniaužtas rankas.

Staiga Ralfas suprato, kad tą naktį jis matė labai daug, kaip vyrukas, gyvenantis ant paskutinių savo metų ribos. Tokį Šekspyras (ir Bilis Makgovernas) būtų pavadinęs "nusmukusiomis kelnėmis". Ir niekas - nė menkiausia detalė - neišdavė pavojaus ar blogų ketinimų. Nieko nuostabaus, kad Ralfas *įžvelgė* blogus ketinimus. Tai buvo fiziškai keisti ateiviai. Ralfas stebėjo juos, išeinančius iš sergančios moteriškės namo tokiu paros metu, kai tikrai niekas nevaikšto į svečius. Jis išvydo juos, ką tik nubudęs po bjauraus košmaro. Dabar Ralfas prisiminė ir kitas smulkmenas. Pavyzdžiui, kaip jie stovėjo verandoje, tarsi turėtų visas teises ten būti; kaip Ralfas pamanė, jog tai du seni draugai, sustoję persimesti pora žodžių, prieš nueidami savais keliais. Du dragužiai, besišnekučiuojantys prieš patraukiant namo po ilgo naktinio darbo.

Toks buvo tavo įspūdis, bet tai dar nereiškia, kad juo reikia pasitikėti, Ralfai.

Tačiau Ralfas vis dėlto manė, kad įspūdžiu *galima* pasitikėti. Seni draugai, ilgalaikiai kolegos, baigę nakties darbą. Mėja Ločer buvo paskutinė jų darbų sąraše.

Taigi Dr. nr.1 ir Dr. nr.2 kaip diena nuo nakties skyrėsi nuo trečiojo. Jie buvo švarūs, o tas - purvinas; juos gaubė auros, o trečiasis

neturėjo jokios (bent jau Ralfas jokios nepastebėjo); jie nešiojosi žirkles, o tas - skalpelį; jie atrodė sveiko proto ir rimti it gerbiamų kaimo senolių porelė, o Dr. nr.3 - pamišęs lyg šiukšlyno žiurkė.

Tik viena aišku, ar ne? Tavo žaidimo partneriai - antgamtinės būtybės. Ir be Luizos apie juos žino tik Edas Dypno. Gal lažinamės, kiek pastaruoju metu miega Edas?

- Ne, - atsisakė Ralfas.

Jis pakėlė rankas nuo kelių ir sulaikė jas ties akimis. Rankos truputį virpėjo. Edas minėjo plikus daktariūkščius, o jie tikrai buvo pliki daktariūkščiai. Ar jis kalbėjo apie daktariūkščius, minėdamas centurionus? Ralfas nežinojo. Jis taip tikėjosi, nes žodis "centurionai" ėmė kelti vis siaubingesnį įvaizdį jo galvoje, kai tik Ralfas apie tai pagalvodavo. Mirties šmėklos iš fantastinės Tolkino trilogijos. Palinkusios figūros ant žirgų pasruvusiomis krauju akimis, lekiančios pas susigūžusius iš baimės hobitus. Pagalvojęs apie hobitus, Ralfas prisiminė Luizą, ir rankos dar labiau suvirpėjo.

Karolina: *Iki Rojaus dar tolimas kelias, mielasis, tad liaukis prakaituoti dėl menkniekių.*

Luiza: *Mano šeimoje, jei miršti aštuoniasdešimties, miršti jaunas.*

Džo Vaizeris: *Medicinos ekspertai dažnai mirties priežasties grafoje užrašo "savižudybė", o ne "nemiga".*

Bilis: *Jis buvo Pilietinio karo specialistas, o dabar netgi nenutuokia, kas tai yra.*

Denisė Polherst: *Mirtis tikrai kvaila. Akušeris, taip lėtai kerpantis kūdikio bambagyslę...*

Staiga lyg kažkas uždegė šviesą Ralfo galvoje, ir jis suriko į saulėtą rudenio popietę. Netgi "Delta 727" lėktuvas, besiruošiantis leistis trečiame pakilimo-nusileidimo take, neįstengė visiškai užgožti šio riksmo.

6

Ralfas praleido likusią popietės dalį verandoje, kurią dalijosi kartu su Makgovernu, nekantriai laukdamas, kada Luiza grįš po kortų žaidimo. Jis galėjo dar kartą pabandyti paskambinti Biliui į ligoninę, bet to nepadarė. Poreikis pasikalbėti su Makgovernu praėjo. Ralfas

kol kas visko dar nesuvokė, tačiau suprato daug daugiau nei anksčiau, ir jei netikėtas praregėjimas poilsiavietėje nors kiek nemelavo, vis tiek nebūtų buvę jokios naudos papasakojus Biliui, kas atsitiko jo panamai, netgi jei jis ir būtų tuo patikėjęs.

Turiu atgauti skrybėlę, - mąstė Ralfas. - *Ir Luizos auskarus.*

Tai buvo nuostabus vakaras. Nieko neįvyko. Antra vertus, įvyko, *kas tik galėjo* įvykti. Aurų pasaulis pasirodydavo ir dingdavo aplink Ralfą lyg praplaukiančių pro šalį debesų šešėliai. Ralfas sėdėjo ir stebėjo, paskendęs savo mintyse, nutraukdamas monotoniją tik mažai užkandėlei ir gamtos šauksmui. Jis matė priekinėje verandoje senąją ponią Beningen ryškiai raudonu paltu, kuri spausdama savo lazdą apžiūrinėjo rudenines gėles. Ralfas įžvelgė ją gaubiančią aurą - sveikos rožinės spalvos lyg ką tik išmaudytas kūdikis - ir tikėjosi, jog ponios B. nesupa giminaičiai, belaukiantys jos mirties. Ralfas matė dvidešimtmetį jaunuolį, einantį kita gatvės puse "Raudonojo obuolio" link. Iš pažiūros jis atrodė sveikas vyrukas nublukusiais džinsais ir berankoviu megztiniu, tačiau Ralfas stebėjo lavonmaišį, prilipusį prie jaunuolio it tepalo dėmė vandens paviršiuje, ir baliono siūlelį, kuris atrodė panašus į sudūlėjusią apmušalo skiautelę pilname vaiduoklių name.

Ralfas neišvydo mažų plikų daktariūkščių, bet iškart po pusės šešių jis pastebėjo, kad purpurinė šviesa prasiveržė iš po gatvės dangčio Hariso aveniu vidury. Kokias tris minutes ji kilo į dangų lyg specialūs efektai iš biblijinio epo, o po to papraščiausiai dingo. Taip pat Ralfas išvydo milžinišką paukštį, panašų į priešistorinį sakalą, sklandantį tarp senojo pieno kombinato kaminų Hovardo gatvėje, bei besikeičiančius raudonus ir mėlynus spindulius, mirksinčius ilgomis juostomis virš Strofordo parko.

Kai be penkiolikos šešios pasibaigė futbolo treniruotė Fermaunto vidurinėje mokykloje, koks tuzinas vaikiščių pasklido po "Raudonojo obuolio" parkavimo aikštelę, kur jie galėjo nusipirkti tonas saldumynų ir krūvas futbolo kortelių. Du iš jų sustoję ėmė dėl kažko ginčytis ir jų auros (žalia ir tamsiai oranžinė) išryškėjo, persipynė bei spirale pradėjo kilti į viršų, švytėdamos ryškiai raudona spalva.

Atsargiai! - mintyse sušuko Ralfas berniukui, apgaubtam oranžine šviesa, kol Žaliasis vaikėzas dar nespėjo numesti vadovėlių ir

smogti šiam į veidą. Jie abu susikibo, ėmė šokinėti agresyviu žingsniu ir pagaliau nugriuvo ant šaligatvio. Juos apsupo krykštaujančių vaikų būrys. Purpurinis raudonas kupolas ėmė kauptis virš kovos įkarščio. Šie kontūrai, lėtai besisukantys pagal laikrodžio rodyklę, Ralfui pasirodė siaubingi ir podraug nuostabūs: jam net pasidarė įdomu, kaip atrodytų aura virš įnirtingo karinio mūšio.

Tačiau Ralfas nusprendė, kad visai netrokšta sužinoti atsakymą. Kai Oranžinis berniukas užsilipo ant Žaliojo ir ėmė sąžiningai talžyti pastarąjį, Sju išėjo iš parduotuvės ir suriko, kad jie liautųsi muštis prakeiktoje parkavimo aikštelėje.

Oranžinis berniukas nenoriai nulipo nuo savo priešininko. Peštukai atsistojo, atsargiai stebėdami vienas kitą. Žaliasis berniūkštis, norėdamas pasirodyti abejingas, nusisuko ir įėjo parduotuvėn. Vaizdą sugadino tik trumpas žvilgtelėjimas atgal, norint įsitikinti, jog priešininkas neseka iš paskos.

Dalis žiūrovų nulydėjo Žaliąjį berniuką į parduotuvę pirkti saldumynų, kiti apspito Oranžinį peštuką ir ėmė jį sveikinti. Virš jų tas nuodingas raudonai purpurinis šungrybis pradėjo sklaidytis. Jo dalys skirstėsi, plonėjo ir nyko iš akių.

Gatvė - tikras energijos karnavalas, - pagalvojo Ralfas. - *Energijos, kurią išskyrė tiedu berniūkščiai per devyniasdešimt sekundžių, niuksėdami viens kitą, užtektų visą savaitę Derį apšviesti, o jei dar pridėtume stebėtojų išskirtą energiją, - kuri tūnojo grybo debesyje, - tai visą mėnesį aprūpintum elektra ir Meiną. Ar galima įsivaizduoti, kaip atrodytų Taims skveras be dviejų minučių vidurnaktį per pačius Naujuosius metus, jei jį apgaubtų aurų pasaulis?*

Ralfas negalėjo įsivaizduoti ir, beje, net nebandė. Jis įtarė, jog išvydo tik patį kraštelį jėgos, tokios milžiniškos ir gyvybingos, kad, palyginus su ja, visi atominiai ginklai, sukurti nuo 1945 metų, neatrodė grėsmingesni už vaikišką pistoletą, nukreiptą į tuščią skardinę nuo vaisių. Tokios jėgos pakaktų sunaikinti visatą... arba sukurti naują.

7

Ralfas užlipo laiptais aukštyn, įmetė pupelių skardinę į vieną puodą, porą dešrelių į kitą ir ėmė nekantriai vaikščioti po butą, spragsė-

damas pirštais ir retkarčiais perbraukdamas jais per plaukus, laukdamas, kol išvirs jo kukli viengungio vakarienė. Įsišaknijęs iki kaulų nuovargis, kuris it nematomas svoris kabėjo Ralfui ant kaklo nuo vasaros vidurio, bent jau dabar buvo visiškai dingęs. Ralfas jautėsi kupinas maniakiškos ir groteskiškos energijos, tiesiog *prikimštas* jos. Tikriausiai dėl to žmonės mėgo benzedriną ir kokainą, tik ši energija buvo daug aukštesnio lygio, nes jai praėjus, Ralfas nesijautė išsunktas kaip citrina.

Ralfas Robertsas, nežinodamas, kad plaukai, kuriuos nuolat perbraukdavo ranka, sutankėjo ir po penkerių metų vėl pasirodė juodos plaukų sruogos, suko ratus po kambarius murmėdamas, o po to pradėjo niūniuoti seną septintojo dešimtmečio rokenrolo melodiją: "Ei, gražuole, nesėdėk... eikš pas mus ir pajudėk..."

Pupos burbuliavo savo puode, dešrelės virė savajame, tik Ralfui atrodė, jog jos šoka į senos melodijos taktą. Vis dar niūniuodamas melodiją, Ralfas sudėjo dešreles į pupeles, užpylė pusę pintos pomidorų padažo, dar kliuktelėjo truputį aštraus padažo, viską išmaišė ir vienoje rankoje nusinešė savo vakarienę prie durų. Jis lyg mokinukas, vėluojantis į pamokas pirmą mokslo metų dieną, nušokavo laiptais žemyn. Iš spintos hole Ralfas išsitraukė platų Makgoverno megztinį - koks skirtumas?! - ir vėl sugrįžo į verandą.

Aurų nebebuvo, bet Ralfas nė kiek nenusiminė. Dabar jį labiau traukė maisto kvapas. Toks alkanas jis jau seniai nesijautė. Ralfas klestelėjo ant paskutinio laiptelio ir ėmė valgyti. Pirmi kąsniai nudegino lūpas ir liežuvį, tačiau jis nesiliovė, o ėmė ryti dar greičiau.

Suvalgęs pusę puodo, Ralfas stabtelėjo. Žvėris skrandyje dar nenurimo, tačiau bent jau liovėsi plėšytis. Ralfas atsiriaugėjo ir pažvelgė į Hariso aveniu su tokiu pasitenkinimu, kokio nejautė jau daugelį metų. Esant tokioms aplinkybėms, šis jausmas nieko nereiškė, bet vis tiek nesumenko. Kada paskutinį kartą jis jautėsi taip gerai? Galbūt tą rytą, kai atsibudo kluone kažkur tarp Derio Meino valstijoje ir Poukypsio Niujorko valstijoje nustebintas saulės spindulių gausos, - kokio tūkstančio, - kuri skrodė šiltą, saldžiai kvepiančią jo nakvynės vietą.

Arba galbūt niekada.

Taip, galbūt niekada.

Ralfas stebėjo ponią Perin, grįžtančią tikriausiai iš benamių prieglaudos, vadinamos "Saugia vieta". Jį dar kartą sužavėjo jos keista, slystanti eisena, kuriai neprireikė lazdos pagalbos bei klubų judesių. Dar nelabai pražilusius plaukus prilaikė - tiksliau, pažabojo - plaukų tinklelis. Storos kojinės matėsi virš nepriekaištingai nuvalytų baltų batų... nors Ralfas beveik nematė kojų: šį vakarą ponia Perin vilkėjo vyrišką vilnonį paltą, kurio skvernai buvo nutįsę iki pat kulkšnių. Atrodė, ji beveik visiškai priklausė nuo viršutinės kojų dalies, - kažkokios chroniškos nugaros ligos ženklas, - ir toks judėjimas kartu su paltu pavertė Esterą Perin nežemiška būtybe. Ji buvo panaši į juodąją valdovę šachmatų lentoje, kurią stūmė kažkokia nematoma ranka, arba ji judėjo pati.

Kai ponia Perin prisiartino prie Ralfo, vilkinčio vis tuos pačius suplyšusius marškinius ir valgančio vakarienę tiesiai iš puodo, auros vėl pradėjo grįžinėti. Jau švietė gatvių žibintai, ir dabar Ralfas išvydo, kad kiekvieną gaubia levandų spalvos aura. Raudonas ūkelis sklandė virš vienų stogų, geltonas - virš kitų, o blyškiai vyšninis - virš trečių. Rytuose, kur kaupėsi naktis, horizontas spindėjo tamsiai žalia šviesa.

O šalia ponios Perin aura apgaubė ją visą - toks ryškus pilumas, primenantis Vest Pointo kadeto uniformą. Keli tamsesni taškeliai lyg vaiduokliškos sagos blizgėjo ties jos krūtine (Ralfas tikėjosi, jog po paltu vis dėlto yra krūtinė). Ralfas nebuvo tikras, tačiau manė, jog tai gali būti sveikatos pablogėjimo ženklas.

- Labas vakaras, ponia Perin, - mandagiai pasisveikino jis, stebėdamas, kaip žodžiai snaigių pavidalu iškyla prieš akis.

Ponia Perin persmelkė jį žvilgsniu.

- Matau, kad vilkite vis tuos pačius marškinius, Robertsai, - tarė ji.

Ralfas neabejojo, jog ji nutylėjo štai ką: *Taip pat matau, kad sėdite ir valgote pupeles tiesiai iš puodo it koks gatvės valkata... o aš prisimenu, ką matau, Robertsai.*

- Taigi, - atsakė Ralfas. - Pamiršau persivilkti.

- Aha, - teištarė ponia Perin, ir dabar Ralfas pagalvojo, kad ji mąsto apie jo apatinius. *Kada paskutinįsyk juos keitėte? Bijau net pagalvoti, Robertsai.*

- Gražus vakaras, ponia Perin, ar ne?

Dar vienas staigus žvilgsnis, šįkart į dangų. Po to ji atsisuko į Ralfą.

- Greit atšals.

- Jūs taip manote?

- Taip. Bobų vasara jau baigėsi. Mano nugara niekam daugiau nebetinka, išskyrus orų prognozę, apie kurią ji niekada neklysta, - ji stabtelėjo. - Atrodo, tai Bilio Makgoverno megztinis.

- Tikriausiai, - sutiko Ralfas, laukdamas, kada ji pasiteiraus, ar jis atsiklausė Bilio leidimo.

Bet ji tik liepė užsisagstyti megztinį.

- Juk nenorite tapti kandidatu į plaučių uždegimą? - paklausė ji, o suspaustos lūpos pridūrė: *taip pat ir į beprotnamį?*

- Žinoma, ne, - atsakė Ralfas. Jis padėjo puodą į šalį ir jau buvo bepradedąs sagstytis, bet stabtelėjo. Ant kairės rankos Ralfas vis dar mūvėjo virtuvinę pirštinę ir tik dabar tai pastebėjo.

- Bus lengviau, jei ją nusiimsit, - tarė ponia Perin ir žybtelėjo akimis.

- Tikriausiai, - sumurmėjo Ralfas ir nusimovęs pirštinę ėmė sagstytis Makgoverno megztinį.

- Mano pasiūlymas vis dar galioja, Robertsai.

- Atsiprašau?

- Pasiūlymas sutaisyti marškinius. Jei tik prisiruošite su jais išsiskirti nors vienai dienai, - ji nutilo. - Tikiuosi, kad turite kitus marškinius? Kuriuos galėtumėte vilkėti, kol taisysiu šituos?

- O taip, - atsakė Ralfas. - Ir ne vienerius.

- Marškinius reiktų keisti kasdien. Jums nuo smakro varva pupelių skystis, Robertsai.

Taip tarusi, ponia Perin vėl nukreipė žvilgsnį į priekį ir nužingsniavo toliau.

Be jokios užmačios ar supratimo Ralfas iškėlė ranką su virtuvine pirštine ir, sudėjęs į kumštį ties lūpomis, stipriai įkvėpė, išgaudamas silpną švilpimą. Jis tai padarė taip instinktyviai, kaip ir tą karatė gestą, norėdamas nubaidyti Dr. nr.3 nuo Rozali. Rezultatas buvo stulbinantis. Pilkos šviesos pieštukas išsikišo iš ponios Perin auros lyg dyg-

liakiaulės dyglys. Jis sparčiai ilgėjo tįsdamas atgal, nors moteriškė ėjo į priekį, kol kirto lapais apkritusią pievelę ir įšoko tiesiai į Ralfo kumštį. Ralfas įkvėpęs pajuto jį savyje. Atrodė, kad jis ryja tikrą energiją. Staiga jis tarytum užsidegė lyg neoninis ženklas ar didelio miesto kino teatro iškaba. Milžiniškos jėgos pojūtis - *Pykšt*! pojūtis - perbėgo krūtine bei pilvu ir nuvilnijo per kojas iki pat pirštų galiukų. Tuo pat metu jis šovė į galvą, grasindamas nunešti skalpą, tarsi šis būtų tik betoninės raketų slėptuvės stogas.

Ralfas matė šviesos spindulius, pilkus it elektrinės šukos, rūkstančius tarp jo pirštų. Siaubingas, bet džiugus jėgos pojūtis uždegė mintis, tačiau tik akimirką. Šį jausmą palydėjo gėda ir siaubas.

Ką darai, Ralfai? Kad ir kas tai būtų, tau nepriklauso. Ar drįstum kišti ranką į jos rankinę, kai ji nemato, ir išsitraukti šiek tiek pinigų?

Ralfas paraudo. Jis nuleido ranką ir sučiaupė burną. Tai padaręs išgirdo (tiesą sakant, *pajuto*), kaip kažkas trakštelėjo jo viduje, tarytum Ralfas būtų atkandęs šviežio rabarbaro gabalą.

Ponia Perin stabtelėjo. Ralfas susijaudinęs stebėjo, kaip ji pusiau atsigręžė ir nužvelgė Hariso aveniu. *Aš nenorėjau,* - mintyse atsiprašinėjo Ralfas. - *Aš tikrai nenorėjau, ponia P. Aš vis dar mokausi suvokti šiuos dalykus.*

- Robertsai?

- Taip?

- Ar girdėjote kažką? Lyg būtų šauta iš ginklo.

Ralfas jautė, kaip parausta jo ausys, jam papurčius galvą.

- Ne... bet mano klausa jau nebe tokia kaip...

- Tikriausiai kokia mašina išleido garsą Kanzaso gatvėje, - pertraukė ponia Perin. - Nors galiu užtikrinti, kad sekundę net mano širdis sustojo.

Ji patraukė toliau savo keista, slystančia šachmatų valdovės eisena, po to vėl stabtelėjo ir pažvelgė į Ralfą. Jos aura ėmė blėsti, tačiau Ralfas puikiai galėjo įžvelgti jos akis: tokias aštrias kaip pelėsakalio.

- Atrodai pasikeitęs, Robertsai, - ištarė ponia Perin. - Kažkoks jaunesnis.

Ralfas, kuris tikėjosi išgirsti visai ką kita (*pavyzdžiui, atiduok, ką pavogei, Robertsai, ir tučtuojau*), tik pasimuistė.

- Matote... tai labai... tik norėjau padė...

Ponia Perin tik numojo ranka.

- Galbūt tai tik šviesa. Patarčiau neapdrabstyti šito megztinio, Robertsai. Man atrodo, jog ponas Makgovernas toks žmogus, kuris rūpinasi savo daiktais.

- Jau geriau būtų pasirūpinęs savo skrybėle, - leptelėjo Ralfas. Ryškios akys, kurios jau buvo benusisukančios nuo Ralfo, vėl grįžo atgal.

- Atsiprašau?

- Savo panama, - paaiškino Ralfas. - Jis kažkur ją pametė.

Ponia Perin gerai apsvarstė gautą informaciją ir nubloškė ją šalin su dar vienu "Aha".

- Eik vidun, Robertsai. Jei dar ilgiau pasėdėsi, mirtinai sušalsi.

Ji patraukė savo keliu. Po nesąmoningos Ralfo vagystės moters eisena nė kiek nepasikeitė.

Vagystės? Esu tikras, kad tai ne tas žodis, Ralfai. Ką padarei, daug labiau tinka...

- Vampyrizmui, - sumurmėjo Ralfas. Jis padėjo puodą su pupelėmis į šoną ir iš lėto ėmė trinti rankas. Ralfas jautė gėdą... kaltę... ir energijos perteklių.

Pavogei jos gyvenimo energijos vietoje kraujo, bet vampyras lieka vampyru, Ralfai.

Taip, iš tiesų. Staiga Ralfas suprato, jog jis taip padarė nebe pirmą kartą.

"Atrodai pasikeitęs, Robertsai. Kažkoks jaunesnis", - taip šįvakar pasakė ponia Perin, tačiau žmonės apie tai užsimindavo jau nuo vasaros pabaigos. Pagrindinė priežastis, kodėl draugai neįkalbinėjo jo nueiti pas gydytoją, buvo tai, kad Ralfas neatrodė nesveikas. Jis skundėsi nemiga, tačiau išvaizda atrodė visiškai sveika. "Matau, kad medaus koriai padėjo", - ištarė Leidekeris, kai jiedu išėjo iš bibliotekos sekmadienį (dabar tai buvo taip tolima, kaip koks geležies amžius). Ir kai Ralfas pasiteiravo, ką Leidekeris turi omeny, šis atsakė, jog kalba apie Ralfo nemigą. *Atrodote tūkstančius kartų geriau, nei tą dieną, kai pirmąkart susitikome.* Ir Leidekeris ne vienintelis. Ralfas šiaip ne taip kapanojosi, jausdamasis suglamžytas, sulysęs ir sudarkytas... tačiau žmonės kartojo, kaip *gerai*, *šviežiai* ir *jaunai* jis atrodo. Elena...

Makgovernas, netgi Fėjus Čapinas kažką panašiai sakė prieš savaitę ar dvi, nors Ralfas tiksliai neprisimena ką...

- Žinoma, prisimenu, - pats sau paprieštaravo Ralfas. - Jis paklausė, ar aš naudoju kremą nuo raukšlių. Dėl Dievo meilės, *kremą nuo raukšlių*!

Ar jau tada jis vogė gyvenimo energiją iš kitų? Vogė, net nežinodamas taip darąs?

- Tikriausiai, - tuo pačiu žemu balsu sumurmėjo Ralfas. - Viešpatie Dieve, aš - vampyras.

Bet ar tai tinkamas žodis? - staiga suabejojo jis. - *Galbūt aurų pasaulyje gyvenimo vagis vadinamas centurionu?* Prieš Ralfo akis iškilo išblyškęs Edo veidas, panašus į vaiduoklį, kuris grįžta norėdamas apkaltinti savo žmogžudį. Staiga išsigandęs Ralfas apglėbė kelius ir padėjo ant jų galvą.

15 skyrius

1

Dvidešimt minučių po septynių puikiai prižiūrėtas aštuntojo dešimtmečio pabaigos laidos "Linkolnas" privažiavo prie Luizos namo. Ralfas - kuris pastarąją valandą prausėsi po dušu, skutosi ir bandė nusiraminti - stovėjo verandoje ir stebėjo, kaip Luiza išlipa iš mašinos. Ji atsisveikino, ir spigus mergiotiškas juokas pasiekė Ralfo ausis.

"Linkolnas" nuvažiavo, ir Luiza patraukė takeliu namo link. Pusiaukelėje ji stabtelėjo ir atsigręžė. Minutėlę jiedu stebėjo vienas kitą iš skirtingų Hariso aveniu pusių, puikiai matydami, nors tamsa sutirštėjo, o juos skyrė du šimtai jardų. Jie degė toje tamsoje it paslaptingi deglai.

Luiza parodė į jį pirštu. Šis gestas priminė tai, kaip ji šovė į Dr. nr.3, tačiau Ralfas dėl to nė kiek nenusiminė.

Ketinimas, - pamanė jis. - *Viskas priklauso nuo ketinimo. Yra keletas klaidų šiame pasaulyje... kai imi suvokti viską aplinkui, tai galbūt nelieka jokių klaidų.*

Siauras, pilkai spindintis energijos spindulys pasirodė ant Luizos piršto galiuko ir ėmė plėstis, kirsdamas Hariso aveniu šešėlius. Pravažiuojanti mašina perkirto jį. Mašinos langai akimirką suspindėjo ryškia, akinančia pilkuma, o priekinės šviesos sumirksėjo. Ir viskas.

Ralfas pakėlė savo pirštą. Iš jo nutįso mėlynas spindulys. Šiedu siauri šviesos spinduliai susitiko Hariso aveniu vidury ir susipynė lyg vijoklis. Persipynusios "kiaulės uodegėlės" kilo vis aukščiau, po truputį blukdamos. Ralfas sulenkė pirštą, ir pusė meilės mazgo išnyko iš Hariso aveniu. Po akimirkos Luizos pusė taip pat dingo. Ralfas iš lėto nulipo verandos laiptais žemyn ir perėjo pievelę. Luiza prisiartino prie jo. Jiedu susitiko gatvės viduryje... kur ką tik buvo iš tiesų susitikę. Ralfas apkabino Luizą per liemenį ir pabučiavo.

2

Atrodai pasikeitęs, Robertsai. Kažkoks jaunesnis.

Šie žodžiai vis skambėjo Ralfo galvoje (lyg niekad nesibaigianti juostelė), kai jiedu sėdėjo Luizos virtuvėje ir gėrė kavą. Ralfas negalėjo atitraukti nuo jos akių. Luiza atrodė bent dešimčia metų jaunesnė ir dešimčia svarų lengvesnė nei ta kita Luiza, kurią jis matė per pastaruosius keletą metų. Ar ji taip pat jaunai ir gražiai atrodė šį rytą parke? Ralfas taip nemanė, bet rytą ji buvo tokia nusiminusi ir verkė, o tai, Ralfo nuomone, turėjo įtaką.

Ir vis dėlto...

Taip, vis dėlto. Smulkios raukšlelės aplink lūpų kraštelius dingo. Taip pat ir neseniai pasirodę kalakuto pakarūklai pasmakrėj bei mėsos susmukimas, karantis nuo viršutinės rankų dalies. Šįryt ji verkė, o vakare švytėjo iš laimės, bet Ralfas žinojo, kad tai dar ne viskas.

- Žinau, į ką dairaisi, - tarė Luiza. - Baugoka, ar ne? Tiesa, tai atsako į klausimą, ar mes visko neišsigalvojome, tačiau vis tiek baugoka. Mes radome jaunystės fontaną. Užmiršk Floridą - jis buvo tiesiog mums panosėje čia, Deryje!

- *Mes* jį radome?

Akimirką Luiza atrodė nustebusi... ir truputį atsargi, lyg įtardama, jog Ralfas ją erzina. Nuvertina kaip "mūsų Luizą". Tada ji paėmė jo ranką ir suspaudė.

- Eik į vonią ir pasižiūrėk į save.

- Žinau, kaip atrodau. Po velnių, aš juk ką tik nusiskutau. Netgi užtrukau.

Luiza linktelėjo.

- Gerai pasidarbavai, Ralfai... bet kalbu ne apie tavo penktos valandos šešėlį. Tik *pasižiūrėk į save.*

- Ar kalbi rimtai?

- Taip, - užtikrintai atsakė ji. - Rimtai.

Ralfas beveik priėjo prie durų, kai Luiza pridūrė:

- Tu ne tik nusiskutai. Tu pasikeitei ir marškinius. Gerai. Nenorėjau tau sakyti, bet tie languoti buvo suplyšę.

- Tikrai? - paklausė Ralfas. Jis stovėjo nugara į Luizą, todėl ji nematė jo šypsenėlės. - Nepastebėjau.

3

Ralfas stovėjo rankomis įsikibęs į vonios kriauklę ir keletą minučių apžiūrinėjo savo veidą. Tiek laiko jam prireikė įsitikinti, kad iš tikrųjų regi tai, ką mano regįs. Jį stebino juodi, žvilgantys it varnos plunksnos plaukų kuokštai, taip pat ir išnykusios juodos bjaurios dėmės nuo paakių, tačiau Ralfas negalėjo atitraukti akių nuo lūpų, kur nebesimatė raukšlių bei gilių įtrūkimų. Tai buvo menkniekis... bet drauge ir milžiniškas dalykas. Lūpos atrodė lyg jaunuolio. Ir...

Staiga Ralfas įsikišo pirštą į burną ir pačiupinėjo dešinę apatinių dantų pusę. Jis nebuvo visiškai įsitikinęs, bet dantys atrodė ilgesni, tarsi susidėvėjimas vėl būtų atsistatęs.

- Velniava, - sumurmėjo Ralfas.

Jo sąmonė grįžo į tą kaitrią praeitos vasaros dieną, kai jis susirėmė su Edu pievelėje. Pirmiausia Edas pasiūlė prisitraukti kėslą, o tada patikėjo jam paslaptį, jog Deryje šeimininkauja žiaurios, kūdikius žudančios būtybės. "Gyvenimą vagiančios būtybės. Visų tipų jėgos pradėjo čia rinktis", - pasakojo Edas. - "Žinau, kad sunku tuo patikėti, bet tai tiesa". Kuo toliau, tuo lengviau Ralfui buvo tuo patikėti. Ir sunkiau patikėti, jog Edas tapo bepročiu.

- Jei tai nesiliaus, - prabilo Luiza, stovėdama tarpdury ir spoksodama į jį, - mums reikės susituokti ir išvažiuoti iš miesto, Ralfai. Simona ir Mina *negalėjo* (tikra šio žodžio prasme - negalėjo) atitraukti nuo manęs akių. Pripaisčiau niekų apie naują pudrą, kurią pirkau prekybos centre, tačiau jos ant to neužkibo. Vyras gal dar būtų patikėjęs, bet moterys žino, ką gali pudra ir ko - ne.

Jiedu sugrįžo į virtuvę, ir nors auros trumpam buvo dingusios, Ralfas vis tiek matė vieną: audinį, kylantį nuo baltos šilkinės Luizos palaidinės apykaklės.

- Galų gale pasakiau tai, kuo jos *dar galėjo* patikėti.

- Ką?

- Pasakiau, kad sutikau vyrą, - ji sudvejojo, bet kai skruostai virto rožiniais, Luiza neištvėrė. - Ir jį įsimylėjau.

Ralfas palietė jos ranką ir pasuko Luizą į save. Jis žvelgė į mažą ir švarią klostę alkūnės sulenkime ir mąstė, kaip norėtų priglusti prie jos savo lūpomis. Arba liežuvio galiuku. Ralfas pakėlė akis į Luizą.

- Ar tai tiesa?

Ji pažvelgė vilties ir atvirumo kupinomis akimis.

- Manau, kad *taip*, bet viskas atrodo taip keistai. Esu *tikra*, kad noriu, jog tai būtų tiesa. Man reikia draugo. Jau seniai jaučiuosi įbauginta, nelaiminga ir vieniša. Manau, jog vienatvė - pati bjauriausia senatvės dalis: ne skausmai, ne pašlijęs virškinimas ir ne dusulys, kurį imi jausti, užlipęs kelis laiptelius, kuriais kažkada tiesiog *užskrisdavai*, būdamas dvidešimtmetis, o vienatvė.

- Taip, - pritarė Ralfas. - *Tai* blogiausia.

- Su tavim niekas nebesikalba (žinoma, jie kalba tau, bet tai juk ne tas pats). Ir dažniausiai atrodo, kad žmonės netgi tavęs *nebepastebi*. Ar kada nors taip jauteisi?

Ralfas pagalvojo apie "senųjų sukriošėlių" Derį, miestą, kurio nepastebi skubančiųjų dirbti bei skubančiųjų žaisti pasaulis, ir linktelėjo galvą.

- Ralfai, ar gali mane apkabinti?

- Su malonumu, - atsakė Ralfas ir švelniai truktelėjo Luizą savo glėbin.

4

Truputį vėliau susivėlę, apsvaigę, bet laimingi Ralfas su Luiza sėdėjo svetainėje ant sofos, kuri irgi buvo hobitų dydžio, todėl labai tiko įsimylėjusių porelei. Abiems tai buvo nė motais. Ralfas sėdėjo apkabinęs Luizą per pečius. Ji paleido plaukus, ir Ralfas žaidė su viena jų sruoga, galvodamas, kaip lengva užmiršti moters plaukų prisilietimo jausmą, kuris taip skyrėsi nuo vyriškų. Luiza papasakojo apie kortų partiją. Ralfas atidžiai, bet nelabai nustebęs klausėsi.

Gal koks tuzinas moteriškių žaisdavo kiekvieną savaitę Ladlou Greindže iš mažų sumelių. Galėjai grįžti pralošęs penkis baksus ar išlošęs dešimt, tačiau dažniausiai kišenėje padaugėdavo arba sumažėdavo vienu doleriu ar dar mažiau. Nors buvo pora gerų žaidėjų ir pora mulkių (Luiza pati save priskyrė prie pirmųjų), bet taip linksmai prabėgdavo popietės - tikra šachmatų turnyrų ir stikliukų kilnojimo maratonų, tik "moterų sukriošėlių" versija.

- Tik šįkart niekaip negalėjau pralošti. Iš tikrųjų turėjau grįžti be cento kišenėje, nes jos visą laiką klausinėjo, kokius vitaminus geriu ir kur pirkau savo veido kremą. Kaip gali susikaupti ties kvailu žaidimu, kai turi nuolat meluoti ir nepamiršti to, ką jau esi pasakęs, kad nesusikirstum?

- Tikriausiai buvo sunku, - tarė Ralfas, vos sulaikydamas šypseną.

- Buvo. *Labai* sunku! Tačiau vis tiek išlošinėjau. Ir žinai kodėl?

Ralfas žinojo, bet papurtė galvą, kad Luiza pati pasakytų. Jam patiko jos klausytis.

- Dėl jų aurų. Ne visada žinojau, kokias kortas jos turėjo, bet labai dažnai. Netgi kai nežinodavau, galėdavau numanyti apie jų kortas. Auros ne visada gaubė jas, žinai, kaip jos pasirodo ir dingsta, bet netgi kai jų nebūdavo, aš žaidžiau geriau negu bet kada. Per paskutinę valandą ėmiau tyčia pralošinėti, kad jos visos nepradėtų manęs nekęsti. Ir žinai, ką? Sunku buvo net *tyčia pralošti*, - Luiza pažvelgė į savo rankas, kurios nervingai persipynė ant kelių. - O grįždama padariau tai, dėl ko man labai gėda.

Ralfas vėl pastebėjo jos aurą: blyškų pilką šešėlį su tamsiai mėlynais taškeliais.

- Prieš pradėdama, išklausyk mane ir gal rasi panašumų.

Ralfas išdėstė, kaip prie jo, sėdinčio verandoje, valgančio ir laukiančio Luizos sugrįžtant, priėjo ponia Perin. Kai papasakojo, ką jis padarė senai moteriškei, Ralfas nuleido akis ir pajuto, kaip ima kaisti jo ausys.

- Taip, - tarė Luiza, kai Ralfas baigė. - Tą patį padariau ir aš... bet aš *nenorėjau*, Ralfai... bent jau nemanau, kad norėjau. Sėdėjau ant užpakalinės sėdynės kartu su Mina, ir ji vėl pradėjo postringauti, kokia aš pasikeitusi, kaip jaunai atrodau. Aš pagalvojau (man nemalonu tai tau sakyti, bet geriau pasakysiu): tuoj tave užčiaupsiu, sena pavydi smalsuole. Nes ji tikrai pavydėjo, Ralfai. Mačiau tai jos auroje. Tai buvo rantyti katės akių spalvos smaigaliai. Todėl nenuostabu, kad pavydą vadina žaliaake pabaisa! Taigi aš dūriau į langą pirštu ir pasakiau: "O, Mina, argi tai ne pats *mieliausias* namelis?" Ir kai ji nusisuko pažiūrėti, aš... aš padariau tą patį, ką ir tu, Ralfai. Tik nesugniaužiau pirštų. Aš tik sudėjau lūpas... va taip, - Luiza pademonstravo, su-

dėdama lūpas į bučinį, ir Ralfas pajuto, kaip trokšta (tiesiog privalo) pasinaudoti tokia proga, - ir įkvėpiau į save auros debesį.

- Kas atsitiko? - sužavėtas ir išsigandęs paklausė Ralfas.

Luiza liūdnai šyptelėjo.

- Man ar jai?

- Jums abiems.

- Mina pašoko ir plekštelėjo per kaklą. "Ant manęs vabalas, - suriko ji. - Jis man įkando. Nuimk jį, Lu! Prašau nuimk jį!" Žinoma, ten nebuvo jokio vabalo - juk *aš* buvau tas vabalas - tačiau vis tiek perbraukiau per jos kaklą, tada atidariau langą ir pasakiau, kad jis išskrido. Jai pasisekė, kad nesutraiškiau jos smegenų, o tik perbraukiau per kaklą - tiek turėjau energijos. Jaučiausi, lyg galėčiau atidaryti mašinos duris ir bėgti tekina namo.

Ralfas linktelėjo.

- Tai buvo nuostabu... *per daug* nuostabu. Lyg tie pasakojimai apie narkotikus per televizorių, kaip jie nuneša tave į rojų, o po to užrakina pragare. O jei pradėję taip daryti nevaliosime sustoti?

- Taip. Ir jei tai žeidžia žmones? Nesiliauju galvoti apie vampyrus.

- Ar žinai, apie ką *aš* galvoju? - Luiza ėmė šnibždėti. - Apie tai, ką tau papasakojo Edas Dypno. Tuos centurionus. O jei tai *mes*, Ralfai?

Ralfas apkabino Luizą ir pakštelėjo į kaktą. Kai išgirdo apie savo didžiausią baimę iš jos lūpų, pusė naštos nukrito nuo jo pečių. Jis vėl prisiminė Luizos žodžius, kad vienatvė - blogiausia senatvės dalis.

- Žinau, - atsakė jis. - Ką padariau poniai Perin, atsitiko netikėtai. Neatsimenu, kad būčiau apie tai galvojęs. Paprasčiausiai padariau. O tu?

- Taip, man buvo taip pat.

Luiza padėjo galvą Ralfui ant peties.

- Daugiau taip daryti negalime, - tarė Ralfas. - Nes prie to tikrai galime priprasti. Prie malonumo *visada* priprantama, argi ne taip? Privalome pabandyti išsiugdyti apsaugą, kad nesąmoningai to nedarytume. Nes manau, jog ir anksčiau taip *dariau*. Todėl ir...

Jį nutraukė stabdžių cypimas ir slydimo garsas. Jiedu susižvalgė išpūtę akis, nes garsas nenutrūko.

Kai stabdžių ir padangų cypimas nutilo, pasigirdo duslus bumptelėjimas. Jį palydėjo trumpas moters ar vaiko riktelėjimas. Dar kažkas suriko:

- Kas atsitiko? O *Dieve*!

Kažkas ėmė bėgioti šaligatviu.

- Pasilik ant sofos, - įsakė Ralfas, o pats pribėgo prie svetainės lango.

Kai atitraukė užuolaidą, Luiza stovėjo už jo. Ralfui net palengvėjo. Tokiomis aplinkybėmis Karolina būtų pasielgusi lygiai taip pat.

Jie žvelgė į naktinį pasaulį, pulsuojantį keistomis spalvomis ir nuostabiu judėjimu. Ralfas *žinojo*, kad jie išvys Bilį, partrenktą mašinos ir gulintį negyvą ant gatvės su apkandžiota panama šalia ištiestos rankos. Ralfas apglėbė Luizą, ir ji įsikibo jam į ranką.

Tačiau "Fordo", sustojusio Hariso aveniu vidury, šviesos apšvietė ne Makgoverno kūną, o Rozali. Jos ankstyva rytinė ekspedicija po konteinerius baigėsi. Ji tysojo ant šono kraujo klane su sumaitota keliose vietose nugara. Kai mašinos vairuotojas pasilenkė prie senos benamės, negailestinga gatvės žibinto šviesa apšvietė jo veidą. Tai buvo Džo Vaizeris, "Rait Eido" vaistininkas. Jo oranžiškai geltonos auros pakraštėliuose blaškėsi raudoni ir mėlyni taškeliai. Jis patapšnojo per šuns šoną. Kai tik ranka panirdavo juodon, Rozali apglėbusion auron, ji dingdavo.

Siaubingos mintys persmelkė Ralfą. Jo temperatūra nukrito, o sėklidės susitraukė, kol pasidarė panašios į kietus persiko kauliukus. Staiga vėl stojo 1992-ųjų liepa: Karolina merdėjo; mirties laikrodis tiksėjo; ir kažkas keista nutiko Edui Dypno. Edui galvoje pasimaišė, ir Ralfas bandė sulaikyti paprastai švelnų Elenos vyrą, kad šis nesumuštų vyriškio su beisbolo kepuraite. Tada lyg iš giedro dangaus (kaip būtų pasakiusi Karolina) pasirodė Dorensas Marstelaras. Senasis Doras. Ir ką jis pasakė?

Tavo vietoje aš daugiau jo neliesčiau... Aš nebematau tavo rankų.

Aš nebematau tavo rankų

- O Viešpatie, - sušnibždėjo Ralfas.

5

Į šį pasaulį Ralfą sugrąžino prigludusi Luiza, kuri, atrodė, tuoj nualps.

- Luiza! - suriko jis ir sugriebė jai už rankos. - Luiza, kas tau?

- Turbūt nieko... bet Ralfai... ar tu matai...

- Taip, tai Rozali. Tikriausiai ji...

- Ne *ją* turėjau omeny, bet *jį*!

Luiza parodė į dešinę.

Atsirėmęs į Džo Vaizerio "Fordą", stovėjo Dr. nr.3 su atsmaukta ant pakaušio Makgoverno panama. Jis žvilgtelėjo į Ralfą su Luiza, akiplėšiškai išsiviepė ir pakėlęs nykštį parodė jiems "nosį".

- *Bjaurybė*! - sušvokštė Ralfas ir iš pykčio trenkė kumščiu į sieną.

Koks pustuzinis žmonių bėgo pažiūrėti avarijos, tačiau pagelbėti jie nebegalėjo: Rozali nebūtų sulaukusi ir pirmo pribėgusiojo. Juoda aura tankėjo, tapdama panaši į suodžiais padengtą plytą. Ji gaubė kalaitę it šydas, o Vaizerio ranka dingdavo iki riešo, kai tik įlįsdavo į tą siaubingą apdarą.

Dr. nr.3 pakėlė ranką su iškeltu smiliumi ir bedė sau į kaktą. Šis gestas buvo toks plastiškas, kad vos ne garsiai bylojo: "Prašau atkreipti dėmesį!". Jis pirštų galais prisiartino (nors to visai nereikėjo, nes žmonės vis tiek jo nematė) ir ištiesė ranką Džo Vaizerio užpakalinės kišenės link. Daktariūkštis dirstelėjo į Ralfą su Luiza, lyg klausdamas, ar jie vis dar kreipia į jį dėmesį. Tada vėl ėmė artėti ant pirštų galiukų, tiesdamas kairę ranką.

- Sustabdyk jį, Ralfai, - sudejavo Luiza. - Prašau sustabdyk jį.

Iš lėto, tarytum prisigėręs raminančiųjų, Ralfas pakėlė ranką ir staigiu mostu ją nuleido. Mėlyna šviesos linija šovė iš pirštų galiukų, bet išsisklaidė eidama pro lango stiklą. Pastelinis rūkas pasklido šalia Luizos namo ir išnyko. Plikas daktariūkštis pagrasė pirštu, it sakydamas : "Oi, tu, išdykėli!"

Dr. nr.3 vėl ištiesė ranką ir ištraukė kažką iš užpakalinės Vaizerio kišenės, kol tas klūpėjo gatvėje, gailėdamas šuns. Ralfas neįstengė įžiūrėti daikto, kol būtybė purvinu chalatu nenusimetė Makgoverno skrybėlės ir nepradėjo šukuotis nesančių plaukų. Jis pavogė juodas ki-

šenines šukutes, kokias galėjai nusipirkti kiekvienoje parduotuvėje už dolerį dvidešimt devynis centus. Plikis pašoko aukštyn ir sumušė kulnais it koks elfas piktadarys.

Kai plikas daktariūkštis prisiartino, Rozali pakėlė galvą. Tada vėl ją nuleido ir nugaišo. Ją apgaubusi aura iškart išnyko: ne pamažu išblėso, o akimirksniu sprogo it muilo burbulas. Vaizeris atsistojo, atsisuko į vyrą, stovintį ant šaligatvio, ir pradėjo pasakoti jam, kas nutiko, gestais rodydamas, kaip šuo išbėgo prieš pat mašinos priekį. Ralfas netgi galėjo perskaityti tą keturių žodžių virtinę, išplaukusią iš Vaizerio lūpų: *lyg iš dangaus nukrito.*

Kai Ralfas nukreipė žvilgsnį į Vaizerio mašinos sparną, išvydo, jog mažas plikas daktariūkštis stovi prie jo.

16 skyrius

1

Ralfui pavyko užvesti savo surūdijusį "Oldsmobilį", tačiau iki Derio ligoninės rytinėje miesto dalyje jie vis tiek važiavo dvidešimt minučių. Karolina suprato Ralfo nerimą dėl vairavimo ir stengėsi jį užjausti, bet net po tiek metų jos pačios nekantri, vis skubanti prigimtis neišblėso. Jei kelionė būdavo ilgesnė nei pusė mylios, ji nesusilaikydavo ir imdavo nekantrauti. Karolina šiek tiek pasėdėdavo tyliai, viską apmąstydavo, o tada pradėdavo kritikuoti. Jei tik ją sunervindavo važiavimo greitis, ji iškart lepteldavo Ralfui, kad tegu pirmiau jis praklizmuoja savo pašvinkusius vidurius ir tik po to sėda už vairo.

Taip, Karolina buvo miela, bet jau tas jos liežuvėlis...

Po tokių pastabų Ralfas visada pasiūlydavo (ir visada be jokios pagiežos) Karolinai vairuoti pačiai. Karolina niekada nesutikdavo. Pagal jos tikėjimą, vyro darbas - vairuoti, o žmonos - konstruktyviai jį kritikuoti.

Ralfas laukė, kol Luiza pradės kritikuoti važiavimo greitį arba atmestiną vairavimą (Ralfas neabejojo, jog užmirštų įjungti posūkį, net jei kas laikytų šautuvą prie jo smilkinio), tačiau ji tylėjo: tik sėdėjo, laikydama rankinę ant kelių, visiškai taip pat kaip ir Karolina. Šviesa nuo neoninių parduotuvių iškabų, šviesoforų ir gatvės žibintų it vaivorykštė žaidė ant Luizos veido. Jos juodose akyse atsispindėjo susimąstymas. Ji smarkiai verkė po Rozali mirties, todėl Ralfas užtraukė svetainės užuolaidą.

Jis beveik to ir nedarė. Ralfas instinktyviai norėjo išbėgti gatvėn, kol Džo Vaizeris dar nenuvažiavo, ir patarti jam saugotis. Kad vakare iškraustęs kišenes neberas pigių šukučių (didelio čia daikto, žmonės dažnai pameta tokius daiktus!), tik šįkart tai labai reikšminga, nes kitą kartą padangų stabdymo kelio gale gali gulėti pats "Rait Eido" vaistininkas Džo Vaizeris. *Paklausyk manęs, Džo, labai įdėmiai. Tu-*

ri būti labai atsargus, nes be galo daug naujienų pasiekia mus iš hiperrealumo zonos, o žinios apie tave - tik juoduose rėmeliuose.

Tačiau vis dėlto atsirado šiokių tokių keblumų. Džo Vaizeris, toks užjaučiantis, kaip ir tą dieną, kai užregistravo Ralfą pas akupunktūrininką, šįkart galėjo pamanyti, jog Ralfas išprotėjo. Beje, kaip jam kovoti su būtybe, kurios netgi nemato?

Tad Ralfas užtraukė užuolaidą... bet spėjo dar kartą mesti žvilgsnį į vyrą gatvėje. Auros dar gaubė jį, todėl Ralfas matė ryškiai oranžiškai geltoną Vaizerio baliono siūlelį, kylantį nuo viršugalvio aukštyn. Ką gi, kol kas jam nieko nenutiko.

Bent jau kol kas.

Ralfas palydėjo Luizą į virtuvę ir įpylė dar vieną juodos kavos puodelį su daug cukraus.

- Jis ją užmušė, tiesa? - paklausė Luiza, abiejomis rankomis pakeldama puodelį prie lūpų. - Tas mažas žvėris ją užmušė.

- Taip. Bet tik ne šiąnakt. Manau, kad jis tai padarė šį rytą.

- Kodėl? *Kodėl?*

- Nes jis galėjo, - susikrimtęs atsakė Ralfas. - Tai vienintelė jam reikalinga priežastis. Nes paprasčiausiai galėjo tai padaryti.

Luiza įvertinamai dėbtelėjo į jį ir jos akis užliejo palengvėjimo išraiška.

- Juk tu tai išsiaiškinai. Turėjau tai suprasti, kai išvydau tave šį vakarą. Būčiau *supratusi*, jei galvoje nebūtų sukęsi tiek daug kitų minčių.

- Išsiaiškinau? Iki to man dar toli, bet jau turiu keletą minčių. Luiza, ar nenorėtum nuvažiuoti su manimi iki Derio ligoninės?

- Ko gero, taip. Nori susitikti su Biliu?

- Tiksliai nežinau, su *kuo* noriu susitikti. *Galbūt* su Biliu, o gal ir su Bilio draugu Bobu Polherstu. O galbūt ir su Džimiu Vandermėjeriu. Ar pažįsti jį?

- Džimį V.? *Žinoma*! Dar geriau pažinojau jo žmoną. Ji žaisdavo pokerį su mumis iki savo mirties. Ją ištiko širdies smūgis. Taip staiga, - ji nutilo ir įsispitrijo į Ralfą savo juodomis ispaniškomis akimis. - Džimis ligoninėje? Dieve, juk tai vėžys, tiesa? Vėžys sugrįžo.

- Taip. Jis guli palatoje šalia Bilio draugo.

Ralfas papasakojo jai apie pokalbį su Fėjumi iš ryto ir rastą žinutę ant stalo poilsiavietėje po pietų. Jis pabrėžė apie keistą palatų ir jų

ligonių išsidėstymą: Polherstas, Džimis V., Karolina - ir paklausė Luizos, ar ji mano, jog tai tik sutapimas.

- Ne. Esu tikra, kad ne, - ji dirstelėjo į laikrodį. - Važiuojam. Lankymo valandos ten baigiasi pusę dešimtos. Jei norim suspėti, geriau pasiskubinkime.

2

Įsukęs į ligoninės alėją ("vėl užmiršai parodyti tą prakeiktą posūkį, mielasis," - pakomentavo Karolina), Ralfas atsisuko į Luizą, kuri sėdėjo padėjusi rankas ant rankinės (aurų nebuvo matyti), ir paklausė, ar viskas gerai.

Ji linktelėjo.

- Taip. Ne per geriausiai, bet nieko. Nesijaudink dėl manęs.

Bet aš jaudinuosi, Luiza, - mąstė Ralfas. - *Ir dar kaip. Beje, ar matei, kaip Dr. nr.3 išėmė šukutes iš Džo Vaizerio kišenės?*

Kvailas klausimas. Aišku, kad ji matė. Plikas gnomas *norėjo*, kad ji pamatytų. Norėjo, kad jie *abu* pamatytų. Taigi reikėjo klausti, kiek svarbi Luizai pasirodė šį vagystė.

Kiek iš tikrųjų žinai, Luiza? Kiek sąryšio taškų pastebėjai? Noriu pasmalsauti, nes ne taip jau sunku juos pastebėti. Noriu pasmalsauti... bet nedrįstu paklausti.

Žemas plytinis pastatas stovėjo už kokio ketvirčio mylios - "Pagalbos moterims" centras. Daugybė šviestuvų (daug daugiau nei anksčiau, pagalvojo Ralfas) metė šviesos juostas aplink pievą. Ralfas pastebėjo du vyriškius, vaikštančius pirmyn atgal groteskiškai ištįsusių šešėlių galuose. *Pasamdyti policininkai,* - pamanė Ralfas. Dar viena naujiena; dar vienas šiaudelis, besisukantis pikta nešančiame vėjyje.

Ralfas pasuko į kairę (šįkart jau nepamiršo parodyti posūkio) ir atsargiai įvairavo "Oldsmobilį" į pakalnę, vedančią į kelių aukštų ligoninės garažą. Viršuje kelią pastojo šlagbaumas. Šalia jo kabojo ženklas: "PRAŠAU SUSTOTI IR PAIMTI BILIETĄ". Ralfas dar neužmiršo laikų, kai čia vietoj šlagbaumo stovėdavo žmonės, todėl vieta atrodė ne tokia klaiki.

Taip, buvo dienos, drauge mano, kai galvojome, kad jos niekada nesibaigs, - pamanė Ralfas ir atsidaręs langą paėmė bilietą iš automato.

- Ralfai?

- A?

Jis stengėsi neatsitrenkti į užpakalinius dviem eilėm sustatytų mašinų buferius. Ralfas žinojo, kad pravažiavimas pakankamai platus, - suvokė tai *protu,* - tačiau vidumi jautė visai ką kitą. *Kaip Karolina būtų dejavusi ir pykusi dėl tokio mano vairavimo,* - su tam tikru džiugesiu pagalvojo Ralfas.

- Ar žinai, ką mes čia veikiame? Gal mes tik linksminamės?

- Dar minutėlę. Leisk pastatyti šį prakeiktą daiktą į vietą.

Ralfas pravažiavo pro kelis tarpus pirmame aukšte, į kuriuos būtų tilpusi jo mašina, tačiau nė vienas iš jų nesuteikė Ralfui pasitikėjimo. Trečiame aukšte jis rado tris tarpus vieną prie kito (ten ir tankas būtų tilpęs) ir įvarė "Oldsmobilį" į vidurį. Ralfas išjungė variklį ir pasisuko į Luizą. Aplinkui aidėjo variklių gaudesys, bet dėl aido tikslios sklidimo vietos nebuvo įmanoma nustatyti. Oranžinė šviesa krito ant juodviejų odos lyg toksiniai dažai. Luiza ramiai žvelgė į jį. Ralfas dar matė likusius ašarų, išlietų dėl Rozali, pėdsakus ant patinusių vokų, tačiau akys žvelgė ramiu ir užtikrintu žvilgsniu. Jis negalėjo atsistebėti, kaip ji pasikeitė nuo šio ryto, kai rado ją, besėdinčią nuleistais pečiais ant parko suoliuko ir verkiančią.

Luiza, - mąstė Ralfas, - *jei tavo sūnus ir marti matytų tave dabar, tikriausiai šaukdami visu balsu pasileistų bėgti šalin. Ne todėl, kad bauginančiai atrodai, o todėl, kad tos moteriškės, kurią šįryt jie norėjo nutempti į "Riverview Estates", nebėra.*

- Na? - paklausė ji, mėgindama nusišypsoti. - Ar kalbėsi, ar tik spoksosi į mane?

Ralfas, paprastai labai atsargus žmogus, išpyškino pirmus atėjusius į galvą žodžius.

- *Manau,* kad norėčiau suvalgyti tave it ledus.

Luizos šypsena praplatėjo, o lūpų kampučiuose atsirado duobutės.

- Gal vėliau patikrinsime, kokį turi apetitą ledams, Ralfai. O dabar pasakyk, kodėl mane čia atsitempei. Tik nepasakok, kad nežinai. Ne, manau, jog tu puikiai žinai.

Ralfas užmerkė akis, giliai įkvėpė ir vėl atsimerkė.

- Tikriausiai atvykome tam, kad surastume kitus du plikus daktariūkščius. Tuos, kuriuos mačiau, išeinančius iš Mėjos Ločer namo. Tik jie gali paaiškinti, kas čia dedasi.

- Kodėl manai, kad mes juos čia surasim?

- Regis, jie čia turi darbo... du vyrai, DžimisV. ir Bilio draugas, miršta vienas šalia kito. Turėjau suprasti, kas tie pliki daktariūkščiai, - ką jie *daro,* - kai tik išvydau sanitarus, išnešančius ponią Ločer ant neštuvų po balta paklode. *Būčiau supratęs,* jei nebūčiau buvęs velniškai pavargęs. Užteko pamatyti žirkles. Tačiau užtrukau iki šios popietės ir supratau tik todėl, kad pono Polhersto dukterėčia šį tą pasakė.

- Ką?

- Mirtis kvaila. Kad jei akušeris taip ilgai kirptų kūdikio bambagyslę, jį paduotų į teismą už blogą darbą. Tada prisiminiau mitą*, kurį skaičiau dar mokykloje, kai mane vargino visi tie dievai, deivės ir Trojos arkliai. Pasakojimas buvo apie tris seseris: graikų seseris, o gal keistąsias seseris. Po velnių, neklausinėk manęs apie tai. Užmirštu net posūkį parodyti... Taigi tos seserys buvo atsakingos už visą žmogaus gyvenimą. Viena iš jų verpė siūlą, kita spręsdavo, kokio jis bus ilgio... ar tai tau šio to neprimena, Luiza?

- Na žinoma! - beveik sušuko ji. - Baliono siūleliai!

Ralfas linktelėjo.

- Taip. Baliono siūleliai. Neprisimenu pirmų dviejų sesučių vardų, tačiau niekada nepamiršau trečiosios vardo - Atropė. Pasak istorijos, ji nukirpdavo siūlą, kurį pirmoji sesuo suverpdavo, o antroji - atmatuodavo. Galėjai su ja ginčytis, maldauti, bet viskas veltui. Kai ji nuspręsdavo, jog atėjo laikas nukirpti, ji taip ir padarydavo.

Luiza linkčiojo.

- Taip, ir aš atsimenu šį pasakojimą. Nežinau, ar pati skaičiau, ar kažkas man papasakojo, kai dar buvau vaikas. Ralfai, ar tiki, kad tai tiesa? Tik vietoj keistųjų sesučių egzistuoja pliki broliukai?

- Ir taip, ir ne. Kiek prisimenu, sesutės buvo viena komanda. Tokie man pasirodė ir tiedu vyrai, išeinantys iš Mėjos Ločer namo: ilgalaikiai partneriai, *didžiai* gerbiantys vienas kitą. Bet trečiasis vyru-

---

* Moiros sen. graikų mitologijoje - 3 likimo deivės. Moira Klotė verpia žmogaus likimo siūlą, nulemdama, kiek jis gyvens. Siūlui nutrūkus, žmogus miršta. Moira Lachesė nežiūrėdama ištraukia žmogui tenkantį burtą. Niekas negali pakeisti moirų paskirto likimo, nes trečioji moira Atropė viską, ką paskyrė žmogui jos seserys, susuka į didelį kamuolį. Tai, kas susukta į likimo kamuolį, yra neišvengiama.

kas, kurį matėme ir šį vakarą, nepanašus į juos. Manau, kad Dr. nr.3 - nenaudėlis.

Luiza pasipurtė.

- Jis siaubingas, Ralfai. Aš jo nekenčiu.

- Nė kiek tavęs už tai nekaltinu.

Ralfas jau siekė durų rankenėlės, bet Luiza sulaikė jį savo prisilietimu.

- Mačiau, kaip jis šį tą padarė.

Ralfas atsisuko ir pažvelgė į ją. Kaklas sugirgždėjo. Jis jau numanė, ką Luiza ruošėsi jam pasakyti.

- Jis įkišo ranką į vyro, užmušusio Rozali, kišenę, - tarė Luiza. - Kai šis klūpėjo prie jos gatvėje, plikis įkišo ranką. Tačiau pavogė tik šukeles. O ta plikio skrybėlė... esu tikra, jog atpažinau ją.

Ralfas ir toliau žvelgė į ją, tikėdamasis, kad Luizos atmintis nesieks kitų Dr. nr.3 papuošalų.

- Juk tai Bilio panama, tiesa? Bilio panama.

Ralfas linktelėjo.

- Be abejo.

Luiza užmerkė akis.

- O, Dieve.

- Ką pasakysi Luiza? Ar vis dar ketini tęsti žaidimą?

- Taip, - ji atidarė dureles ir iškėlė kojas. - Bet eikime tuoj pat, kol dar nepraradau tvirtybės.

- Ir kalbos negali būti, - sutiko Ralfas Robertsas.

3

Kai jie priėjo prie Derio ligoninės durų, Ralfas sumurmėjo Luizai į ausį.

- Ar tu irgi matai?

- Taip, - jos akys išsiplėtė. - Taip. Šįkart tai labai stipru.

Kai ligoninės durys atsivėrė prieš juos, pasaulio paviršius staiga susivyniojo, atskleisdamas kitą pasaulį, kuris spindėjo nematomomis spalvomis ir besikeičiančiais kontūrais. Prieš akis ant sieninio piešinio, vaizduojančio Derį tomis laimingomis amžiaus pradžios dienomis, tamsiai rudos strėlės gaudė viena kitą, kol visai susiliesdavo. Kai

taip atsitikdavo, jos sužibėdavo tamsiai žalia spalva ir pakeisdavo kryptį. Ryškiai sidabrinis piltuvėlis, panašus į sūkurį ar žaislinį cikloną, leidosi laiptais, kurie vedė į antro aukšto laukiamuosius, kavinę ir salę. Platusis viršutinis galas kinkavo pirmyn atgal, kai piltuvėlis judėjo žemyn. Ralfui jis pasirodė ypatingai *draugiškas* - lyg antropomorfiškas veikėjas iš Disnėjaus filmukų. Du vyriškiai su lagaminėliais nuskubėjo laiptais aukštyn, ir vienas perėjo tiesiai per sidabrinį piltuvėlį. Jų pokalbis nė sekundei nenutrūko, bet kai vyriškis išniro kitoje piltuvėlio pusėje, Ralfas pastebėjo, kaip jis nesąmoningai laisva ranka persibraukė per plaukus... nors nė vienas plaukelis nebuvo pakeitęs savo vietos.

Piltuvėlis pasiekė laiptų galą, susuko koridoriaus centre energingą aštuonetą ir išnyko, palikdamas tik blyškų rožinį ūkelį. Beje, ir šis greitai išsisklaidė.

Luiza niūktelėjo alkūne Ralfui į pašonę, norėdama pirštu parodyti tą vietą, kur stovėjo centrinė informacijos būdelė, bet supratusi, jog juos supa žmonės, tik kilstelėjo smakrą. Prieš kiek laiko Ralfas danguje matė kontūrus, panašius į priešistorinį paukštį. Dabar jis išvydo kažką panašų į ilgą peršviečiamą gyvatę. Ji slinko lubomis virš ženklo "PAŠOME PALAUKTI ČIA. KRAUJO TYRIMAI".

- Ar ji *gyva*? - išsigandusi sušnibždėjo Luiza.

Ralfas įdėmiau pasižiūrėjo ir suprato, kad būtybė neturi galvos... ir įžiūrimos uodegos. Tik kūną. Tikriausiai ji buvo *gyva* (Ralfas manė, kad *visos* auros kažkaip gyvos), tik tai tikrai nebuvo gyvatė ir, be to, visai nepavojinga, bent jau tokiems kaip jiedu.

- Liaukis prakaituoti dėl menkniekių, mieloji, - sušnibždėjo Ralfas, kai jiedu atsistojo į eilę prie informacijos būdelės.

Kai jis taip ištarė, gyvatė ištirpo lubose ir dingo.

Ralfas nežinojo, ar paslaptingoje pasaulio daiktų schemoje labai svarbūs tokie dalykai kaip paukštis ar ciklonas, tačiau neabejojo, kad žmonės - pagrindinės figūros. Derio ligoninės holas virto fantastišku liepos ketvirtosios fejerverkų šou, kuriame romėniškų žvakių ir kiniškų fontanų vaidmenis atlieka patys žmonės.

Luiza užkišo pirštą už Ralfo apykaklės, kad jis palenktų galvą į ją.

- Kalbėsi tu, - silpnu balseliu tarė ji. - Aš ir taip laikausi, kad neprivaryčiau į kelnes.

Prieš juos stovėjęs vyriškis pasitraukė į šoną, ir Ralfas žengė žingsnį priekin. Tuo pat metu į galvą sugrįžo saldūs nostalgiški prisiminimai apie Džimį V. Jie važiavo kažkur Roud Ailende - galbūt į Kingstoną - ir impulsyviai nusprendė pažiūrėti cirko vaidinimą, kuris vyko nušienautame lauke. Žinoma, jie buvo girti kaip blusos. Pora išsipusčiusių merginų stovėjo prie atraitytų palapinės kraštų ir dalijo programėles. Kai jiedu su Džimiu prisiartino prie jų, pradėjo šnibždėtis tarpusavyje, įspėdami viens kitą dėtis blaiviais. Ar jie pateko į cirką tą dieną? Ar...

- Kuo galiu padėti? - paklausė moteris iš centrinės informacijos būdelės.

Iš jos balso galėjai spręsti, kad vien prabildama į Ralfą ji jau daro didžiulę paslaugą. Jis pažvelgė į ją pro stiklą ir išvydo moterį, apgaubtą grėsmingos oranžinės auros, panašios į degantį gervuogių krūmą. *Ši ponia mėgsta dailią rašyseną ir idealią tvarką*, - pamanė Ralfas ir iškart prisiminė, kad tos dvi merginos prie įėjimo į palapinę pajuto jųdviejų su Džimiu V. kvapą ir mandagiai, bet kategoriškai atsisakė juos įleisti. Tą vakarą jie "nusibaigė" pigiame Central Folso restoranėlyje, laimingi, kad nors iš ten jų niekas neišmetė.

- Sere? - nekantriai pašaukė moteris iš būdelės. - Kuo galiu jums *padėti*?

Ralfas grįžo į tikrovę, lyg jam būtų trenkę kumščiu.

- Taip, ponia. Mudu su žmona norėtume aplankyti Džimį Vandermėjerį trečiame aukšte, jei...

- Tai intensyvios terapijos skyrius! - atšovė ji. - Ten nepateksit be specialaus leidimo.

Oranžiniai kabliukai ėmė lįsti iš spindesio ir gaubti galvą, o visa aura virto spygliuota viela, apvyniota aplink kažkokį vaiduoklį.

- Žinau, - nuolankiai kaip niekad atsakė Ralfas, - bet mano draugas Lafajetas Čapinas sakė...

- Dieve, - pertraukė moteris iš būdelės. - Tiesiog nuostabu, kaip kiekvienas turi draugą. Tikrai *nuostabu*.

Ji juokingai pakėlė akis į lubas.

- Bet Fėjus sakė, kad pas Džimį lankytojai įleidžiami. Matote, jam vėžys, ir jis neišgyvens daugiau nei...

- Gerai, pažiūrėsiu, - ištarė moteris, tarsi iš anksto žinodama, jog tik bereikalingai gaišta laiką, - tik šiandien kompiuteris dirba labai lė-

tai, todėl užtruksiu. Pasakykite savo pavardę, o patys pasėdėkite tenai. Pranešiu, kai tik...

Ralfas nusprendė, kad jau pakankamai surijo nuolankumo pyrago priešais tą biurokratinį šunį. Juk jis neprašė išvažiuojamosios vizos iš Albanijos, o tik sušikto leidimo į intensyvios terapijos skyrių.

Būdelės stikle buvo skylė. Ralfas įkišo ranką ir sugriebė moters riešą, jai nespėjus šio atitraukti. Ralfas neskausmingai, bet vis dėlto labai aiškiai jautė, kaip tie oranžiniai kabliukai sminga į jo mėsą, nerasdami už ko užsikabinti. Jis suspaudė riešą ir pajuto, kaip maža energijos dalelė - nedidesnė už žirnelį - pereina iš jo į moterį. Staiga oficiali oranžinė aura aplink kairę ranką ir šoną virto žaliai melsva kaip ir Ralfo aura. Moteris neteko kvapo ir palinko į priekį, tarytum kas nors būtų jai už apykaklės supylęs puodelį ledo gabaliukų.

[- *Jokio kompiuterio. Tik prašyčiau man duoti porą leidimų. Tučtuojau.*]

- Taip, pone, - iškart atsakė ji, ir Ralfas paleido jos riešą, kad moteris galėtų užkišti ranką po stalu. Žaliai melsva šviesa nuo peties riešo link jau vėl ėmė virsti oranžine.

Galėjau padaryti jos aurą mėlyna, - mąstė Ralfas. - *Visiškai ją nugalėti.*

Staiga Ralfas prisiminė, kaip Edas citavo evangeliją pagal Matą: "Erodas, pamatęs, kad jį išminčiai apvylė, baisiai įniršo". Baimės ir gėdos mišinys apėmė jį. Vėl grįžo mintys apie vampyrizmą ir frazę iš seno įžymaus Pogo komikso: "Mes sutikome savo priešą, o jis - tai mes." Taip, Ralfas galėjo daryti ką nori su ta oranžine paniurėle. Jo elementai buvo pilnai pakrauti. Vienas keblumas: skystis tuose jo elementuose, taip pat ir Luizos - vogta prekė. Kai moters iš būdelės ranka išlindo iš po stalo, ji laikė du laminuotus rožinius ženklelius su užrašu "INTENSYVIOS TERAPIJOS SKYRIUS/LANKYTOJAS".

- Prašau, pone, - maloniu balsu, kuris visai skyrėsi nuo ankstesniojo, ištarė ji. - Malonaus apsilankymo ir ačiū, kad palaukėte.

- Ačiū *jums*, - padėkojo Ralfas. Jis paėmė ženklelius ir sugriebė Luizą už rankos. - Eime, mieloji. Privalome

[- *Ralfai, ką tu jai padarei?*]

[- *Ko gero, nieko. Manau, jai nieko neatsitiko.*]

užlipti laiptais ir apsilankyti, kol dar ne per vėlu.

Luiza atsigręžė į moterį informacijos būdelėje. Ji jau kalbėjosi su kitu klientu, bet iš lėto, lyg ką tik būtų patyrusi apsireiškimą, kurį dar vertėjo apmąstyti. Melsva šviesa matėsi tik ties pirštų galiukais, o Luizai bežiūrint išnyko ir ji.

Luiza atsigręžė į Ralfą ir nusišypsojo.

[- *Taip... taip, jai nieko neatsitiko. Taigi liaukis save graužti.*]

[- *Ar taip aš ir dariau?*]

[- *Manau, kad taip... mes vėl taip kalbamės, Ralfai.*]

[- *Žinau.*]

[- *Ralfai?*]

[- *Na?*]

[- *Juk tai nuostabu, tiesa?*]

[- *Taip.*]

Ralfas pabandė nuslėpti nuo Luizos kitas savo mintis: kai teks sumokėti už tokius nuostabius dalykus, kaina pasirodys besanti labai didelė.

4

[- *Liaukis spoksoti į tą kūdikį, Ralfai. Tu nervini jo motiną.*]

Ralfas žvilgtelėjo į moterį su miegančiu kūdikiu ant rankų ir įsitikino, kad Luiza teisi... tačiau sunku buvo nežiūrėti. Kokių trijų mėnesių kūdikis gulėjo intensyviai besikeičiančios geltonai pilkos auros kapsulėje. Ši galinga, bet kelianti nerimą žaibo šviesa suko ratus apie mažą kūnelį tokiu pašėlusiu greičiu, lyg atmosfera, supanti tokius dujų milžinus kaip Jupiteris ar Saturnas.

[- *Viešpatie, Luiza, juk jo smegenys pažeistos, tiesa?*]

[- *Taip. Moteris sako, kad tai avarija.*]

[- *Sako? Ar kalbėjai su ja?*]

[- *Ne. Tai - - - -.*]

[- *Nesuprantu.*]

[- *Prisijunk prie manęs.*]

Per didelis ligoninės liftas iš lėto kilo į viršų. Žmonės viduje - luošas, šlubas ir keli sveiki - nesikalbėjo, o tik pakėlę akis stebėjo užsidegančius aukštų numerius virš durų arba nuleidę žvilgsnį apžiūrinėjo savo batus. Vienintelė išimtis buvo moteris su žaibo apsuptu kū-

dikiu. Ji stebėjo Ralfą su nepasitikėjimu ir nerimu - lyg būgštautų, jog bet kurią akimirką šis palinks į priekį ir pabandys išplėšti kūdikį jai iš rankų.

Taip yra ne vien dėl to, kad aš žiūriu, - pagalvojo Ralfas. - *Bent jau aš taip nemanau. Ji pajuto, kad galvoju apie jos kūdikį. Pajuto mane... išgirdo mane ar dar ką nors.*

Liftas sustojo antrame aukšte. Durys atsidarė. Moteris su kūdikiu atsisuko į Ralfą. Kūdikis pasimuistė, ir Ralfas pastebėjo jo viršugalvį. Mažoje galvytėje matėsi gili žaizda. Per visą jos ilgį ėjo raudonas randas. Ralfui jis pasirodė panašus į sugedusio vandens versmę griovio dugne. Bjauri geltonai pilka aura, gaubianti kūdikį, veržėsi iš rando lyg garai iš plyšio žemėje. Kūdikio baliono siūlelis buvo tokios pat spalvos kaip ir aura. Tokio siūlelio Ralfas dar nebuvo matęs: jo išvaizda nebuvo nesveika, bet pats siūlelis - trumpas, bjaurus ir ne ilgesnis už danties šaknį.

- Ar mama jūsų niekad nemokė gerų manierų? - kūdikio motina paklausė Ralfo.

Tačiau jį paveikė ne pastaba, o kaip ji buvo ištarta: Ralfas tikrai ją išgąsdino.

- Ponia, užtikrinu jus...

- Taip, gali užtikrinti mano subinę, - atšovė ji ir išlipo iš lifto.

Lifto durys ėmė vertis. Ralfas pažvelgė į Luizą, ir akimirką jiedu pasikeitė trumpu, bet visiškai vienas kitą suprantančiu žvilgsniu. Luiza pagrūmojo pirštu durims, ir pilka, į tinklą panaši medžiaga iššovė iš piršto galiuko. Durys atsitrenkė į ją ir užprogramuotos atsidaryti, atsiradus kliūčiai tarpduryje, vėl atsivėrė.

[- *Ponia*!]

Moteris sustojo ir visiškai pasimetusi atsigręžė atgal. Ji įtartinai dairėsi, norėdama suprasti, kas ją pašaukė. Jos aura buvo tamsiai geltona su oranžiniais taškeliais, šokinėjančiais vidiniuose kraštuose. Ralfas įbedė savąsias akis į josios.

[- *Atleiskite, jei įžeidžiau jus. Visa tai nauja man ir mano draugei. Mes kaip vaikai per oficialius pietus. Aš atsiprašau.*]

[- - - - - - - - -.]

Ralfas nesuprato, ką ji bandė pasakyti, - lyg būtų mėginusi kalbėti garsą nepraleidžiančioje būdelėje, - tačiau jis pajuto palengvėjimą ir

nepatogumą, kokį žmonės jaučia manydami, jog juos stebi darant tai, ko nederėtų. Ji dar akimirką paspoksojo į Ralfą abejojančiomis akimis, tada nusisuko ir greitu žingsniu nukaukšėjo koridoriumi, kur matėsi lentelė "NEUROLOGINIAI TYRIMAI". Pilkas Luizos mestas tinklelis suplonėjo, ir kai durys vėl pabandė užsidaryti, jos lengvai jį sudraskė. Liftas tęsė savo kelionę į viršų.

[- *Ralfai... Ralfai, žinau, kas nutiko tam kūdikiui.*]

Luiza palietė jo veidą dešine ranka ir perbraukė tarpelį tarp nosies ir lūpų delnu žemyn. Nykščiu prispaudė vieną žandikaulį, o smiliumi - kitą. Šitai padarė taip greitai ir užtikrintai, kad niekas kitas lifte to nepastebėjo. Jei kuris iš trijų keleivių ir būtų pastebėjęs, būtų tik pamanęs, kad švaruolė žmona nubraukė likusią losjono ar skutimosi kremo dėmelę.

Ralfas pajuto, lyg kas nors būtų įjungęs aukštos įtampos jungiklį smegenų viduje, koks įjungia visus stadiono šviestuvus. Jų šviesoje jis išvydo siaubingą paveikslą: rankos, apgaubtos žiaurios rusvai purpurinės auros, pasiekia lopšį ir iškelia ką tik matytą kūdikį. Jis maskatuoja į šalis, galva vartaliojasi ant plono kaklelio...

... ir jį *meta...*

šviesa galvoje užgeso, ir Ralfas su palengvėjimu atsiduso. Jis pagalvojo apie "Gyvenimo draugų" protestantus, kuriuos vakar matė žinių laidoje, vyrus ir moteris, mojuojančius plakatais su Siuzanos Dei nuotrauka ir užrašu "IEŠKOMA DĖL ŽMOGŽUDYSTĖS"; vilkinčius budelių apdarus, nešančius transparantus su užrašu "GYVENIMAS - KOKS NUOSTABUS PASIRINKIMAS!"

Ralfas suabejojo, ar vargšas kūdikis pritartų pastarajam teiginiui. Jis sutiko agonijos apimtų Luizos akių žvilgsnį ir suėmė jos rankas.

[- *Tai padarė jos tėvas, tiesa? Metė vaikelį į sieną?*]

[- *Taip. Vaikas nesiliovė verkti.*]

[- *Ir ji žino. Ji žino, bet niekam apie tai nepasakoja.*]

[- *Ne... bet gali, Ralfai. Ji apie tai jau galvoja.*]

[- *Ji gali palaukti, kol jis dar kartą taip pat pasielgs. O tą kitą kartą jis galbūt baigs darbą iki galo.*]

Siaubinga mintis perskrodė Ralfo sąmonę. Ji šovė lyg meteoritas, akimirką uždegęs vasaros vidurnakčio dangų: geriau jau jis užbaigtų savo darbą. Kūdikio baliono siūlelis buvo tik šaknelės ilgumo, bet *sveikos* šaknelės. Vaikas gali išgyventi dar daug metų, nežinodamas,

kas jis, kur jis ar *kodėl* egzistuoja, bei stebėti žmones, pasirodančius ir dingstančius lyg medžiai rūke...

Luiza nuleidusi pečius stovėjo ir žiūrėjo į lifto grindis. Nuo jos sklido liūdesys, kuris Ralfui suspaudė širdį. Jis pirštais palietė jai smakrą, ir žavi mėlyna rožė pražydo toje vietoje, kur jųdviejų auros susilietė: Ralfas pakėlė Luizos galvą ir visai nenustebo išvydęs ašaras jos akyse.

- Ar vis dar manai, kad tai nuostabu, Luiza? - švelniai paklausė Ralfas.

Jis nesulaukė jokio atsakymo: nei balsu, nei mintimis.

5

Trečiame aukšte ketino išlipti tik jiedu. Ten lyg dulkės po bibliotekos lentynomis viešpatavo tiršta tyla. Pora seselių stovėjo koridoriaus vidury su kortelėmis ant baltų krūtinių ir tyliai šnibždėjosi. Kas nors kitas, stovintis prie lifto, būtų nusprendęs, kad pokalbis vyksta apie gyvenimą, mirtį ir didvyriškumą, tačiau Ralfas su Luiza tik žvilgtelėjo į jų persipynusias auras ir suprato, kad jos svarsto, kur nueiti išgerti po savo pamainos.

Ralfas matė tai ir tuo pačiu metu nematė, tarsi susirūpinęs žmogus, kuris paklūsta šviesoforo signalui, iš tikrųjų jo nematydamas. Galvoje sukosi mintys apie *déjà vu*, kurios užplūdo, kai tik Ralfas su Luiza išėjo iš lifto ir pateko į pasaulį, kuriame silpnas seselių batų šliužčiojimas per linoleumą skambėjo panašiai kaip ir gyvybę palaikančios sistemos pypsėjimas.

Iš eilės sunumeruotos palatos kairėje, keistai sunumeruotos palatos kairėje, - mąstė Ralfas, - *o 317-ta, kur mirė Karolina yra prie budinčios seselės. Taip, 317-ta palata. Dabar, kai čia stoviu, viską prisimenu. Kaip kažkas visada atvirkščiai tvirtindavo jos kardiogramą mažoje kišenėlėje prie durų. Kaip saulėtomis dienomis kreivu kvadratu saulės spinduliai krito ant jos lovos. Kaip sėdėdavau lankytojo kėdėje ir stebėdavau budinčią seselę, kuri privalėjo stebėti gyvybės ženklus ekrane, atsakinėti į telefono skambučius ir užsakinėti picas.*

Taip pat. Viskas taip pat. Vėl stojo ankstyvas kovas, niūri diena ėjo į pabaigą, į 317-tos palatos langą stukseno kruša, Ralfas sėdėjo

lankytojo kėdėje su neatversta Širerio "Trečiojo Reicho kilimas ir kritimas" knyga. Sėdėjo nenorėdamas net nubėgti atlikti savo reikalų, nes mirties laikrodis jau visai sulėtino tempą. Tarpai tarp tiksenimo virto likusiu gyvenimu. Jo ilgalaikė kompanionė turėjo suspėti į traukinį, o jis troško stovėti ant platformos ir ją palydėti. Tad suklysti buvo nevalia.

Nesunku buvo girdėti krušą, nes gyvybę palaikanti sistema jau buvo atjungta. Ralfas pasidavė paskutinę vasario savaitę, nors Karolinai, kuri niekada nepasidavė per savo gyvenimą, prireikė daugiau laiko, kad tai suvoktų. Ir ką būtent? Kodėl sunkioje dešimties raundų kovoje "Karolina Roberts prieš vėžį" laimėjo vėžys, tas nuolatinis sunkiasvorių čempionas?

Ralfas sėdėjo lankytojo kėdėje, stebėjo ir laukė. Karolinos kvėpavimas tapo garsesnis: ilgi atodūsiniai iškvėpimai, lygi, nejudanti krūtinė, augantis tikrumas, kad paskutinis kvėptelėjmas iš tikrųjų buvo paskutinis, kad laikrodis sustojo, o traukinys atvyko į stotį pasitikti vienintelio keleivio... ir vėl nesąmoningas dūstantis įkvėpimas, Karolinai atsikračius nedraugiško oro. Jau nebe normalus kvėpavimas, o tik refleksinis šokinėjimas nuo įkvėpimo prie iškvėpimo lyg girtuoklis, svirduliuojantis ilgu tamsiu koridoriumi pigiame viešbutyje.

Barkšt-barkšt-barkšt-barkšt. Kruša nematomais pirštais barbeno į langą, pilkai kovo dienai artėjant prie pabaigos, o Karolina vis dar kovojo. Be abejo, ji jau buvo įjungusi autopilotą: smegenys, gyvenusios toje žavioje galvelėje, jau buvo mirusios. Jas pakeitė kažkoks mutantas: kvailas, pilkai juodas nusikaltėlis, kuris nesugebėjo mąstyti ar jausti, o tik ėsti, ėsti ir ėsti, kol nesugriauš pats savęs.

Barkšt-barkšt-barkšt-barkšt. Ralfas pastebėjo, kad kvėpavimo aparatas nosyje išsikreipė. Jis laukė, kol Karolina klaikiai įkvėps, o kai ji iškvėpė, palinko į priekį ir pakeitė mažą plastmasinį vamzdelį. Ant nagų pateko gleivės, ir jis nusivalė jas į servetėlę iš dėžutės, stovėjusios ant stalelio. Ralfas grįžo į ankstesnę padėtį ir ėmė laukti kito įkvėpimo, norėdamas įsitikinti, kad vamzdelis vėl nesusikreivino, tačiau kvėpavimo jis nebeišgirdo ir suprato, kad tiksėjimas, sklidęs iš visur nuo praeitos vasaros, sustojo.

Ralfas prisiminė, kaip laukė slenkant minutėms, - viena, dvi, trys, šešios, - neįstengdamas patikėti, kad visi geri metai ir laikai (neminint

kelių ne tokių gerų) baigėsi tokiu banaliu stiliumi. Radijas, transliuojantis lengvą muziką, grojo švelnią melodiją iš palatos kampo. Ralfas klausėsi Saimono ir Garfunkelio dainos "Skarborou mugė". Po to Veinas Njumenas uždainavo "Danke Schoen". Po jo pranešė apie orus, bet diskžokėjui nebaigus pasakoti, koks oras bus pirmą Ralfo Robertso našlystės dieną, Ralfas pagaliau suvokė tiesą. Laikrodis liovėsi tiksėti, traukinys atvyko, bokso rungtynės baigėsi. Visos metaforos išnyko, pagaliau palikdamos tik nutilusią moterį palatoje. Ralfas pravirko. Vis dar verkdamas, jis nusvirduliavo į kampą ir išjungė radiją. Prisiminė vasarą, kai jiedu lankė tapymo pirštais kursus ir tą pačią naktį, kai juos baigė, išpiešė viens kito nuogus kūnus. Nuo to Ralfas dar smarkiau pravirko. Jis priėjo prie lango ir priglaudęs galvą prie šalto stiklo apsiašarojo. Tą pirmą suvokimo minutę Ralfas troško tik viena: numirti. Seselė išgirdo jo verksmą ir įėjo palaton. Ji pabandė užčiuopti Karolinos pulsą. Ralfas liepė jai nekvailioti. Ji priėjo prie Ralfo ir akimirką jam pasirodė, kad seselė ims tikrinti ir *jo* pulsą. Tačiau ji tik apkabino jį. Ji...

[- *Ralfai? Ralfai, kaip jautiesi?*]

Jis pasisuko į Luizą, norėjo teigiamai atsakyti, bet prisiminė, kad tokios būsenos nieko nuo jos nenuslėpsi.

[- *Liūdna. Per daug atsiminimų iš čia. Ne pačių geriausių.*]

[- *Suprantu... bet pažvelk žemyn, Ralfai! Pažvelk į grindis!*]

Kai šitaip padarė, Ralfo akys išsiplėtė. Grindyse atsispindėjo įvairiausių spalvų pėdsakai: vieni švieži, kiti - beveik išblėsę. Dvi poros pėdsakų aiškiai skyrėsi iš kitų, žybsėdami lyg tikri deimantai tarp prastų kopijų. Jie buvo ryškiai žalsvai auksinės spalvos, kurioje plaukiojo raudoni taškeliai.

[- *Ar jie priklauso tiems, kurių mes ieškome, Ralfai?*]

[- *Taip. Daktariūkščiai čia.*]

Ralfas paėmė Luizą už rankos - ji buvo šalta - ir ėmė vesti koridoriumi.

17 skyrius

1

Jiems dar nenutolus, atsitiko kažkas labai keisto ir bauginančio. Akimirką pasaulis prieš akis tapo baltas. Palatų durys driekėsi koridoriumi, vos matomos ryškiai baltame ūke, išsiplėsdamos iki prekių sandėlio durų dydžio. Pats koridorius tuo pat metu pailgėjo ir paaukštėjo. Ralfas pajuto, kaip suspaudė skrandį, kaip ir tais laikais, kai dar paauglys sukdavosi "velnio ratu" Old Očardo paplūdymyje. Jis išgirdo Luizos dejonę. Ji stipriai suspaudė jam ranką. Baltuma dingo po sekundės, o kai spalvos vėl grįžo į pasaulį, jos pasidarė daug ryškesnės nei anksčiau. Daiktai atrodė *tankesni*, nors ir išlaikė savo buvusią formą. Auros nedingo, tačiau buvo plonesnės ir blyškesnės (pastelinės). Ralfas suvokė, jog mato kiekvieną plyšelį ar įtrūkimą sienoje iš kairės... o kartu ir vamzdžius, laidus ir izoliaciją *už* sienų. Tik reikėjo pažvelgti.

O Dieve, - pamanė jis. - *Ar tai vyksta iš tikrųjų? Ar gali tai iš tikrųjų vykti?*

Aplinkui girdėjosi įvairūs garsai: pritildyti skambučiai, nuleisto vandens tualete šniokštimas, tylus juokas. Paprastai į tokius garsus nekreipi dėmesio, bet tik ne šiandien. Ir ne šičia. Garsai lyg matoma daiktų tikrovė buvo ypatingai jautrios sudėties - tarytum plonos sujungtos šilko ir plieno geldelės.

Beje, garsai nebuvo įprasti. Iš jų gausybės išsiskyrė keli tikrai egzotiški. Ralfas girdėjo musę, zvimbiančią šildymo vamzdyje. Švitrinio popieriaus brūženimą, kai seselė personalo tualete taisėsi kojinių gumutę. Plakančias širdis. Tekantį kraują. Švelnų kvėpavimo plaukimą. Kiekvienas garsas buvo savitai tobulas. Kartu visi jie sudarė žavų ir sudėtingą baletą: paslėptą gurgiančių pilvų, gaudžiančios elektros energijos laiduose, siaučiančių plaukų džiovintuvų ir šnabždančių ligoninės vežimėlių ratukų "Gulbių ežerą".

Ralfas girdėjo garsus iš televizoriaus, sklindančius iš palatos šalia seselių kambario koridoriaus gale. Jie aidėjo iš 340-tos palatos, kur

ponas Tomas Renas nesveikais inkstais žiūrėjo "Blogi ir gražūs" su Kirku Daglasu ir Lana Terner. "Jei prisijungsi prie manęs, mažyte, mes pastatysime visą miestą ant ausų", - kalbėjo Kirkas, ir iš jo auros Ralfas suprato, kad tą dieną, kai ši scena buvo nufilmuota, ponui Daglasui skaudėjo dantį. Ir tai dar ne viskas. Ralfas žinojo, kad gali suvokti

(aukščiau? giliau? plačiau?)

jei tik panorės. Jis visiškai nenorėjo. Aplinkui tvyrojo Ardeno giria, ir žmogus galėjo be vargo pasiklysti jos tankumynę.

Arba pakliūti tigrui į nasrus.

[- *Dieve! Tai kitas lygmuo, Luiza! Visiškai kitas lygmuo!*]

[- *Žinau.*]

[- *Ar gerai jame jautiesi?*]

[- *Tikriausiai taip, Ralfai... o tu?*]

[- *Turbūt... bet jei ir vėl pranyks dugnas, galiu ir nebeištverti. Eime.*]

Jiems nespėjus toliau pasekti žaliai auksinėmis pėdomis, iš 313-tos palatos išėjo Bilis Makgovernas ir žmogus, kurio Ralfas nepažinojo. Jiedu buvo pasinėrę į savo pokabį.

Luiza atsuko siaubo perkreiptą veidą į Ralfą.

[- *O, ne! Dieve, ne! Ar matai, Ralfai? Ar matai?*]

Ralfas tvirčiau suėmė jai ranką. Jis matė. Makgoverno draugą supo slyvos spalvos aura. Ji neatrodė pernelyg sveika, bet vyriškis tikrai rimtai nesirgo: galbūt reumatas ar akmenys inkstuose. Tokios pat purpurinės spalvos baliono siūlelis kilo nuo vyro auros viršaus, blaškydamasis į šalis lyg mašinos antena vėjyje.

Tačiau Makgoverną gaubė visiškai juoda aura. Vietoj baliono siūlelio kyšojo tik trumpas galiukas. Kūdikio baliono siūlelis buvo trumpas, bet sveikas. O dabar jiedu su Luiza stebėjo tik žiaurios amputacijos liekanas. Akimirką Ralfui prieš akis stojo vaizdas, toks stiprus lyg haliucinacija: Makgoverno akys išsiplečia ir išvirsta iš orbitų, o iš akiduobių pasipila juodų vabalų knibždėlynas. Ralfas užmerkė akis, kad nesuriktų, o kai atsimerkė, Luizos prie jo nebebuvo.

2

Makgovernas su draugu ėjo seselių kabineto link, tikriausiai ieškodami geriamo vandens. Luiza vijosi juos, kaukšėdama koridoriumi.

Jos aura mirgėjo rausvais taškeliais, panašiais į neonines žvaigždutes. Ralfas vilkosi jai iš paskos. Jis neįsivaizdavo, kas galėtų nutikti, jei Makgovernas ją pastebės, ir, be to, visai nenorėjo sužinoti. Nors kitos išeities neliko.

[- *Luiza*! *Luiza, nedaryk šitaip*!]

Luiza nesiklausė.

[- *Bili, sustok*! *Turi mane išklausyti*! *Tau kažkas atsitiko*!]

Makgovernas nekreipė į ją dėmesio. Jis kalbėjo apie Bobo Polhersto rankraštį "Vėliau tą vasarą".

- Tai geriausia knyga apie Pilietinį karą, - jis įtikinėjo vyrą, apgaubtą slyvos spalvos auros, - bet kai pasiūliau jam ją išleisti, jis kategoriškai atsisakė. Ar gali patikėti? Potencialus Pulicerio premijos laureatas, bet...

[- *Luiza, sugrįšk*! *Neik artyn prie jo*!]

[- *Bili*! *Bili*! *B*...]

Luiza prisiartino prie Makgoverno anksčiau, nei Ralfas suspėjo ją pasivyti. Ji ištiesė ranką, norėdama sugriebti Bilį už peties. Ralfas matė, kaip jos pirštai pasineria į jį apgaubusą tamsą... ir įlenda į *jį* patį.

Luizos aura iškart pasikeitė: iš pilkai mėlynos su rausvomis žvaigždutėmis į ryškiai raudoną lyg ugnies variklio šonas. Juodi taškeliai perskrodė ją it mažų vabalėlių debesis. Luiza suriko ir ištraukė ranką. Jos veide atsispindėjo siaubas ir pasišlykštėjimas. Luiza pakėlė ranką prieš akis ir vėl suriko, nors Ralfas nieko ant jos nepastebėjo. Siauros juodos juostelės sukosi aplink išorinius auros kraštus. Ralfui jos atrodė panašios į planetų orbitas, pažymėtas Saulės sistemos žemėlapyje. Luiza metėsi atgal. Ralfas sugriebė ją už rankos. Luiza aklai atsitrenkė į jį.

O tuo tarpu Makgovernas ir jo draugas ramiai artinosi prie vandens fontanėlio, visiškai nejausdami, kad už dešimties pėdų nuo jų klykia ir blaškosi moteris.

- Kai paklausiau Bobo, kodėl jis nenori išleisti knygos, - tęsė Makgovernas, - jis atsakė, kad aš geriausiai turėčiau suprasti priežastį. Pasakiau jam...

Luiza atstūmė Ralfą, klykdama it priešgaisrinė sirena.

[- !!! - - - - -!!! - - - - - - - - !!!]

[- *Liaukis, Luiza*! *Tučtuojau*! *Kad ir kas tau nutiko, dabar jau praėjo*! *Baigėsi, o tau nieko neatsitiko*!]

Tačiau Luiza ir toliau blaškėsi, siųsdama tuos neaiškius riksmus į Ralfo sąmonę, bandydama paaiškinti, kaip tai buvo siaubinga: ten viskas puvo, kažkas Bilio viduje *ėdė jį gyvą*, bet tai ne blogiausia. Tas kažkas *žinojo*. Jis buvo *blogas*. Luiza pasakė, kad *tas kažkas žinojo, jog ji buvo čia.*

[- *Luiza, tu su manim*! *Tu su manim ir viskas g*...]

Luizos kumštis atsitrenkė į Ralfo žandikaulį, ir jam iš akių pabiro žiežirbos. Jis suprato, kad jiedu atsidūrė realybės lėktuve, kur bet koks fizinis kontaktas su kitais tapo neįmanomas (argi jis nematė, kaip Luizos ranka pranyko Makgoverno kūne, lyg priklausytų vaiduokliui?), tačiau akivaizdu, kad viens kitam jiedu liko pakankamai tikri. Pamėlęs žandikaulis galėjo tai patvirtinti.

Ralfas apglėbė Luizą ir prispaudė prie savęs, įkalindamas jos kumščius tarp jųdviejų krūtinių. Jos riksmai

[- !!! - - - - -!!! - - - - - - - - !!!]

ir toliau atakavo Ralfo sąmonę. Jis sunėrė rankas tarp Luizos menčių ir stipriai suspaudė. Jautė, kaip energija vėl jį palieka - kaip ir šį rytą, tik šįkart tai buvo visiškai kitas jausmas. Mėlyna šviesa pasipylė ant raudonai juodos Luizos auros ir ją nuramino. Luiza pamažu liovėsi blaškytis. Ji giliai įkvėpė. Virš ir aplink ją mėlynas spindesys plėtėsi ir tirpo. Juodos juostos dingo iš auros nuo apačios į viršų. Raudonis taip pat ėmė blėsti. Luiza padėjo galvą Ralfui ant rankos.

[- *Atleisk, Ralfai. Aš vėl sprogau kaip atominė bomba, tiesa?*]

[- *Turbūt, bet nesikrimsk. Tau nieko neatsitiko. O tai svarbiausia.*]

[- *Jei tik žinotum, kaip tai buvo siaubinga... taip jį liesti...*]

[- *Tu tikra drąsuolė, Luiza.*]

Luiza pažvelgė į koridorių, kur Makgoverno draugas gėrė vandenį. Bilis stovėjo atsirėmęs į sieną ir pasakojo, kaip Jo Didenybė Bobas Polherstas visada spręsdavo "Sunday New York Times" kryžiažodį rašaliniu parkeriu.

- Jis vis sakydavo, kad tai ne perdėtas pasitikėjimas savimi, o optimizmas, - kalbėjo Bilis.

Lavonmaišis sukosi aplink jį, išplaukdamas ir įplaukdamas iš burnos su kiekvienu žodžiu bei maišydamasis tarp pirštų su kiekvienu rankos mostelėjimu.

[- *Juk nebegalime jam padėti, Ralfai? Niekas pasaulyje nebesugebėtų jam padėti.*]

Ralfas stipriai ją spustelėjo. Luizos aura jau visiškai atgavo savo spalvą. Makgovernas su draugu patraukė atgal jųdviejų su Luiza link. Impulsyviai Ralfas atšoko nuo Luizos ir atsistojo tiesiai prieš poną Slyvą, kuris klausėsi Makgoverno porinamos senatvės tragedijos ir linkčiojo reikiamoje vietoje.

[- *Ralfai, nedaryk to*!]

[- *Viskas gerai, nesijaudink.*]

Tačiau tuo pat metu Ralfas pajuto, jog ne viskas taip jau gerai. Jis dar galėjo pasitraukti, tačiau ponas Slyva, nieko nematydamas, pažvelgė Ralfui į veidą ir perėjo tiesiai pro jį. Jausmas, kurį patyrė Ralfas, buvo neįtikėtinai pažįstamas: tarsi adatėlės badytų visą kūną. Akimirką Ralfo aura susimaišė su pono Slyvos. Ralfas sužinojo viską apie vyriškį, netgi kokius sapnus jis sapnavo motinos įsčiose.

Ponas Slyva stabtelėjo.

- Kas atsitiko? - paklausė Makgovernas.

- Nieko, bet... ar girdėjai pokštelėjimą? Lyg fejerverką ar automobilio pyptelėjimą?

- Negaliu pasakyti, nes mano klausa jau nebe tokia kaip anksčiau, - Bilis pliaukštelėjo liežuviu. - Jei kas ir sprogo, tai, tikiuosi, ne radiacijos laboratorija.

- Dabar jau nieko negirdžiu. Tikriausiai man tik pasigirdo.

Jie pasuko į Bobo Polhersto palatą.

Ponia Perin sakė, jog jai pasigirdo šūvis, - mąstė Ralfas. - *Luizos draugė manė, kad ant jos nutūpė vabalas ir galbūt net įgėlė. Tai tik skirtingi prisilietimai, kaip kad pianistai skirtingai liečia klavišus. Tačiau jie visi pajunta, kai susiduria su mumis. Jie gal ir nežino, kas tai, bet vis dėlto jaučia.*

Luiza paėmė Ralfą už rankos ir nuvedė prie 313-tos palatos durų. Jie sustojo koridoriuje, matydami, kaip Makgovernas sėdasi į plastmasinę kėdę šalia lovos. Palatoje spaudėsi gal aštuoni žmonės, todėl Ralfas aiškiai nematė pačio Bobo Polhersto, bet regėjo viena: nors li-

gonį gaubė juodas lavonmaišis, jo baliono siūlelis vis dar plaikstėsi nepaliestas. Jis atrodė panašus į surūdijusį išmetamąjį vamzdį, atsilupusį ir sutrūnijusį... bet vis dėlto nepaliestą. Ralfas atsisuko į Luizą.

[- *Tiems žmonėms gali tekti palaukti daug ilgiau nei jie tikisi.*]

Luiza linktelėjo ir parodė į žalsvai auksinius pėdsakus ant grindų - balto žmogaus pėdsakus. Jie aplenkė 313-tą palatą, bet suko kitų durų link, į 315-tą, kur gulėjo Džimis V.

Ralfas su Luiza nusekė iš paskos ir pažvelgė vidun. Džimis V. turėjo tris lankytojus, nors sėdintis prie lovos manė, kad yra vienas. Tai buvo Fėjus Čapinas, tingiai vartantis "Linkime pasveikti" atvirukų krūvą. Kiti du buvo maži pliki daktariūkščiai, kuriuos Ralfas pirmąkart išvydo Mėjos Ločer verandoje. Jie stovėjo lovos kojūgalyje, vilkėdami švarias baltas tunikas. Geriau įsižiūrėjęs, Ralfas pastebėjo, kad tuose lygiuose, beveik tapačiuose veiduose slypėjo daugybė charakterio bruožų. Žinoma, tik su paprastais žiūronais to nepamatysi. Daugiausia atsispindėjo jų tamsiose, bevyzdėse, auksu žibančiose akyse. Jose spindėjo sumanumas ir suvokimas. Auros blizgėjo aplink daktariūkščius lyg imperatorių apdarai...

... arba vizitiniai centurionų drabužiai...

Jie pakėlė akis į Ralfą ir Luizą, kurie susikibę už rankų lyg du maži vaikai, pasimetę stebuklingame miške, stovėjo tarpdury, ir nusišypsojo.

[*Sveika, moterie.*]

Prabilo Dr. nr.1. Dešinėje rankoje jis laikė žirkles. Ašmenys buvo ilgi, o smaigaliai - labai aštrūs. Dr. nr.2 žengė žingsnį jų link ir juokingai pusiau nusilenkė.

[*Sveikas, žmogau. Mes tavęs laukėme.*]

3

Ralfas pajuto, kaip Luiza suspaudė jam ranką ir vėl atleido, nusprendusi, kad daktariūkščiai nėra pavojingi. Ji žengė žingsnelį į priekį, žvelgdama tai į Dr. nr.1, tai į Dr. nr.2.

[- *Kas jūs?*]

Dr. nr.1 sukryžiavo rankas ant mažos krūtinės. Žirklės užgulė visą viršutinę kairės rankos dalį.

[*Mes neturime vardų kaip jūs, Trumpalaikiai, tačiau galite vadinti mus likimo deivių vardais, apie kurias šis žmogus jau tau pasakojo. Mums nesvarbu, kad jie - moteriškos giminės, nes mes - belytės būtybės. Aš būsiu Klotė, nors ir neverpiu siūlų, o mano kolega ir senas draugas - Lachesė, nors niekada nematavo jų ilgio. Prašau įeikite abu vidun!*]

Jie įėjo ir sustojo tarp lankytojo kėdės ir lovos. Ralfas nemanė, kad daktariūkščiai ketino pakenkti jiems, - bent jau dabar, - bet vis tiek kol kas nenorėjo prieiti per arti. Jų nuostabios ir ryškios, palyginus su paprastų žmonių, auros gąsdino jį. Iš išplėstų Luizos akių ir praviros burnos buvo galima spręsti, kad ji jaučia tą patį. Pajutusi, kad Ralfas spokso į ją, pasisuko ir pabandė nusišypsoti. *Mano Luiza*, - pagalvojo Ralfas. Jis apkabino ją per pečius ir spustelėjo.

Lachesė: [*Pasakėme savo vardus, kuriuos galite vartoti. Gal ir jūs prisistatytumėte?*]

Luiza: [- *Norite pasakyti, kad iki šiol jų nežinote? Atleiskite, bet man sunku tuo patikėti.*]

Lachesė: [*Galėtume žinoti, bet pasirinkome priešingai. Mums patinka laikytis įprastų Trumpalaikių mandagumo taisyklių. Mums jos patinka, nes yra perduodamos iš kartos į kartą, taip sukuriant ilgo gyvenimo iliuziją.*]

[- *Nesuprantu.*]

Ralfas taip pat nesuprato ir nežinojo, ar to nori. Lachesės balse skambėjo globėjiška gaidelė, primenanti Makgoverną, kai jis imdavo pamokslauti.

Lachesė: [*Nesvarbu. Jautėme, kad ateisite. Mes žinome, kad stebėjote mus pirmadienio rytą, žmogau, prie MėjosLočer*]

Tuo pačiu metu Lachesės balse pasigirdo keistas susidvejinimas. Atrodė, kad jis iškart taria dvi frazes, kurios slinko it gyvatė, įsikandusi savo uodegą:

[*namo*] [*mirštančios moters namo.*]

Luiza dvejodama žengė žingsnį į priekį.

[- *Aš - Luiza Čeis. Mano draugas Ralfas Robertsas. O dabar, kai visi tinkamai prisistatėme, galbūt, vaikinai, galėtumėte mums paaiškinti, kas čia dedasi.*]

Lachesė: [*Reikia pristatyti dar vieną.*]

Klotė: [*Ralfas Robertsas jau jį įvardijo.*]

Luiza pažvelgė į Ralfą, o šis linktelėjo galvą.

[- *Jie kalba apie Dr. nr.3. Tiesa, vaikinai?*]

Klotė ir Lachesė linktelėjo. Jų veidus praskaidrino identiškos pritarimo šypsenėlės. Ralfas tikėjosi, kad jausis pamalonintas, tačiau tik išsigando ir labai supyko: daktariūkščiai visiškai manipuliavo jais. Jie susitiko ne atsitiktinai: tai buvo iš anksto suplanuota. Klotė ir Lachesė, pora mažų plikų daktariūkščių, laikančių laiką savo rankose, stovinčių Džimio V. palatoje ir laukiančių Trumpalaikių atvykstant - kaip juokinga.

Ralfas dirstelėjo į Fėjų ir pastebėjo, kad iš užpakalinės kišenės jis išsitraukė knygą "50 klasikinių šachmatų uždavinių". Jis skaitė ir susimastęs krapštė nosį. Truputį paknebinėjęs, Fėjus giliai įkišo pirštą ir ištraukė nemažą snarglį. Ištyrinėjęs Fėjus priklijavo jį po staliuku. Ralfas sutrikęs nusisuko. Į galvą atėjo jo senelės posakis: "Jei nenori kentėti, nedirsčiok pro rakto skylutę". Net sulaukęs septyniasdešimties, Ralfas nesugebėjo iki galo šio posakio suprasti. Tuo tarpu jam kilo dar vienas klausimas.

[- *Kodėl Fėjus mūsų nemato? Kodėl Bilis ir jo draugas taip pat mūsų nematė? Ir kaip tas žmogus galėjo pro mane praeiti? O gal aš tik įsivaizdavau?*]

Klotė nusišypsojo.

[*Neįsivaizdavai. O dabar, Ralfai, pabandyk įsivaizduoti, kad gyvenimas - tarsi pastatas, kurį jūs vadinate dangoraižiu.*]

Tik Ralfas suprato, kad Klotė mąsto visai apie ką kitą. Akimirką jis sugebėjo pamatyti tą paveikslą: tai buvo milžiniškas juodų suodinų plytų bokštas, stovintis raudonų rožių lauke. Langų angos spirale leidosi žemyn bokšto sienomis.

Po to vaizdas dingo.

[*Tu, Luiza, ir visos kitos Trumpalaikės būtybės gyvenate pirmame šio pastato aukšte. Žinoma, yra liftas...*]

Ne, - pamanė Ralfas. - *Tik ne tame bokšte, kurį mačiau tavo mintyse, dranguži. Tame pastate - jei toks išvis egzistuoja - nėra jokių liftų, tik siauri laiptai, apaugę voratinkliais, ir durys, vedančios velniai žino kur.*

Lachesė stebėjo jį su keistu, beveik įtartinu smalsumu, bet Ralfas nusprendė nekreipti į jį dėmesio. Jis pasisuko į Klotę ir paprašė tęsti.

Klotė: [*Kaip jau sakiau, yra liftai, bet įprastais atvejais Trumpalaikiams neleidžiama jais naudotis. Jūs ne*

[*pasiruošę*] [*paruošti*] [- - - - - -.]

Pastarasis paaiškinimas buvo geriausias, tik, deja, išblėso, Ralfui nespėjus jo suprasti. Jis pažvelgė į Luizą, kuri papurtė galvą, ir vėl atsisuko į Klotę ir Lachesę. Ralfą apėmė pyktis. Tos ilgos nesibaigiančios naktys, sėdint supamojoje kėdėje ir laukiant aušros; visos tos dienos, kai jautėsi lyg vaiduoklis savo paties kūne; nesugebėjimas prisiminti sakinio, jei jo neperskaitydavo tris kartus; telefono numeriai, kuriuos kažkada mokėjo atmintinai, o dabar turėjo ieškoti...

Sugrįžo visi atsiminimai, akimirksniu pateisinę pyktį, kuris užplūdo Ralfą, bežiūrint į tas plikas būtybes tamsiai auksinėmis akimis ir beveik akinančiomis auromis. Jis matė save, besirausiantį spintelėje ir ieškantį sriubos pakelio, kuris, pagal jo pavargusį bei pertemptą protą, turėjo ten gulėti. Jis matė save, stumdantį daiktus, po to stabtelėjantį ir vėl pradedantį viską iš naujo.

Ralfas matė savo veido išraišką: suglumusį žvilgsnį, kurį lengvai buvo galima palaikyti protiniu atsilikimu, nors iš tikrųjų Ralfą kankino tik visiškas išsekimas. Jis išvydo save, stovintį nuleistomis rankomis ir laukiantį, kad paketas pats iššoktų pasirodyti.

Iki šiol Ralfas nesuvokė, kokie siaubingi buvo pastarieji mėnesiai. Žvelgdamas į juos, tarsi žvelgė į niūriomis rudomis ir pilkomis spalvomis nutapytą prarastą žemę.

[- *Taigi leidote mums įžengti į liftą... o galbūt jis netiko tokiems kaip mes ir jūs užtempėte mus avariniais laiptais. Leidote mums truputį aklimatizuotis, kad nenušoktume nuo proto. Tai buvo lengva. Jums tereikėjo vogti iš mūsų miegą, kol pusiau nuprotėjome. Luizos sūnus ir marti norėjo uždaryti ją į senelių namus, ar tai žinojote? O mano draugas Bilis Makgovernas mano, jog aš pasiruošęs kelionei į Džuniper Hilą. Taigi jūs, maži angelėliai...*]

Klotė vos vos įstengė šyptelėti.

[*Mes ne angelai, Ralfai.*]

[- *Ralfai, prašau nešauk ant jų.*]

Taip, Ralfas iš tiesų šaukė ir, regis, net Fėjus kažką nugirdo: jis užvertė knygą apie šachmatus, liovėsi krapštęs nosį ir ėmė neramiai dairytis po palatą.

Ralfas nuo Klotės (kuris jau visai nesišypsodamas žengė žingsnį atgal) perkėlė žvilgsnį į Lachesę.

[- *Tavo draugas sako, kad jūs - ne angelai. Tai kurgi jie? Žaidžia pokerį dar šešiais ar aštuoniais aukštais aukščiau? Dievas - pačioje palėpėje, o velnias - kursto ugnį katilinėje.*]

Jokio atsakymo. Klotė ir Lachesė susižvalgė. Luiza patraukė Ralfą už rankovės, bet tas nekreipė dėmesio.

[- *Tai ką gi mums reikės daryti, vaikinai? Sugauti tą mažą pliką Hanibalo Lekterio parodiją ir atimti iš jo skalpelį? Na, tada eikit jūs po velnių.*]

Ralfas būtų apsisukęs ir išėjęs (jis matė daugybę filmų ir gerai žinojo, kaip skamba baigiamieji pokalbio žodžiai), bet Luiza pradėjo verkti iš baimės, ir tai jį sulaikė. Jos akyse atsispindintis suglumęs priekaištas privertė Ralfą nors sekundę pasigailėti dėl savo pasikarščiavimo. Jis vėl apkabino Luizą per pečius ir iššaukiančiai dėbtelėjo į du plikius.

Jie dar kartą susižvalgė ir persimetė žodžiais, kurie praskriejo virš Ralfo ir Luizos supratimo lygio. Kai Lachesė vėl atsigręžė į juos, jis šypsojosi... tačiau akyse atsispindėjo liūdesys.

[*Girdžiu tavo pyktį, Ralfai, bet jam nėra jokio pagrindo. Dabar dar tuo netiki, bet tai tik laiko klausimas. O kol kas atidėkime galimus klausimus ir atsakymus į šalį.*]

[- *Kodėl?*]

[*Nes šiam vyrui atėjo pasitraukimo metas. Atidžiai stebėkite, kad šį tą išmoktumėte ir sužinotumėte.*]

Klotė priėjo prie lovos iš kairės pusės. Lachesė, perėjęs tiesiai pro Fėjų Čapiną, atsistojo iš dešinės. Staiga užsikosėjęs Fėjus atsilošė, o po to vėl įsikniaubė į šachmatų uždavinių knygą.

[- *Ralfai, negaliu to stebėti*! *Negaliu stebėti, kaip jie tai darys*!]

Ralfas manė atvirkščiai: jie abu ištvers. Kai Klotė ir Lachesė pasilenkė prie Džimio V., Ralfas tvirčiau apglėbė Luizą. Daktariūkščių veiduose atsispindėjo meilė, rūpestingumas ir švelnumas. Ralfui jie pasirodė panašūs į veidus, matytus Rembranto paveiksle "Naktinis budėjimas". Jų auros žibėjo ir pynėsi virš Džimio krūtinės. Staiga vyras lovoje atmerkė akis. Akimirką jis žvelgė suglumusiu žvilgsniu į lubas pro du mažus plikus daktariūkščius, tada jo žvilgsnis nukrypo į duris. Vyriškis nusišypsojo.

- Ei! Tik pažiūrėkit, kas atėjo! - šūktelėjo Džimis V.

Jo balsas girgždėjo, bet Ralfas dar girdėjo pietų Bostono inteligento akcentą. Fėjus pašoko. Knyga nukrito ant žemės. Jis pasilenkė ir paėmė Džimį už rankos. Bet Džimis nekreipė į jį dėmesio ir vis spoksojo į Ralfą su Luiza.

- Ralfas Robertsas! Ir Polo Čeisio našlelė! Ei, Ralfai, ar prisimeni tą dieną, kai bandėme patekti į cirko vaidinimą, kad išgirstume juos dainuojant "Stulbinantis grožis"?

[- *Prisimenu, Džimi.*]

Džimis nusišypsojo, ir jo akys vėl užsimerkė. Lachesė padėjo rankas ant mirštančio žmogaus skruostų ir truputį pakreipė jo galvą - lyg barzdaskutys, besiruošiantis aptarnauti savo klientą. Tuo pat metu Klotė priėjo dar arčiau, išskėtė žirkles ir apglėbė jomis Džimio V. baliono siūlelį. Lachesė pasilenkė ir pabučiavo Džimiui į kaktą.

[*Keliauk ramybėje, drauguži.*]

Pasigirdo trumpas, nereikšmingas čiaukštelėjimas. Baliono siūlelis pakilo iki lubų ir dingo. Džimį gaubęs lavonmaišis pasidarė ryškiai baltas, po to išnyko kaip ir kalaitės anksčiau tą patį vakarą. Džimis vėl atmerkė akis ir pažvelgė į Fėjų. Ralfo nuomone, jis pradėjo šypsotis, bet žvilgsnis tuojau tapo toks tolimas, žvelgiantis į niekur. Duobutės, bepradedą atsirasti lūpų kampučiuose, išsilygino.

- Džimi? - Fėjus papurtė Džimį už peties, prakišęs ranką pro patį Lachesės šoną. - Ar gerai jautiesi, Džimi?.. O, velnias.

Fėjus atsistojo ir skubiu žingsniu išėjo iš palatos.

Klotė: [*Ar matote ir suprantate, kad tai, ką mes darome, atliekama su meile ir pagarba? Kad iš tikrųjų esame paskutinės sanatorijos gydytojai. Svarbiausia, Ralfai ir Luiza, kad jūs tai suprastumėte.*]

[- *Taip.*]

[- *Taip.*]

Ralfas neketino sutikti nė su vienu jų žodžiu, bet ši frazė - "paskutinės sanatorijos gydytojai" - be pastangų praslinko pro jo pyktį. Ji atrodė teisinga. Daktariūkščiai išlaisvino Džimį V. iš pasaulio, kuriame nieko kito, išskyrus skausmą, jis patirti nebegalėjo. Taip, be abejo, jie stovėjo 317-toje palatoje apniukusią popietę prieš septynis mėnesius ir suteikė Karolinai tokią pat palaimą. Ir tiesa, jie atliko savo darbą su meile ir pagarba: visos abejonės dėl to išnyko, kai Lachesė

pabučiavo Džimiui V. į kaktą. Tačiau ar meilė ir pagarba suteikė daktariūkščiams teisę sukurti Ralfui ir Luizai tokį pragarą ir pasiųsti gaudyti beprotės antgamtinės būtybės? Ar tai suteikė jiems teisę net svajoti, kad du paprasti žmonės (ir visai nebe jauni) gali susidoroti su tokia būtybe?

Lachesė: [*Eime iš čia. Palata tuoj bus pilna žmonių, o mums reikia pasikalbėti.*]

[- *Ar turime iš ko rinktis?*]

Jų atsakymai

[*Taip, žinoma*] [*Visada yra iš ko rinktis*!]

nuskambėjo labai greitai su nuostabos prieskoniu.

Klotė ir Lachesė pajudėjo durų link. Ralfas su Luiza atsitraukė, norėdami juos praleisti. Akimirką mažų plikų daktariūkščių auros uždengė juos, ir Ralfas pajuto jų skonį bei sudėtį: aurų skonis priminė saldų obuolį, o sudėtis - sausą, ploną žievę. Kai daktariūkščiai liūdnai ir pagarbiai besikalbėdami išėjo, į palatą grįžo Fėjus su dviem seselėm. Jos nieko nepastebėdamos praėjo pro Klotę ir Lachesę, po to pro Ralfą ir Luizą.

Koridoriuje gyvenimas tekėjo įprastine mirtinos tylos vaga. Jokio burzgesio, jokių šviesos blyksnių, jokio judėjimo ir riksmų. Mirtis čia buvo įprastas dalykas. Žinoma, Ralfo nuomone, niekas ištiesęs rankas jos čia nelaukė, bet taip pat niekam ji nebuvo ir naujiena. Džimis V. tikriausiai irgi liko patenkintas, palikęs trečią Derio ligoninės aukštą: niekas jo nebevargino, ir jam nebereikės pateikti vairuotojo pažymėjimą ar sveikatos draudimo kortelę. Jis mirė paprastai ir dalykiškai oriai. Pora minučių sąmonės su platesniu aplinkos pojūčiu, ir viskas. Ačiū, viso gero.

4

Ralfas su Luiza prisijungė prie plikų daktariūkščių koridoriuje, prie Bobo Polhersto palatos. Pro atviras duris jie matė mirties laikrodį, ir toliau tiksintį prie senojo mokytojo lovos.

Luiza: [- *Vyras prie pat lovos yra Bilis Makgovernas, mūsų draugas. Jam kažkas nutiko. Kažkas baisaus. Jei padarysime, ko norėsite, ar galėsite...?*]

Bet Lachesė ir Klotė lyg susitarę papurtė galvas.

Klotė: [*Nieko negalima pakeisti.*]

Taip, - dingtelėjo Ralfui. - *Dorensas žinojo: kas padaryta, tas padaryta.*

Luiza: [- *Kada tai atsitiks?*]

Klotė: [*Jūsų draugas priklauso tam kitam, trečiajam, kurį Ralfas pavadino Atrope. Bet Atropė ne ką daugiau galėtų pasakyti apie tikslią žmogaus mirties valandą nei mes. Jis net nežino, kas mirs sekantis. Atropė - Atsitiktinumo pasiuntinys.*]

Nuo tų žodžių Ralfui net širdis sustingo.

Lachesė: [*Bet čia ne vieta kalbėtis. Eime.*]

Lachesė paėmė Klotę už rankos, o kitą ištiesė Ralfui. Klotė padavė savąją Luizai. Suabejojusi ji atsisuko į Ralfą.

Ralfas savo ruožtu niūriai dėbtelėjo į Lachesę.

[- *Geriau jau neįskaudink jos.*]

[*Niekas jūsų neskriaus, Ralfai. Duokš man ranką.*]

Aš - prašalaitis rojuje, - užbaigė Ralfo protas. Ralfas atsiduso pro sukąstus dantis, linktelėjo Luizai ir sugriebė ištiestą Lachesės ranką. Atpažinimo šokas, toks gilus ir malonus, lyg ką tik būtum sutikęs seną ir ištikimą draugą, vėl užliejo kūną. Obuoliai ir žievė; prisiminimai apie sodus, kuriuose braidžiojo, būdamas dar vaikas. Net nematydamas Ralfas vis tiek pajuto, kad pasikeitė jo auros spalva ir tapo žalsvai auksinė kaip Klotės ir Lachesės.

Luiza padavė ranką Klotei, sušvokštė pro dantis ir šyptelėjo.

Klotė: [*Užbaikite ratą, Ralfai ir Luiza. Nebijokite. Viskas bus gerai.*]

Negi kada nors tuo abejojau, - pamanė Ralfas, bet pajutęs Luizos rankos prisilietimą sugriebė jai už pirštų. Obuolių skonį ir sausos žievės sudėtį papildė tamsus, nežinomas prieskonis. Ralfas giliai įkvėpė šį aromatą ir nusišypsojo Luizai. Ji nedvejodama taip pat nusišypsojo, ir Ralfas pajuto blankų sumišimą. Kaip *galėjai* bijoti? Kaip galėjai net suabejoti, kai jų atnešti pojūčiai atrodė tokie nuostabūs ir teisingi?

Pritariu, Ralfai, bet vis tiek abejok, - patarė vidinis balsas.

[- *Ralfai*! *Ralfai*!]

Luizos balse atsispindėjo nerimas ir svaigulys. Ralfas atsisuko atgal ir dar spėjo pamatyti, kad 315-tos palatos durys nusileido iki jos

pečių... tik, deja, leidosi ne durys, o Luiza kilo į viršų. *Visi* jie, sudarę uždarą ratą, kilo į viršų.

Ralfas tik spėjo sugromuliuoti šią mintį, kai tamsa, aštri it peilio ašmenys, užtemdė akis lyg šešėlis, krintantis nuo užtrauktų žaliuzių. Jis pastebėjo siaurus vamzdžius (kurie tikriausiai priklausė ligoninės vandentiekio sistemai), apsuktus rožine izoliacija. Ralfas išvydo ilgą, linoleumu išklotą koridorių. Ligoninės vežimėlis taikėsi tiesiai jam į galvą... kuris, staiga suprato jis, kyšojo lyg periskopas iš ketvirto aukšto koridoriaus grindų.

Ralfas išgirdo, kaip riktelėjo Luiza, ir pajuto, kaip ji dar tvirčiau įsikibo jam į ranką. Jis instinktyviai užmerkė akis ir ėmė laukti, kol vežimėlis suknežins skalpą.

Klotė: [*Nusiraminkit*! *Prašau nusiraminti*! *Nepamirškit, kad šie daiktai egzistuoja visai kitame tikrovės lygmenyje nei mes dabar*!]

Ralfas atmerkė akis. Vežimėlio nebebuvo, nors jis dar girdėjo tolstančius ratukus. Garsas sklido iš už jo. Vežimėlis kaip ir Makgoverno draugas pervažiavo pro jį. Ketvertukas lėtai iškilo į pediatrijos skyriaus koridorių: pasakų būtybės šokinėjo ant sienų, o Disnėjaus "Aladino" ir "Undinėlės" herojai žvelgė nuo ryškiai apšviesto žaidimų kambario langų. Gydytojas ir seselė, diskutuodami apie ligą, artinosi prie jų.

- ... tyrimai parodė, bet jei nors devyniasdešimčia procentų būtume tikri, kad...

Gydytojas perėjo pro Ralfą, ir šis iškart suvokė, jog po penkerių metų pertraukos gydytojas vėl pradėjo rūkyti ir labai dėl to graužėsi. Gydytojas su sesele nutolo. Ralfas vos spėjo pastebėti, kaip jo pėdos atsiskiria nuo linoleumu išklotų grindų. Šypsodamasis jis atsigręžė į Luizą.

[- *Šimtą kartų geriau už liftą, tiesa?*]

Liza linktelėjo, nors vis dar spaudė Ralfo ranką.

Jie pakilo į penktą aukštą, perskrodė gydytojų poilsio kambarį šeštame (ten ilsėjosi du gydytojai: vienas žiopsojo kartojamą filmą, o kitas knarkė ant sofos) ir pagaliau atsidūrė ant stogo.

Naktis buvo aiški ir žavi. Mėnulio nesimatė. Žvaigždės žibėjo dangaus skliaute. Stipriai pūtė vėjas. Ralfas prisiminė ponios Perin žodžius, kad bobų vasara baigėsi - ji neklydo. Ralfas girdėjo vėją, bet

jo nejautė... nors nujautė, kad reikia tik panorėti, ir jis *pajus*. Reikėjo tik tinkamai susikoncentruoti...

Staiga Ralfas pajuto nežymų pokytį kūne, panašų į mirktelėjimą. Jo plaukus nupūtė atgal nuo kaktos, o kelnių klešnės apsivijo blauzdas. Jis krūptelėjo. Ponios Perin nugara neklydo nujausdama oro permainas. Ralfas viduje pajuto dar vieną mirktelėjimą, ir vėjo gūsiai išnyko. Jis pasisuko į Lachesę.

[- *Ar galiu paleisti tavo ranką?*]

Lachesė linktelėjo galvą, paleido jo ranką, o Klotė - Luizos. Ralfas nužvelgė miestą vakaruose ir išvydo mirksinčias žydras oro uosto šviesas. Už jų matėsi oranžinių žibintų girlianda, žyminti Keip Griną, naują gyvenamųjų namų rajoną pačiame Barenso gale. O kažkur šviesos mirgesy į rytus nuo oro uosto vingiavo Hariso aveniu.

[- *Tai nuostabu, Ralfai, ar ne?*]

Ralfas linktelėjo ir mąstė, kad šitoks besidriekiančio tamsoje miesto vaizdas vertas visų patirtų nemigos kančių. Tačiau Ralfas nedrįso visiškai pasitikėti šia mintimi.

Jis atsigręžė į Klotę ir Lachesę.

[- *Gerai, paaiškinkit. Kas jūs, kas jis ir ko norite iš mūsų.*]

Du pliki daktariūkščiai stovėjo tarp dviejų greitai besisukančių šilumos ventiliatorių, kurie purškė rudai purpurines sroves į orą. Jie nervingai susižvalgė, ir Lachesė beveik nepastebimai linktelėjo Klotei. Šis žengė į priekį ir nužvelgė Ralfą su Luiza, tarsi rinkdamas jų mintis.

[Labai gerai. Pirma, turite suprasti, kad vykstantys dalykai, nors netikėti ir gluminantys, nėra visai antgamtiški. Mano kolega ir aš darome, ką privalome iš prigimties daryti. Atropė elgiasi lygiai taip pat. O jūs, mano Trumpalaikiai draugai, darysite tai, kam buvote sutverti.]

Ralfas karčiai nusišypsojo.

[- *Štai ir sulaukėm laisvės pasirinkti!*]

Lachesė: [*Negalvok taip! Visa tai, ką jūs vadinate pasirinkimo laisve, yra mūsų vadinamo* ka, *didžiojo būties rato, dalis.*]

Luiza: [- *Mes matome lyg pro užtemdytą stiklą... ar tai norite pasakyti?*]

Klotė, jaunatviškai besišypsodamas: [*Biblija, tiesa? Labai puikiai išaiškinai.*]

Ralfas: [- *Ir labai patogiai tokiems žmogučiams kaip mes, bet dabar nesiginčysiu. Yra toks posakis, visai ne iš Biblijos, džentelmenai, bet visai neblogas: geriau karti tiesa nei saldus melas. Tikiuosi, neužmiršit.*]

Tik vis dėlto Ralfui pasirodė, kad jis prašo per daug.

5

Prabilo Klotė ir kalbėjo gana ilgai. Ralfas nesuprato, kiek ilgai, nes laikas šiame lygmenyje skyrėsi: buvo kažkaip suspaustas. Kartais Klotės kalboje žodžiai neegzistavo - juos pakeitė paprasti ryškūs vaizdiniai lyg iš vaikiškų rebusų. Ralfas numanė, kad tai - telepatija, ir netgi stulbinanti, bet kol ji vyko, atrodė panaši į įprastą kvėpavimą.

Kartais pasimesdavo ir žodžiai, ir vaizdiniai. Juos pertraukdavo mįslingi nutrūkimai,

[- - - - - - - - - - - - -]

bet netgi tada Ralfas sugebėdavo suprasti, ką Klotė bandė atskleisti. Jis neabejojo, kad Luiza suvokia tuos paslaptingus tarpus dar geriau nei jis pats.

[*Pirmiausia žinokite, kad tik keturi pastovūs dalykai egzistuoja plote, kur kertasi mūsų ir jūsų gyvenimai,*

[- - - - - -

gyvenimai. Šie pastovūs dalykai - tai Gyvenimas, Mirtis, Paskirtis ir Atsitiktinumas. Visi šie žodžiai jums turi tam tikrą prasmę, bet dabar tikriausiai jūsų Gyvenimo ir Mirties samprata šiek tiek pasikeitė, tiesa?]

Ralfas ir Luiza dvejodami linktelėjo.

[Mes su Lachese esame Mirties pasiuntiniai. Todėl turbūt esame siaubingos būtybės daugumai Trumpalaikių. Netgi tie, kurie apsimeta, kad supranta mūsų darbą, dažniausiai mūsų bijo. Paveikslėliuose kartais mus vaizduoja kaip bauginantį skeletą arba apsigaubusią būtybę nematomu veidu.]

Klotė apsikabino save per pečius ir apsimestinai sudrebėjo. Burleska pavyko, ir Ralfas net išsišiepė.

[*Bet mes ne tik Mirties pasiuntiniai, Ralfai ir Luiza. Mes taip pat esame ir Paskirties pasiuntiniai. Ir dabar atidžiai paklausykit, nes ne-*

noriu, kad mane ne taip suprastumėte. Yra žmonių, kurie jaučia, kad viskas vyksta, kaip numatyta, ir tokių, kurie mano, jog viskas prikauso nuo atsitiktinumo ar sėkmės. Tiesą pasakius, gyvenimas - ir atsitiktinumas, ir paskirtis, nors ne vienodomis dalimis. Gyvenimas lyg]

Klotė rankomis sudarė ratą tarsi vaikiščias, bandydamas parodyti žemės apvalumą. Jo viduje Ralfas išvydo puikų, jausmus žadinantį paveikslą: tūkstančiai (o gal milijonai) kortų, spindinčių širdžių, kryžių, pikų ir būgnų vaivorykšte. Toje milžiniškoje krūvoje matėsi ir daugybė jokerių; ne tiek daug, kad sudarytų savąją kortų spalvą, bet daugiau nei du ar trys kaip įprastoje kortų kaladėje. Visi jokeriai šypsojosi ir ant galvų turėjo užsidėję panamą su iškąstu bryliumi.

Visi rankoje laikė surūdijusius skalpelius.

Ralfas išplėstomis akimis žvelgė į Klotę. Šis linktelėjo.

[*Taip. Tiksliai nežinau, ką matei, bet turbūt matei tai, ką norėjau perduoti. Luiza? O tu?*]

Luiza, kuriai patiko žaisti kortomis, vos pastebimai linktelėjo galvą.

[- *Atropė - jokeris kortų kaladėje. Tai norėjai pasakyti?*]

[*Jis - Atsitiktinumo pasiuntinys. Mes, Lachesė ir aš, tarnaujame kitai jėgai, kuri atsako už daugumą asmeninių gyvenimų ir platesnės srovės įvykių. Jūsų lygmenyje, Ralfai ir Luiza, kiekviena būtybė - Trumpalaikė ir turi paskirtą gyvenimo ilgį. Žinoma, aš nesakau, kad kūdikis išlenda iš motinos įsčių su lentele "NUKIRPTI SIŪLĄ, KAI SUEIS 84 METAI, 11 MĖNESIŲ, 9 DIENOS, 6 VALANDOS, 4 MINUTĖS IR 21 SEKUNDĖ" ant kaklo. Tai būtų kvaila. Nors gyvenimo trukmė būna apspręsta ir, kaip judu jau matėte, Trumpalaikių auros tarnauja it laikrodis.*]

Luiza pasimuistė, ir Ralfas, atsisukęs į ją, išvydo stulbinantį vaizdą: dangus virš galvų brėško. Tikriausiai buvo penkios valandos ryto. Jiedu su Luiza atvažiavo į ligoninę apie devynias antradienio vakarą, o dabar jau brėško trečiadienis, spalio šeštoji. Ralfas girdėjo, kaip bėga laikas, bet tai buvo kvaila.

Luiza: [- *Jūsų darbas - tai, ką mes vadiname natūralia mirtimi, tiesa?*]

Jos aura sumirgėjo pramaišiui su nebaigtais vaizdiniais. Vyras (Ralfas neabejojo, jog tai pasenęs ponas Čeisis), gulintis su deguonies kauke. Džimis V., atmerkiantis akis ir žvelgiantis į Ralfą su Luiza

prieš tai, kai Klotė nukirpo baliono siūlelį. Derio "News" nekrologų puslapis, nusėtas nuotraukomis, ne didesnėmis už pašto ženklus, su savaitiniu vietinių ligoninių "derliumi".

Klotė ir Lachesė papurtė galvas.

Lachesė: [*Natūralios mirties nėra. Mūsų darbas - paskirta mirtis. Mes aplankome senus ir ligotus, bet nepamirštame ir kitų. Pavyzdžiui, vakar aplankėme dvidešimt aštuonerių metų vaikiną. Stalių. Prieš dvi Trumpalaikių savaites jis nukrito nuo pastolių ir prasiskėlė galvą. Per tas savaites jo aura buvo*]

Ralfas išvydo perskeltą aurą - kaip ir toji, kuri gaubė kūdikį lifte.

Klotė: [*Pagaliau aura pasikeitė. Mes žinojome, kad tai įvyks, bet nežinojome kada. Kai taip įvyko, mes atėjome ir išsiuntėme jį.*]

[- *Kur jį išsiuntėte?*]

Klausimą uždavė Luiza, beveik netyčia paliesdama pomirtinio gyvenimo temą. Ralfas griebėsi savo protinio saugos diržo, tikėdamasis tos ypatingos tuštumos, bet atsakymai buvo visiškai aiškūs.

Klotė: [*Į visur.*]

Lachesė: [*Į kitus pasaulius.*]

Ralfas pajuto palengvėjimą ir nusivylimą.

[- *Skamba labai jau poetiškai, bet manau, jog tai reiškia, - pataisykite mane, jei aš klystu, - kad pomirtinis gyvenimas jums tokia pat paslaptis kaip ir mums.*]

Lachesė, nelanksčiai: [*Gal kitu atveju ir galėtume apie tai padiskutuoti, bet ne dabar: kaip jau, be abejo, pastebėjote, šiame pastato lygmenyje laikas bėga daug greičiau.*]

Ralfas apsidairė ir išvydo, kad jau išaušo rytas.

[- *Atleiskit.*]

Klotė, šypsodamasis: [*Niekis. Mums patinka jūsų klausimai. Smalsumas egzistuoja visur, bet tik čia jis toks stiprus. Bet jūsų vadinamojo pomirtinio gyvenimo nėra tų keturių konstantų - Gyvenimo ir Mirties, Atsitiktinumo ir Paskirties - tarpe, apie kurį ir norime pakalbėti.*]

[*Beveik kiekvienos mirties, tarnaujančios Paskirčiai, artėjimas mums yra žinomas. Auros tų, kurie mirs paskirta mirtimi, tampa pilkos, kai pabaigos laikas ima artėti. Šis pilkumas pamažu tampa juodas. Mus pakviečia, kai aura*

[- - - - - - - - ,

[*ir mes ateiname lygiai taip pat, kaip jūs vakar matėte. Mes išlaisviname vienus nuo kančių, suteikiame ramybę įbaugintiems ir poilsį tiems, kurie jo neranda. Dauguma paskirtų mirčių yra laukiamos, net sveikinamos, bet ne visos. Kartais mus pakviečia išsivesti vyrus, moteris ir vaikus, kurie yra pačiame jėgų žydėjime... tačiau jų auros staiga pasikeičia - jų pabaigos laikas atėjo.*]

Ralfas prisiminė vaikiną su berankoviu megztiniu, vakar užsukusį į "Raudonąjį obuolį". Jis atrodė sveikas ir gyvybingas... išskyrus jį supantį spektrinį tepalo žvilgesio gaubtą.

Ralfas išsižiojo, turbūt norėdamas paminėti jaunuolį (arba paklausti apie jo likimą), bet vėl užsičiaupė. Saulė pūpsojo tiesiai jam virš galvos. Staiga keistas aiškumas dingtelėjo Ralfui į galvą: jiedu su Luiza tapo nepadorių pokalbių tema paslaptingame "senųjų sukriošėlių" mieste.

Ar kas nors juos matėt?.. Ne?.. Gal jie kartu pabėgo?.. Ne, tik ne tokio amžiaus, bet gal jie susimetė skudurus... Nežinau, ar Ralfo daikčiukas dar veikia, bet ji visada man atrodė tikras saldainiukas... Taip, vaikšto, lyg žinotų, ko yra verta, ar ne?

Prieš akis Ralfas išvydo savo per didelį, sukriošusį laivą, kantriai laukiantį, kai tuo metu spyruoklės jo viduje gašliai girgždėjo, ir nesusilaikęs išsiviepė. Po minutės jam dingtelėjo nerami mintis, jog jo apmąstymai atsispindi auroje, todėl iškart užgniaužė vaizdą. Bet ar tik Luiza nežvelgė į jį neabejotinai įtariai?

Ralfas vėl nusisuko į Klotę.

[*Atropė tarnauja Atsitiktinumui. Ne visos mirtys, kurias Trumpalaikiai vadina beprasmėmis ir nereikalingomis, yra jo rankų darbas, bet dauguma. Kai tuzinas senukų ir senučių žūva gaisre senelių namuose, nemaža tikimybė, kad ten pasidarbavo Atropė, pasiimdamas suvenyrus ir nupjaudamas siūlelius. Kai kūdikis miršta lopšyje be jokios konkrečios priežasties - kaltinkite Atropę ir jo surūdijusį skalpelį. Kai šunį - taip, netgi šunį, nes Trumpalaikių pasaulyje visos būtybės priklauso Atsitiktinumui arba Paskirčiai - partrenkia mašina, nes vairuotojas netinkamu momentu žvilgtelėjo į laikrodį...*]

Luiza: [- *Taip atsitiko ir Rozali?*]

Klotė: [*Atropė kaltas dėl Rozali mirties. Ralfo draugas Džo Vaizeris tapo tik vadinamąja "išpildančia aplinkybe".*]

Lachesė: [*Atropė kaltas ir dėl to, kas atsitiko jūsų draugui ponui Makgovernui.*]

Luiza atrodė tokia pat kaip ir Ralfas: nusiminusi, bet nenustebusi. Jau buvo vėlyva popietė (praėjo gal aštuoniolika Trumpalaikių valandų nuo tada, kai jie paskutinį kartą jį matė), o Biliui ir vakar nedaug tebuvo likę. Luiza, kuri netyčia įkišo ranką į Bilį, tikriausiai dar geriau tai žinojo.

Ralfas: [- *Kada tai atsitiko? Ar greit po to, kai jį matėme?*]

Lachesė: [*Greit. Kai ėjo iš ligoninės. Man labai gaila dėl jūsų netekties ir kad taip tiesmukiškai pranešėme šią žinią. Mes kalbamės su Trumpalaikiais taip retai, kad net pamirštame, kaip tai daroma. Nenorėjau jūsų įskaudinti, Ralfai ir Luiza.*]

Luiza pasakė jam, kad nieko tokio, kad ji suprato, bet vis vien ašaros riedėjo jos skruostais. Ralfas jautė, kaip jos degino ir jo akis. Mintis, kad Bilio nebėra, - kad tas mažas suskretėlis purvinu chalatu jį pribaigė, - buvo sunkiai suvokiama. Ar galima buvo patikėti, kad Makgovernas daugiau niekada ironiškai nepakels savo antakio? Niekada nebeinkš, kaip bjauru būti senam? Tai neįmanoma. Staiga Ralfas pasisuko į Klotę.

[- *Parodyk mums.*]

Klotė, beveik drebėdamas: [*Aš... aš nemanau...*]

Ralfas: [- *Matymas - tai tikėjimas tokiems kaip mes, Trumpalaikiams. Argi jūs to nežinojote?*]

Netikėtai prabilo Luiza.

[- *Taip, parodykit mums. Bet tik pakankamai, kad galėtume su tuo susitaikyti. Pabandykite parodyti taip, kad nesijaustume blogiau nei dabar.*]

Klotė su Lachese susižvalgė ir krūptelėjo, net nesujudindami siauručių pečių. Lachesė pakėlė du pirštus į viršų, sukurdamas mėlynai žalią povo plunksnos šviesos juostą. Joje Ralfas išvydo intensyvios terapijos skyriaus koridoriaus dalį. Praėjo seselė, stumianti vaistų vežimėlį. Tolimiausiame matomo ploto kampe seselė tarytum susilenkė ir išnyko.

Luiza, sužavėta, nepaisant aplinkybių: [- *Lyg žiūrėtume filmą pro muilo burbulą.*]

Makgovernas ir ponas Slyva išėjo iš Bobo Polhersto palatos. Bilis vilkėjo seną studentiškų laikų megztinį, o jo draugas segėsi striu-

kę. Jie ketino atidėti Polhersto mirtį dar vienai nakčiai. Makgovernas iš lėto slinko ponui Slyvai iš paskos. Ralfas matė, jog jo kaimynas ir draugas nekaip atrodė.

Jis pajuto, kaip Luiza stipriai suspaudė jam petį, todėl uždėjo delną jai ant rankos.

Pusiaukelėje lifto link Bilis stabtelėjo, viena ranka atsirėmė į sieną ir nuleido galvą. Jis buvo panašus į išsunktą po maratono bėgiką. Iš pradžių ponas Slyva jo nepastebėjo. Ralfas matė, kaip juda jo lūpos, ir pagalvojo: *Jis dar nežino, kad kalba vienas.*

Staiga Ralfas pajuto, kad nebenori daugiau žiūrėti.

Mėlynai žaliame skliaute Makgovernas viena ranka užsiėmė už krūtinės, o kita už gerklės ir ėmė trinti. Ralfas nebuvo tikras, bet jam pasirodė, kad jo kaimyno akyse atsispindėjo baimė. Jis prisiminė neapykantos grimasą Dr. nr.3 veide, kai šis suprato, jog Trumpalaikis drįso įsikišti į jo žaidimą su benamiu šunėku. Ką jis tada pasakė?

[*Aš sutrinsiu tave į miltus, Trumpy. Ir visus tavo draugus. Ar supratai? Ar tu...*]

Siaubinga mintis nušvietė Ralfo sąmonę, jam bestebint, kaip Bilis Makgovernas lėtai susmunka ant grindų.

Luiza: [- *Tegul vaizdas dingsta. Prašau liepk jiems liautis.*]

Ji įsikniaubė į Ralfo petį. Klotė ir Lachesė neramiai susižvalgė, ir Ralfas pradėjo abejoti, ar tokie jau jie visagaliai. Gal jie ir antgamtinės būtybės, bet anaiptol ne stebukladariai. Ralfas įtarė, kad jie ne ką tesugeba nuspėti ateitį. Būrėjai su krištoliniais rutuliais savo repertuare tikrai neapdovanoti tokia įžvalga. *Jie taip pat apgraibomis juda tamsoje kaip ir mes*, - pamanė Ralfas ir nenoriai pajuto gailestį ponui K. ir ponui L.

Mėlynai žalias šviesos skliautas priešais Lachesę - ir vaizdiniai jo viduje - staiga dingo.

Klotė, lyg besigindamas: [*Prašau atsiminti, kad tai buvo jūsų pasirinkimas matyti, Ralfai ir Luiza. Rodėme tai ne savo noru.*]

Ralfas vos išgirdo jo žodžius. Jo siaubinga mintis ryškėjo lyg nuotrauka, kurios nenori matyti, bet vis tiek negali nusisukti. Jis galvojo apie Bilio skrybėlę... išblukusią mėlyną Rozali skepetaitę... ir dingusius Luizos auskarus.

[*Aš sutrinsiu tavo draugus į miltus, Trumpy. Supratai? Tikiuosi, kad taip.*]

Ralfas nužvelgė Klotę ir Lachesę. Gailestis dingo. Jį pakeitė prislopintas pyktis. Lachesė sakė, jog atsitiktinės mirties nėra, įskaitant ir Makgoverno. Ralfas neabejojo, kad Atropė pasiėmė Makgoverną tik dėl vienos paprastos priežasties: jis norėjo įskaudinti Ralfą, nubausti jį, kad įsikišo... kaip tai Dorensas pavadino? Į Ilgalaikių reikalus.

Senasis Doras patarė nesikišti - gera taktika, bet Ralfas neturėjo kitos išeities... nes tiedu pliki nykštukėnai įsikišo į *jo* reikalus. Taip jie, tikra šio žodžio prasme, pakišo Bilį Makgoveną.

Klotė su Lachese išvydo jo pyktį ir žengė žingsnį atgal (nors tai padarė visai nepakeldami pėdų). Jų veiduose vis labiau atsispindėjo nerimas.

[- *Tai jūs esate Bilio Makgoverno mirties priežastis. Štai, kur tiesa*!]

Klotė: [*Prašau... jei tik leistum mums pabaigti aiškinti*...]

Luiza sunerimusi ir išsigandusi žvelgė į Ralfą.

[- *Ralfai? Kas atsitiko? Kodėl tu pyksti?*]

[- *Argi nematai? Šis jų apsireiškimas kainavo Biliui gyvybę. Mes čia, nes Atropė iškrėtė kažką, kas tiems vyrukams nepatiko, arba ruošiasi*...]

Lachesė: [*Per greit darai išvadas, Ralfai*...]

[- ... *bet yra viena esminė problema: jis* žino, *kad mes jį matome*! Atropė *ŽINO, KAD MES JĮ MATOME*!]

Luizos akys išsiplėtė iš siaubo... ir supratimo.

18 skyrius

1

Maža balta rankutė užkrito ant Ralfo peties lyg rūkas.

[*Prašau... jei tik leistum mums viską paaiškinti...*]

Ralfas pajuto pasikeitimą - tą mirktelėjimą - kūne, jam dar nespėjus suvokti, kad to panorėjo. Jis vėl pajuto vėją, skrodžiantį jį lyg šalto peilio ašmenys, ir krūptelėjo. Klotės rankos prisilietimas virto tik vaiduoklišku virpesiu po oda. Ralfas matė visus tris, tik jie atrodė lyg vaiduokliai.

Nulipau žemyn. Ne iki ten, nuo kur pradėjome kilti į viršų, bet iki lygmens, kuriame jie beveik negali manęs fiziškai paliesti. Mano aura, mano baliono siūlelis... taip, esu tikras, kad tai jiems prieinama, bet fizinė mano dalis, kuri egzizstuoja tik Trumpalaikių pasaulyje? Tai jau ne, Chosė.

Luizos balsas, toks tolimas kaip blėstantis aidas: [- *Ralfai*! *Ką darai savo* ....]

Ralfas pažvelgė į vaiduokliškas Klotės ir Lachesės išraiškas. Dabar jie atrodė ne tik suglumę ir nusikaltę, bet ir išsigandę. Jų veidus buvo sunku įžiūrėti, tačiau jų baimė švietė iš toli.

Klotė tolimu, bet girdimu balsu: [*Ralfai, sugrįšk*! *Prašau sugrįšk*!]

- Jei sugrįšiu, ar liausitės žaidę žaidimus ir pasakysite tiesą?

Lachesė, beveik baigdamas išnykti: [*Taip*! *Taip*!]

Ralfas vėl sumirksėjo savo viduje. Trijulė sugrįžo į regėjimo lauką. Tuo pat metu spalva dar kartą užpildė pasaulio erdves, o laikas atgavo buvusį greitį: Ralfas išvydo blyškų mėnulį, besileidžiantį žemyn tolimiausiame dangaus kampe lyg spindinčio gyvsidabrio gabalėlis. Luiza apsivijo Ralfo kaklą, ir akimirką šis suabejojo, ar ji nori jį apkabinti, ar pasmaugti.

[- *Ačiū Dievui*! *Galvojau, kad mane paliksi*!]

Ralfas pabučiavo ją. Staiga jo galvą užliejo malonių pojūčių visuma: šviežio medaus skonis, sušukuotos vilnos audinys ir obuolių kvapas. Mintis žybtelėjo sąmonėje,

(koks būtų jausmas, jei čia pasimylėtum?)

bet Ralfas iškart nuvijo ją šalin. Reikėjo labai atsargiai mąstyti ir kalbėti per pastarąsias

(minutes? valandas? dienas?)

o tokie dalykai tik apsunkintų mąstymą. Ralfas atsigręžė į mažus plikus daktariūkščius ir nužvelgė juos.

[- *Tikiuosi, jūs nemelavote. Nes jei taip, tai geriau baikime viską dabar ir išsiskirstykime.*]

Šį kartą Klotė ir Lachesė nesusižvalgė, o tik noriai linktelėjo galvas. Lachesė prabilo su pasiteisinimo gaidele balse. Ralfas įtarė, kad su šiais vyrukais daug maloniau derėtis nei su Atrope, tačiau pradėjęs juos klausinėti - juos judinti, kaip būtų pasakiusi Ralfo motina, - nieko negalėjai išpešti.

[*Viskas, ką jau sakėme, yra tiesa, Ralfai ir Luiza. Galbūt neatkreipėme dėmesio į galimybę, kad Atropė truputį geriau suvokia situaciją nei mes norėtume, bet...*]

Ralfas: [- *O jei atsisakysime toliau klausytis šito šlamšto? O jei mes nusisuksim ir nueisim?*]

Jokio atsakymo, bet Ralfas pastebėjo liūdesį jų akyse: daktariūkščiai žinojo, kad Atropė turėjo Luizos auskarus, ir jie žinojo, kad Ralfas taip pat tai žino. Vienintelė nežinojo - Ralfas to tikėjosi - pati Luiza. Dabar ji tampė Ralfą už rankovės.

[- *Nedaryk to, Ralfai, prašau nereikia. Mes privalom juos išklausyti.*]

Ralfas vėl atsisuko į daktariūkščius ir liepė jiems tęsti.

Lachesė: [*Įprastomis aplinkybėmis mes nesikišame į Atropės darbus, o jis - į mūsų. Mes negalėtume įsikišti, net jei jis to norėtų. Atsitiktinumas ir Paskirtis - lyg balti ir juodi kvadratai šachmatų lentoje, kuriuos atpažįsti tik pagal spalvos skirtumą. Bet Atropei patinka kištis, - tiesą pasakius, jis ir sutvertas kištis, - ir kartais pasitaiko tikrai dėkingų progų. Beveik neįmanoma sustabdyti jo įsikišimo...*]

Klotė: [*Tiesa dar liūdnesnė, Ralfai ir Luiza. Niekas niekada nebandė jo kontroliuoti ar sustabdyti.*]

Lachesė: *[... o įsikišama tik tuomet, kai situacija, į kurią jis ketina įsikišti, yra labai delikati, nes daug rimtų dalykų priklauso vieni nuo kitų. Dabar susidarė kaip tik tokia situacija. Atropė pažeidė siūlelį, kurio neturėjo teisės liesti. Tai sukels problemų visuose lygmenyse, jau nekalbant apie rimtą pusiausvyros sutrikimą tarp Atsitiktinumo ir Paskirties, jei situacija nebus ištaisyta. Mes negalime nieko keisti: mums nebeužtenka sugebėjimų. Nesugebame aiškiai matyti, tai ką jau kalbėti apie veiksmus. Nors nesugebėjimas aiškiai matyti nėra svarbus, kadangi tik Trumpalaikiai gali pasipriešinti Atropės valiai. Todėl jūs ir esate čia.*]

Ralfas: [- *Ar norite pasakyti, kad Atropė nupjovė siūlelį tam, kuris turėjo mirti natūralia mirtimi... arba paskirta mirtimi?*]

Klotė: [*Ne visai. Kai kurie gyvenimai nėra aiškiai apspręsti. Kai Atropė paliečia tokį gyvenimą, visada lauk nemalonumų. "Šimtas procentų", kaip kad jūs mėgstate sakyti. Tokie neapsręsti gyvenimai yra lyg...*]

Klotė išskėtė rankas, ir kortos vėl pasirodė prieš akis. Septynių kortų eilė: nematoma ranka atidenginėjo jas vieną po kitos. Tūzas, dviakė, jokeris, triakė, septynakė, dama. Paskutinė atversta korta buvo tuščia.

Klotė: [*Ar padėjo?*]

Ralfas suraukė antakius. Jis nežinojo, ar padėjo vaizdinys, ar ne. Kažkur gyveno žmogus, kuris nebuvo nei paprasta korta, nei jokeris kortų kaladėje. Visai tuščias žmogus, kurio troško abi šalys. Atropė nukirto metafizinį vaikino siūlelį, o dabar kažkas paskelbė pertraukėlę.

Luiza: [- *Jūs kalbate apie Edą, tiesa?*]

Ralfas atsisuko ir pervėrė ją aštriu žvilgsniu, bet Luiza žvelgė į Lachesę.

[- *Edas Dypno - balta korta.*]

Lachesė kinkavo galva.

[- *Kaip tai sužinojai, Luiza?*]

[- *O kas dar galėjo ja būti?]*

Luiza nesišypsojo, bet Ralfas pajuto šypsenėlę iš vidaus. Jis vėl atsigręžė į Klotę ir Lachesę.

[- *Gerai, bent jau šį tą sužinojome. O kas gi uždegė raudoną šviesą šiam sandėriui? Tik jau ne jūs, vaikinai - neabejoju, jog esate tik pasamdyta pagalba.*]

Daktariūkščiai suglaudė galvas ir ėmė šnibždėtis, bet Ralfas pastebėjo blyškų geltoną atspalvį lyg siūlę, atsiradusią toje vietoje, kur jų žaliai auksinės auros susipynė, ir suprato, kad buvo teisus. Pagaliau plikiai vėl atsigręžė į Ralfą ir Luizą.

Lachesė: [*Taip, tai ir yra svarbiausia. Tu nuolat užbėgi už akių, Ralfai. Tokio pokalbio jau neturėjome kokį tūkstantį metų...*]

Klotė: [*O gal ir niekada.*]

Ralfas: [- *Jums tik reikia pasakyti mums tiesą, vaikinai.*]

Lachesė, graudžiai lyg vaikas: [*Mes taip ir darėm!*]

Ralfas: [- *Visą tiesą.*]

Lachesė: [*Gerai. Visą tiesą. Taip, Atropė nupjovė Edo Dypno siūlą. Tai žinome ne todėl, kad matėme, - jau sakiau, kad nebesugebame aiškiai matyti, - bet todėl, kad tai - vienintelė logiška išvada. Žinome, kad Dypno neskirtas nei Atsitiktinumui, nei Paskirčiai, bet jo siūlas turbūt buvo labai svarbus, jei kilo tokia sumaištis. Vien tas faktas, kad Dypno išgyveno taip ilgai su nurėžtu siūleliu, rodo, jog jis labai galingas ir svarbus. Kai Atropė nupjovė siūlelį, paleido siaubingų įvykių grandinę.*]

Luiza krūptelėjo ir prigludo prie Ralfo.

Lachesė: [*Pavadinai mus pasamdyta pagalba. Net nesįsivaizduoji, koks buvai teisus. Mudu esame tik pasiuntiniai. Mūsų darbas - nušviesti tau ir Luizai esamą padėtį ir nurodyti, ko iš jūsų tikimasi, ir tą darbą mes jau beveik atlikom. O kas "uždegė raudoną šviesą", mes negalime atsakyti, nes nelabai ir žinome.*]

[- *Netikiu jumis.*]

Bet Ralfo balsas skambėjo neįtikinamai (jei tai tik buvo balsas).

Klotė: [*Nekvailiok. Be abejo, tu tiki! Ar tikėtumeisi, kad didelės automobilių kompanijos direktoriai pasikviestų paprastą darbininką į Direktorių tarybą ir atskleistų paslėptas kompanijos politikos machinacijas? Arba smulkiai paaiškintų, kodėl jie nusprendė uždaryti vieną gamyklą, o kitą - ne?*]

Lachesė: [*Mes stovime truputį aukščiau nei tie, kurie dirba prie automobilių konvejerio, bet mes vis tiek esame vadinamieji "sraigteliai", Ralfai.*]

Klotė: [*Tegu jus paguodžia tai, kad virš Trumpalaikių būties lygmens ir Ilgalaikių lygių, kuriuose egzistuoja Lachesė, Atropė ir aš, yra ir kiti lygmenys. Juose gyvena būtybės, kurias galima pavadinti Amžinalaikiais. Jie egzistuoja amžinai arba taip arti to, kad nebelieka jokio skirtumo. Trumpalaikiai ir Ilgalaikiai gyvena persipynusiose būties sferose - sujungtose to paties pastato aukštuose - kurias valdo Atsitiktinumas ir Paskirtis. Virš šių aukštų gyvena mums neprieinamos būtybės, nors ir yra tame pačiame būties bokšte. Kai kurios iš jų nuostabios ir žavios; kitos - mums nesuvokiamos taip pat kaip ir jums. Tas būtybes galima pavadinti Aukštesne Paskirtimi ir Aukštesniu Atsitiktinumu... nors galbūt Atsitiktinumo ten ir nebėra, bet sunku tai pasakyti. Mes žinome, kad būtent kažkas iš tų aukštesnių lygmenų susidomėjo Edu Dypno, o kažkas kitas iš ten pat davė jam atkirtį. Tas atkirtis ir esate jūs, Ralfai ir Luiza.*]

Luiza suglumusi dirstelėjo į Ralfą, bet jis beveik to nepastebėjo. Mintis, kad kažkas stumdė juos lyg šachmatų figūras Fėjaus Čapino numylėtame trečiojo pakilimo-nusileidimo tako turnyre (kitu atveju Ralfas būtų tiesiog įsiutęs), pasirodė visai priimtina. Ralfas prisiminė vakarą, kai Edas paskambino jam telefonu. *Tu plauki į gilius vandenis, o šalia į priešingą pusę plaukia daugybė dalykų, apie kuriuos net nesuvoki.*

Kitais žodžiais tariant, esybės.

Nesuvokiamos būtybės, pasak pono K., o šis juk buvo džentelmenas, nešiojantis mirtį, kad užsidirbtų pragyvenimui.

"Kol kas jie tavęs nepastebėjo, - tą naktį pasakė jam Edas, - bet jei ir toliau trukdysi man, jie būtinai pastebės. O to tu visai nenorėtum. Patikėk manim."

Luiza: [*- Kaip sugebėjote pakylėti mus iki šito lygmens? Tai nemiga, tiesa?*]

Lachesė, atsargiai: [*Iš esmės taip. Mes sugebame nežymiai pakeisti Trumpalaikių auras. Šie pakitimai sukėlė ypatingą nemigos tipą, kuris pakeitė jūsų sapnus, o prabudus - pasaulio suvokimą. Trumpalaikių aurų pakeitimas - labai subtilus ir bauginantis darbas. Visada lieka beprotybės pavojus.*]

Klotė: [*Kartais jums turbūt atrodė, kad kraustotės iš proto, bet nė vienas iš jūsų nebuvote net arti to. Jūs daug kietesni, nei manote esą.*]

Tie kvaišos mano, kad gali mus paguosti, - nusistebėjo Ralfas ir vėl nustūmė savo pyktį šalin. Dabar nebuvo laiko pykti. Galbūt vėliau - jis bent jau to tikėjosi. Ralfas paplekšnojo Luizai per rankas ir vėl atsisuko į Klotę su Lachese.

[- *Praeitą vasarą, po to, kai Edas sumušė savo žmoną, jis prasitarė apie būtybę, kurią pavadino Kruvinuoju karaliumi. Ar pažįstate jį, vaikinai?*]

Klotė ir Lachesė persimetė žvilgsniu, kurį Ralfas iš pradžių palaikė pagarba.

Klotė: [*Ralfai, nepamiršk, kad Edas - beprotis, egzistuojantis iliuzinėje būsenoje...*]

[- *Taip, kurgi ne.*]

[... bet mes tikime, kad jo "Kruvinasis karalius" tikrai egzistuoja, ir kai Atropė nupjovė jo gyvenimo siūlą, Edas Dypno iškart papuolė tos būtybės valion.]

Du maži pliki daktariūkščiai vėl susižvalgė, ir dabar Ralfas pagaliau perprato jų žvilgsnį: tai buvo ne pagarba, o siaubas.

2

Išaušo nauja diena - ketvirtadienis. Ralfas negalėjo tiksliai pasakyti, tačiau valandų tėkmės greitis Trumpalaikių lygmenyje vis didėjo. Jei skubiai neužbaigs pokalbio, tai neteks ne tik Bilio Makgoverno, bet ir kitų draugų.

Klotė: [*Atropė žinojo, kad Aukštesnė Paskirtis pasiųs ką nors, kad pabandytų ištaisyti padėtį, o dabar žino ir ką. Bet neturite leisti, kad Atropė nuvestų jus į šoną. Nepamirškite, kad jis ne tik pėstininkas šioje lentoje. Tiesą pasakius, jūsų priešininkas - ne Atropė.*]

Jis stabtelėjo ir dvejodamas dirstelėjo į kolegą. Lachesė užtikrintai linktelėjo, leisdamas tęsti, bet Ralfas pajuto, kaip suvirpėjo jo širdis. Ralfas neabejojo, kad du pliki daktariūkščiai buvo pasiryžę geranoriškai padėti, bet vis tiek daug kuo manipuliavo.

Klotė: [*Nekontaktuokite tiesiogiai su Atrope. Negaliu to nepabrėžti. Jį supa jėgos, daug galingesnės už jį patį. Sąmoningos jėgos, kurios nesustos prieš nieką, kad tik sustabdytų jus. Tačiau mes manome, kad jei laikysitės atokiau nuo Atropės, galbūt pajėgsite užkirsti*

kelią tam siaubui, kuris greit turi įvykti... kuris, tiesą pasakius, jau prasidėjo.]

Ralfui nerūpėjo, ką jiedu su Luiza privalėjo atlikti, pasak tų dviejų laimingų kvailių, tačiau buvo ne pats tinkamiausias laikas apie tai prabilti.

Luiza: [- *O kas turi įvykti? Ko iš mūsų norite? Ar privalome surasti Edą ir atkalbėti jį, kad nepadarytų ką nors bloga?*]

Klotė ir Lachesė pažvelgė į ją su lygiai tokiu pat siaubo kupinu žvilgsniu.

[*Ar neklausėte...*]

[*... net negalvokite apie...*]

Jie nutilo, ir Klotė paragino Lachesę tęsti.

[*Jei anksčiau mūsų neišgirdai, Luiza, tai išgirsk nors dabar: laikykis atokiau nuo Edo Dypno! Kaip ir Atropei ši netipinė situacija laikinai suteikė jam neregėtą galią. Netgi būdami netoli jo, rizikuojate sulaukti tos esybės, kurią jis vadina Kruvinuoju karaliumi, vizito... beje, Edas išvyko iš Derio.*]

Lachesė nužvelgė stogą - jau degė gatvių šviesos ketvirtadienio prieblandoje - ir vėl atsigręžė į Ralfą su Luiza.

[*Jis išvyko*

[- - - - - - - - - - - - - - - .]

Jokių žodžių, bet Ralfas sugavo jutiminę išraišką, sudarytą pusiau iš kvapų (tepalo, išmetamųjų dujų, jūros druskos), pusiau iš jausmų bei garsų (vėjo, plaikstančio kažką - galbūt vėliavą) ir pusiau iš vaizdinių (milžiniškas sutrešęs pastatas su didelėmis atviromis durimis).

[- *Jis pakrantėje, tiesa? Arba tenai važiuoja.*]

Klotė ir Lachesė linktelėjo, o iš jų veidų matėsi, kad pakrantė už aštuoniasdešimties mylių nuo Derio - puiki vieta Edui Dypno.

Luiza vėl patraukė už rankovės, ir Ralfas pažvelgė į ją.

[- *Ar matei tą pastatą, Ralfai?*]

Jis linktelėjo.

Luiza: [- *Tai ne Hokingo laboratorija, bet netoli jos. Galbūt šią vietą žinau...*]

Lachesė, šnekėdama paskubomis, tarsi norėtų pakeisti pokalbio temą: [*Nesvarbu, kur jis ar ką planuoja. Jūs reikalingi kitur, saugesniuose vandenyse, bet vis dėlto jums gali prireikti panaudoti visą*

Trumpalaikių jėgą, kad įvykdytumėte užduotį. Beje, išlieka ir didžiulio pavojaus galimybė.]

Luiza nervingai žvilgtelėjo į Ralfą.

[- *Pasakyk jiems, kad nieko neskaudinsime, Ralfai. Mes galime jiems padėti, bet nieko neskaudinsime. Jokiu būdu!*]

Tačiau Ralfas jiems nepasakė. Jis mąstė, kaip deimantiniai auskarai spindėjo Atropės ausyse, ir kaip puikiai jį ir, be abejo, Luizą šiedu sugavo. Taip, jis įskaudins bet ką, kad tik susigrąžintų auskarus. Tai netgi ne klausimas. Bet kaip toli jis galės nueiti? Ar jis žudys, kad juos atgautų?

Nenorėdamas daugiau apie tai svarstyti, - netgi nenorėdamas pažvelgti į Luizą, - Ralfas atsisuko į daktariūkščius. Jis jau žiojosi kalbėti, bet Luiza jį pralenkė.

[- *Yra dar vienas dalykas, kurį norėčiau sužinoti būtent dabar.*]

Truputį nustebęs atsakė Klotė: jo balsas buvo panašus į Bilio Makgoverno. Bet Ralfui tai nerūpėjo.

[*Kas tai, Luiza?*]

[- *Ar ir Ralfui gresia pavojus? Ar Atropė turi ką nors iš Ralfo daiktų, kuriuos reikėtų susigrąžinti? Kažką panašaus į Bilio skrybėlę?*]

Lachesė ir Klotė greitai susižvalgė. Ralfas nežinojo, ar Luiza tai pastebėjo. *Ji prisikasė per daug arti,* - bylojo tas žvilgsnis, bet tuoj pat išblėso. Kai daktariūkščiai atsisuko į Luizą, jų veidai vėl buvo lygūs.

Lachesė: [*Ne. Atropė nieko nepavogė iš Ralfo, nes iki šiol tai jam nebūtų niekuo padėję.*]

Ralfas: [- *Ką turite omeny, sakydami "iki šiol"?*]

Klotė: [*Praleidai savo gyvenimą, kaip Paskirties dalis, Ralfai, bet tai pasikeitė.*]

Luiza: [- *Kada pasikeitė? Kai pradėjome matyti auras?*]

Daktariūkščiai susižvalgė, po to atsisuko į Luizą ir nervingai pažvelgė į Ralfą. Jie neištarė nė žodžio. Ralfui kilo įdomi mintis: Klotė ir Lachesė negalėjo meluoti... ir tokiomis akimirkomis kaip ši jie labai dėl to gailėjosi. Vienintelė alternatyva buvo užčiaupti burną ir tikėti, kad pokalbis pakryps saugesne linkme. Ralfas nusprendė nekeisti pokalbio temos, - bent jau ne dabar, - netgi jei jie pavojingai priartėjo prie tokios ribos, kai Luiza galėtų suprasti, kur dingo jos aus-

karai... jei ji iki šiol to nežino. Ralfas prisiminė seną mugių kvieslio posakį: "Ženkite į priekį, džentelmenai... bet jei norite žaisti, turėsite papurtyti piniginę."

[- *O, ne, Luiza, pokytis prasidėjo ne tada, kai pradėjau matyti auras. Manau, kad daugelis žmonių išvysta Ilgalaikių aurų pasaulį ir nieko bloga jiems nenutinka. Netikiu, kad mane išspyrė iš saugios vietelės Paskirtyje, kol nepradėjome kalbėtis su šiais dviem nuostabiais vaikinais. Ką pasakysite, nuostabūs vaikinai? Jūs net nepalikote duonos trupinėlių paskui save, nors puikiai žinojote, kas būtinai atsitiks. Argi ne taip?*]

Daktariūkščiai nudelbė žvilgsnius į savo pėdas, po to nenoriai pakėlė akis į Ralfą. Prabilo Lachesė.

[*Taip, Ralfai. Mes pasikvietėme tave, nors žinojome, kad tai pakeis tavo* ka. *Gaila, bet situacija to reikalavo.*]

Dabar Luiza paklaus apie save, - pamanė Ralfas. - *Būtinai paklaus.*

Bet ji nepaklausė, o tik paslaptingu žvilgsniu, visiškai nepanašiu į "mūsų Luiza" žvilgsnį, apdovanojo abu mažus plikus dakariūkščius. Ralfui vėl pasidarė įdomu, kiek Luiza žinojo ar įtarė. Jis nusistebėjo, kad net nenutuokia... ir vėl viską užgožė pykčio banga.

[- *Jūs, vaikinai... Jūs...*]

Ralfas neužbaigė, nors būtų taip ir padaręs, jei Luiza nebūtų stovėjusi šalia: *Jūs, vaikinai, ne tik sujaukėte mūsų miegą, tiesa? Nežinau apie Luizą, bet aš turėjau jaukią nišelę Paskirtyje... o tai reiškia, kad jūs tyčia nusižengėte taisyklėms, kurių laikėtės visą gyvenimą. Taigi tapau tokia pačia balta korta kaip ir vyrukas, kurį privalome surasti. Kaip ten Klotė pasakė? "Šimtas procentų". Velniškai teisingai.*

Luiza: [- *Kalbėjote apie mūsų jėgų panaudojimą. Kokių jėgų?*]

Lachesė pasisuko į ją, aiškiai apsidžiaugęs, kad pasikeitė tema. Jis suspaudė delnus ir išskleidė juos rytietišku gestu, atverdamas du vaizdinius: iš Ralfo rankos išlekianti šalta mėlyna ugnis po karatė mosto ir iš Luizos smiliaus pasipylę pilkai mėlyni šviesos žirneliai, panašūs į atomus.

Ralfas: [- *Taip, mes turime kažką, bet tuo negalima pasitikėti. Tai lyg...*]

Ralfas susikaupė ir pats pavaizdavo: rankos atsuka radijo imtuvo nugarėlę ir išima porą AA elementų su mėlynai pilku skysčiu. Nieko nesuprasdami, Klotė ir Lachesė susiraukė.

Luiza: [- *Jis nori pasakyti, kad ne visuomet galime tai daryti, o kai galime, tai irgi neilgam. Mūsų elementai išsieikvoja.*]

Daktariūkščių veiduose pasirodė supratimas, sumišęs su nepasitikėjimu.

Ralfas: [- *Kas čia, po velnių, taip juokinga?*]

Klotė: [*Nieko... Viskas. Jūs nė neįsivaizduojat, kokie keisti mums atrodote: neįtikėtinai protingi ir nuovokūs, o kitą akimirką jau tokie naivūs. Jūsų elementai, kaip juos pavadinote, niekada neišsieikvos, nes judu stovite prie pat neišsemiamo jėgos rezervuaro. Mes manėme, kad apie tai jau žinote, nes jau gėrėte iš jo.*]

Ralfas: [- *Apie ką jūs kalbate?*]

Lachesė vėl sudėjo delnus tam rytietiškam gestui. Šį kartą Ralfas išvydo ponią Perin, žygiuojančią pirmyn su Vest Pointo karinės uniformos spalvos auros gaubtu. Pilko spindesio pieštukas, plonas ir tiesus it dygliakiaulės dyglys, iššovė iš auros.

Šį vaizdą užgožė moteriškė, apgaubta tamsiai rudos auros. Ji žvelgė pro mašinos langą. Girdėjosi Luizos balsas: "O, Mina, argi tai ne pats *mieliausias* namelis?" Po akimirkos pasigirdo į save traukiamo oro švilptelėjimas, ir siauras moteriškės auros spindulys iššovė iš jos kaklo.

Po to sekė dar vienas stiprus reginys: Ralfas įkišo ranką pro skylę informacijos būdelės apačioje ir sugriebė moters su oranžine aura riešą... tik aura aplink kairę ranką nebebuvo oranžinė. Ji tapo blyškiai mėlyna, kurią dabar Ralfas vadino "Ralfo Robertso žydruma".

Reginys išblėso. Lachesė ir Klotė įbedė akis į Ralfą su Luiza. Tie priblokšti atsakė tuo pačiu.

Luiza: [- *O, ne*! *Mes negalime to daryti*! *Tai lyg...*]

Vaizdas: du vyriškiai dryžuotomis kalinio uniformomis ir juodomis kaukėmis sėlina iš banko saugyklos nešini maišais su simboliu $ ant šonų.

Ralfas: [- *Ne, tai dar blogiau. Tai lyg...*]

Vaizdas: šikšnosparnis įskrenda pro atdarą suveriamą langą, du kartus apsisuka sidabrinėje mėnesienoje, krisdamas žemyn, ir virsta

Ralfu Lugosi, vilkinčiu apsiaustą su gobtuvu ir senamadišką smokingą. Jis prisiartina prie miegančios moters - ne jaunos švytinčios mergelės, o ponios Perin flaneliniais naktiniais marškiniais - ir pasilenkęs ima čiulpti jos aurą.

Kai Ralfas vėl atsisuko į daktariūkščius, jie įnirtingai purtė galvas.

Lachesė: [*Ne*! *Ne, ne, ne*! *Tu labai klysti*! *Ar niekad nepasidomėjote, kodėl esate Trumpalaikiai, kurių siūleliai matuojami dešimtmečiais, o ne amžiais? Jūsų gyvenimai trumpi, nes jūs degate lyg laužai*! *Kai ištrauki energiją iš savo Trumpalaikių draugų, tai lyg*...]

Vaizdas: vaikas ant jūros kranto, maža mergytė auksinėmis garbanomis, glostančiomis pečius, bėga paplūdymiu prie dūžtančių bangų. Vienoje rankoje ji laiko raudoną palstmasinį kibirėlį. Ji atsiklaupia ir pasemia juo vandens iš begalinio pilkai mėlyno Atlanto vandenyno.

Klotė: [*Jūs kaip tas vaikas, Ralfai ir Luiza. Jūsų Trumpalaikiai draugai lyg ta jūra. Ar dabar supratote?*]

Ralfas: [- *Ar tikrai tiek daug auros energijos yra žmonijoje?*]

Lachesė: [*Tu vis dar nesupranti. Tiek daug yra*...]

Įsikišo Luiza. Jos balsas drebėjo, nors Ralfas negalėjo pasakyti: iš baimės ar ekstazės.

[- *Tiek daug yra kiekviename iš mūsų, Ralfai. Tiek daug yra kiekviename žmoguje*!]

Ralfas švilptelėjo ir nužvelgė Lachesę ir Klotę. Jie patvirtinamai linksėjo galvas.

[- *Norite pasakyti, kad galime traukti energiją iš bet ko? Kad žmonėms, iš kurių imame energiją, nieko neatsitiks?*]

Klotė: [*Taip. Tai tas pat, kaip semti vandenį iš Atlanto vaikišku kibirėliu.*]

Ralfas norėjo tuo tikėti, nes numanė, kad jiedu su Luiza nesąmoningai skolinosi energiją: tai vienintelis paaiškinimas, kodėl susilaukė tiek komplimentų. Žmonės nuolat kartojo, kad jis puikiai atrodo. Žmonės kartojo, kad tikriausiai nemiga pranyko, nes Ralfas atrodė toks pailsėjęs ir visiškai sveikas. Atrodė jaunesnis.

Po velnių, - pamanė Ralfas, - *aš esu jaunesnis.*

Vėl patekėjo mėnulis, ir Ralfui dingtelėjo, kad tuoj išauš penktadienio rytas. Pats laikas sugrįžti prie pagrindinio pokalbio objekto.

[- *Na, apie tai užteks. Kam jums tiek keblumų? Ką mes privalome sustabdyti?*]

Staiga, daktariūkščiams nespėjus atsakyti, Ralfą persmelkė tokia stipri ir ryški nuojauta, kurios neįmanoma buvo paneigti.

[- *Ar tai Siuzana Dei? Jis nori nužudyti Siuzaną Dei?*]

Klotė: [*Taip, bet*]

Lachesė: [... *bet ne tai svarbiausia...*]

Ralfas: [- *Liaukitės, vaikinai. Ar nebūtų pats metas atskleisti visas kortas?*]

Lachesė: [*Taip, Ralfai. Atėjo laikas.*]

Jie beveik nesilietė nuo to laiko, kai sudarę ratą pakilo per ligoninės aukštus iki stogo, tačiau dabar Lachesė uždėjo savo lengvą rankutę Ralfui ant peties, o Klotė paėmė Luizą už rankos lyg džentelmenas iš praėjusių amžių, lydėdamas damą į šokių salę.

Obuolių kvapas, medaus skonis, vilnos audinys... tik šįkart Ralfo gėrėjimasis šiuo sumišusiu jausmu nepaslėpė gilaus nerimo, kurį jis pajuto, kai Lachesė pasuko jį į kairę ir privedė prie ligoninės stogo krašto.

Kaip ir daugybė kitų didesnių ir svarbesnių miestų Deris buvo pastatytas pačioje geografiškai netinkamiausioje vietoje. Centras plytėjo ant stačių slėnio šlaitų. Kenduskego upė tekėjo per apaugusį Barensą pačiame žemiausiame slėnio lygyje. Nuo ligoninės stogo Deris atrodė lyg miestas, kurio širdį pervėrė siauras žalias durklas... tik tamsoje šis durklas buvo juodas.

Viena slėnio pusė vadinosi Old Keipu, apstatyta pokariniais gyvenamaisiais namais su blizgančiu nauju prekybos centru. Kitoje pusėje buvo viskas, ką žmonės vadino "Centru". Derio centras telkėsi aplink Ap Mailo kalvą. Vičemo gatvė buvo tiesiausias kelias, vedantis į ją, kol nenusukdavo į gatvių raizginį (viena iš jų vadinosi Hariso aveniu), kuris sudarė vakarinę miesto dalį. Pagrindinė gatvė šakojosi nuo Vičemo pusiaukelėje į kalvą ir suko į pietvakarius palei lėkštesnę slėnio pusę. Ši miesto dalis buvo vadinama Pagrindinės gatvės kalva arba Besio parku. O beveik pačiame Pagrindinės gatvės viršuje...

Luiza, beveik dejuodama: [- *Viešpatie, kas tai?*]

Ralfas pabandė ją paguosti, tačiau sugebėjo tik sukvarksėti. Netoli Pagrindinės gatvės kalvos viršaus plytėjo milžiniškas juodas skėtis,

užgoždamas žvaigždes, kurios rytui artėjant jau blyško. Ralfas pabandė save įtikinti, jog tai tik dūmai, kad užsidegė koks nors sandėlis... o gal ir visų apleistas tramvajų depas pačiame Neibolto gatvės gale. Bet sandėliai stovėjo toliau į pietus, o senasis depas - toliau į vakarus, ir jei tas piktadariškas šungrybis tikrai buvo dūmai, vėjas būtų išsklaidęs juos po visą dangų. Tačiau taip neatsitiko: tyli juoda dėmė paprasčiausiai kabojo danguje, tamsesnė už tamsą.

Ir niekas jos nemato, - pagalvojo Ralfas. - *Tik aš... ir Luiza... ir maži pliki daktariūkščiai. Prakeikti maži pliki daktariūkščiai.*

Ralfas prisimerkė, norėdamas įžiūrėti, kas yra debesies viduje, bet to ir nereikėjo: beveik visą savo gyvenimą jis praleido Deryje ir galėjo net užmerktomis akimis vaikštinėti gatvėmis (jei tik nereikėjo sėdėti už mašinos vairo). Ralfas įžiūrėjo pastatą debesies viduje, ypač dabar, kai virš horizonto jau pradėjo aušti rytas. Lygus apvalus stogas viršum išlenkto stiklinio ir plytinio fasado atskleidė paslaptį. Šis šeštojo dešimtmečio pastatas, suręstas žymaus architekto Benjamino Hanskonio (kuris, beje, ir gyveno Deryje), buvo naujasis Derio visuomenės centras, kuris pakeitė senąjį, suniokotą per 1985-ųjų potvynį. Klotė pasuko Ralfą į save.

[*Matai, Ralfai, tu buvai teisus. Jis nori nužudyti Siuzaną Dei... bet ne tik ją.*]

Jis stabtelėjo, pažvelgė į Luizą ir vėl atsuko liūdną veidą į Ralfą.

[*Tas debesis - kurį jūs visai teisingai vadinate "lavonmaišiu" - reiškia, kad tam tikra prasme jis jau padarė tai, ką Atropė liepė jam padaryti. Šį vakarą ten susirinks daugiau nei du tūkstančiai žmonių... ir Edas Dypno ketina užmušti juos visus. Jei įvykių eiga nepasikeis, jis užmuš juos visus.*]

Lachesė žengė žingsnį į priekį.

[*Jūs, Ralfai ir Luiza, esate vieninteliai, kurie galite tai sustabdyti.*]

3

Proto akimi Ralfas išvydo Siuzanos Dei plakatą, priklijuotą tarp "Rait Eido" vaistinės ir "Saulėlydžio" kavinės. Jis prisiminė žodžius, išrašytus vitrinos dulkėse: "UŽMUŠKITE TĄ KALĘ!" Ir svarbiausia,

kad kažkas panašaus iš tikrųjų galėjo įvykti Deryje. Deris *nebuvo panašus* į kitus miestus. Ralfui atrodė, jog miesto nuotaikos labai pagerėjo nuo prieš aštuonerius metus Derį užliejusio potvynio, bet vis tiek jis dar nepanėšėjo į kitus miestus. Deris turėjo bjaurų bruožą: kai gyventojai įsisiautėdavo, jie galėdavo prikrėsti perdėtai šlykščių dalykų.

Ralfas nusišluostė lūpas ir akimirką nustebo, pajutęs tokį tolimą, bet švelnų savo rankos prisilietimą. Jam vis primindavo, kad jo būsena radikaliai pasikeitė.

Luiza, apimta siaubo: [- *Kaip mes tai padarysim? Jei negalime artintis prie Atropės ar Edo, tai kaip mes juos sustabdysime?*]

Ralfas suvokė, kad aiškiai mato Luizos veidą. Diena aušo sustojusios fotografijos sename Disnėjaus filme apie gamtą greičiu.

[- *Paskambinsime ir pasakysime apie galimą sprogimą, Luiza. Tai turėtų padėti.*]

Klotė nutaisė liūdną miną. Lachesė plaukštelėjo delnu per kaktą ir nervingai žvilgtelėjo į auštantį dangų. Kai jis vėl atsigręžė į Ralfą, jo veide atsispindėjo panika.

[*Tai nepadės, Ralfai. O dabar abu manęs atidžiai paklausykit: kad ir ką darytumėte per kitas keturiolika valandų, nesumenkinkite Atropės jėgų galios, kurias jis paleido, kai surado Edą ir nupjovė jo gyvybės siūlą.*]

Ralfas: [- *Kodėl tai nepadės?*]

Lachesė, pikta ir įbauginta: [*Negalime be galo atsakinėti į jūsų klausimus. Nuo šiol turėsite pasitikėti mūsų žodžiais. Žinote, kaip greitai bėga laikas šiame lygmenyje. Jei dar ilgiau užtruksime, nebegalėsime sustabdyti įvykių Visuomenės centre. Tu ir Luiza vėl privalote nusileisti. Privalote!*]

Klotė padavė ranką savo kolegai ir atsisuko į Ralfą su Luiza.

[*Atsakysiu į tą paskutinį klausimą, nors esu tikras, kad pamąstęs ir pats į jį atsakytum. Jau užregistruoti dvidešimt trys grasinimai susprogdinti Visuomenės centrą, susiję su šiandienine Siuzanos Dei kalba. Policija turi sprogmenis užuodžiančius šunis Visuomenės centre, o per paskutines keturiasdešimt aštuonias valandas jie peršvietė rentgenu visus į pastatą atgabentus siuntinius. Viduje taip pat ieškoma sprogmenų. Policija tikėjosi grasinimų susprogdinti ir rimtai į tai žiū-*

ri, bet ji mano, kad tai - "Gyvenimo draugų" darbas, norint priversti Siuzaną Dei atsisakyti pasisakymo.]

Luiza: [- *O Dieve, mūsų rėkaujantis draugužis.*]

Klotė: [*Teisingai, Luiza.*]

Ralfas: [- *Ar jis padėjo bombą? Juk taip, tiesa?*]

Ryški šviesa nutvieskė stogą, prailgindama šilumos ventiliatorių šešėlius. Klotė ir Lachesė pažvelgė į šešėlius, po to į rytus, kur viršutinė saulės pusė jau matėsi virš horizonto. Jų veiduose atsispindėjo baimė.

Lachesė: [*Mes nežinom, o be to, tai ir nesvarbu. Privalote sulaikyti jos pasisakymą, o taip padaryti yra tik vienas būdas: turite įtikinti atsakingas už tai moteris, kad atšauktų Siuzanos Dei pasirodymą. Ar supratote? Ji neturi pasirodyti Visuomenės centre šį vakarą! Jūs negalite sustabdyti Edo ir nedrįskite artintis prie Atropės, todėl turite sustabdyti pačią Siuzaną Dei.*]

Ralfas: [- *Bet...*]

Ne saulės šviesa užčiaupė jį ir ne auganti baimė mažų plikų daktariūkščių veiduose. Ralfą užčiaupė Luiza. Ji uždėjo ranką ant jo skruosto ir nežymiai papurtė galvą.

[- *Užteks. Turime leistis, Ralfai. Dabar.*]

Klausimai lyg uodai sukosi Ralfo galvoje, bet jei Luiza pasakė, kad nebėra laiko, vadinasi, ji teisi. Ralfas dirstelėjo į saulę (ji jau visa iškilo virš horizonto) ir linktelėjo. Jis apkabino Luizą per liemenį.

Klotė, susirūpinęs: [*Neapvilkite mūsų, Ralfai ir Luiza.*]

Ralfas: [- *Nereikia mūsų skatinti, trumpuliai. Tai ne futbolo rungtynės.*]

Jiems nespėjus atsakyti, Ralfas užmerkė akis ir susitelkęs ėmė grįžinėti Trumpalaikių pasaulin.

19 skyrius

1

Mirkt! ir vėsus rytinis vėjelis padvelkė Ralfui į veidą. Ralfas atmerkė akis ir pažvelgė į moterį šalia savęs. Akimirką jis dar matė Luizos aurą, plazdenančią lyg damos vualis jai iš paskos, ir tada prieš jį ant degutuoto ir žvyruoto ligoninės stogo liko stovėti tiesiog Luiza, bet dvidešimčia metų jaunesnė, nei buvo prieš savaitę... nors tokia pat pasimetusi, vilkinti ploną rudeninį paltuką ir "ligonių lankymo suknelę".

Ralfas stipriau apkabino ją, nes Luiza ėmė drebėti. Lachesės su Klote ir pėdos buvo ataušę.

Nors galbūt jie stovi visai šalia mūsų, - pagalvojo Ralfas. - *Tiesą pasakius, tikriausiai taip ir yra.*

Staiga jis vėl prisiminė tuos mugės kvieslio žodžius, kad turi mokėti, jei nori žaisti. Taigi išeikite į priekį, džentelmenai, ir klokite pinigus. Tik, deja, dažniau žaidžia su tavim, nei tu pats žaidi. Žaidžia lyg su mulkiu. Ir kodėl būtent dabar Ralfą apėmė toks jausmas?

Nes yra daugybė dalykų, kurių niekada nesužinosi, - prabilo Karolina jo galvoje. - *Jie išvedžiojo tave įdomiais šalutiniais takeliais, laikydami atokiau nuo pagrindinio kelio, kol jau buvo per vėlu klausti klausimus, į kuriuos jie nenorėjo atsakyti... beje, nemanau, kad tokie dalykai įvyksta netyčia, o tu?*

Ne. Ralfas taip irgi nemanė.

Jausmas, kad nematomos rankos stumia jį į tamsų tunelį, kur buvo galima sulaukti bet ko, dar sustiprėjo. Jausmas, kad juo manipuliavo. Ralfas jautėsi toks mažas... silpnas... ir apgautas.

- N-na, štai, mes ir s-sugrįžome, - išspaudė Luiza, kalendama dantimis. - Kiek dabar galėtų būti valandų?

Atrodė lyg kokios šešios valandos ryto, bet kai Ralfas pažvelgė į laikrodį, nustebo išvydęs, jog šis sustojo. Jis negalėjo prisiminti, kada paskutinįsyk jį prisuko. Galbūt antradienio rytą.

Ralfas nusekė Luizos žvilgsnį pietvakarių kryptimi ir išvydo Visuomenės centrą lyg salą parkavimo aikštelių vandenyno centre. Ankstyvi saulės spinduliai ryškiai atsispindėjo jo languose, todėl centras priminė į per didelį biuro, kuriame dirbo Džordžas Džetsonas, prototipą. Didžiulis lavonmaišis, kuris ką tik gaubė centrą, buvo dingęs.

O ne. Neapgaudinėk savęs, drauguži. Galbūt dabar nematai jo, bet jis tebėra savo vietoje.

- Anksti, - tarė Ralfas, dar stipriau apglėbdamas Luizą, nes vėjas sustiprėjo ir taršė jai plaukus, kurie vėl tapo beveik juodi. - Bet greitai bus vėlu.

Luiza suprato žodžius ir linktelėjo.

- Kur L-Lachesė ir K-K...

- Lygmenyje, kur vėjas nešaldo jų sėdynių. Eime. Raskime duris ir nešdinkimės nuo stogo.

Luiza dar pastovėjo minutėlę, žvelgdama į miestą, nors ir drebėjo iš šalčio.

- Ką jis padarė? - silpnu balsu paklausė ji. - Jei jis nepadėjo ten bombos, tai ką jis tada *padarė*?

- Galbūt jis padėjo bombą, o apmokyti šunys jos dar nerado. O galbūt šunys negali jos surasti. Pavyzdžiui, kanistros, užkištos už gegnių, arba ko nors bjauraus, įkišto į tualeto bakelį. Chemija Edui buvo pragyvenimo šaltinis... bent jau kol nemetė darbo ir netapo etatiniu psichopatu. Galbūt jis ruošiasi visus nunuodyti dujomis lyg kokias žiurkes.

- O Dieve, Ralfai!

Luiza uždėjo ranką ant krūtinės ir baugščiomis akimis pažvelgė į Ralfą.

- Eime, Luiza. Nulipkime nuo to prakeikto stogo.

Šįkart ji noriai sujudėjo. Ralfas nuvedė ją prie stogo durų... kurias tikėjosi rasti neužrakintas.

- Du tūkstančiai žmonių, - sudejavo Luiza, kai jie pasiekė duris.

Ralfui tarsi akmuo nuo širdies nukrito, kai durų rankenėlė nusileido, bet Luiza nušalusiais pirštais sugriebė jo riešą, jam dar nespėjus atidaryti durų. Jos veide atsispindėjo paklaikusi viltis.

- Galbūt tie nykštukai melavo, Ralfai. Galbūt jie turi savo planų, kurių mes niekada nesuvoksime, todėl ir pamelavo.

- Nemanau, kad jie *gali* meluoti, - iš lėto atsakė Ralfas. - Štai kur šuo pakastas, Luiza. Jie *negali* meluoti. O be to, dar egzistuoja tai.

Ralfas parodė į Visuomenės centrą, į purviną debesį, kurio dabar jie negalėjo matyti, bet abu žinojo, kad jis vis dar ten. Luiza bijojo į jį pažvelgti. Ji tik padėjo savo šaltą ranką ant Ralfo, atidarė stogo duris ir ėmė leistis laiptais.

2

Nulipęs laiptais, Ralfas atidarė duris, iškišo nosį į šešto aukšto koridorių, įsitikino, kad jis tuščias, ir su Luiza įžengė į jį. Jie pasileido prie lifto, bet stabtelėjo prie atvirų durų su užrašu "GYDYTOJŲ POILSIO KAMBARYS". Jie jau matė jį, su Klote ir Lachese kildami ant stogo. Kambarys buvo tuščias, bet televizorius vis tiek buvo įjungtas, ir sena pažįstama Lizetė Benson skaitė rytines naujienas. Ralfas prisiminė dieną, kai jis, Luiza ir Bilis sėdėjo Luizos svetainėje, valgė makaronus su sūriu ir žiūrėjo Lizetės Benson reportažą apie lėlių mėtymą prie "Pagalbos moterims" centro. Tai buvo mažiau nei prieš mėnesį. Staiga Ralfas prisiminė, kad Bilis Makgovernas daugiau niekada nebežiūrės Lizetės Benson reportažų, nebeužmirš užrakinti laukųjų durų, ir netekties jausmas, stiprus lyg lapkričio audra, persmelkė jį. Ralfas vis dar negalėjo tuo patikėti. Kaip Bilis galėjo mirti taip greitai ir be jokių ceremonijų? *Jam tai nebūtų patikę,* - pamanė Ralfas, - *ir ne vien dėl to, kad, Bilio nuomone, mirti ligoninės koridoriuje nuo širdies smūgio - prasto skonio požymis. Jis būtų pamanęs, kad tai ir prastas spektaklis.*

Bet Ralfas matė, kaip tai įvyko, o Luiza jautė, kad kažkas ėda Bilį iš vidaus. Ralfas vėl susimąstė apie lavonmaišį, apgaubusį Visuomenės centrą, ir kas turėjo atsitikti, jei jie nesuskubs priversti atšaukti kalbos. Ralfas vėl pajudėjo lifto link, bet Luiza jį sustabdė. Ji susidomėjusi žiūrėjo televizorių.

- ... atsikvėps, kai feministės, abortų teisių gynėjos Siuzanos Dei kalba, pasakyta šiandien vakare, taps istorija, - kalbėjo Lizetė Benson, - bet policija *ne vienintelė,* kuri šitaip jaučiasi. Akivaizdu, kad "Gyvenimo draugai" ir "Pasirinkimo" šalininkai jaučia, jog priėjo liepto galą. Džonas Kirklendas dabar yra prie Derio Visuomenės centro ir gali plačiau mums papasakoti. Džonai?

Išbalęs ir rimtas vyriškis, stovintis šalia Kirklendo, buvo Denas Daltonas. Ant jo marškinių matėsi ženkliukas, vaizduojantis skalpelį, besileidžiantį ant kūdikio, susirietusio į embrioną. Ženkliuką rėmino raudonas ratas su perbrauktu įstrižai raudonu brūkšniu. Ralfas matė kokį pustuzinį policijos mašinų ir du naujus sunkvežimius. Ant vieno šono puikavosi "NBC" logotipas. Uniformuotas faras ėjo per pievelę su dviem šunimis: pėdsekiu ir vokiečių aviganiu.

- Taip, Lizete, esu čia, Visuomenės centre, kur sklando nuotaika, kurią būtų galima pavadinti nerimu ir ryžtu. Prie manęs stovi Denas Daltonas, "Gyvenimo draugų" organizacijos prezidentas, aršus panelės Dei pasisakymo priešininkas. Pone Daltonai, ar sutinkate su tokiu situacijos įvertinimu?

- Kad ore sklando nerimas ir ryžtas? - perklausė Daltonas. Jo šypsenėlė Ralfui pasirodė nervinga ir niekinanti. - Taip, manau, kad jūs teisus. Mes *nerimaujame*, kad Siuzanai Dei, vienai didžiausių šalies nusikaltėlių, pasiseks Deryje, o tai reiškia dvylika keturiolika bejėgių negimusių vaikų žmogžudysčių kiekvieną dieną.

- Bet pone Daltonai...

- Ir, - Daltonas pertraukė reporterį, - mes *pasiryžę* parodyti mus stebinčiai tautai, kad neketiname būti pavyzdingais naciais, kad mūsų nebaugina politinio korektiškumo religija.

- Pone Daltonai...

- Mes taip pat pasiryžę parodyti mus stebinčiai tautai, kad dar galime pakovoti už savo tikėjimą ir išpildyti šventą pareigą, kurią mylintis Dievas...

- Pone Daltonai, ar "Gyvenimo draugai" planuoja riaušes?

Daltonas minutėlę patylėjo. Dabar Ralfas išvydo bauginantį dalyką: po grasinimų kauke Daltonas slėpė mirtiną baimę.

- Riaušes? - pagaliau prabilo jis. Daltonas labai atsargiai ištarė šį žodį, lyg suklydęs galėtų persipjauti gerklę. - Viešpatie švenčiausias, ne. "Gyvenimo draugai" atmeta tą mintį, kad sudėjus dvi blogybes, gausi gėrį. Mes ketiname surengti didžiulę demonstraciją - prie mūsų prisijungs mūsų šalininkai iš Augustos, Portlendo, Portsmuto ir netgi Bostono - bet jokių riaušių.

- O Edas Dypno? Ar galite už jį garantuoti?

Daltono lūpos, ir taip jau panašios į siaurą siūlę, visiškai dingo.

- Ponas Dypno daugiau neturi nieko bendra su "Gyvenimo draugais", - ištarė jis. Ralfas pajuto baimę ir pyktį jo balse. - Taip pat ir Frenkas Feltonas, Sandra Makėj bei Čarlis Pikeringas.

Džonas Kirklendas metė trumpą, bet viską pasakantį žvilgsnį į kamerą. Jis bylojo, kad Denas Daltonas visai nuprotėjo.

- Ar norite pasakyti, kad Edas Dypno ir tie kiti asmenys - atleiskite, aš jų nepažįstu - sudarė savo antiabortinę grupę? Savotišką jūsų atšaką?

- Mes ne antiabortininkai, o "*Gyvenimo draugai*"! - suriko Daltonas. - Tai didžiulis skirtumas, bet reporteriai vis tiek to nepastebi!

- Tad jūs nežinote Edo Dypno planų?

- Aš nežinau, kur jis. Man ir nerūpi, kur jis, taip pat ir jo... *planai.*

Bet tu bijai, - mąstė Ralfas. - *O jei toks savimi pasitikintis nenaudėlis kaip tu bijo, tai aš turėčiau būti apimtas siaubo.*

Daltonas pasiruošė eiti. Kirklendas, nusprendęs, kad dar ne viską iš jo išspaudė, pajudėjo jam iš paskos, mojuodamas mikrofono laidu.

- Bet ar tai ne tiesa, pone Daltonai, kad kai jis buvo "Gyvenimo draugų" narys, Edas Dypno inicijavo *kelis* į riaušes orientuotus protestus, kaip kad praeitą mėnesį, kai lėlės, pripildytos netikro kraujo, buvo mėtomos...

- Jūs vis apie tą patį, ar ne? - paklausė Denas Daltonas. - Pasimelsiu už tave, drauge mano.

Daltonas nuėjo.

Kirklendas dar minutėlę apstulbęs paspoksojo į jį, po to atsisuko į kamerą.

- Mes bandėme susisiekti su pono Daltono oponente Grečen Tilburi, kuri prisiėmė visą koordinacinį darbą iš "Pagalbos moterims" pusės, tačiau man nepavyko jos rasti. Girdėjome, kad panelė Tilburi yra Hai Ridže, moterų pensione, kuris priklauso "Pagalbai moterims". Tikriausiai ji ir jos padėjėjos baigia ruošti planus šio vakaro pasisakymui Visuomenės centre ir tikisi, kad tai bus saugu ir be jokių prievartos aktų.

Ralfas pažvelgė į Luizą ir tarė:

- Na ką gi, dabar jau bent žinome, kur reikia važiuoti.

Vėl pasirodė Lizetė Benson studijoje.

- Džonai, ar yra potencialių ženklų, kad Visuomenės centre gresia riaušės?

Kirklendas jau buvo grįžęs į savo pradinę padėtį priešais policijos mašinas. Jis laikė mažą baltą stačiakampį su užrašu.

- Šįryt budinti privati apsaugos policija rado šimtus tokių kortelių, išmėtytų pievelėje priešais Visuomenės centrą. Vienas iš sargybinių teigia matęs automobilį, iš kurio jos buvo išmestos. Jo nuomone, tai buvo senas rudas arba juodas "Kadilakas". Jis nespėjo pastebėti mašinos numerio, bet ant užpakalinio buferio matėsi lipdukas su užrašu: "ABORTAS - TAI ŽMOGŽUDYSTĖ, O NE PASIRINKIMAS".

Vėl studija, kur Lizetė Benson atrodė labai susidomėjusi.

- Kas parašyta ant tų kortelių, Džonai?

Kirklendas:

- Kažkokia mįslė, - jis žvilgtelėjo į kortelę. - "Jei turite ginklą, užtaisytą dviem kulkom, ir esate viename kambaryje su Hitleriu, Stalinu ir abortų šalininku, ką ketinate daryti?"

Kirklendas pakėlė galvą į kamerą ir tarė:

- Atsakymas išspausdintas kitoje kortelės pusėje, Lizete. Jis skamba taip: "Dukart nušauti abortų šalininką".

- Džonas Kirklendas, Derio Visuomenės centras.

3

- Aš mirštu iš bado, - pareiškė Luiza, kai Ralfas atsargiai vairavo "Oldsmobilį" iš automobilių parkavimo garažo. - Ir jei perdedu, tai tik truputį.

- Aš irgi, - atsakė Ralfas. - Ir jei turėtume omeny, kad nieko burnoje neturėjome nuo antradienio, tai nėr ko ir stebėtis. Užsukime kur nors papusryčiauti pakeliui į Hai Ridžą.

- Ar turėsime laiko?

- *Turėsim.* Be to, negi kausies tuščiu pilvu?

- Ko gero, ne, nors nesu karingai nusiteikusi. Ar žinai, kur...

- Ša, patylėk minutėlę, Luiza.

Ralfas sustabdė "Oldsmobilį" ir įsiklausė. Iš po kapoto girdėjosi barškėjimas, ir jis Ralfui nepatiko. Žinoma, tokios betoninės sienos stiprino garsus, bet ne tiek...

- Ralfai? - sunerimusi paklausė Luiza. - Tik nesakyk, kad sugedo mašina. Prašau nesakyk.

- Manau, kad nieko neatsitiko, - vėl pradėjęs slinkti dienos šviesos link, ištarė Ralfas. - Paprasčiausiai po Karolinos mirties praradau ryšį su savo senute. Užmiršau, kokius garsus ji gali skleisti. Ar norėjai manęs ko nors paklausti?

- Tik norėjau sužinoti, kur yra tas pensionas. Hai Ridžas.

Ralfas papurtė galvą.

- Kažkur netoli kelio į Niūportą. Tik tiek težinau. Vyrams nesakoma, kur tai yra. Tikėjausi, kad gal tu žinosi.

Luiza irgi papurtė galvą.

- Man niekad neteko lankytis tokioje įstaigoje, ir ačiū Dievui. Turėsime jai paskambinti. Tai Tilburi. Tu buvai sutikęs ją su Elena, tad gali jai paskambinti. Ji tave išklausys.

Luiza žvilgtelėjo į jį žvilgsniu, kuris bylojo: "Bet kas tave išklausytų, Ralfai". Tačiau Ralfas tik papurtė galvą.

- Galiu lažintis, kad ji šiandien atsakinėja į skambučius tik iš Visuomenės centro arba iš ten, kur apsistojusi Siuzana Dei, - Ralfas metė žvilgsnį į Luizą. - Žinai, ta moteris velniškai drąsi, jei pasiryžo čionai atvykti. Arba ji kvaila kaip asilienė.

- Turbūt ir viena, ir kita. Jei Grečen Tilburi neatsakys į skambutį, tai kaip mes su ja susisieksime?

- Štai ką tau pasakysiu. Realiame gyvenime, kaip pasakytų Fėjus Čapinas, buvau komivojažierius ir manau, kad iki šiol galiu ką nors sugalvoti, kai man to reikia, - Ralfas prisiminė ponią iš informacijos būdelės ir išsišiepė. - O galbūt ir įtikinti.

- Ralfai? - tyliai paklausė Luiza.

- Ką, Luiza?

- Tai man primena realų gyvenimą.

Ralfas patapšnojo jai per ranką.

- Žinau, ką nori tuo pasakyti.

4

Pažįstamas prakaulus veidas išlindo iš ligoninės garažo susimokėjimo būdelės. Jį nušvietė tokia pat pažįstama šypsena: koks pustuzinis dantų jau buvo spėję išbyrėti.

- Eyyy, Ralfai, tai tu? Veniai griebtų! Puikumėlis!

- Trigeris? - iš lėto paklausė Ralfas. - Trigeris Vašonas?

- Tikrai taip! - Trigeris nubraukė rudų plaukų sruogą nuo akių, kad galėtų geriau įžvelgti Luizą. - O kas šita gražuolė? Aš ją lyg ir pažįstu!

- Luiza Čeis, - atsakė Ralfas, paimdamas bilietuką, užkištą už skydelio nuo saulės. - Galbūt pažinojai jos vyrą Polą...

- Po velnių, tu teisus! - sušuko Trigeris. - Mes kartu praleisdavome savaitgalius septyniasdešimtaisiais, o galbūt septyniasdešimt pirmaisiais! Ne kartą paskutiniai išėjome iš tavernos! Kaip dabar Polas laikosi, ponia?

- Ponas Čeisis mirė prieš dvejus metus, - atsakė Luiza.

- O, velnias! Skaudu girdėti. Jis buvo toks šaunus vaikinas, tas Polas Čeisis. Visi jį mėgo.

Trigeris atrodė toks susijaudinęs, tarsi Luiza būtų pasakiusi, kad jos vyras mirė tik šįryt.

- Ačiū, pone Vašonai.

Luiza dirstelėjo į laikrodį, po to vėl pažvelgė į Ralfą. Tuo pačiu metu, lyg paragindamas važiuoti, sugurgė jos pilvas.

Pro atvirą mašinos langą Ralfas padavė bilietėlį, ir kai Trigeris jį paėmė, staiga Ralfui dingtelėjo į galvą, kad antspaudas parodys, jog jiedu su Luiza išbuvo čia nuo antradienio vakaro. Beveik šešiasdešimt valandų.

- Kas atsitiko cheminiam valymui, Trigai? - paskubomis paklausė Ralfas.

- Ai, jie mane atleido, - atsakė Trigeris. - Argi nepasakojau? Beveik visus atleido. Buvau labai nusiminęs, bet praeitą balandį susiradau šitą darbą ir... eyyy! Man tai labiau patinka. Turiu mažą televizoriuką, ir, be to, niekas nepypsina man iš paskos, jei užsidegus žaliai šviesai kaip žaibas nešaunu iš vietos. Visi skuba nukakti į kitą vietą, tik neklausk manęs kodėl. Ir dar kai ką tau pasakysiu, Ralfai: tas prakeiktas furgonas žiemą būdavo šaltesnis už raganos papą. Atleiskite, ponia, už posakį.

Luiza neatsakė. Ji susidomėjusi tyrinėjo savo rankas. Tuo tarpu Ralfas su palengvėjimu stebėjo, kaip Trigeris suglamžo bilietėlį ir net

nepasižiūrėjęs į datą įmeta jį šiukšlių dėžėn. Jis spustelėjo vieną kasos aparato mygtuką, ir būdelės ekrane pasirodė skaičiai: "$0.00".

- Dieve, Trigai, tai taip miela, - ištarė Ralfas.

- Eyyy, menkniekis, - atsakė Trigeris ir nuspaudė dar vieną mygtuką. Šlagbaumas priekyje būdelės pasikėlė. - Malonu buvo tave vėl išvysti. Ar prisimeni tą dieną prie oro uosto? Buvo karščiau nei pragare, o tie du vaikinai vos nesutrynė viens kito į miltus? O tada pradėjo velniškai lyti. Tu ėjai pėsčias, o aš tave parvežiau iki namų. Nuo tada gal tik kartą ar du buvome susitikę, - Trigeris atidžiau nužvelgė Ralfą. - Dabar atrodai žymiai geriau nei tą dieną, Ralfai. Gali neabejoti. Po šimts pypkių, tau daugiau penkiasdešimt penkerių ir neduosi. Puikumėlis!

Luizos pilvas vėl sugurgė, šį kartą daug garsiau. Ji ir toliau tyrinėjo rankas.

- Bet jaučiuosi daug senesnis, - tarė Ralfas. - Klausyk, Trigai, malonu buvo tave matyti, bet mes privalome...

- Velnias, - nutraukė Trigeris ir jo akys vėl atsitolino. - Turėjau tau šį tą pasakyti, Ralfai. Apie tą dieną. Na ir velniava, mano galva visai nebeveikia!

Ralfas dar truputėlį palaukė. Jį plėšė nekantrumas ir smalsumas.

- Na, niekis, Trigai. Tai buvo taip seniai.

- Ką po *velnių*?.. - Trigeris paklausė savęs. Jis pakėlė akis į būdelės lubas, tarytum ten galėjo rasti atsakymą.

- Ralfai, mes privalome važiuoti, - ištarė Luiza. - Ir ne vien dėl pusryčių.

- Taip. Tu teisi.

"Oldsmobilis" vėl pradėjo riedėti.

- Jei prisiminsi, Trigai, paskambink man. Mano telefoną rasi knygoje. Malonu buvo susitikti.

Trigeris Vašonas nekreipė į tai dėmesio: tiesą pasakius, jis daugiau nebematė Ralfo.

- Ar mes tai *matėme*? - jis klausė lubų. - Ar kažką *padarėme*? Po velnių!

Trigeris vis dar žvelgė į lubas ir krapštė garbaną ant kaklo, kai Ralfas pasuko į kairę ir išvažiavęs į ligoninės alėją atsidūrė šalia žemo plytinio "Pagalbos moterims" pastato.

5

Saulei nušvitus aukštai danguje, matėsi tik vienas apsaugos darbuotojas ir jokios demonstracijos. Jų nebuvimas Ralfui priminė jaunystėje matytus epus apie džiungles, ypač tą dalį, kai čiabuvių būgnai nutildavo, ir pagrindinis veikėjas - Džonas Holas ar Frenkas Bakas - atsisukdavo į savo kaimyną ir pasakydavo, kad jam tai nepatinka: per daug jau tylu. Apsaugos darbuotojas iš po pažasties išsitraukė bloknotą, dirstelėjo į Ralfo "Oldsmobilį" ir užsirašė jo numerį. Tada patraukė prie jų per lapais nuklotą pievelę. Tokiu laiku Ralfas nesunkiai rado vietą, kur sustoti. Jis išlipo iš mašinos ir, kaip buvo mokytas, apėjęs aplinkui atidarė Luizos dureles.

- Kaip su juo susidorosi? - paklausė Luiza, kai Ralfas paėmė ją už rankos ir padėjo išlipti.

- Tikriausiai turėsime apsimesti mielais, bet tik nepersistenkime. Gerai?

- Gerai.

Luiza perbraukė nervingu gestu per palto priekį ir "įjungė" savo spindinčią šypsenėlę apsaugos darbuotojui.

- Labas rytas, pareigūne.

- Labas, - jis pažvelgė į savo laikrodį. - Nemanau, kad dabar rasite ką nors, išskyrus sekretorę ir valytoją.

- Mes ir atvykome pas sekretorę, - linksmai atsakė Luiza. Ralfui tai buvo naujiena. - Pas Barbę Ričards. Jos teta Simona prašė perduoti jai žinutę. Labai svarbią. Pasakykite, kad atėjo Luiza Čeis.

Apsaugos darbuotojas apmąstė Luizos pasakytus žodžius ir linktelėjo durų link.

- To neprireiks. Pati eikite, ponia.

Luiza, šypsodamasi nuostabiai kaip niekada, atsakė:

- Mes ilgai neužtruksime, tiesa, Nortonai?

- Tai jau taip, - sutiko Ralfas.

Kai jiedu pasiekė pastatą, palikę apsaugos darbuotoją už savęs, Ralfas pasilenkė prie Luizos ir sumurmėjo.

- Nortonas? Dieve, Luiza, iš kur tas *Nortonas*?

- Tai pirmas vardas, užkibęs man ant liežuvio, - atsakė ji. - Turbūt prisiminiau filmą "Jaunavedžiai". Ralfas ir Nortonas, prisimeni?

- Taip.

Dvejos durys iš trijų buvo užrakintos, bet jie įėjo pro kraštines iš kairės. Ralfas suspaudė Luizai ranką ir pajuto atsakomąjį spustelėjimą. Vienu metu jis pajuto susitelkimą bei sustiprėjusią valią ir suvokimą. Aplink jį tarytum pasaulio akis sumirksėjo ir plačiai atsimerkė. Aplinkui juodu abu.

Priimamasis buvo visiškai paprastas. Ant sienų kabėjo plakatai, kuriuos kelionių agentūros išsiuntinėdavo beveik už dyką. Vienintelė išimtis matėsi dešinėje nuo sekretorės stalo: didžiulė nespalvota nėščios moters nuotrauka. Ji sėdėjo bare su martinio taure rankoje. Apačioje puikavosi užrašas: "KAI ESI NĖŠČIA, NIEKADA NEGERI VIENA". Jokia detalė nerodė, kad palatose už šių malonių patalpų atliekami abortai.

Na, - susimąstė Ralfas, - *o ko gi tu tikėjaisi? Reklamos? Plakato, vaizduojančio išpjautą embrioną šiukšlių kibire, pakabintą tarp kitų dviejų, kviečiančių į Kaprio salą ir Italijos Alpes? Atsipeikėk, Ralfai.*

Kairėje storulė moteris, kokių keturiasdešimties penkiasdešimties metų amžiaus, valė stiklinio kavos staliuko viršų. Už jos stovėjo mažas vežimėlis, prikrautas įvairių valymo priemonių. Ją gaubė tamsiai mėlyna aura su nesveikai atrodančiais tamsiais taškeliais, kurie lyg keisti vabzdžiai spietėsi širdies ir plaučių srityje. Moteris įtartinu žvilgsniu pažvelgė į atvykėlius.

Priešais kita moteris atidžiai stebėjo juos, nors ir be sargo įtarumo. Ralfas atpažino ją iš naujienų reportažo tą dieną, kai buvo svaidomos lėlės. Simonos Kastongėj dukterėčia buvo tamsiaplaukė, apie trisdešimt penkerių metų amžiaus ir netgi tokį ankstyvą rytą atrodė žavinga. Ji sėdėjo už sunkaus pilko stalo, kuris puikiai atitiko jos pažiūras. Ją gaubė miško žalumos aura, daug sveikesnė už valytojos. Krištolinė vaza, pilna rudeninių gėlių, stovėjo ant stalo krašto.

Moteris nusišypsojo, akivaizdžiai nepažinusi Luizos, ir pirštu parodė į laikrodį ant sienos.

- Atsidarome tik aštuntą, - tarė ji, - o be to, nemanau, kad šiandien galėsime jums padėti. Daktarai nedirba. Taip, daktarė Hamilton šiandien budi, bet nesu tikra, kad ir ją galėčiau surasti. Čia tiek daug įvykių - šiandien mums labai svarbi diena.

- Žinau, - atsakė Luiza ir dar kartą spustelėjusi Ralfo ranką ją paleido. Akimirką Ralfas labai silpnai išgirdo jos balsą galvoje - lyg ji būtų skambinusi iš užsienio.

[- *Pasilik savo vietoje, Ralfai. Ji...*]

Luiza pasiuntė jam vaizdinį, dar silpnesnį už mintį, kuris išnyko, vos spėjus į jį žvilgtelėti. Toks bendravimas buvo daug lengvesnis aukštesniuose lygmenyse, bet Ralfas pamatė užtektinai. Ranka, kuria Barbara Ričards parodė į laikrodį, dabar ramiai gulėjo ant stalo, tačiau kita buvo pakišta po juo, kur slėpėsi mažas baltas mygtukas. Jei tik bent vienas iš jų būtų ką nors ne taip padaręs, ji būtų paspaudusi mygtuką, pirmiausia pakviesdama draugužį su bloknotu, o paskiau ir daugumą Derio privačios apsaugos policijos pareigūnų. *O mane ji stebi itin atidžiai, nes aš esu vyras*, - pamanė Ralfas. Kai Luiza priėjo prie sekretorės stalo, Ralfą persmelkė mintis: kai Derį gaubė tokia atmosfera, tokia lytinė diskriminacija, - nesąmoninga, bet tikra, - galėjo nuskriausti šią gražią tamsiaplaukę moterį... o galbūt ir užmušti. Ralfas prisiminė Leidekerio žodžius, kad vienas iš Edo bendraminčių buvo moteris. Stambaus sudėjimo, spuoguota, storais akiniais, kad net akys atrodė lyg kiaušiniai be lukšto. Sandra, ar kaip ten ją. Ir jei Sandra prieitų prie panelės Ričards stalo, kaip ką tik padarė Luiza, atidarytų rankinę ir įkištų į ją ranką, ar moteris, apgaubta miško žalumos auros, paspaustų paslėptą aliarmo mygtuką?

- Tikriausiai nebeprisimeni manęs, Barbara, - kalbėjo Luiza, - nes nemačiau tavęs jau nuo koledžo laikų, kai susitikinėjai su Sparkmėjerių berniūkščiu...

- Dieve mano, Lenis Sparkmėjeris, senai jau jį užmiršau, - pertraukė Barbara Ričards ir sukikeno. - Bet jus aš prisimenu. Luiza Delankėj. Tetos Simonos pokerio partnerė. Ar vis dar žaidžiate?

- Čeis, ne Delankėj, ir mes vis dar žaidžiame, - Luizos balsas išdavė, jog ji džiaugėsi, kad Barbara ją atpažino.

Ralfas tikėjosi, kad dėl to ji nepamirš, ko jie čia atėjo. Jam nereikėjo jaudintis.

- Tai va, Simona įdavė man raštelį, kad perduočiau Grečen Tilburi, - Luiza išsitraukė kažkokį popierėlį iš rankinės. - Ar galėtum jai perduoti?

- Abejoju, ar sugebėsiu net telefonu su Grečen pasikalbėti, - atsakė Ričards. - Ji labai užsiėmusi. Labai.

- Tikiu, - Luiza natūraliai sukikeno. - Be to, nemanau, kad tai skubi žinia. Grečen turi dukterėčią, kuriai suteikta stipendija Niū Hampšyro universitete. Ar niekad nepastebėjai, kad žmonės daug atkaklesni, kai jie turi pranešti blogą žinią? Keista, tiesa?

- Turbūt, - pritarė Ričards, siekdama sulankstyto popierėlio. - Aš su malonumu perduosiu Grečen...

Luiza sugriebė jos riešą, ir pilkos šviesos žybsnis - toks ryškus, jog Ralfas net prisimerkė, kad neapaktų - apėmė moters ranką, petį ir kaklą. Jis sužibėjo aplink galvą ir dingo.

Ne, - pamanė Ralfas. - *Jis ne dingo, o susigėrė.*

- Kas tai buvo? - įtariai paklausė valytoja. - Kas tai per trenksmas?

- Mašina pyptelėjo, - atsakė Ralfas.

- Kurgi ne, - atšovė ji. - Tie vyrai mano, kad viską žino. Ar girdėjai tai, Barbe?

- Taip, - atsakė Ričards.

Ralfui jos balsas pasirodė natūralus, be to, jis žinojo, kad valytoja nemato spindinčio pilko ūkelio, kuris užpildė jos akis.

- Manau, kad jis teisus, bet gal paklausk Piterio lauke. Per daug atsargus niekada nebūsi.

- Tai jau taip, - sutiko valytoja.

Ji padėjo valiklio buteliuką, patraukė prie durų (apdovanodama Ralfą žvilgsniu, bylojančiu: "Esi senas, bet aš galiu lažintis, kad ten kažkur už kelnių vis dar slepiasi penis") ir išėjo laukan.

Tada Luiza palinko virš stalo.

- Barbara, aš ir mano draugas turime pasikalbėti šiandien su Grečen. Akis į akį.

- Jos čia nėra. Ji Hai Ridže.

- Pasakyk, kaip ten nuvykti.

Ričards pažvelgė į Ralfą. Jos pilkose bevyzdėse akiduobėse atsispindėjo nerimas. Tarytum žiūrėtum į atgijusią klasikinę statulą. Jos tamsiai žalia aura taip pat išblėso.

Ne, - galvojo Ralfas. - *Ją tik laikinai užgožė Luizos pilkuma.*

Luiza apsidairė, pasekdama Barbaros Ričards žvilgsnį, ir vėl atsisuko į ją.

- Taip, jis vyras, bet nesijaudink. Nė vienas iš mūsų neketina įskaudinti Grečen Tilburi ar kokios kitos moters Hai Ridže, tačiau mes privalome su ja pasikalbėti, todėl pasakyk, kaip ten nusigauti.

Luiza vėl palietė Ričards ranką. Pilkuma dar labiau suspindėjo aplink ją.

- Nesužalok jos, - perspėjo Ralfas.

- Nė nemanau, bet ji turi prakalbėti, - Luiza pasilenkė arčiau prie jos. - Kur jis yra? Pasakyk, Barbara.

- Iš Derio važiuokite 33-iuoju keliu. Tai senasis Niūporto kelias. Pravažiavę dešimt mylių, pamatysite didelį raudoną namą kairėje. Už jo stovės dvi klėtys. Už jų pasukite į kairę...

Grįžo valytoja.

- Piteris negirdėjo...

Ji stabtelėjo. Jai turbūt nepatiko persisvėrusi per stalą Luiza arba tuščias žvilgsnis jos draugės akyse.

- Barbara? Ar viskas ge...

- Tyliau, - ją draugiškai nutildė Ralfas. - Jos kalbasi.

Jis paėmė valytoją už rankos, pajusdamas galingą energijos pulsą. Akimirką visos pasaulio spalvos dar labiau išryškėjo. Valytoja buvo vardu Reičelė Anderson. Ji buvo vienąkart ištekėjusi už vyro, kuris ją dažnai mušdavo, kol pats prieš aštuonerius metus dingo. Dabar ji turėjo šunį ir draugių "Pagalbos moterims" centre, ir to jai užteko.

- Na žinoma, - mieguistu balsu ištarė Reičelė Anderson. - Jos kalbasi, o Piteris sakė, kad visur ramu, tad geriau patylėsiu.

- Gera mintis, - atsakė Ralfas, vis dar nepaleisdamas jos rankos.

Liza atsigręžė, norėdama įsitikinti, kad Ralfas kontroliuoja padėtį, ir vėl atsisuko į Barbarą Ričards.

- Pasukti į kairę už raudono namo su dviem klėtim. Prisiminsiu. O toliau?

- Išvažiuosite į žvyrkelį. Jis veda į kalvą - apie pusantros mylios - ir baigiasi ties baltu namu. Tai ir bus Hai Ridžas. Iš tenai labai gražus vaizdas...

- Neabejoju, - nutraukė Luiza. - Barbara, malonu buvo susitikti. O dabar aš ir mano draugas...

- Malonu buvo ir tave pamatyti, Luiza, - apatiškai atsakė Ričards.

- O dabar aš ir mano draugas išvažiuosime. Viskas gerai.

- Puiku.

- Tau nebūtina viso to prisiminti.

- Visiškai ne.

Luiza jau sukosi, bet prisiminusi paėmė popierėlį, kurį buvo ištraukusi iš rankinės. Jis nukrito ant stalo, kai Luiza sugriebė Barbaros riešą.

- Grižk prie darbo, Reičele, - Ralfas tarė valytojai.

Jis atsargiai paleido jos ranką, pasiruošęs vėl ją sugriebti, jei to netikėtai prireiktų.

- Taip, geriau jau grįšiu prie darbo, - daug draugiškiau atsakė ji. - Reikia spėti susitvarkyti iki vidurdienio, kad galėčiau važiuoti į Hai Ridžą padėti gaminti plakatus.

Luiza priėjo prie Ralfo, kai Reičelė Anderson sugrįžo prie savo vežimėlio su valymo priemonėmis. Luiza atrodė truputį apstulbusi.

- Joms nieko neatsitiks, tiesa, Ralfai?

- Esu tikras, kad nieko. Bet ar tu gerai jautiesi? Nežadi nualpti?

- Viskas gerai. Ar prisiminsi, kur važiuoti?

- Žinoma. Ji kalbėjo apie vietovę, kurią anksčiau vadino Bareto Sodais. Mudu su Karolina mėgdavome kiekvieną rudenį tenai nuvažiuoti rinkti obuolių ir pirkti obuolių vyno, kol devintajame dešimtmetyje jie neišsipardavė. O *dabar ten* Hai Ridžas.

- Vėliau galėsi stebėtis, Ralfai. Aš *mirštu* iš bado.

- Gerai. O kas ten buvo per raštelis? Kad dukterėčia gavo pilną stipendiją Niū Hampšyro universitete?

Luiza šyptelėjo ir padavė raštelį Ralfui. Tai buvo jos elektros sąskaita už rugsėjo mėnesį.

6

- Ar palikote žinutę? - paklausė apsaugos darbuotojas, kai jiedu išėjo iš pastato.

- Taip, ačiū, - tarė Luiza, vėl įjungdama savo "megavatinę" šypsenėlę.

Ji nesustojo, tik dar tvirčiau įsikibo Ralfui į ranką. Ralfas žinojo, kaip ji jautėsi. Jis ir pats net nenutuokė, kiek laiko tos dvi moteriškės laikysis jų nurodymų.

- Gerai, - atsakė apsaugos darbuotojas, palydėdamas iki šaligatvio krašto. - Ši diena labai prailgs. Būsiu labai laimingas, kai ji pasibaigs. Žinote, kiek apsaugos žmonių sukinėsis čia nuo vidurdienio iki vidurnakčio? Tuzinas. Ir tik *čia*. Visuomenės centre jų bus per keturiasdešimtį - tai tik priedas prie vietinių policininkų.

Ir nieko gero jie nepadarys, - pamanė Ralfas.

- Ir dėl ko? Kad viena blondinė su savo požiūriu galėtų atverti burną.

Apsaugos darbuotojas pažvelgė į Luizą tarsi tikėtųsi, kad ši apšauks jį seksistu, bet Luiza tik atnaujino šypseną.

- Tikiuosi, jums gerai seksis, pareigūne, - atsakė Ralfas ir nusivedė Luizą per gatvę prie "Oldsmobilio". Jis užvedė mašiną ir apsisuko, laukdamas, kol Barbara Ričards, Reičelė Anderson ar jos abi įtūžusios išskubės pro paradines duris, rodydamos į juos pirštais. Pagaliau Ralfui pavyko išvairuoti mašiną reikiama kryptimi ir jis atsiduso iš palengvėjimo. Luiza pažvelgė į jį ir suprasdama palinksėjo galvą.

- Manau, kad buvau komivojažierius, - pratarė Ralfas, - Bet dar *niekad* nemačiau tokios prekybos.

Luiza kukliai nusišypsojo ir pliaukštelėjo rankomis per kelius.

Jiedu artėjo prie ligoninės garažo, kai Trigeris išlėkė iš savo būdelės, mojuodamas rankomis. Ralfui iškart dingtelėjo, kad taip lengvai jie nepabėgs: apsaugos darbuotojas su bloknotu pastebėjo kažką įtartina ir perdavė Trigeriui, kad šis juos sulaikytų. Ralfas įžvelgė laimingą Trigerio veidą ir ką jis laikė dešinėje rankoje. Tai buvo labai sena, nutrinta juoda piniginė. Trigeriui mojuojant, ji atsidarydavo ir užsidarydavo.

- Nesijaudink, - nuramino Ralfas, pristabdydamas "Oldsmobilį". - Nežinau, ko jis nori, bet esu tikras, kad ne nemalonumai. Bent jau kol kas.

- Man nerūpi, *ko* jis nori. Aš tik noriu išsinešdinti iš čia ir pavalgyti. Jei jis ims rodyti nuotraukas iš žūklės, tai aš pati nuspausiu greičio pedalą.

- Amen, - užbaigė Ralfas, žinodamas, kad Trigeris Vašonas norėjo parodyti tikrai ne nuotraukas iš žūklės.

Ralfas ėmė suprasti vieną dalyką: niekas nevyksta atsitiktinai. Tik ne dabar. Tai buvo Paskirties kerštas. Ralfas sustojo šalia Trigerio ir atidarė langą.

- Eyyy, Ralfai! - suriko Trigeris. - Jau maniau, kad tavęs nebepamatysiu!

- Kas atsitiko, Trigai? Mes skubame...

- Taip, taip, aš tik sekundėlei. Turiu čia, savo piniginėje, Ralfai. Čia laikau visus popierėlius ir nieko nepametu.

Jis atidarė sąskaitų skyrelį, atskleisdamas keletą suglamžytų sąskaitų, nublukusių nuotraukų (velniai griebtų, jei Ralfas nepastebėjo Trigerio su didžiuliu ešeriu ant rankų vienoje iš jų) ir kokių keturiasdešimt pageltusių nuo amžiaus vizitinių kortelių. Trigeris lyg senas valiutos kasininkas ėmė versti korteles.

- Aš niekada nieko neišmetu, - kalbėjo jis. - Ant jų patogu užsirašyti: tai geriau nei užrašų knygelė. Tik sekundėlę... kur, po velnių, tu esi?

Luiza metė nekantrų ir nerimstantį žvilgsnį į Ralfą ir parodė į kelią. Ralfas nekreipė dėmesio nei į žvilgsnį, nei į gestą. Jis pajuto dygčiojimą krūtinėje. Prieš akis Ralfas išvydo save prieš penkiolika mėnesių, ištiesiantį smilių ir piešiantį kažką ant aprasojusio Trigerio furgono lango: šaltas lietus karštą dieną.

- Ralfai, ar prisimeni šalikėlį, kuriuo Edas Dypno buvo apsivyniojęs tą dieną? Baltą su raudonomis dėmėmis?

- Taip, prisimenu.

"Subinlaižys, - tada Edas pasakė storuliui. - Dulkini savo motiną ir laižai jai subinę." Taip, jis prisiminė šalikėlį. Bet raudonos dėmės nebuvo tik beprasmiai ženkliukai. Tai buvo hieroglifai. Staigus skrandžio spazmas bylojo Ralfui, kad Trigeris gali liautis raustis po senas vizitines korteles. Jis jau žinojo.

- Ar dalyvavai kare, Ralfai? - pasiteiravo Trigeris. - Antrajame pasauliniame?

- Kaip čia pasakius, - atsakė Ralfas. - Daugiausia koviausi Teksase. Išvykau į užjūrį 1945-aisiais, bet likau galiniuose ešelonuose.

Trigeris linktelėjo.

- Tai Europa. Galinių ešelonų Ramiajame vandenyne nebuvo.

- Buvau Anglijoje, po to Vokietijoje.

Trigeris patenkintas vis dar linksėjo galvą.

- Jei būtum kariavęs Ramiajame vandenyne, būtum žinojęs, kad ženklai ant šalikėlio ne kiniški.

- Jie buvo *japoniški*, tiesa? Tiesa, Trigeri?

Trigeris linktelėjo. Vienoje rankoje jis laikė vizitinę kortelę. Baltoje pusėje Ralfas pastebėjo jau matyto ant Edo šalikėlio simbolio kopiją, kurią jis pats nupiešė ant aprasojusio lango.

- Apie ką jūs ten kalbate? - paklausė Luiza, jau truputį įbaugintu balsu.

- Turėjau žinoti, - siaubo apimtu balsu ištarė Ralfas. - Vis tiek turėjau žinoti.

- Žinoti ką? - Luiza papurtė Ralfą už peties. - Žinoti *ką*?

Ralfas neatsakė. Lyg sapnuodamas jis paėmė kortelę. Trigeris Vašonas nebesišypsojo, o jo tamsios akys liūdnai tyrinėjo Ralfo veidą.

- Nukopijavau jį, kol nespėjo išnykti nuo lango stiklo, nes buvau tikras, kad kažkur jau buvau jį matęs, o grįžęs namo jau žinojau kur. Mano vyresnysis brolis Marselis paskutiniaisiais karo metais kariavo Ramiajame vandenyne. Iš ten jis parsivežė tokį pat šalikėlį su dviem raudonais ženklais kaip ir anas. Aš paklausiau jo, norėdamas įsitikinti, ir jis užrašė tai ant kortelės, - Trigeris parodė į kortelę, kurią laikė Ralfas. - Norėjau pasakyti tau, kai tik sutiksiu, tik iki šiandien buvau pamiršęs. Gerai, jog pagaliau prisiminiau, bet pažiūrėjus į tave atrodo, kad geriau jau būčiau neprisiminęs.

- Ne, nieko.

Luiza paėmė iš jo kortelę.

- Kas tai? Ką tai reiškia?

- Pasakysiu vėliau.

Ralfas pasiekė pavarų svirtį. Širdis virto akmeniu. Luiza apžiūrėjo simbolius ant kortelės, atidengdama Ralfui kitą pusę su užrašu "R. H. FOSTERIS, ŠULINIAI & SAUSOS SIENOS". Po užrašu vyresnysis Trigerio brolis didžiosiomis raidėmis buvo užrašęs tik vieną žodį.

KAMIKADZĖ.

III DALIS:

Kruvinasis karalius

Mes esame senbuviai,
kiekvienas iš mūsų laiko suglaustą skustuvą.

Robertas Louvelas
"Pasivaikščiojimas po liūdesį"

20 skyrius

1

Važiuodami ligoninės alėja, Ralfas su Luiza tepersimetė vos keliais žodžiais.

- Ralfai?

Jis pažvelgė į ją ir vėl įbedė akis į kelią. Vėl pasigirdo tarškėjimas po kapotu, bet Luiza apie jį kol kas neprasitarė ir Ralfas tikėjosi, kad to ir nepadarys.

- Regis, žinau, kur jis. Turiu galvoje Edą. Jau tada ant stogo buvau beveik tikra, kad atpažinau tą apgriuvusį seną pastatą, kurį jie mums parodė.

- Kas tai? Ir kur jis yra?

- Tai lėktuvų garažas. Kaip ten jis - angaras.

- O Dieve, - ištarė Ralfas. - "Coastal Air" prie Bar Harboro kelio?

Luiza linktelėjo.

- Jie užsiima čarteriniais reisais, skraido virš jūros ir panašiai. Vieną šeštadienį, kai važinėjomės, ponas Čeisis paklausė ten dirbusio vyruko, kiek kainuotų paskraidymas virš salų. Vyrukas atsakė, kad keturiasdešimt dolerių, o tai buvo daugiau nei galėjome sau leisti. Vasarą vyrukas, be abejo, tiek būtų gavęs, bet tada buvo tik balandis, todėl ponui Čeisiui pavyko nusiderėti iki dvidešimties. Aš ir tada galvojau, kad tai per daug skrydžiui, kuris netruko nė valandos, bet vis tiek nesigailėjau, kad sutikome. Buvo baugoka, bet nuostabu.

- Kaip auros, - pastebėjo Ralfas.

- Taip, kaip... - Luizos skruostai sudrebėjo. Atsisukęs Ralfas pastebėjo ašaras, riedančias jos rožiniais skruostais. - ... kaip auros.

- Neverk, Luiza.

Ji susirado servetėlę rankinėje ir nusišluostė akis.

- Negaliu. Tas japoniškas žodis reiškia "kamikadzė", tiesa, Ralfai? "Dieviškas vėjas", - Luiza stabtelėjo. Jos lūpos drebėjo. - Lakūnas savižudys.

Ralfas linktelėjo. Jis stipriai spaudė vairą.

- Taip. Tą jis ir reiškia. Lakūnas savižudys.

2

33-iasis kelias - mieste vadinamas Niūporto aveniu - driekėsi už keturių kvartalų nuo Hariso aveniu, bet Ralfas neketino pasirodyti vakarinėje miesto dalyje. Taip nedaryti jį vertė viena paprasta priežastis: jiedu su Luiza negalėjo pasirodyti savo draugams penkiolika ar dvidešimčia metų jaunesni, nei kad buvo pirmadienį.

Kažin, ar tik draugai dar nepranešė policijai apie jų dingimą? Ralfas neatmetė tokios galimybės, bet tikėjosi, kad bent jau dabar ne jiedu turėtų būti dėmesio centre. Fėjus ir kiti, kurie lankydavosi poilsiavietėje, tikriausiai per daug sukrėsti ne dėl vieno, o iškart dviejų "sukriošėlių" mirties, kad domėtųsi, kur Ralfas Robertsas išnešė savo sulysusią šikną.

Dabar turbūt ir Bilis, ir Džimis jau apraudoti ir palaidoti, - pagalvojo Ralfas.

- Jei turime laiko papusryčiauti, Ralfai, tai kuo greičiau surask vietelę. Aš tokia alkana, kad galėčiau suvalgyti arklį su visa oda!

Jiedu jau buvo už mylios į vakarus nuo ligoninės. Ralfas jautėsi saugus. Priešais jis pamatė valgyklėlę. Kai Ralfas pasuko į parkavimo aikštelę, prisiminė, kad nebuvo čia nuo Karolinos ligos pradžios... prieš metus ar daugiau.

- Atvažiavom, - Ralfas tarė Luizai. - Mes ne tik užvalgysim, o prisikimšim, kiek telpa. Galbūt šiandien daugiau nebus kada sustot pavalgyti.

Luiza išsišiepė lyg mokinukė.

- Ką tik atvėrei kelią mano talentui, Ralfai, - Luiza pasimuistė. - Be to, reikia užsukti dar kai kur.

Ralfas linktelėjo. Nuo antradienio jis nieko burnoj neturėjo; beje, nesinaudojo ir tualetu. Luiza ketino tik užsukti, bet Ralfas ruošėsi ilgokai ten pasisvečiuoti.

- Eime, - tarė Ralfas, išjungė variklį ir nutildė tą nerimą keliantį trinksėjimą po kapoto dangčiu. - Pirma, tualetas, po to - maisto naikinimas.

Einant prie durų, Luiza užsiminė (kalbėdama, Ralfo nuomone, pernelyg kasdieniškai), kad nemano, jog Mina ar Simona būtų pranešusios apie jųdviejų dingimą. Kai Ralfas atsisuko, norėdamas paklausti kodėl, nustebo, kad ji visa išraudo.

- Jos abi žino, kad jau daug metų esu tave įsimylėjusi.

- Juokauji?

- Žinoma, ne, - suglumusi atsakė Luiza. - Karolina irgi žinojo. Kitos moterys būtų supykusios, bet ji suprato, kad tai nekalta meilė. Kad aš nieko neįžeisiu. Ji buvo tokia miela, Ralfai.

- Taip. Tikrai.

- Taigi, jos tikriausiai nuspręs, kad mes... na, žinai...

- Pabėgome lyg įsimylėjėliai?

Luiza nusijuokė.

- Aha, panašiai.

- Luiza, ar *norėtum* su manim pabėgti?

Ji pasistiebė ir sušnibždėjo tiesiai jam į ausį.

- Jei liksime gyvi, tada tik paprašyk.

Ralfas pakštelėjo į jos lūpų kamputį ir atidarė duris.

- Galite neabejoti, kad paprašysiu, ledi.

Jiedu nuėjo į tualetą, o kai Ralfas vėl grįžo pas Luizą, ji atrodė susimąsčiusi ir pritrenkta.

- Negaliu patikėti, kad tai aš, - sušnibždėjo ji. - Gal dvi minutes prastovėjau, spoksodama į veidrodį, ir vis tiek negaliu patikėti. Raukšlelės aplink akis dingo, ir, Ralfai... mano *plaukai*... - nustebusios juodos ispaniškos akys pažvelgė į Ralfą. - Ir *tu*! Dieve mano, imu dvejoti, ar taip gerai atrodei, net būdamas keturiasdešimties.

- Neatrodžiau, bet būtum mane pamačiusi, kai man buvo trisdešimt. Buvau tikras jėgos įsikūnijimas.

- Na, kvaileli, geriau sėskim ir sunaikinkim keletą kalorijų.

3

- Luiza?

Ji pakėlė akis nuo valgiaraščio, kurį išsitraukė iš krūvelės, pastatytos tarp druskos ir pipirų.

- Kai buvau tualete, norėjau susigrąžinti auras. Bet man nepavyko.

- O kam tau to *reikia*, Ralfai?

Ralfas tik patraukė pečiais, nenorėdamas pasakoti Luizai apie paranoją, kuri užklupo jį, kai jis plovėsi rankas ir žiūrėjo į savo keistai jauną veidą vandeniu aptaškytame veidrodyje. Staiga Ralfui dingtelėjo, kad galbūt jis čia ne vienas. Dar blogiau, galbūt Luiza taip pat ne viena už moterų tualeto durų. Galbūt Atropė, visiškai nematomas, sėlina jai už nugaros su spindinčiais ausyse deimantiniais auskarais... ir ištiestu skalpeliu...

Tada vietoj Luizos auskarų ar Makgoverno panamos prieš akis Ralfas išvydo šokdynę, per kurią Atropė šokinėjo, kai Ralfas pirmą kartą jį pastebėjo

(trys-šeši-devyni, štai ir žąsinai girti)

tarp kepyklos ir soliariumo. Šokdynė priklausė mažai mergaitei, kuri suklupo, bežaisdama liestynes namuose, iškrito pro antro aukšto langą ir mirė nusisukusi sprandą (*koks siaubingas atsitikimas; jai visas gyvenimas dar buvo priešaky; jei Dievas yra, tai kodėl leido, kad taip atsitiktų ir t.t., ką jau kalbėti apie gandus*).

Ralfas liepė sau liautis, kad pakankamai nesaldu ir be jo niūrių fantazijų apie Atropę, nurėžiantį Luizos baliono siūlelį, bet ir tai nepadėjo... nes jis žinojo, kad Atropė tikrai galėjo būti šiame restoranėlyje ir ką tik nori jiems padaryti. Bet ką.

Luiza palietė Ralfo ranką.

- Nesijaudink. Spalvos sugrįš. Jos visada sugrįžta.

- Tikriausiai.

Ralfas taip pat išsitraukė valgiaraštį ir atsivertęs įbedė akis į pusrytinių patiekalų sąrašą. Iš pradžių jis užsinorėjo visko po vieną.

- Kai pirmą kartą išvydai psichuojantį Edą, jis važiavo iš Derio oro uosto, - tarė Luiza. - Dabar žinome kodėl. Jis mokėsi skraidyti, tiesa?

- Žinoma. Kai Trigas pavežėjo mane namo į Hariso aveniu, jis netgi užsiminė, kad reikia turėti leidimą, norint išvažiuoti pro tarnybinius vartus. Jis paklausė, ar žinau, kaip Edas jį gavo, ir aš atsakiau neigiamai. O dabar žinau. Visi besimokantys skraidyti gauna leidimus.

- Kaip manai, ar Elena žinojo apie šitą hobi? - paklausė Luiza. - Tikriausiai ne.

- Esu tikras, kad ne. Galiu lažintis, kad jis perėjo į "Coastal Air" iškart po susidūrimo su storuliu. Šis epizodas galėjo jį įtikinti, kad jis nebesivaldo. Todėl, kad taip nebeatsitiktų, pradėjo mokytis skraidyti kuo toliau nuo namų.

- O galbūt jį įtikino Atropė, - mestelėjo Luiza. - Atropė arba kas nors iš aukščiau.

Ralfui ši mintis nerūpėjo, bet vis tiek ji atrodė teisinga. *Esybės,* - pamanė jis ir sudrebėjo. - *Kruvinasis karalius.*

- Jis valdo Edą lyg marionetę, tiesa? - paklausė Luiza.

- Turi galvoje Atropę?

- Ne. Atropė - šlykštus mažas padarėlis, bet jis nesiskiria nuo pono K. ir pono L. - mažareikšmiai pagalbininkai, esantys tik vienu laipteliu aukščiau už nekvalifikuotą darbą visoje šioje schemoje.

- Prievaizdai.

- Taip, galbūt, - sutiko Luiza. - Prievaizdai ir ekonomai. Atropė turbūt labiausiai apdorojo Edą, ir galiu lažintis iš sausainio, kad tokį darbą jis myli, bet galiu lažintis iš savo *namo*, kad įsakymai ateina iš aukščiau. Ar sutinki?

- Taip. Tikriausiai niekada tiksliai nesužinosime, kiek pamišęs buvo Edas prieš įvykių pradžią, arba kada būtent Atropė nupjovė jo baliono siūlą, tačiau dabar mane domina visai žemiškas klausimas. Norėčiau sužinoti, iš kur, po velnių, jis gavo pinigų Čarlio Pikeringo užstatui ir užsimokėti už tas prakeiktas skraidymo pamokas.

Luizai nespėjus atsakyti, prie jų priėjo padavėja su užsakymų bloknotu rankoje ir šratinuku prijuostės kišenėje.

- Kuo galiu jums pasitarnauti?

- Norėčiau omleto su sūriu ir grybais, - atsakė Ralfas.

- Aha, - ji perstūmė gumą į kitą burnos pusę. - Du kiaušinius ar tris, pupuliuk?

- Keturis, jeigu galima.

Padavėja iš lėto pakėlė antakius ir užsirašė bloknote.

- Kaip jau pasakysit. Ko dar?

- Didelę apelsinų sulčių stiklinę, kumpio, dešros ir keptų bulvyčių. Geriau įdėkite *dvigubą* keptų bulvyčių porciją, - Ralfas pagalvojo ir išsišiepė. - O gal turite pyragėlių?

- Tikriausiai dar bus vienas su varške ir vienas su obuoliais, - padavėja pažvelgė į Ralfą. - Truputį išalkai, pupuliuk?

- Lyg būčiau savaitę nevalgęs, - atsakė Ralfas. - Norėčiau pyragėlio su varške. Ir pradžiai kavos. Daug juodos kavos. Ar užsirašėte?

- Žinoma, pupuliuk. Norėčiau pamatyti, kaip atrodysit išeidamas, - padavėja atsisuko į Luizą. - O jūs, ponia?

Luiza meiliai nusišypsojo.

- Užsisakysiu tą patį kaip ir jis, *pupuliuk*.

4

Ralfas žvilgtelėjo į sieninį laikrodį. Buvo tik dešimt minučių po septynių. Gerai. Iki Bareto Sodų tik pusvalandis kelio, o panaudojus protinį lazerį Grečen Tilburi įkalbėti, galima manyti, Siuzanos Dei kalba bus atšaukta apie 9:00 ryto. Tik vietoj palengvėjimo Ralfas jautė nepaliaujamą, kankinamą susirūpinimą. Tarsi perštėtų toje vietoje, kurios negali pasiekti.

- Gerai, - prabilo Ralfas. - Pagalvokime. Manau, galima tarti, kad Edą jau seniai neramino abortai, kad jis jau daugelį metų rėmė antiabortininkus. Tada jis pradėjo praradinėti miegą... girdėti balsus...

- ... matyti mažus plikus daktariūkščius...

- Ypač vieną iš jų, - sutiko Ralfas. - Atropė tapo jo guru, kuris apšvietė jį apie Kruvinąjį karalių, centurionus ir visa kita. Kai Edas kalbėjo man apie karalių Erodą...

- ... jis *galvojo* apie Siuzaną Dei, - užbaigė Luiza. - Atropė... kaip ten jie sako per televizorių?.. morališkai apdorojo Edą. Pavertė jį nukreipta į taikinį bomba. Iš kur, tu manai, jis gavo tą šalikėlį?

- Iš Atropės. Galiu lažintis, kad Atropei tokių daiktų netrūksta.

- Ir ką jis skraidins lėktuve šiąnakt? - Luizos balsas drebėjo. - Sprogmenis ar nuodingas dujas?

- Sprogmenys atrodo realiau, jei jis iš tiesų planuoja visus sunaikinti. Stiprus vėjas galėtų nupūsti dujas, - Ralfas gurkštelėjo vandens ir nustebo, kad jo ranka truputį drebėjo. - Antra vertus, mes nežinome, ko jis ten prikepė savo laboratorijoje.

- Ne, - teištarė Luiza.

Ralfas pastatė stiklinę ant stalo.

- Mane nelabai domina, kokias priemones jis rengiasi panaudoti.

- O kas tada?

Padavėja atnešė kavos. Užteko tik jos kvapo, kad Ralfo nervai užsidegtų lyg neoninės šviesos. Jiedu su Luiza čiupo puodelius ir ėmė gurkšnoti, kai tik padavėja pasišalino. Kava buvo stipri ir pakankamai karšta, kad nudegintų Ralfui lūpas, bet vis tiek buvo pasaka. Ralfas padėjo pusiau nugertą puodelį į vietą. Pilvą užpildė šiluma, tarytum jis būtų prarijęs degančią žariją. Luiza liūdnai žvelgė į jį pro savo puodelio kraštą.

- Mane domina, - tęsė Ralfas, - mudu. Sakei, kad Atropė pavertė Edą į taikinį nukreipta bomba. Teisingai. Tokie ir buvo Antrojo pasaulinio karo lakūnai-kamikadzės. Hitleris turėjo "V-2", o Hirohitas - "Dieviškąjį vėją". Mane neramina, *kad Klotė ir Lachesė taip pat pasielgė ir su mumis.* Mus užtaisė įvairiausiomis ypatingomis galiomis ir užprogramavo, kad skristume į Hai Ridžą manuoju "Oldsmobiliu" bei sustabdytume Siuzaną Dei. Tik norėčiau žinoti kodėl.

- Bet mes juk *žinome*, - užprotestavo Luiza. - Jei neįsikišime, šį vakarą Edas pasidarys sau galą per tos moters kalbą ir su savimi nusineš du tūkstančius gyvybių.

- Taip, ir mes viską padarysime, kad tik jį sustabdytume, Luiza. Nesijaudink, - Ralfas išgėrė puodelį ir vėl prisipylė kavos. Pabudęs skrandis ėmė reikalauti maisto. - Negaliu stovėti nuošaly ir leisti Edui užmušti tuos žmones lygiai taip pat, kaip nestovėčiau lyg įbestas, jei į mane skrietų beisbolo kamuoliukas. Tik mums niekaip nepavyko įskaityti smulkių raidelių sutarties apačioje, o tai mane ir baugina, - Ralfas minutėlę padvejojo. - Ir nervina.

- Apie ką tu čia kalbi?

- Apie tai, kad mus apstatė. Mes žinome, kodėl turime pabandyti sustabdyti Siuzanos Dei kalbą. Mes juk negalime leisti, kad kažkoks beprotis užmuštų porą tūkstančių nekaltųjų. *Bet mes nežinome, kodėl jie nori, kad mes tai padarytume.* Ir tai mane baugina.

- Galime išgelbėti du tūkstančius gyvybių. Ar nori pasakyti, kad mums to užtenka, o jiems - ne?

- Tą ir noriu pasakyti. Nemanau, kad tiems vaikinams skaičiai gali padaryti įspūdį. Jie nusineša ne dešimtis ar šimtus tūkstančių gyvybių, o milijonus. Jie pripratę matyti, kaip Atsitiktinumas ar Paskirtis šluoja mus nuo žemės paviršiaus.

- Stichinės nelaimės - kaip kad gaisrai ar potvynis čia, Deryje, prieš aštuonerius metus.

- Taip, bet ir tai tik smulkmenos, palyginus su kiekvienų metų įvykiais pasaulyje. 1985-ųjų potvynis Deryje nusinešė dviejų šimtų dvidešimties žmonių gyvybes, bet praeitų metų potvynis Pakistane pasiglemžė tris tūkstančius penkis šimtus, o paskutinis didžiausias žemės drebėjimas Turkijoje - per keturis tūkstančius. O kur dar atominio reaktoriaus sprogimas Rusijoje? Kažkur skaičiau, kad žuvo septyniasdešimt tūkstančių žmonių. Tai daugybė panamų, šokdynių ir... akinių, Luiza.

Ralfas net išsigando, kad vos neprasitarė "auskarų".

- Nereikia, - krūptelėjo Luiza.

- Man nepatinka galvoti apie tokius dalykus, bet mes privalome, netgi jei tiedu vyrukai taip stengėsi, kad mes to nedarytume. Ar supranti, ką turiu omeny? Tu privalai. Atsitiktinumui visada priklausė didžiosios tragedijos. Tai kodėl dabar atsirado skirtumas?

- Nežinau, bet tai pakankamai svarbu, kad jie laikytų mus atokiau.

Ralfas linktelėjo. Jis jautė, kaip kofeinas keliauja jo organizmu.

- Taip ir buvo. Dabar prisimink ligoninės stogą. Ar kada nors girdėjai, kad, tiek daug aiškindami, vyrukai nepaaiškintų nieko?

- Nesuprantu, ką nori pasakyti, - atsakė Luiza, bet jos veidas bylojo ką kita: kad ji *nenorėjo* suprasti, ką jis norėjo pasakyti.

- Grįžkime prie pagrindinės minties: *galbūt jie negali meluoti.* Jei nenori išduoti tam tikros informacijos, bet negali meluoti, ką tada darai?

- Šokinėji kuo toliau nuo draudžiamos zonos arba zonų.

- Bingo. Argi ne taip jie ir darė?

- Taip, galbūt jie šokinėjo, bet tu puikiai mokėjai pakreipti pokalbį, Ralfai. Tiesą pasakius, mane sužavėjo tavo klausimai. O aš, regis, beveik visą laiką stengiausi save įtikinti, kad tai iš tiesų vyksta.

- Tiesa, aš klausinėjau ir daug, bet...

Ralfas stabtelėjo nežinodamas, kaip išreikšti savo mintis, tokias sudėtingas ir drauge net vaikui suprantamas. Jis pabandė pajusti mirktelėjimą, žinodamas, kad jei pavyktų pasiekti Luizos sąmonę, tai galėtų nupiešti aiškų it krištolas įvaizdį. Deja, nieko neišėjo, ir susinervinęs Ralfas trinktelėjo pirštais į stalą.

- Buvau toks pat apstulbęs kaip ir tu, - pagaliau prabilo jis. - Jei mano nuostaba pasireiškė klausinėjimu, tai tik todėl, kad vyrai - žino-

ma, mano kartos - išmokyti, jog nedera rodyti savo jausmų: tai pritinka tik moterims.

- Seksistas.

Luiza nusišypsojo, bet Ralfas neatsakė tuo pačiu. Jis prisiminė Barbę Ričards. Jei jis būtų pajudėjęs jos link, ji, be abejo, būtų paspaudusi aliarmo mygtuką po stalu, bet Barbė leido Luizai prieiti ir tik todėl, kad ji buvo moteris.

- Taip, - ramiai sutiko Ralfas. - Aš esu seksistas, esu senamadis ir kartais dėl to patenku į bėdą.

- Ralfai, aš nenorėjau...

- Žinau, todėl nesijaudink. Tik noriu, kad suprastum, jog buvau taip pat apstulbęs... ir šokiruotas... kaip ir tu. Taip, aš klausinėjau, ir kas iš to? Ar klausimai buvo geri? Ar *naudingi*?

- Turbūt ne?

- Na, gal ne taip jau ir blogai pradėjau. Kiek prisimenu, pirmiausia paklausiau, kai užkilome ant stogo, kas jie tokie ir ko jie iš mūsų nori. Jie apipynė klausimus gausybe filosofinių nesąmonių, bet esu tikras, kad prakaitas riedėjo jiems per nugaras. Mums papasakojo apie Paskirtį ir Atsitiktinumą: daug įdomių dalykų, bet, antra vertus, visiškai nieko, ko mums tiksliai reikėjo, kad nuvyktume į Hai Ridžą ir įtikintume Grečen Tilburi atšaukti Siuzanos Dei kalbą. Po velnių, juk būtume sutaupę laiko, iš jų sužinodami, kaip ten patekti, o ne iš Simonos dukterėčios.

Luiza užsidegė.

- Teisybė.

- Taip, o kai mes kalbėjomės, laikas bėgo - kaip ir priklauso, pakilus dviem lygmenim aukščiau. Ir gali patikėti, kad jie *stebėjo*, kaip jis bėga. Jie taip suplanavo laiką, kad kai baigė pasakoti apie dalykus, kuriuos *turėjome* žinoti, nebeliktų laiko paklausti jiems nepageidaujamų klausimų. Manau, kad jie norėjo mus palikti su mintimis, kad visa tai - tarnyba visuomenei, kad žmonių išgelbėjimas ir yra esmė, bet tiesiai šviesiai jie to nepasakė, nes...

- Nes tai būtų buvęs melas, o jie galbūt negali meluoti.

- Teisingai. Galbūt jie negali meluoti.

- Tad *ko* jie nori, Ralfai?

Ralfas papurtė galvą.

- Net nenutuokiu, Luiza. Visiškai nesuprantu.

Luiza baigė gerti kavą, padėjo puodelį ant stalo, apžiūrėjo savo nagus ir vėl pakėlė akis į Ralfą. Jį vėl apstulbino jos grožis.

- Jie buvo geri, - tarė Luiza. - Jie yra geri. Jutau tai labai stipriai. O tu?

- Aš - irgi, - nenoriai prisipažino Ralfas. Žinoma, jis tą jautė. - Jie buvo visiška Atropės priešingybė.

- Bet, nepaisant šito, tu vis tiek pabandysi sustabdyti Edą: sakei, kad *negali* nebandyti, tarytum į tave skrietų beisbolo kamuoliukas. Tiesa?

- Taip, - vis taip pat nenoriai sutiko Ralfas.

- Tada pamiršk visa kita, - ramiai ištarė Luiza, sulaikydama jo mėlynų akių žvilgsnį. - Tokios mintys tik bereikalingai užima vietą galvoje, Ralfai.

Ralfas sutiko su jos žodžiais, bet vis dar abejojo, ar gali į tai nekreipti dėmesio. Galbūt reikėjo sulaukti septyniasdešimties, kad galutinai suprastum, kaip sunku atsikratyti savo auklėjimo. Jo mokslai, kaip būti vyru, prasidėjo dar prieš Adolfo Hitlerio atėjimą į valdžią, todėl Ralfas vis dar jautėsi kartos, kuri klausėsi H.V. Kaltenborno ir "Andrews Sisters" dainų per radiją, kalinys: vyrų kartos, kuri tikėjo mėnesienos kokteiliais ir galėjo sukarti mylią dėl cigarečių pakelio. Šis auklėjimas beveik neigė tokius moralės klausimus, kaip antai: kas dirba gėriui, o kas - blogiui? Svarbiausia buvo, kad tavęs nevedžiotų už nosies.

Tikrai? - nustebusi paklausė Karolina. - *Nuostabu. Bet leisk man pirmai atskleisti tau mažytę paslaptį, Ralfai: tai šlamštas. Tai buvo šlamštas tada, šlamštas ir dabar. Mintis, kad vyras turi daryti tai, ką vyras turi daryti... galbūt čia yra dalelė tiesos... netgi ir šiomis dienomis. Bet vis tiek iki Rojaus dar tolimas kelias, tiesa, mielasis?*

Taip. Labai ilgas kelias iki Rojaus.

- Ko šypsaisi, Ralfai?

Nuo atsakymo jį išgelbėjo padavėja ir didžiulis padėklas su maistu. Tik dabar Ralfas pastebėjo ženkliuką ant prijuostės. "GYVENIMAS - NE PASIRINKIMAS", bylojo užrašas ant jo.

- Ar eisite šį vakarą į mitingą Visuomenės centre? - Ralfas paklausė padavėjos.

- Taip, - atsakė ji, padėdama padėklą ant gretimo staliuko. - Būsiu lauke. Nešiu plakatą.

- Ar priklausote "Gyvenimo draugams"? - paklausė Luiza, kai padavėja ėmė skirstyti lėkštes.

- Ar aš gyvenu? - paklausė ši.

- Regis, kad taip, - mandagiai atsakė Luiza.

- Na, tada esu "Gyvenimo draugė", tiesa? Manau, kad neteisinga žudyti kažką, kas vieną dieną galėtų parašyti nuostabų eilėraštį ar išrasti vaistus nuo AIDS ar vėžio. Todėl mojuosiu savo plakatu, norėdama įsitikinti, kad Normos Kamali feministės ir "Volvo" liberalai tikrai pastebėjo žodį "ŽMOGŽUDYSTĖ". Jie nekenčia to žodžio. Jie nevartoja jo savo kokteilių vakarėliuose. Ar reikės pomidorų padažo?

- Ne, - atsakė Ralfas.

Jis negalėjo atitraukti nuo jos akių. Blyškus žalias ūkelis ėmė supti padavėją: atrodė, kad jis sunkiasi pro jos poras. Auros ėmė grįžinėti.

- Gal man antra galva išaugo? - paklausė padavėja, perstumdama gumą į kitą burnos pusę.

- Ar aš įsispoksojau? - pasiteiravo Ralfas. Jo žandai ėmė rausti. - Atleiskit.

Padavėja gūžtelėjo pečiais, sujudindama savo aurą.

- Per daug neįsitraukiu į tą veiklą. Dažniausiai tik dirbu savo darbą ir nelaidau gerklės. Bet nesu ir bailė. Ar žinote, kiek išstovėjau prie tos plytinės skerdyklos karštomis dienomis, kad net subinę galėjau nusvilti, ir šaltomis - kai ji sušaldavo į ledą?

Ralfas su Luiza papurtė galvas.

- Nuo 1984-ųjų. Ilgus devynerius metus. Ir žinote, dėl ko mane labiausiai nervina "Pasirinkimo" šalininkai?

- Dėl ko? - tyliai paklausė Luiza.

- Tai tie patys žmonės, kurie priešinasi ginklų legalizavimui, kad netyčia nenušautų ir jų. Jie gi teigia, kad elektros kėdė ir dujų kamera prieštarauja konstitucijai, nes tai yra pernelyg žiauri bausmė. Jie rėkia tokius žodžius, o po to paremia įstatymus, kurie leistų gydytojams - *gydytojams*! - įkišti vakuuminius vamzdelius į moters įsčias ir išsiurbti negimusius sūnus ir dukras. *Štai kas* mane labiausiai nervina!

Padavėja baigė (atrodė, kad ji šią kalbą išrėžė jau ne pirmąsyk), nepakeldama balso ir neparodydama pykčio. Ralfas tik pusiau jos

klausėsi. Beveik visą dėmesį jis buvo sutelkęs ties blyškiai žalia aura. Tik ji *visa* nebuvo blyškiai žalia. Lyg purvinas ratas geltonai juoda dėmė pasirodė virš dešinio klubo.

Kepenys, - pagalvojo Ralfas. - *Jos kepenys nesveikos.*

- Juk nenorėtumėt, kad kas nors nutiktų Siuzanai Dei? - paklausė Luiza, sunerimusiomis akimis žvelgdama į padavėją. - Atrodote labai maloni moteris, todėl esu tikra, kad to nenorėtumėt.

Padavėja atsiduso per nosį, išpūsdama dvi žalias ūko juostas.

- Nesu tokia miela kaip atrodau, pupuliuk. Jei *Dievas* ką nors jai padarytų, aš pirmoji imčiau mojuoti rankomis ir rėkčiau: "Tegu išsipildo tavo valia" - galite manim neabejoti. Bet jei kalbate apie pamišėlius, tada jau yra skirtumas. Tokie dalykai sulygintų mus su žmonėmis, kuriuos bandome sustabdyti. Jie - tik jokeriai kortų kaladėje.

- Taip, - prabilo Ralfas. - Jie kaip tik ir yra jokeriai kortų kaladėje.

- Aš nenoriu, kad kas nors bloga nutiktų tai moteriai, - atsakė padavėja, - bet kažkas *gali* atsitikti. Tikrai. Tačiau jei taip ir įvyktų, tegu kaltina tik save. Ji bėga su vilkų ruja... o moterys, bėgančios su vilkų ruja, neturėtų nustebti, jei jas sukandžiotų.

5

Ralfas galvojo, kad po tokių žodžių ir valgyti nebesinorės, bet jo apetitas atsilaikė prieš padavėjos požiūrį į abortus ir Siuzaną Dei. Auros padėjo. Dar niekad maistas nebuvo toks gardus, net ir tais laikais, kai buvo paauglys ir galėdavo per dieną valgyti penkis ar šešis kartus, jei tik tiek gaudavo.

Luiza savo apetitu neatsiliko nuo Ralfo. Pagaliau ji pastūmė bulvyčių likučius ir du kumpio gabalėlius. Toliau Ralfas tęsė vienas. Jis uždėjo paskutinį dešros gabaliuką ant skrudintos duonos, įsikišo į burną, prarijo ir atsidusęs sudribo kėdėje.

- Tavo aura dvigubai patamsėjo, Ralfai. Nežinau, ką tai reiškia: ar kad pagaliau pasisotinai, ar kad mirsi nuo virškinimo sutrikimo.

- Turbūt galimi abu atvejai. Tu irgi jas matai?

Luiza linktelėjo.

- Žinai, ką? - paklausė Ralfas. - Dabar trokštu tik viena - snūstelėti.

Taigi. Sušilęs ir pavalgęs Ralfas pajuto, kad tie keturi nemigos mėnesiai tiesiog užgriuvo jį lyg maišas su svarsčiais. Tarsi kažkas būtų pamirkęs akių vokus cemente.

- Ne kokia mintis, - sunerimusi ištarė Luiza. - Labai bloga mintis.

- Turbūt, - sutiko Ralfas.

Luiza jau buvo bekelianti ranką paprašyti sąskaitos, bet vėl ją nuleido.

- O jeigu paskambintum savo draugui policininkui? Leidekeriui - atrodo tokia jo pavardė? Gal jis galėtų mums padėti?

Ralfas kiek tik galėdamas įdėmiau apsvarstė šią mintį ir papurtė galvą.

- Nedrįsčiau bandyti. Ką mes galime jam pasakyti ir patys nesusikompromituoti? Ir tai tik viena problemos pusė. Jei jis ir įsikištų... bet ne taip, kaip reikia... jis tik dar labiau pablogintų padėtį.

- Gerai, - Luiza pamojavo padavėjai. - Važiuosime atsidarę visus langus ir stabtelsim prie "Dunkin' Donuts" Old Keipe. Aš pavaišinsiu tave milžinišku kavos puodeliu.

Ralfas nusišypsojo. Šypsena atrodė plati, apdujusi ir visai nesiderino prie veido: beveik girtuoklio šypsnis.

- Taip, ponia.

Kai priėjo padavėja ir padėjo apverstą sąskaitą ant stalo, Ralfas pastebėjo, kad ženkliukas su užrašu "GYVENIMAS - NE PASIRINKIMAS" dingo nuo jos prijuostės.

- Klausykit, - atviraširdiškai tarė ji, - atleiskit, jei jus įžeidžiau. Jūs atvažiavote papusryčiauti, o ne klausytis pamokslų.

- Jūs mūsų neįžeidėt, - atsakė Ralfas.

Luiza pritariamai linktelėjo.

Padavėja šyptelėjo.

- Ačiū, bet vis tiek jaučiuosi jus užsipuolusi. Šiokią dieną taip nebūtų atsitikę, bet šiandien ketvirtą po pietų mes ruošiame savo mitingą, ir aš turėsiu pristatyti poną Daltoną. Mano pasisakymui skirtos trys minutės - regis, tiek truko ir mano pasisakymas prieš jus.

- Nieko tokio, - nuramino Luiza ir patapšnojo jai per ranką. - Viskas gerai.

Šįkart padavėja daug šilčiau nusišypsojo, bet kai ji pasisuko eiti, Ralfas pastebėjo, kaip pasikeitė maloni Luizos veido išraiška. Ji žvelgė į geltonai juodą dėmę virš dešinio padavėjos klubo.

Ralfas išsitraukė šratinuką, kurį nešiojosi vidinėje kišenėje, pervertė servetėlę ir greitai brūkštelėjo kelis žodžius. Tada išsiėmė piniginę ir padėjo penkis dolerius po servetėle su užrašu. Kai padavėja ims arbatpinigius, būtinai pastebės raštelį.

Ralfas pakėlė sąskaitą ir pamojavo ja prieš Luizą.

- Tai pirmas tikras mūsų pasimatymas, o turėsime mokėti perpus, - pasiguodė Ralfas. - Jei paliksiu penkis dolerius arbatpinigių, man pritrūks trijų dolerių. Tik nesakyk, kad neturi nė cento.

- Ir tu tai sakai man, Ladlou Greindžo pokerio karalienei? Nekvailiok, brangusis.

Luiza ištiesė saują banknotų. Kol Ralfas skaičiavo, kiek jam prireiks, Luiza perskaitė jo brūkštelėtą raštelį:

Ponia,

jūsų kepenų veikla sutrikusi, todėl turėtumėt kuo skubiausiai apsilankyti pas gydytoją. Ir primygtinai patarčiau šį vakarą laikytis kuo atokiau nuo Visuomenės centro.

- Žinau, jog tai kvaila, - tarė Ralfas.

Luiza pakštelėjo į jo nosies galiuką.

- Padėti kitiems žmonėns - anaiptol ne kvailystė.

- Ačiū. Nors ji vis tiek nepatikės. Tik pamanys, kad mus suerzino jos ženkliukas ir kalba, todėl atkeršydami palikome šį raštelį.

- Galbūt ją galima ir kitaip įtikinti.

Luiza sulaikė žvilgsnį ties padavėja, kuri stovėjo virtuvės tarpdury, gėrė kavą ir plepėjo su virėju. Ralfas stebėjo, kaip mėlynai pilka Luizos aura patamsėjo ir susitraukė į aptakią kapsulę. Jis tiksliai nežinojo, kas čia vyksta... bet puikiai jautė. Plaukai atsistojo piestu, o rankų oda pašiurpo. *Ji kaupia energiją,* - pamanė Ralfas, - *nuspaudžia visus jungiklius, paleidžia visas turbinas ir daro tai tik dėl moters, kurią mato pirmąkart gyvenime ir tikriausiai paskutinį.* Po akimirkos padavėja irgi tai pajuto. Ji atsigręžė į juos, tarsi išgirdusi pašaukiant ją vardu. Luiza nusišypsojo ir pamojo ranka, bet kai prabilo, jos balsas virpėjo.

- Aš beveik... beveik tai sugavau.

- Sugavai *ką*?

- Nežinau. Bet to man reikėjo. Jos vardas Zo. Eik sumokėti sąskaitos. Atitrauk jos dėmesį. Neleisk jai žvelgti į mane. Antraip man bus labai sunku.

Ralfas pakluso ir jam beveik pavyko, nors Zo vis taikėsi žvilgtelėti per petį į Luizą. Kai pirmą kartą pabandė suvesti sąskaitą į kasos aparatą, padavėja surinko: $234.20. Ji ištrynė skaičius; kai pažvelgė į Ralfą, jos veidas buvo išblyškęs, o akys - nuliūdusios.

- Kas atsitiko jūsų žmonai? - ji paklausė Ralfo. - Juk aš atsiprašiau. Tai kodėl ji į mane taip žiūri?

Ralfas žinojo, kad Zo negalėjo matyti Luizos, nes jis kaip įmanydamas stengėsi užstoti ją nuo padavėjos, bet taip pat žinojo, kad ji teisi: Luiza spoksojo į ją.

Jis pabandė nusišypsoti.

- Nežinau, kas...

Padavėja pašoko ir metė susierzinusį žvilgsnį į virėją.

- *Baik barškinti tuos puodus*! - suriko ji, nors Ralfas girdėjo tik tylią muziką, sklindančią bangomis iš virtuvės. Zo vėl atsisuko į Ralfą.

- Viešpatie, skamba lyg Vietname. Jei tik pasakytumėt savo žmonai, kad nemandagu...

- Žiopsoti? Ji taip nedaro. Tikrai.

Ralfas pasitraukė. Luiza jau stovėjo prie durų ir atsukusi į juos nugarą žvelgė į gatvę.

- Matote?

Pradžioje Zo neatsakė, nors žiūrėjo į Luizą. Pagaliau ji vėl atsigręžė į Ralfą.

- Žinoma. Aš matau. O dabar gal galėtumėt paprasčiausiai pasišalinti?

- Gerai. Nepykstate?

- Ne, - atsakė Zo, nepakeldama akių į Ralfą.

Kai Ralfas prisijungė prie Luizos, jos aura vėl buvo atgavusi savo ankstesnę išvaizdą, tik labiau spindėjo.

- Vis dar pavargusi, Luiza?

- Ne. Tiesą pasakius, aš puikiai jaučiuosi. Eime.

Ralfas jau darė duris.

- Ar paėmei šratinuką?

- Ne. Tikriausiai liko ant stalo.

Ralfas grįžo prie staliuko. Po savo rašteliu jis rado Luizos prierašą.

1989m. jūs pagimdėte kūdikį ir atidavėte jį įvaikinimui į Šventos Onos prieglaudą Providense, Rod Ailende. Apsilankykite pas gydytoją, kol dar ne vėlu, Zo. Mes nejuokaujame. Mes žinome, ką kalbame.

- Jergutėliau, - prabilo Ralfas, kai vėl priėjo prie Luizos. - Ji mirtinai išsigąs.

- Nesvarbu, jei tik ji nueis pas gydytoją, kol dar jos kepenys neapsivertė aukštyn kojom.

Ralfas linktelėjo, ir jiedu išėjo iš restoranėlio.

6

- Ar sužinojai apie tą vaiką įlindusi į jos aurą? - paklausė Ralfas, kai jiedu ėjo per lapais nuklotą parkavimo aikštelę.

Luiza linktelėjo. Už aikštelės visa rytinė Derio pusė mirgėjo kaleidoskopinėmis šviesomis. Šįkart ta paslaptinga šviesa grįžinėjo daug sunkiau. Ralfas uždėjo ranką ant mašinos šono. Prisilietimo jausmas prilygo saldymedžio lašų nuo kosulio skoniui.

- Nemanau, kad ištraukiau labai daug jos... jos medžiagos, bet atrodė, kad prarijau ją *visą*.

Ralfas prisiminė, ką neseniai skaitė moksliniame žurnale.

- Jei kiekvienoje mūsų kūno ląstelėje telpa visas mūsų sandaros planas, - tarė jis, - tai kodėl gi kiekvienoje auros dalelėje negalėtų tilpti visas "kas mes tokie *esame*" planas?

- Neatrodo labai logiška, Ralfai.

- Ko gero, ne.

Luiza suspaudė jam ranką ir išsišiepė.

- Nors *atrodo* visai teisingai.

Ralfas irgi šyptelėjo.

- Tau irgi reikėtų pasistiprinti, - Luiza patarė Ralfui. - Aš vis dar jaučiuos vagišė, bet jei taip nedarysi, tuojau pat nualpsi.

- Kai tik pasitaikys proga. O dabar norėčiau pasiekti Hai Ridžą.

Bet kai Ralfas atsisėdo prie vairo, jo rankos nusviro, vos palietusios degimo raktelį.

- Ralfai? Kas atsitiko?

- Nieko... viskas. Negaliu taip vairuoti. Įsirėšiu į telegrafo stulpą ar įvažiuosiu į kieno nors svetainę.

Ralfas pakėlė akis į dangų ir išvydo tą didelį persišviečiantį paukštį, sklandantį virš palydovinės antenos, iškeltos ant daugiabučio namo stogo kitoje kelio pusėje. Plonas citrinos spalvos ūkas driekėsi nuo ištiestų priešistorinių sparnų.

Ar tu jį matai? - dvejodama paklausė viena proto dalis. - *Ar esi tuo tikras, Ralfai? Visiškai tikras?*

Aš jį matau. Laimei ar nelaimei, aš jį matau... bet dabar ne pats tinkamiausias laikas matyti tokius dalykus.

Ralfas susikaupė ir pajuto vidinį mirktelėjimą. Paukštis išnyko lyg vaiduoklis iš televizoriaus ekrano. Šiltų spalvų paletė nusidriekė per rytinę erdvę. Ralfas dar pakankamai ilgai matė tą kitą pasaulio pusę: susiliejančias spalvas, sudarančias ryškų pilkai mėlyną ūką, kurį pirmąsyk išvydo tą dieną, kai su Džo Vaizeriu užsuko į "Saulėlydžio" kavinę išgerti kavos ir suvalgyti gabalėlį obuolių pyrago. Pamažu išnyko ir tai. Ralfas pajuto begalinį poreikį padėti galvą ant rankų ir užmigti. Tačiau, užuot taip padaręs, jis tik ėmė giliai kvėpuoti ir pagaliau pasuko degimo raktelį. Variklis užkaukė, vėl pasigirdo tarškėjimas. Tik daug garsesnis.

- Kas tai? - pasiteiravo Luiza.

- Nežinau, - atsakė Ralfas, bet turbūt žinojo: skersinė vairo traukė arba stūmoklis.

Bet kokiu atveju buvo galima sulaukti rimto gedimo. Pagaliau garsas ėmė silpnėti, ir Ralfas nulenkė pavarų svirtį į važiuojamąją padėtį.

- Tik stipriai trinktelk, jei pamatysi, jog imu snausti, Luiza.

- Gali manimi pasikliauti. O dabar važiuojam.

21 skyrius

1

"Dunkin' Donuts" Niūporto aveniu buvo linksma rožinė cukrainė pilkoje gyvenamųjų namų kaimynystėje. Daugelis iš jų buvo pastatyti 1946 metais, todėl dabar po truputį trupėjo. Ši vietovė vadinosi Old Keipu, kur "pagyvenusios" mašinos atplyšusiais išmetamaisiais vamzdžiais ir suskilinėjusiais langais turėjo lipdukus su užrašu "NEKALTINKIT MANĘS, KAD BALSAVAU UŽ PERO" ant buferių; kur nė vienas namas neapsiėjo be motociklo su priekaba, stovinčio tvarkingoje pievelėje; kur šešiolikmetės mergaitės virsdavo dinamitu, o dvidešimt ketverių tapdavo tuščiaakėmis storulėmis trijų vaikų motinomis.

Du berniūkščiai ant dviračių su ekstravagantiškomis į viršų išlenktomis vairo rankenomis suko ratus parkavimo aikštelėje. Jų miklumas rodė videožaidimų gabumus ir galimas oro dispečerio pareigas... jeigu tik jiems pavyks išvengti narkotikų ir avarijų keliuose. Abu buvo atvirkščiai užsimaukšlinę kepures. Ralfui dingtelėjo klausimas, kodėl penktadienio rytą jie ne mokykloje, bet po to nusprendė, kad tai ne jo reikalas.

Staiga du dviračiai, kurie taip lengvai prasilenkdavo susitikę, susidūrė. Abu berniūkščiai nukrito ant šaligatvio, bet iškart pašoko ant kojų. Ralfas atsiduso pastebėjęs, kad jie nesusižeidė: jų auros net nemirktelėjo.

- Prakeiktas mižnius! - nusikeikė vienas su "Nirvana" marškinėliais. Jam buvo ne daugiau kaip vienuolika metų. - Kas, po velnių, tau atsitiko? Važiuoji dviračiu lygiai taip pat, kaip kad seniokai dulkinasi!

- Kažką išgirdau, - atsakė kitas, pasitaisydamas kepurę ant nešvarios šviesios galvos. - Kažkokį sprogimą. Nori pasakyti, kad tu negirdėjai?

- Absoliučiai nieko, - dėbtelėjo pirmasis. Jis pažvelgė į savo purvinas (o galbūt tik purvinesnes) rankas. Iš dviejų ar trijų žaizdelių sunkėsi kraujas. - Pažvelk - prakeikimas!

- Išgyvensi, - paguodė draugas.

- Taip, bet... - berniūkštis su "Nirvana" marškinėliais pastebėjo Ralfą, atsirėmusį į surūdijusį "Oldsmobilio" šoną, susikišusį rankas į kišenes ir spoksantį į juos. - Į ką, po velnių, tu čia vėpsai?

- Į tave ir tavo draugą, - atsakė Ralfas.

- Taip?

- Aha.

Berniūkštis pažvelgė į savo draugą, po to vėl į Ralfą, o akyse spindėjo įtarimas, kuris buvo būdingas tik Old Keipui.

- Turi problemų?

- Tik ne aš, - atsakė Ralfas.

Jis įtraukė didelį berniūkščio su "Nirvana" marškinėliais rausvai rudos auros dalį ir dabar jautėsi it supermenas, skrendantis didžiuliu greičiu. Be to, Ralfas jautėsi ir tarsi vaikų kankintojas.

- Aš tik mąsčiau, kad būdami vaikai, mes taip nekalbėdavome kaip tu ir tavo draugas.

Berniūkštis įžūliai dėbtelėjo į jį.

- Taip? O kaip jūs kalbėdavote?

- Neprisimenu, bet tikrai nesimėtėm tokiom nešvankybėm.

Ralfas nusisuko nuo jų, nes trinktelėjo durys. Luiza išėjo iš cukrainės nešina dviem dideliais kavos puodeliais. Tuo tarpu berniūkščiai užšoko ant dviračių ir nuvažiavo. Vaikėzas su "Nirvana" marškinėliais tik metė paskutinį nepasitikintį žvilgsnį per petį į Ralfą.

- Ar gali vienu metu gerti ir važiuoti? - paklausė Luiza, paduodama kavą.

- Tikriausiai, bet man jos beveik ir nebereikia. Aš puikiai jaučiuosi, Luiza.

Ji dirstelėjo į tolstančius berniukus ir linktelėjo.

- Važiuojam.

2

Pasaulis sublizgėjo aplinkui, kai jie išvažiavo į 33-iąjį kelią, vedantį į anksčiau buvusius Bareto Sodus. Ralfui ir Luizai netgi neprireikė palypėti vienu lygmeniu aukščiau, kad galėtų tai stebėti. Miestas nutolo, ir dabar jiedu važiavo pro degančius rudens spalvomis

miškus. Dangus lyg žydra juosta dengė juos iš viršaus. "Oldsmobilio" šešėlis bėgo šalia, vingiuodamas per lapus ir šakas.

- Dieve, kaip gražu, - susižavėjo Luiza. - Gražu, ar ne, Ralfai?

- Taip. Tikrai.

- Žinai, ko aš trokštu? Visų labiausiai?

Ralfas papurtė galvą.

- Kad galėtume sustoti šalikelėje, išlipti ir paėjėti giliau į mišką. Susirasti kirtimą, atsisėsti saulutėje ir žiūrėti į debesis. Tu pasakytum: "Pažiūrėk į tą, Luiza, jis panašus į arklį". O aš pridurčiau: "Pažvelk ana ten, Ralfai, tai žmogus su šluota". Argi ne nuostabu?

- Taip.

Kairėje pasirodė siauras kirtimas miške. Aukštos įtampos stulpai buvo išsirikiavę lyg kareiviai palei stačią nuokalnę. Laidai švytėjo sidabru ryto saulutėje, primindami voratinklį. Stulpų pagrindus supo raudono žagrenio spalvos varinis ūkas, o virš kirtimo Ralfas išvydo vanagą, sklandantį ant nematomos kaip aurų pasaulis oro srovės.

- Taip, - pakartojo Ralfas. - Būtų nuostabu. Gal kada ir pasitaikys tokia proga. Bet...

- Bet kas?

- Ką bedarau, stengiuosi atlikti greitai, kad galėčiau imtis ko nors kito.

Luiza nustebusi dėbtelėjo į Ralfą.

- Kokia siaubinga mintis!

- Taip. Manau, kad dauguma teisingų minčių *yra* siaubingos. Tai iš eilėraščių knygos, pavadintos "Kapinių naktys". Dorensas Marstelaras atidavė ją man tą pačią dieną, kai užlipo į mano butą ir įdėjo dujų balionėlį į švarko kišenę.

Ralfas žvilgtelėjo į užpakalinio vaizdo veidrodėlį ir išvydo gal kokias dvi 33-ojo kelio mylias, nusidriekusias už jųdviejų: juodą juostą, bėgančią per liepsnojantį mišką. Saulės šviesa šokinėjo ant veidrodėlio. Mašina. Galbūt dvi ar trys. Iš pažiūros, jos sparčiai artėjo.

- Senasis Doras, - susimąsčiusi ištarė Luiza.

- Taip. Žinai, Luiza, manau, kad jis - irgi žaidimo dalis.

- Galbūt. Ir jei Edas - ypatingas atvejis, tai galbūt Dorensas - taip pat.

- Taip, aš jau irgi apie tai pagalvojau. Įdomiausia, kad tikriausiai nei Klotė, nei Lachesė jo - turiu omeny Dorą, o ne Edą - nepažįsta. Tarytum jis būtų iš visiškai kitos kaimynystės.

- Ką nori pasakyti?

- Nežinau. Bet ponas K. ir ponas L. niekada apie jį *neužsiminė*, ir tai... tai atrodo...

Ralfas žvilgtelėjo į užpakalinio vaizdo veidrodėlį. Pasirodė dar viena mašina. Ant jos stogo mirksėjo žydras signalas. Policijos mašina. Važiuoja į Niūportą? Ne, turbūt jų tikslas daug artimesnis.

Galbūt jie mus persekioja, - pagalvojo Ralfas. - *Galbūt Ričards nepaklausė Luizos siūlymo pamiršti mus.*

Bet ar policija pasiųstų keturias mašinas persekioti dviejų senukų "Oldsmobilyje"? Ralfas taip nemanė. Staiga prieš akis mirktelėjo Elenos veidas. Ralfui suspaudė skrandį. Jis pasuko į šalikelę.

- Ralfai? Kas...

Luiza išgirdo sireną ir atsisuko atgal su nerimu akyse. Trys pirmos mašinos pralėkė pro šalį ne mažesniu kaip aštuoniasdešimt mylių per valandą greičiu, apdrėbdamos "Oldsmobilį" smėliu ir pakeldamos lapus į orą.

- Ralfai! - suriko Luiza. - O jei tai Hai Ridžas? Ten juk Elena! *Elena ir jos kūdikis*!

- Žinau.

Kai ketvirtoji mašina prašvilpė pro šalį, vos neapversdama "Oldso" ant šono, Ralfas vėl pajuto vidinį mirktelėjimą. Jis pasiekė pavarų svirtį, bet ranka sustingo ore. Ralfo žvilgsnis sustingo ties horizontu. Dėmė virš jo nebuvo tokia sodri kaip juodas skėtis, kurį Ralfas matė virš Visuomenės cntro, bet Ralfas neabejojo, jog tai lygiai tas pat: lavonmaišis.

3

- Greičiau! - suriko Luiza. - Greičiau, Ralfai!

- Negaliu, - sukandęs dantis atsakė jis. - Pirma turiu atsikratyti aurų.

Be to, jis susilaikė nepridūręs: *Taip greitai nevažiavau per visus trisdešimt penkerius metus, todėl esu mirtinai išsigandęs.*

Spidometro rodyklė rodė aštuoniasdešimt mylių per valandą; miškai bėgo pro šalį lyg geltona-raudona-ruda siena; po kapoto dangčiu variklis nebetraškėjo, o daužėsi lyg kalvių būrys per išgertuves. Tačiau nauja policijos mašinų trijulė vis tiek sparčiai vijosi juos.

Priešaky kelias aštriai suko į dešinę. Paneigdamas bet kokį instinktą, Ralfas nenuspaudė stabdžio pedalo. Įvažiavęs į posūkį, jis atleido greičio pedalą... po to vėl nuspaudė jį iki galo, nes pajuto, kad mašina stojasi skersai kelio. Ralfas užgulė vairą, prikandęs apatinę lūpą, išplėtęs akis po žilais antakiais. Užpakalinės padangos sustaugė, ir Luiza užgriuvo Ralfą, įsikibusi į savo sėdynės atlošą. Ralfas prakaituotais pirštais suspaudė vairą, laukdamas, kad mašina tuoj apsivers. Tačiau "Oldsmobilis" buvo vienas iš paskutiniųjų tikrų Detroito kelio monstrų: platus, sunkus ir žemas. Mašina iščiuožė iš posūkio, ir kairėje Ralfas išvydo raudoną namą. Už jo stovėjo dvi klėtys.

- Ralfai, ten tas posūkis!

- Matau.

Juos pasivijo dar viena policijos mašinų kolona. Ralfas prisispaudė prie kelkraščio, melsdamas, kad nė viena iš jų, pralėkdama tokiu greičiu, neužkabintų "Oldso". Taip neatsitiko: jos praskriejo pro šalį, pasuko į kairę ir ėmė kilti kalva, vedančia į Hai Ridžą.

- Laikykis, Luiza.

- O, taip.

"Oldsmobilis" vos neįlėkė į griovį, kai Ralfas pasuko į jųdviejų su Karolina vadintą Sodų kelią. Jei siauras kaimo keliukas nebūtų buvęs žvyruotas, didžiulė mašina tikriausiai būtų apsivertusi lyg per autorodeo šou. Tačiau taip neatsitiko, ir "Oldsmobilis" tik ekstravagantiškai čiūžtelėjo, už savęs palikdamas dulkių debesį. Luiza tiktai riktelėjo, ir Ralfas žvilgtelėjo į ją.

- Važiuojam!

Ji nekantriai parodė į kelią priešaky. Akimirką Luiza tapo tokia panaši į Karoliną, kad Ralfui pasirodė, jog jis mato vaiduoklį. Jis pagalvojo, ką Karolina, kuri visus tuos paskutinius penkerius metus nepaliaudama ragindavo jį važiuoti greičiau, būtų pasakiusi apie šitą pasivažinėjimą kaimo keliukais.

- Nekreipk į mane dėmesio, tik žiūrėk į kelią!

Dar daugiau policijos mašinų suko į Sodų kelią. Kiek jau jų buvo iš viso? Ralfas nežinojo. Galbūt koks tuzinas. Ralfas patraukė mašiną į šoną, dešinės pusės ratais riedėdamas pačiu bjauriai atrodančio griovio kraštu. Pastiprinimas - dar trys mašinos su užrašu "DERIO POLICIJA" ant šono ir dvi valstijos policijos mašinos - prašvilpė pro šoną, vėl pakeldamos į orą purvo ir žvyro debesį. Akimirką Ralfas išvydo policininką, išlindusį iš Derio policijos mašinos ir mojuojantį jam, bet "Oldsas" paskendo dulkių debesyje. Ralfas užgniaužė dar stipresnį norą nuspausti stabdžius, galvodamas apie Eleną ir Netę. Dar po akimirkos jis vėl galėjo matyti. Paskiausia policijos mašinų kolona jau buvo pusiaukelėj į kalvą.

- Tas policininkas rodė tau toliau nevažiuoti, tiesa? - paklausė Luiza.

- Aha.

- Jie neleis mums net prisiartinti.

Luiza žvelgė į juodą dėmę kalvos viršūnėje.

- Prisiartinsim tiek, kiek norėsim.

Ralfas žvilgtelėjo į veidrodėlį, bet išvydo tik dulkių debesį.

- Ralfai?

- Ką?

- Ar matai spalvas?

Ralfas dirstelėjo į Luizą. Ji vis dar atrodė nuostabiai ir stebėtinai jaunai, bet jos auros nesimatė.

- Ne. O tu?

- Nežinau. Tik vis dar matau *tai*, - ji dūrė pirštu į juodą dėmę kalvos viršūnėje. - Kas tai? Jei tai ne lavonmaišis, tai kas tai?

Ralfas pravėrė burną, norėdamas pasakyti, jog tai dūmai, o degti galėjo tik vienas objektas, bet nespėjo ištarti nė žodžio, nes kažkas smarkiai pokštelėjo "Oldsmobilio" variklyje. Kapoto dangtis atšoko, netgi įlinko vienoje vietoje, tarytum kažkoks piktas kumštis būtų trenkęs į jį iš vidaus. Mašina šoktelėjo į priekį. Valdymo panelyje įsižiebė raudona avarinė lemputė, ir variklis nurimo.

Ralfas išvairavo į kelkraštį, ir kai dešinės pusės ratai nuslydo į griovį, jį persmelkė stiprus jausmas, kad tai paskutinė jo, kaip vairuotojo, kelionė. Šios minties nelydėjo joks apgailestavimas.

- Kas atsitiko? - beveik suriko Luiza.

- Traukė nutrūko. Regis, toliau teks keliauti pėsčiomis, Luiza. Lipk iš mano pusės, kad neįgriūtum į tą bjaurų griovį.

4

Papūtė švelnus vakaris, ir kai jiedu išlipo iš mašinos, iškart pajuto labai stiprų dūmų kvapą. Ralfas su Luiza, paknopstom, visai nesikalbėdami, užkopė į kalvą. Kai jie išvydo daugybę valstijos policijos mašinų, dūmai jau kilo virš medžių, ir Luiza pradėjo dusti.

- Luiza? Ar tau labai negera?

- Nieko. Aš tik per daug...

Pykšt-pykšt-pykšt: revolverio šūviai iš už mašinos, užblokavusios kelią. Paskui juos sekė duslus ir greitas kosėjimo garsas, kurį Ralfas lengvai atpažino iš televizijos pasakojimų apie pilietinius karus trečiojo pasaulio šalyse ir susišaudymus trečiojo pasaulio Amerikos miestuose: tai buvo automatinis ginklas, nustatytas greitam šaudymui. Girdėjosi ir daugiau revolverio šūvių; garsesnė ilgavamzdžio serija. Po jos sekė skausmo riksmai, nuo kurių Ralfas krūptelėjo ir panoro užsikimšti ausis. Tai buvo panašu į moters riksmą, ir staiga Ralfas prisiminė tai, ką nuolat bandė apeiti: Džono Leidekerio paminėtos moters pavardę. Makėj. Sandra Makėj.

Po šios minties kažkodėl jį apėmė siaubas. Ralfas pabandė save įtikinti, kad rėkti galėjo bet kas, - netgi vyras, nes vyrai kartais rėkia lyg moterys, kai juos sužeidžia, - bet Ralfas žinojo, kad tai ji. Tai *jie*. Edo bepročiai. Jie užpuolė Hai Ridžą.

Už jųdviejų pasigirdo sirenos. Dūmų kvapas. Luiza, išsigandusiomis akimis žvelgianti į jį ir vis dar gaudanti orą. Ralfas žvilgtelėjo į kalvą ir išvydo sidabrinę kaimo pašto dėžutę kelio pakrašty. Ant jos, be abejo, nesimatė jokio pavadinimo: Hai Ridžo valdytojos kaip įmanydamos stengėsi išlaikyti anonimiškumą, bet šiandien tai joms nepadėjo. Pašto dėžutės vėliavėlė buvo pakelta. Kažkieno laiškas laukė paštininko. Ralfas prisiminė laišką, kurį Elena pasiuntė *jam* iš Hai Ridžo. Atsargų, bet kupiną vilties laišką.

Dar keletas šūvių. Rikošeto zvimbimas. Stiklo dūžiai. Riksmai, galbūt pykčio, bet tikriausiai skausmo. Deginančios liepsnos treškėji-

mas, pasiglemžiant sausą medį. Sirenų trelės. Ir juodos ispaniškos akys, stebinčios jį, nes Ralfas buvo vyras, o ji - išauklėta tikėti, kad tokiose situacijose vyrai žino, ką daryti.

Tad daryk ką nors! - paragino save Ralfas. - *Dėl Dievo meilės, daryk ką nors*!

Bet ką? *Ką*?

- PIKERINGAI! - subaubė balsas per garsiakalbį iš tos vietos, kur kelias suko į jaunučių melsvų eglių giraitę.

Ralfas matė raudonas kibirkštėles ir oranžinius ugnies liežuvius tirštuose dūmuose, kylančiuose virš eglių.

- PIKERINGAI, TEN JUK MOTERYS! LEISK MUMS IŠGELBĖTI MOTERIS!

- *Jis* žino, kad ten moterys, - sumurmėjo Luiza. - Ar jie nesupranta, kad jis tai *žino*? Ar jie tokie *kvaili*, Ralfai?

Policininkui su garsiakalbiu atsakė keistas riksmas, ir tik po kelių akimirkų Ralfas suprato, jog tai - savotiškas juokas. Vėl sutratėjo automatas. Į jį atsakė revolverio šūviai.

Luiza atšalusiais pirštais suspaudė Ralfo ranką.

- Ką mes darysime, Ralfai? Ką mes dabar darysime?

Ralfas pažvelgė į banguojančius pilkai juodus dūmus, kylančius virš medžių, tada atsisuko į policijos mašinas, kopiančias į kalvą, - kokį pustuzinį, - ir vėl atsigręžė į išbalusį, įsitempusį Luizos veidą. Jo protas truputį prablaivėjo, ir Ralfas suvokė, kad yra tik vienas atsakymas.

- Kilsime į viršų, - pagaliau tarė jis.

5

Mirkt! ir liepsnos virš melsvų eglių giraitės iš oranžinių tapo žaliomis. Traškėjimas virto dusliu, lyg fejerverkas sprogtų uždarytoje dėžėje. Vis dar laikydamas Luizos ranką, Ralfas pravedė ją pro valstijos policijos mašiną, paliktą užblokuoti keliui.

Naujai atvykusios policijos mašinos sustojo prie šios kliūties. Vos tik jos sutojo, iš jų pasipylė vyrai mėlynomis uniformomis. Keletas nešėsi automatus, ir beveik visi dėvėjo neperšaunamas liemenes. Vie-

nas iš jų lyg šiltas vėjo gūsis prabėgo tiesiai pro Ralfą, nes Ralfas nebespėjo pasitraukti: jaunuolis, vardu Deividas Vilbertas, kuris įtarinėjo, kad galbūt jo žmona užmezgusi meilės romaną su savo viršininku nekilnojamo turto agentūroje, kur ji dirbo sekretore. Mintis apie žmoną (bent jau laikinai) užgožė begalinis Deivido Vilberto poreikis nusišlapinti ir pastovi bauginanti dainelė, kuri lyg gyvatė rangėsi jo galvoje.

[- *Tu nepadarysi sau gėdos, tu nepadarysi sau gėdos, ne, ne, ne.*]

- PIKERINGAI! - rėkė balsas, ir Ralfas beveik pajuto žodžių skonį burnoje, panašų į mažas sidabrines kulkas. - TAVO DRAUGAI NEGYVI, PIKERINGAI! MESK GINKLĄ IR IŠEIK Į KIEMĄ! LEISK MUMS IŠGELBĖTI MOTERIS!

Ralfas ir Luiza, nepastebėti aplink zujančių policininkų, užėjo už kampo ir atsidūrė tarp policijos mašinų, sustatytų, kur kelias virto įvažiavimo keliuku. Abiejose jo pusėse driekėsi klombų su ryškiomis gėlėmis eilės.

Ką reiškia moters rankos, - pamanė Ralfas.

Įvažiavimo keliukas vedė į balto namo kiemą. Namas buvo kokių septyniasdešimties metų senumo, trijų aukštų, su dviem priestatais ir ilga veranda, kuri ėjo per visą pastatą, atverdama nuostabų vaizdą į vakarus, kur mėlyni kalnai plytėjo rytmetinėje šviesoje. Šiame name su tuo ramybės vaizdu kažkada gyveno Baretų šeima, besiverčianti prekyba obuoliais, o neseniai jis tapo prieglobsčiu sumuštoms ir išsigandusioms moterims, tačiau dabar Ralfas neabejojo, kad greitai išvis nebebus jokio namo. Pietinis priestatas skendėjo liepsnose, veranda toje pusėje irgi beveik degė. Ugnies liežuviai laižė langus ir pastogės atbrailas. Ralfas pastebėjo supamąjį krėslą, degantį verandos gale. Pusiau numegztas šalikas kabojo ant krėslo atramos. Nuo virbalų sklido baltas karštis. Kažkur girdėjosi varantis iš proto monotoniškas varpų gaudesys. Negyva moteris žaliu kombinezonu ir striuke tysojo ant verandos laiptų, spoksodama į dangų pro kruvinus akinių stiklus. Persisvėręs per šiaurinės verandos pusės turėklus kabojo vyriškis, viena batuota koja įsispyręs į žoliapjovę. Jis taip pat vilkėjo karišką kombinezoną ir striukę. Šalia jo, gėlių lysvėje, gulėjo automatas. Kraujas lašėjo nuo vyriškio pirštų ant žemės. Žiūrint Ralfo akimis, lašeliai atrodė juodi ir negyvi.

Feltonas, - pamanė Ralfas. - *Jei policija vis dar tikisi prisišaukti Čarlį Pikeringą, - ir jei Pikeringas viduje, - tai tada čia turėtų būti Frenkas Feltonas. O Siuzana Dei? Edas kažkur pakrantėje, - Luiza tuo neabejojo, ir aš esu tikras, kad ji buvo teisi, - bet kas, jeigu Siuzana Dei čia? Viešpatie, ar tai įmanoma?*

Ralfas įtarė, kad visiškai įmanoma, bet dabar tai jau buvo nesvarbu. Elena ir Natali tikrai tūnojo viduje kartu, tik vienas Dievas težino, su kiek kitų bejėgių, įbaugintų moterų, o tai jau buvo svarbu.

Pasigirdo stiklo dūžis namo viduje, paskui kurį sekė sprogimas. Ralfas išvydo naujas liepsnas, pašokusias virš laukujų durų.

Molotovo kokteiliai, - pagalvojo Ralfas. - *Pagaliau Čarliui pasitaikė proga mesti kelis. Kaip jam pasisekė.*

Ralfas nežinojo, kiek farų tupėjo už mašinų, pastatytų įvažiavimo pradžioje, - galbūt trisdešimt, - bet jis iškart atpažino du, kurie areštavo Edą Dypno. Krisas Nelis gūžėsi už priekinės Derio policijos mašinos padangos, o Džonas Leidekeris klūpėjo šalia jo. Tai Nelis kalbėjo per garsiakalbį. Kai Ralfas su Luiza priėjo prie policijos užkardos, Nelis žvilgtelėjo į Leidekerį. Šis linktelėjo, parodė į namą ir mostelėjo delnu. Ralfas suprato, kad šis gestas reiškė "Būk atsargus". Be to, iš Kriso Nelio auros jis išskaitė nemalonų dalyką: jaunuolis buvo per daug susijaudinęs, kad pasisaugotų. Per daug užkaitęs. Ir tą pačią akimirką lyg pagal Ralfo užsakymą vaikino aura ėmė keisti spalvą: iš blyškiai mėlynos į tamsiai pilką ir žaibišku greičiu į mirtinai juodą.

- PASIDUOK, PIKERINGAI! - sušuko Nelis, dar nežinodamas, kad jau yra lavonas.

Automato buožė išlindo pro šiaurės priestato sudaužytą pirmojo aukšto langą, po to vėl pasislėpė. Tuo metu sprogo vėduoklinis langelis, paberdamas stiklus ant verandos. Liepsnos veržėsi pro skylę. Dar po minutėlės atsidarė ir pačios durys - tarytum jas atstūmė nematoma ranka. Nelis dar labiau palinko į priekį, turbūt patikėjęs, kad pagaliau šaudytojas susiprato ir nusprendė pasiduoti.

Ralfas suriko: [- Atitrauk jį, Džoni! ATITRAUK JĮ!]

Vėl išlindo automatas, tik šįkart vamzdžiu į priekį.

Leidekeris siekė Nelio apykaklės, bet per lėtai. Automatas paleido sauso kosulio seriją, ir Ralfas išgirdo metalinį kulkų barkšt!

barkšt! barkšt!, kai jos pramušė skyles policijos mašinos plieninėse skardose. Kriso Nelio aura visiškai pajuodo: ji tapo lavonmaišiu. Nelis susvyravo, kai kulka pataikė jam į kaklą, ir parkrito kieme. Viena jo koja spazmiškai trūkčiojo. Garsiakalbis iškrito iš rankos. Policininkas už vienos iš mašinų suriko iš nustebimo ir siaubo. Luizos riksmas buvo daug garsesnis.

Dar keletas kulkų susmigo į Nelio kūną, pramušdamos mažas juodas skylutes mėlynoje uniformoje. Ralfas neryškiai matė žmogų lavonmaišio viduje. Jis beviltiškai bandė apsiversti ir atsistoti. Šios pastangos atrodė siaubingos: Ralfas tarsi žvelgė į būtybę, pakliuvusią į tinklą, užmestą seklumoje.

Leidekeris išlindo iš už mašinos. Kai jo pirštai dingo juodumoje, apsupusioje Krisą Nelį, Ralfas išgirdo senojo Doro žodžius: "Tavo vietoje aš daugiau jo neliesčiau, Ralfai. Aš nebematau tavo rankų".

Luiza: [- *Ne! Nereikia, jis jau miręs, jis jau miręs!*]

Automatas, išlindęs pro langą, pasisuko į dešinę. Iš lėto jis taikėsi į Leidekerį: jį laikantis vyrukas turbūt liko sveikas po paleistos automato serijos. Ralfas pakėlė dešinę ranką ir karatė gestu staigiai ją nuleido, tik užuot šviesos linijos iš pirštų galų išlėkė kažkas panašus į didelę mėlyną ašarą. Ji išsiplėtė aplink citrininę Leidekerio aurą kaip tik tuo metu, kai pasipylė automato šūviai. Ralfas išvydo, kaip dvi kulkos įstrigo į medį dešinėje nuo Leidekerio, palikdamos juodas skyles geltonai baltoje žievėje. Trečia kulka pataikė į mėlyną gaubtą, apsupusį Leidekerio aurą: Ralfas pastebėjo tamsiai raudoną žybtelėjimą į kairę nuo detektyvo smilkinio ir išgirdo tylų inkštimą, kai kulka atšoko rikošetu arba tiesiog *liuoktelėjo*, kaip kad lygus akmuo liuoksi tvenkinio paviršiumi.

Leidekeris atitraukė Nelį už mašinos, pažvelgė į jį ir atidaręs duris iš vairuotojo pusės įvirto vidun. Ralfas daugiau jo nebematė, bet girdėjo, kaip jis kažkam šaukė per raciją, klausdamas, kur, po velnių, dingo gelbėjimo komanda.

Vėl pasipylė šūkės. Luiza, sugriebus Ralfui už rankos, rodė į kažką - tai buvo į kiemą lekianti plyta. Ji pataikė į šiaurinio priestato žemutinį langą. Lango beveik nesimatė už gėlių, kurios supo namo pamatus.

- Padėkit! - sušuko balsas pro išdaužtą langą.

Tą akimirką žmogus su atomatu refleksiškai iššovė į plytą, sukeldamas raudonų dulkių debesėlius ir perskeldamas ją į tris dalis. Nei Ralfas, nei Luiza niekada negirdėjo šio balso rėkiant, bet vis tiek iškart jį atpažino: jis priklausė Elenai Dypno.

- *Prašau padėkit! Mes rūsyje! Su mumis vaikai! Neleiskite mums sudegti! SU MUMIS VAIKAI!*

Ralfas ir Luiza susižvalgė ir pasileido tekini prie namo.

6

Dvi uniformuotos figūros, labiau panėšinčios į futbolo šoninius teisėjus nei į policininkus, vilkėdami dideles liemenes, iššoko iš už vienos mašinos ir nešini automatais pasileido verandos link. Kai jie kirto kiemą, Čarlis Pikeringas, vis dar žvėriškai juokdamasis, išlindo pro langą. Jo plaukai atrodė kvailai kaip niekada. Į jį pasipylė kulkų kruša, apipildama Čarlį atplaišomis nuo lango rėmo ir numušdama surūdijusį lietvamzdį (šis nukrito į verandą su dusliu trenksmu), bet nė viena kulka nekliudė Pikeringo.

Kaip jie negali į jį pataikyti? - pagalvojo Ralfas, kai jiedu su Luiza užlipo į verandą ir pajudėjo liepsnų, besiveržiančių pro atviras laukujas duris, link. - *Viešpatie Dieve, kodėl jie negali patakyti į jį iš tokio atstumo?*

Bet Ralfas žinojo kodėl. Klotė jiems sakė, kad Atropę ir Edą Dypno supa jėgos - piktybinės, bet apsaugančios. Ar tik tos pačios jėgos dabar nesirūpino ir Čarliu Pikeringu, kaip kad Ralfas ką tik pasirūpino Leidekeriu, kai šis, palikęs saugią vietelę už mašinos, išlindo, norėdamas nuvilkti mirštantį kolegą?

Pikeringas ėmė šaudyti į bėgančius valstijos policininkus. Jis taikėsi į kojas, nes jų nesaugojo liemenės. Vienas faras tyliai parkrito. Kitas nušliaužė iš kur atėjęs, rėkdamas, kad jį sužeidė, kad, velniai griebtų, jį sunkai sužeidė.

- *Babikju!* - kvatodamas šaukė Pikeringas. - *Babikju! Babikju!* * *Sudeginsiu kales! Dievo ugnis! Šventa Dievo ugnis!*

---

* Barbecue *(angl.)* - JAV taip vadinamas piknikas, kuriame ant atviros ugnies kepama mėsa, dešrelės ir pan.

Pasigirdo ir daugiau riksmų tiesiai po Ralfo kojomis. Kai jis nudelbė akis žemyn, išvydo siaubingą reginį: aurų mišinys sunkėsi pro verandos grindis lyg garai. Spalvų gausybę užgožė kraujo spalvos šviesa, kylanti kartu su jomis... ir jas gaubianti. Šie raudoni kontūrai nebuvo tokie pat kaip audros debesis, susidaręs virš Žaliojo ir Oranžinio berniūkščių muštynių šalia "Raudonojo obuolio", bet jie vis tiek buvo artimai susiję. Vienintelis skirtumas, kad šie gimė iš baimės, o ne pykčio ir agresijos.

- *Babikju*! - šaukė Pikeringas, po to pridėjo kažką apie velnio išperų žudynes.

Staiga Ralfas pajuto, kad nekenčia jo labiau už viską pasaulyje.

[- *Eime. Luiza. Turime pričiupti tą niekšą.*]

Jis paėmė ją už rankos ir įstūmė į degantį namą.

22 skyrius

1

Verandos durys vėrėsi į centrinį koridorių, besitęsiantį per visą namą. Jis visas skendėjo liepsnose. Žiūrint Ralfo akimis, jos atrodė ryškiai žalios, o kai su Luiza perėjo per jas, liepsnos buvo vėsios: tarytum eitum per plonas mentolo membranas. Degantis namas dusliai treškėjo. Šūviai tapo tokie pat tylūs ir nesvarbūs, kaip ir plaukikui, griaustinio metu plaukiančiam po vandeniu. Ralfo nuomone, šis apibūdinimas buvo pats tinkamiausias: tūnoti po vandeniu. Jiedu su Luiza nematomi plaukė per ugnies upę.

Ralfas parodė į duris iš dešinės ir klausiamai pažvelgė į Luizą. Ši linktelėjo. Ralfas siekė durų rankenos ir iš pasišlykštėjimo susiraukė, nes pirštai sulindo tiesiai į ją. Be abejo, jam pasisekė: jeigu jis tikrai būtų sugriebęs už tos prakeiktos rankenos, būtų palikęs porą odos sluoksnių, čirškančių ant įkaitusio metalo.

[- *Turime pereiti pro duris, Ralfai*!]

Ralfas įvertinančiai nužvelgė Luizą, išvydo baimę ir rūpestį jos akyse (bet ne paniką) ir linktelėjo. Jie tik spėjo pereiti pro duris, kai koridoriaus šviestuvas su nemaloniu stiklinių papuošimų ir geležinės grandinės trenksmu nukrito ant grindų.

Jiedu atsidūrė svetainėje. Nuo vaizdo Ralfui iš siaubo suspazmavo skrandis. Dvi moterys gulėjo prie sienos. Virš jų kabėjo didelis plakatas su Siuzanos Dei, dėvinčios džinsus ir marškinėlius, nuotrauka ("NELEISK JAM VADINTI TAVĘS "MAŽYTE", JEI NENORI, KAD JIS SU TAVIM TAIP IR ELGTŲSI" - patarė plakatas). Abi iš arti buvo nušautos į galvą. Smegenys, mėsos ir kaulų gabaliukai išterliojo gėlėtus tapetus ir kaubojiškus Siuzanos Dei batus. Viena iš moterų buvo nėščia. Kita buvo Grečen Tilburi.

Ralfas prisiminė dieną, kai ji apsilankė pas jį namuose kartu su Elena, norėdama jį perspėti ir įduoti dujų balionėlį. Tada ji Ralfui pasirodė graži... bet, žinoma, tą dieną jos gražutė galvelė dar tvirtai lai-

kėsi ant kaklo, o smegenys netaškė tapetų. Po penkiolikos metų, kai jai pavyko išsigelbėti nuo pasiutuso savo vyro, kitas vyras pridėjo šautuvą prie Grečen Tilburi smilkinio ir nuspaudęs gaiduką nurašė ją iš šio pasaulio. Daugiau ji jokiai moteriai nebepasakos, iš kur ant jos kairės šlaunies atsirado randas.

Vieną siaubingą akimirką Ralfas neabejojo, kad nualps. Jis nuvijo mintis šalin, pradėdamas galvoti apie Luizą. Jos aura tapo tamsiai raudona. Vingiuotos juodos linijos lakstė po ją ir per ją. Tai priminė mirtino širdies smūgio kardiogramą.

[- *O, Ralfai! O, Ralfai, Viešpatie brangiausias!*]

Kažkas sprogo pietiniame namo kampe. Nuo smūgio net atsidarė durys, per kurias ką tik ėjo Ralfas su Luiza. Ralfas spėjo, jog galbūt tai propano dujų balionas ar balionai... bet dabar juk tai buvo nesvarbu. Degantys tapetų gabalai pro duris skriejo vidun iš koridoriaus. Kambario užuolaidos ir Grečen Tilburi plaukų likučiai nuvilnijo durų link, kai ugnis ėmė siurbti orą iš kambario, norėdama pasistiprinti. Kiek prireiks laiko, kad moterys ir vaikai rūsyje pavirstų į traškančius džiūvėsėlius? Ralfas nežinojo, tačiau žmonės rūsyje galėjo uždusti, dar ir nepradėję degti.

Luiza su siaubu spoksojo į negyvas moteris. Ašaros riedėjo jai per skruostus. Spektrinė pilka šviesa, kylanti nuo jų paliktų pėdsakų, atrodė panaši į garus, kylančius nuo sauso ledo. Ralfas nuvedė ją per svetainę prie uždarytų dvigubų durų, giliai atsiduso ir apglėbęs Luizą įžengė į medines duris.

Akimirką stojo tamsa, kurioje ne tik nosis, bet ir visas kūnas pajuto saldų pjuvenų kvapą, ir jiedu atsidūrė kambaryje. Galbūt kažkada čia būta kabineto, tačiau dabar vyko grupinės terapijos užsiėmimai. Pačiame kambario centre stovėjo koks tuzinas kėdžių, sustatytų ratu. Ant sienų kabėjo plakatai, pavyzdžiui: "NEGALIU TIKĖTIS, KAD MANE GERBS KITI, JEI AŠ NEGERBIU PATI SAVĘS". Ant lentos kambario gale kažkas buvo užrašęs didžiosiomis raidėmis: "MES ESAME ŠEIMA. SU MANIM MANO SESERYS". Susigūžęs po langu, išeinančiu į verandą, su neperšaunama liemene ant megztinio su šuns Snupio atvaizdu (kurio Ralfas negalėjo neatpažinti) tupėjo Čarlis Pikeringas.

- *Iškepsiu jus visas, bedieves moteris!* - rėkė jis.

Kulka pralėkė pro jo petį; kita sulindo į lango rėmą iš dešinės ir smulkiomis nuolaužėlėmis apibarstė jo akinius kauliniais rėmais. Ralfas vėl pagalvojo, kad Čarlį kažkas saugo: šįkart beveik tuo įsitikinęs.

- *Iškepsiu lesbietes*! *Tegu paragauja savo*! *Parodysiu, koks tai jausmas*!

[- *Pasilik čia, Luiza, ir nebandyk pajudėti iš vietos.*]

[- *Ką žadi daryti?*]

[- *Pasirūpinti juo.*]

[- *Nežudyk jo, Ralfai*! *Prašau nežudyk jo*!]

Kodėl gi ne? - karčiai pamanė Ralfas. - *Tik padarysiu pasauliui paslaugą.*

Neabejotina tiesa, tačiau nebuvo laiko ginčytis.

[- *Gerai, aš jo nežudysiu*! *O tu nesijudink iš vietos - per daug kulkų skraido aplinkui, kad galėtum rizikuoti.*]

Dar nespėjus jai atsakyti, Ralfas iššaukė mirktelėjimą ir nukrito į Trumpalaikių lygmenį. Tai įvyko taip greitai ir sunkiai, kad Ralfas pasijautė lyg iš antro aukšto šoktų ant kieto betoninio grindinio. Kai kurios spalvos išnyko iš pasaulio. Jas pakeitė triukšmas: ugnies spragsėjimas, nebe duslus, o artimas ir čaižus, automato tratėjimas, greiti revolverio šūviai. Ore sklandė suodžių kvapas. Kambarys leipo nuo kaitros. Kažkas lyg vabzdys prazvimbė pro Ralfo ausį. Ralfas įtarė, jog tai 45-to kalibro vabaliukas.

Geriau paskubėk, mielasis, - pratarė Karolina. - *Nepamiršk, kad šiame lygyje kulkos žudo.*

Ralfas, be abejo, nepamiršo.

Jis pasilenkęs pribėgo prie Pikeringo atsuktos nugaros. Po kojomis girgždėjo stiklo šukės ir medžio nuolaužos, bet Pikeringas nesujudėjo. Be automato rankoje, prie jo šono kabėjo revolveris, o prie kairės kojos gulėjo žalias turistinis krepšelis. Jis nebuvo užsegtas, todėl Ralfas išvydo keletą vyno butelių. Jų kakleliai buvo užkimšti šlapiais skudurėliais.

- *Užmušiu kales*! - suriko Pikeringas, vėl paleisdamas automato seriją.

Jis išmetė panaudotą apkabą ir pakėlęs megztinį pademonstravo, kad turi dar tris ar keturias užsikišęs už diržo. Ralfas įkišo ranką į krepšelį, pačiupo vieną butelį su benzinu už kaklelio ir nusitaikė Pi-

keringui į galvą. Dabar jis pamatė, kodėl Pikeringas jo neišgirdo: jis buvo užsidėjęs šaudymo ausines. Ralfas nespėjo išreikšti savo ironijos žmogui, pasiryžusiam paaukoti save, bet vis dėlto saugančiam savo ausis, nes butelis trenkėsi Pikeringui į galvą, apiberdamas jį žaliu stiklu ir aptaškydamas gintariniu skysčiu. Pikeringas atšoko atgal, viena ranka užsiėmęs už galvos, kur jau žiojėjo dvi žaizdos. Kraujas veržėsi pro jo ilgus pirštus - tokie pirštai pritiktų pianistui ar dailininkui, pamanė Ralfas - ir bėgo per kaklą. Pikeringas atsisuko, atgręždamas apstulbusias akis, paslėptas už storų akinių stiklų. Plaukai stovėjo piestu, todėl jis atrodė panašus į ką tik paragavusio elektrošoko žmogaus karikatūrą.

- *Tu*! - suriko Pikeringas. - Velnio siųstas centurionas! Bedievis kūdikių žudikas!

Ralfas prisiminė dvi moteris gretimame kambaryje, ir jį vėl užliejo pykčio banga... tik pyktis buvo per švelnus žodis. Atrodė, kad jo nervai tiesiog dega po oda. Galvoje sukosi tik viena mintis: *viena moteris buvo nėščia, tai kas tas kūdikių žudikas, viena moteris buvo nėščia, tai kas tas kūdikių žudikas.*

Dar vienas nemažo kalibro vabaliukas prazvimbė pro jo veidą. Ralfas nepastebėjo. Pikeringas bandė pakelti ginklą, kuriuo, be abejonės, buvo nužudęs Grečen Tilburi ir jos nėščią draugę. Ralfas ištraukė ginklą iš rankų ir atsuko į Pikeringą. Šis suklykė iš baimės. Tas garsas tik dar labiau supykino Ralfą, ir jis pamiršo Luizai duotą pažadą. Jis pakėlė šautuvą, tikrai norėdamas suvarpyti žmogų, kuris dabar beviltiškai spaudėsi prie sienos (veiksmo įkarštyje abu užmiršo, kad ginkle trūko apkabos), bet Ralfui nespėjus nuspausti gaiduko, jį pakerėjo akinanti šviesa, trykštanti į orą šalia jo. Iš pradžių ji nesudarė jokios figūros, - žavus spalvų kaleidoskopas, pabiręs iš savo vamzdelio, - bet pagaliau iš šviesos susiformavo moteris su ilga pilka juosta, kylančia nuo jos viršugalvio.

[- *Nežudyk jo*]

Ralfai, prašau nežudyt jo!

Akimirką Ralfas pro ją matė lentą ir užrašą ant jos, o tada spalvos tapo drabužiais, plaukais ir oda. Pikeringas spoksojo į ją su siaubu. Jis vėl suklykė ir jo kombinezono klynas patamsėjo. Pikeringas susikišo pirštus į burną, tarsi norėdamas sulaikyti savo garsus.

- *Faiduoklis*! - rėkė jis pilna pirštų burna. - *Centuriono faiduoklis*!

Nekreipdama dėmesio, Luiza griebė už Ralfo ginklo.

- Nežudyk jo, Ralfai! Nereikia!

Staiga Ralfas užpyko ir ant jos.

- Argi tu nesupranti, Luiza? Nesupranti? Jis suprato, ką daro. Kažkuriame lygmenyje *jis* suprato - *mačiau tai prakeiktoje jo auroje*!

- Nesvarbu, - paprieštaravo Luiza, vis dar laikydama už šautuvo. - Nesvarbu, ką jis suprato ar nesuprato. Neturime daryti, ką jie daro. Ir neturime tapti tokiais kaip jie.

- Bet...

- Ralfai, aš noriu paleisti šį vamzdį. Jis karštas. Jis degina mano pirštus.

- Gerai, - sutiko Ralfas ir kartu su Luiza paleido šautuvą.

Šautuvas nukrito ant grindų tarp jųdviejų. Pikeringas, kuris slydo žemyn, vis dar su pirštais burnoje ir spindinčiomis akimis, įbestomis į Luizą, žaibišku greičiu it atakuojanti barškuolė puolė prie jo. Ralfas visiškai instinktyviai (be jokios išankstinės minties ir be jokio pykčio) abiejomis rankomis sugriebė Pikeringui už galvos. Kažkas ryškiai blykstelėjo Ralfo galvoje, kažkas lyg galingas didinamasis stiklas. Jis vėl pakilo keliais lygmenimis aukštyn, pasiekdamas dar nepasiektas aukštumas. Aukščiausiame pakilimo taške Ralfas pajuto, kaip siaubinga jėga blyksteli galvoje ir sprogsta rankose. Kai jis vėl nukrito žemyn, išgirdo sprogimą - duslų, bet žymų garsą, visiškai nepanašų į ginklų tratėjimą.

Pikeringo kūnas galvaniškai trūktelėjo, o kojos tokiu greičiu šovė į viršų, kad net vienas batas nulėkė šalin. Užpakalis pakilo ir nusileido. Dantys sukando apatinę lūpą, ir kraujas pasipylė iš burnos. Akimirką Ralfas neabejojo, kad matė mėlynas kibirkštėles, lekiančias nuo kvailai atrodančių plaukų galiukų. Jos dingo, ir Pikeringas atsitrenkė į sieną. Jis bejausmėmis akimis žvelgė į Ralfą ir Luizą.

Luiza suriko. Iš pradžių Ralfas pamanė, kad ji rėkia dėl to, ką jis padarė Pikeringui, bet po to pastebėjo, kad Luiza tapšnoja sau per galvą. Deganti tapeto skiautė nusileido ant jos viršugalvio, ir užsidegė plaukai.

Ralfas apkabino Luizą, užgesino ugnį plaukuose ir uždengė ją savo kūnu, kai nauja automatų ir revolverių kulkų kruša apgulė šiaurinį

priestatą. Ralfas laisva ranka rėmėsi į sieną. Staiga jis pamatė, kaip sienoje tarp didžiojo piršto ir bevardžio atsirado skylutė.

- *Kilk, Luiza*! *Tučtuojau*

[*kilk*!]

Jiedu vėl pakilo, pavirsdami spalvotais dūmais priešais tuščias Čarlio Pikeringo akis... ir dingo.

2

[- *Ką tu jam padarei, Ralfai? Akimirką tu išnykai - pakilai - o tada... tada jis... ką tu padarei?*]

Sustingusi iš siaubo Luiza žvelgė į Čarlį Pikeringą. Jis sėdėjo atsirėmęs į sieną kaip ir tos dvi negyvos moterys gretimame kambaryje. Ralfui bežiūrint, didelis rausvas seilių burbulas pasirodė pro praviras lūpas, išsipūtė ir sprogo.

Ralfas pasisuko į Luizą, paėmė ją už rankų ir sukūrė vaizdelį mintyse: automatinio išjungiklio dėžė jo namo Hariso aveniu pusrūsio aukšte. Rankos atidaro dėžę ir greitai išjungia visus jungiklius. Ralfas nežinojo, ar jis teisingai pavaizdavo, - viskas įvyko pernelyg jau greitai, - bet tikriausiai labai nesuklydo.

Luiza išplėtė akis ir linktelėjo. Ji dėbtelėjo į Pikeringą, po to vėl į Ralfą.

[- *Jis pats tai padarė, tiesa? Tu tyčia to nepadarei.*]

Ralfas linktelėjo. Tada vėl pasigirdo nauji riksmai po jo kojomis. Tik Ralfas juos girdėjo ne ausimis.

[- *Luiza?*]

[- *Taip, Ralfai. Laikas.*]

Ralfas paėmė Luizą už rankų, kaip kad jie stovėjo susikibę su daktariūkščiais ligoninėje, tik šįkart jie leidosi žemyn, panirdami į grindis, tarytum jos būtų vandens tvenkinys. Ralfas vėl pajuto persikėlimo tamsą: jie atsidūrė rūsyje ir dabar smigo į purvinas cementines grindis. Jis matė krosnies vamzdžius, aplipusius dulkėmis, sniego pūtėją, padengtą dideliu purvinu plastmasės lakštu, sodininkystės įrankius, išrikiuotus vienoje tamsaus cilindro (turbūt vandens šildytuvo) pusėje ir kartonines dėžes, sukrautas prie plytinės sienos: sriubos, pupelės, spageti padažas, kava, šiukšių maišeliai, tualetinis popierius.

Visi šie daiktai atrodė lyg haliucinacija, todėl iš pradžių Ralfas pamanė, jog tai naujas šalutinis poveikis, kai leidiesi į kitą lygmenį. Tada jis suprato, kad dėl visko kalti dūmai: jie greitai kaupėsi rūsyje. Viename ilgo ir tamsaus kambario gale spaudėsi aštuoniolika ar dvidešimt žmonių, daugiausia moterys. Ralfas taip pat pastebėjo keturmetį berniuką, prisišliejusį prie motinos kelių (nuo mamytės veido jau beveik išnyko mėlynės, galbūt atsiradę dėl nelaimingo atsitikimo, bet tikriausiai buvo ne taip), vienerių ar dvejų metukų mergytę, prispaudusią veiduką prie mamos pilvo... ir Eleną. Rankose ji laikė Natali ir pūtė jai į veidą, tarytum taip galėtų išsklaidyti dūmus aplink save. Netė kosėjo ir beviltiškai užsikosėdama rėkė. Už moterų ir vaikų Ralfas pastebėjo dulkėtus laiptelius, vedančius į tamsą.

[- *Ralfai? Dabar jau turime nusileisti, tiesa?*]

Jis linktelėjo ir mirktelėjo savo viduje. Staiga Ralfas irgi ėmė kosėti, nes įtraukė aštrius dūmus į plaučius. Jiedu išdygo tiesiai prieš moterų grupę prie pat laiptų, bet tik berniukas, apkabinęs kelius, iškart juos pastebėjo. Tą akimirką Ralfas galėjo lažintis, kad jau kažkur matė šį vaikelį, tik nevaliojo prisiminti kur: ta vasaros diena, kai jis matė berniuką, žaidžiantį su motina Strofordo parke, tikrai nesisuko Ralfo galvoje.

- Žiūrėk, mama! - kosėdamas ištarė jis. - Angelai!

Ralfas išgirdo Klotės žodžius: "Mes ne angelai, Ralfai". Po to jis per tirštėjančius dūmus ėmė spaustis Elenos link, vis dar nepaleisdamas Luizos rankos. Iš akių jau byrėjo ašaros, be to, jas ir perštėjo. Luiza irgi kosėjo. Elena neatpažindama žvelgė į Ralfą: kaip ir tą rugpjūčio dieną, kai Edas ją taip baisiai sumušė.

- Elena!

- *Ralfai?*

- Laiptai, Elena! Į kur jie veda?

- Ką tu čia darai, Ralfai? Kaip tu čia pa...

Ji baisiai užsikosėjo ir susilenkė. Natali vos neiškrito iš jos rankų, bet Luiza spėjo perimti klykiantį kūdikį.

Ralfas atsisuko į moterį Elenai iš kairės, nusprendė, kad ji dar labiau pasimetusi nei Elena, todėl sugriebė Eleną ir papurtė.

- *Į kur veda šie laiptai?*

Elena per petį dirstelėjo į juos.

- Į rūsio priestatą. Bet nieko iš to neišeis. Jis... - ji vėl užsikosėjo. Garsas buvo panašus į Čarlio Pikeringo automato tratėjimą.

- Jis užrakintas. Ta storulė jį užrakino. Ji turėjo spyną kišenėje. Mačiau, kaip ją užkabino. Kodėl ji taip padarė, Ralfai? Kaip ji žinojo, kad męs čia pasislėpsim?

O kur jūs daugiau galėjote pasidėti? - karčiai pagalvojo Ralfas ir atsisuko į Luizą.

- Pažiūrėk, ką gali padaryti.

- Gerai.

Luiza perdavė kosintį ir rėkiantį kūdikį ir prasispraudė pro moterų pulkelį. Siuzanos Dei tarp jų nebuvo, bent jau Ralfas jos nematė. Rūsio gale įlūžo dalis grindų. Pasklido kibirkštėlės ir nuvilnijo karščio banga. Mergaitė, prispaudusi veidą prie motinos pilvo, pradėjo rėkti.

Luiza užlipo keturis laiptelius ir ištiesė rankas lyg kunigas, suteikiantis palaiminimą. Kibirkštėlių šviesoje Ralfas įžiūrėjo nuožulnų šešėlį - priestatą. Luiza pridėjo rankas prie durų. Akimirką nieko neįvyko, o tada ji, blykstelėjusi vaivorykštės spalvose, išnyko. Ralfas išgirdo aštrų sprogimą, tarytum aerozolio balionėlis sprogtų ugnyje, ir Luiza vėl grįžo. Virš jos galvos Ralfas išvydo baltos šviesos mirktelėjimą.

- Kas tai buvo, mama? - paklausė berniukas, kuris Ralfą ir Luizą pavadino angelais. - Kas tai buvo?

Motinai nespėjus atsakyti, užsiliepsnojo užuolaidų krūva ant stalelio per dvidešimt pėdų nuo jų, nudažydama moterų veidus juodomis ir oranžinėmis spalvomis.

- Ralfai! - suriko Luiza. - Padėk man!

Jis prasibrovė pro apdujusias moteris ir užlipo ant laiptų.

- Ką? - atrodė, tarsi jis skalautų gerklę žibalu. - Ar negalėjai atidaryti?

- Atidariau, sąmonėje jaučiau, kaip lūžo spyna, bet tos durys man per sunkios! Gal galėtum pats tai padaryti. Duokš man kūdikį.

Ralfas atidavė Netę ir stumtelėjo duris. Taip, jos buvo sunkios, bet dabar Ralfui netrūko adrenalino, todėl kai jis įsirėžė pečiu ir pastūmė stipriau, durys atsivėrė. Ryški šviesa ir grynas oras plūstelėjo vidun. Viename iš mylimiausių Ralfo filmų tokią akimirką pasigirdo triumfo ir palaimos šūksniai, tačiau nė viena iš moterų net necyptelė-

jo. Jos tik tylėdamos lyg suakmenėjusios žvelgė į žydro dangaus stačiakampį, kurį Ralfas iškirto kambario, jau spėjusio daugelio moterų sąmonėje tapti jų kapu, stoge.

O ką jos pasakys vėliau? - pamanė Ralfas. - *Jei jos tai išgyveno, ką vėliau jos pasakys? Kad lieknas vyriškis vešliais antakiais ir ponia plačiais klubais (bet vis dar gražiomis ispaniškomis akimis) atsirado iš niekur rūsyje, sulaužė spyną ant priestato durų ir išgelbėjo jas?*

Ralfas pažvelgė žemyn ir pamatė keistai pažįstamą berniuką, stebintį jį didelėmis liūdnomis akimis. Ant berniuko nosies matėsi kablio formos randas. Ralfui dingtelėjo, kad tik šis vaikiščias iš tiesų matė juodu su Luiza, netgi kai jie nusileido į Trumpalaikių lygmenį. Ralfas puikiai žinojo, ką jis pasakytų: kad atėjo angelai, moteris ir vyras, ir juos išgelbėjo. *Neblogas pareiškimas šio vakaro žinioms,* - pagalvojo Ralfas. - *Lizetei Benson ir Džonui Kirklendui tai patiktų.*

Luiza patapšnojo per turėklų stulpelį.

- Eime iš čia! Eime, kol ugnis nepasiekė katilinės!

Moteris su mergaite pajudėjo pirmoji. Ji paėmė savo verkiantį kūdikį ant rankų ir kosėdama bei verkšlendama ėmė kopti laiptais. Paskui ją pasekė ir kitos. Berniukas pakėlė akis į Ralfą, kai jiedu su motina ėjo pro šalį.

- Neblogai, - ištarė jis.

Ralfas šyptelėjo, - tiesiog negalėjo susilaikyti, - tada atsigręžė į Luizą ir parodė į laiptus.

- Jei man dar galva neapsisuko, išlipsime kitoje namo pusėje. Neleisk joms eiti į priekį. Farai pusę jų nušluos, dar nespėję suprasti, kad šituos žmones jie ir atvažiavo gelbėti.

- Gerai, - teištarė Luiza - jokių klausimų ar prieštaravimų. Ralfui tai patiko.

Ji iškart užlipo laiptais, stabteldama tik perimti Netę į kitą ranką, ir sugriebė suklupusią moterį.

Liko tik Ralfas ir Elena Dypno.

- Ar tai Luiza? - paklausė ji.

- Taip.

- Ar pas ją Natali?

- Taip.

Įkrito dar viena stogo pusė. Liepsnos ėmė artėti prie katilinės.

- Tikrai? - Elena įsikibo į Ralfo marškinius ir pažvelgė išsigandusiomis akimis. - Ar tikrai Netė su ja?

- Tikrai. Eime.

Elena apsidairė. Ji atrodė sunerimusi.

- Grečen! - sušuko ji. - Ir Merilina! Mes turime išgelbėti Meriliną, Ralfai - ji jau septynis mėnesius nėščia!

- Ji jau viršuje, - tarstelėjo Ralfas, griebdamas Eleną už rankos, nes ji neparodė noro palikti degantį rūsį. - Ji ir Grečen. Ar tai viskas?

- Taip, tikriausiai.

- Gerai. Eime. Eime iš čia.

3

Ralfas su Elena išėjo iš rūsio tamsiai pilkų dūmų debesyje, lyg vienas geriausių pasaulio iliuzionistų ką tik būtų atlikęs savo triuką. Iš tikrųjų jie atsidūrė už namo šalia įtemptų virvių skalbiniams. Suknelės, kelnės, apatiniai drabužiai ir patalynė plaikstėsi gaivinančiame vėjelyje. Liepsnojanti skiedra Ralfo akyse nusileido ant paklodės, ir ši taip pat užsiliepsnojo. Kitos liepsnos laidė liežuvius pro virtuvės langus. Karštis buvo nepakeliamas.

Elena susvyravo, bet Ralfas apglėbė ją ir neleido parkristi ant žemės. Ji silpnai apsivijo jo kaklą, bandydama kažką išlementi apie Natali. Elena išvydo, kad Netė pas Luizą, ir truputį apsiramino. Ralfas stipriau ją apkabino ir pusiau nešdamas nuvilko Eleną kuo toliau nuo rūsio durų. Jis pastebėjo naujos spynos likučius ant žemės šalia atvirų durų. Spyna buvo perlaužta pusiau ir keistai persukta, tarsi prie jos būtų pasidarbavusios milžiniškos galios rankos.

Moterys už kokių keturiasdešimties pėdų stoviniavo prie namo kampo. Luiza, atsisukusi į jas, kažką kalbėjo, bandydama jas sulaikyti. Ralfas pagalvojo, kad ne taip jau ir sunku bus viską sutvarkyti: policininkai nesiliovė šaudyti, bet šūvių gerokai sumažėjo.

- PIKERINGAI! - atrodė, kad kalba Leidekeris, bet garsiakalbis taip iškraipė balsą, kad beveik neįmanoma buvo atpažinti. - GAL PAGALIAU GALĖTUM SUSIPROTĖTI IR PASIDUOTI, KOL DAR NEVĖLU?

Artėjo naujas sirenų gaudesys, iš jų išsiskyrė greitosios pagalbos plaukianti trelė. Ralfas leido Elenai prieiti prie kitų moterų. Luiza

atidavė jai Natali bei pasisukusi į garsiakalbio pusę pridėjo rankas prie lūpų ir suriko:

- *Ei! Ei, jūs, ar...*

Luiza taip stipriai užsikosėjo, kad vos nepradėjo žiaugčioti. Ji susilenkė, padėjusi rankas ant kelių. Ašaros bėgo iš dūmų suerzintų akių.

- Luiza, ar tau nieko neatsitiko? - paklausė Ralfas. Akies krašteliu jis matė, kaip Elena apipylė Jo Didenybės Kūdikio veidą bučiniais.

- Nieko, - atsakė Luiza, nusišluostydama ašaras. - Tik tie prakeikti dūmai.

Ji vėl sudėjo rankas ir suriko.

- *Ar girdite mane?*

Masinis šaudymas nutilo, girdėjosi tik pavieniai šūviai. Bet, Ralfo nuomone, ir to pakako, kad tos nekaltos moterys žūtų.

- *Leidekeri!* - sušuko Ralfas. - *Džonai Leidekeri!*

Pauzė, po kurios sekė komanda, labai nudžiuginusi Ralfą.

- NUTRAUKTI UGNĮ!

Dar vienas šūvis, ir stojo tyla, išskyrus degančio namo traškėjimą.

- KAS KALBA? PRISISTATYKITE!

Bet Ralfas pamanė, kad ir be to jam užteks problemų.

- *Čia moterys!* - šaukė jis, vos numaldydamas kosulio priepuolį. - *Siunčiu jas pas jus!*

- NE! - atsakė Leidekeris. - PIRMO AUKŠTO GALINIAME KAMBARYJE YRA GINKLUOTAS VYRAS! JIS JAU NUŠOVĖ KELIS ŽMONES!

Viena moteris sudejavo ir užsidengė veidą rankomis.

Ralfas gerai atsikrenkštė: dabar jis būtų galėjęs atiduoti visas savo santaupas tik už vieną atšaldytą kokakolos buteliuką - ir vėl sušuko:

- *Nesijaudinkit dėl Pikeringo! Pikeringas...*

O ką Pikeringas? Velniškai geras klausimas.

- *Ponas Pikeringas be sąmonės. Todėl jis ir nebešaudo!* - vietoj Ralfo sušuko Luiza. Ralfas nemanė, kad "be sąmonės" pats tinkamiausias apibūdinimas, bet dabar jis puikiai tiko. - *Moterys išeis iš už namo kampo su pakeltom į viršų rankomis! Nešaudykite! Pasakykite, kad nešaudysite!*

Tyla. Po to Leidekeris:

- NEŠAUDYSIME, BET, TIKIUOSI, KAD JŪS TEISI, PONIA.

Ralfas linktelėjo mažojo berniuko motinai.

- Eikite. Jūs eisite pirmi.

- Ar tikrai jie mums nieko nepadarys? - blėstančios mėlynės jaunos moters veide (tas veidas Ralfui irgi pasirodė kažkur matytas) rodė, kad svarbiausia juodviejų su sūnumi gyvenimo dalį ir sudarė būtent šis klausimas. - *Ar esate tuo tikras?*

- Taip, - atsakė Luiza, vis dar kosėdama ir ašarodama. - Tik pakelkite rankas į viršų. Ar padarysi taip, mažyli?

Berniukas metė rankas į viršų lyg senas policininkų ir plėšikų žaidimo fanas, tačiau spindinčios akys nenuleido žvilgsnio nuo Ralfo.

Raudonos rožės, - pagalvojo Ralfas. - *Jei matyčiau jo aurą, ji ir būtų tokios spalvos.* Jis nebuvo tikras, ar tai intuicija, ar prisiminimai, bet nė kiek tuo neabejojo.

- O kaip tie žmonės viduje? - pasiteiravo kita moteris. - O jei jie ims šaudyti? Jie turėjo ginklus. O jei jie ims šaudyti?

- Iš vidaus niekas nešaudys, - nuramino Ralfas. - Eikite.

Berniuko motina dar kartą abejodama dirstelėjo į Ralfą, o tada nukreipė žvilgsnį į sūnų.

- Ar pasiruošęs, Patai?

- Taip! - šyptelėjo Patas.

Motina linktelėjo ir iškėlė vieną ranką. Kita apkabino sūnų per pečius. Šis motiniškos globos instinktas sujaudino Ralfą. Taip jie išėjo iš už kampo.

- *Nešaudykite*! - suriko motina. - *Mūsų rankos pakeltos, o su manim mano mažas berniukas, todėl nešaudykite*!

Kitos moterys akimirką palaukė, o tada pirmoji žengė moteris, užsidengusi veidą rankomis. Prie jos prisijungė mažos mergytės mama (mergytė, nors ir ant motinos rankų, vis tiek paklusniai kėlė rankas į viršų). Kitos, vis dar kosėdamos, nusekė iš paskos, iškėlusios rankas į viršų. Kai Elena taip pat pasisuko eiti kolonos pabaigoje, Ralfas palietė jos petį. Ji atsigręžė, žvelgdama ramiomis, bet nustebusiomis paraudusiomis akimis.

- Tai jau antras kartas, kai tu atsiradai šalia, kai mudviem su Nete tavęs reikėjo, - prabilo Elena. - Ar tu mūsų angelas sargas, Ralfai?

- Galbūt. Galbūt. Paklausyk, Elena, laiko nedaug. Grečen negyva.

Ji krūptelėjo ir pravirko.

- Žinojau. Nenorėjau patikėti, bet vis tiek jaučiau.

- Man labai gaila.

- Viskas buvo taip gerai, kai jie atėjo. Taip, mes jaudinomės, bet vis tiek daug juokėmės ir čiauškėjom. Norėjom pasiruošti šiandieniniam pasisakymui.

- Noriu paklausti apie šį vakarą, - švelniai kalbėjo Ralfas. - Ar manai, kad viskas...

- Mes ruošėme pusryčius, kai jie atėjo, - Elena, tarsi neišgirdusi Ralfo, tęsė toliau.

Netė žvilgčiojo pro Elenos petį: nors ji vis dar kosėjo, bet liovėsi verkti. Saugi motinos glėbyje ji smalsiai žvalgėsi į Ralfą su Luiza.

- Elena... - pratarė Luiza.

- Žiūrėkit! Matot ana ten? - Elena parodė į seną rudą "Kadilaką", stovintį prie apgriuvusios pastogės, kuri kažkada, kai Ralfas ir Karolina retkarčiais čia užsukdavo, buvo obuolių vyno spaudykla.

Hai Ridžas tikriausiai pavertė ją garažu. "Kadilakas" atrodė nekaip: įskilęs stiklas, sulankstyti šonai, vienas priešakinis žibintas užklijuotas izoliacija, buferis nuklijuotas antiabortų šalininkų lipdukais.

- Jie atvažiavo ta mašina. Apsuko apie namą, lyg norėdami pastatyti mašiną į garažą. Tai mus ir apgavo. Jie apsuko apie namą, tarsi čia *gyventų*, - Elena dar akimirką paspoksojo į mašiną ir vėl atgręžė savo paraudusias nuo dūmų akis į Ralfą ir Luizą. - Kažkas turėjo atkreipti dėmesį į lipdukus ant to prakeikto daikto.

Staiga Ralfas prisiminė Barbarą Ričards iš "Pagalbos moterims" centro, kuri nurimo, kai Luiza priėjo prie jos. Ji nekreipė dėmesio, kad Luiza ketino kažką išsitraukti iš rankinės - juk ji buvo moteris. Sandra Makėj vairavo "Kadilaką". Ralfui net nereikėjo klausti Elenos, kad tuo įsitikintų. Jos išvydo moterį ir todėl nebekreipė dėmesio į lipdukus. Mes esame šeima, su manim visos mano seserys.

- Kai Denė pranešė, jog iš mašinos išlipantys žmonės dėvi karinę aprangą ir turi ginklus, pamanėme, kad tai pokštas. Išskyrus Grečen. Ji liepė mums tučtuojau leistis į rūsį. O ji nuėjo į svetainę. Tikriausiai iškviesti policiją. Reikėjo man su ja pasilikti.

- Ne, - paprieštaravo Luiza ir perbraukė ranka per Natali plaukelius. - Juk turėjai pasirūpinti šituo mielu daikčiuku? Taip pat turi ir dabar.

- Tikriausiai, - be jausmo ištarė Elena. - Tikriausiai. Bet ji buvo mano draugė, Luiza. *Mano draugė.*

- Žinau, mieloji.

Elena susiraukė ir pravirko. Natali su komišku nustebimu pažvelgė į motiną ir taip pat ėmė verkti.

- Elena, - prabilo Ralfas. - Elena, paklausyk manęs. Noriu tavęs paklausti. Tai labai labai svarbu. Ar tu klausaisi manęs?

Elena linktelėjo, bet verkė toliau. Ralfas nesuprato, ar ji klausosi, ar ne. Jis dirstelėjo į namo kampą, pasvarstė, kiek dar truks, kol policija čia pasirodys, ir giliai įkvėpė.

- Ar dar tikėtina, kad mitingas šį vakarą įvyks? Bent šiek tiek tikėtina? Tu buvai labai artima Grečen draugė. Pasakyk, ką galvoji.

Elena liovėsi verkti ir metė tokį žvilgsnį, tarytum netikėtų, ką prieš akimirką išgirdo. Akyse ėmė kauptis bauginantis pyktis.

- Kaip dar drįsti klausti? Kaip drįsti šito *klausti*?

- Na... todėl...

Ralfas nutilo, nes nesitikėjo tokio įniršio.

- Jie laimės, jei dabar mus sustabdys, - paaiškino Elena. - Argi nesupranti? Grečen negyva, Merilina negyva, Hai Ridžas baigia supleškėti su visais kai kurių moterų daiktais, todėl jei dabar jie mus sustabdys, jie laimės.

Viena Ralfo proto dalelė atliko siaubingą palyginimą. Kita dalis, kuri mylėjo Eleną, pabandė aną užblokuoti, bet nespėjo. Elenos akys atrodė lygiai tokios pat kaip ir Pikeringo, kai šis sėdėjo šalia Ralfo bibliotekoje: tokio žvilgsnio nebuvo įmanoma suvokti protu.

- *Jie laimės, jei dabar mus sustabdys*! - rėkė Elena. Natali dar smarkiau pravirko. - *Ar nesupranti? Ar, po velnių, tu dar NESUPRANTI? Mes neleisime, kad taip atsitiktų*! *Niekada*! *Niekada*! *Niekada*!

Ji iškėlė ranką, kuria nelaikė kūdikio, ir išėjo iš už namo kampo. Ralfas tik spėjo paliesti jos palaidinę. Ir viskas.

- *Nešaudykite*! - Elena šaukė policininkams kitoje namo pusėje. - *Nešaudykite, aš viena iš moterų*! *Aš viena iš moterų*! *Aš viena iš moterų*!

Ralfas instinktyviai norėjo ją vytis, bet Luiza sugriebė jį už diržo.

- Geriau nesirodyk, Ralfai. Tu juk vyras, ir jie gali pagalvoti...

- Sveikas, Ralfai! Sveika, Luiza!

Jiedu atsigręžė į ten, iš kur sklido balsas. Ralfas iškart jį pažino bei vienu metu nustebo ir nenustebo. Už virvių skalbiniams su liepsnojančiomis paklodėmis ir drabužiais stovėjo Dorensas Marstelaras išblukusiomis flanelinėmis kelnėmis ir ilgaauliais batais, užtaisytais izoliacija. Jo plaukai, reti kaip ir Netės (tik žili), plaikstėsi spalio vėjyje. Kaip įprasta, vienoje rankoje jis laikė knygą.

- Eime, - paragino Dorensas, modamas jiems ir šypsodamasis. - Paskubėkite. Laiko liko nedaug.

4

Dorensas nusivedė juodu apaugusiu žolėmis takeliu, vingiuojančiu į vakarus nuo namo. Takelis ėjo pro darželį, kuriame buvo likę tik moliūgai ir aguročiai, po to pro sodą, kur obuoliai ką tik baigė nokti, ir pagaliau pro gervuogių tankynę, kur drabužius iš visų pusių draskė spygliai. Kai jie išėjo į pušų ir eglių giraitę, Ralfui dingtelėjo, kad dabar jie yra už kalvos į Niūporto pusę.

Kaip tokio amžiaus žmogus, Dorensas žygiavo judriai. Taiki šypsenėlė nė sekundėlę neapleido jo veido. Jo nešama knyga vadinosi "Robertas Krilis. Meilei. 1950-1960 metų eilėraščiai". Ralfas niekada nebuvo girdėjęs apie tokį poetą. Jis tik vieną kartą kreipėsi į senąjį Dorą, kai jie visi trys pagaliau pasiekė nubarstytą pušų spygliais kalvos papėdę. Prieš juos putodamas tekėjo upeliukas.

- Dorensai, ką tu čia veiki? Kaip tu čia atsidūrei? Ir kur, po velnių, mes einame?

- O, aš labai retai atsakinėju į klausimus, - plačiai šypsodamasis atsakė senasis Doras.

Jis nužvelgė upelį ir pakėlęs pirštą parodė į vandenį. Mažas rudas upėtakis iššoko į orą, nusipurtė lašus nuo nugaros ir vėl įkrito į vandenį. Ralfas ir Luiza pasikeitė "Ar matei, ką ir aš maniau, kad mačiau?" žvilgsniais.

- Ne, ne, - tęsė Doras, užlipdamas ant šlapio akmens. - Labai retai. Per daug sunku. Per daug galimybių. Per daug lygmenų... ką, Ralfai? Pasaulis pilnas lygių, tiesa? Kaip jautiesi, Luiza?

- Gerai, - burbtelėjo ji, stebėdama, kaip Dorensas kerta upeliuką, stodamasis ant labai jau patogiai išdėliotų akmenų.

Dorensas ėjo ištiesęs rankas į šalis tarytum seniausias pasaulyje akrobatas. Kai jis pasiekė kitą krantą, nuo kalvos pasigirdo smarkus iškvėpimas - nelabai panašus į sprogimą.

Katilinė, - pamanė Ralfas.

Doras atsisuko į juos nuo kito kranto, šypsodamasis taikia Budos šypsenėle. Ralfas be jokių ketinimų ir jokio vidinio mirktelėjimo pakilo į viršų. Spalvos užliejo pasaulį, bet jis to beveik nematė. Visą dėmesį Ralfas buvo sukaupęs į Dorensą, todėl kokį dešimt sekundžių net užmiršo kvėpuoti.

Per pastaruosius mėnesius Ralfas matė įvairiausių spalvų auras, tačiau nė viena nebuvo bent kiek panaši į švytintį voką, apgaubusį senuką, kurį kažkada Donas Vyzis apibūdino taip: "... velniškai malonus, bet kažkoks silpnaprotis". Atrodė, kad Dorenso aura buvo perleista per prizmę arba vaivorykštę. Nuo jo puslankiais sklido šviesa: mėlyną sekė avietinė, po to raudona, rožinė, prinokusio banano geltona, balta.

Ralfas pajuto, kaip Luiza stipriai suspaudė jam ranką.

[- *Dieve, Ralfai, ar matai? Ar matai, koks jis gražus*?]

[- *Taip.*]

[- *Kas jis? Ar jis žmogus?*]

[- *Aš než...*]

[- *Abudu liaukitės. Ir leiskitės žemyn.*]

Dorensas vis dar šypsojosi, bet ką tik girdėtas balsas skambėjo tvirtai ir įsakmiai. Ralfas nespėjo pagalvoti apie nusileidimą, kai pajuto stumtelėjimą. Spalvos ir ankstesnė garsų kokybė iškart dingo.

- Dabar tam nėra laiko, - tarė Doras. - Nes jau pats vidurdienis.

- *Vidurdienis?* - paklausė Luiza. - Negali būti! Mes atvažiavome netgi prieš devynias, o tai buvo tik prieš gerą pusvalandį!

- Laikas bėga greičiau, kai esate aukščiau, - atsakė Doras. Jis kalbėjo iškilmingu balsu, bet akys linksmai žybčiojo. - Paklauskit bet ko, kas šeštadienio vakarais geria alų ir klausosi kantri muzikos. Eime! Paskubėkit! Laikrodis tiksi! Pereikite upelį!

Luiza ėjo pirma, atsargiai statydama kojas nuo akmens ant akmens, ištiesusi rankas į šalis, kaip ką tik darė Dorensas. Ralfas sekė jai iš paskos, ištiesęs rankas priekin, pasiruošęs ją sugauti, jei tik Luiza susiūbuotų, bet būtent jis pats vos neįvirto į vandenį. Jam pavyko

išsilaikyti, tačiau tik įmerkus vieną koją iki kulkšnies. Ralfui pasirodė, kad kažkur giliausioje jo proto glūdumoje Karolina skaniai juokėsi.

- Ar negali mums nieko pasakyti, Dorai? - paklausė Ralfas, kai jiedu su Luiza pasiekė krantą. - Mes tokie pasimetę.

Ir ne vien protiškai ar dvasiškai, - pagalvojo jis. Ralfas pirmąsyk gyvenime atsidūrė šiuose miškuose: jis čia net jaunas būdamas nemedžiojo kurapkų ar elnių. O jei takelis dings, ar senasis Doras juos paliks?

- Taip, - iškart atsiliepė Doras. - Galiu tik viena pasakyti. Ir tai neabejotinas dalykas.

- Ką?

- Tai patys geriausi Roberto Krilio eilėraščiai, - tarė Doras, parodydamas knygelę, ir apsisukęs vėl patraukė takeliu, vedančiu per mišką.

Ralfas pažvelgė į Luizą. Ši taip pat pasimetusi žvilgtelėjo į jį ir patraukė pečiais.

- Eime, drauguži. Geriau neatsilikime nuo jo. Duonos trupinėlius palikau namie.

5

Jie užlipo ant kitos kalvos, ir nuo jos viršūnės Ralfas išvydo, kad jų takelis veda į seną miško kelią su žolės juosta per vidurį. Jis baigėsi ties apaugusia žvyrduobe už kokių penkiasdešimties jardų. Už duobės stovėjo mašina, visiškai anonimiškas vėlyvo modelio "Fordas", kuris vis tiek Ralfui pasirodė matytas. Viskas sustojo į vietas, kai atsidarė durelės ir iš mašinos išlipo vairuotojas. Be abejo, Ralfas pažinojo mašiną: paskutinį kartą jis matė ją antradienio vakarą, žiūrėdamas pro Luizos svetainės langą. Tada ji stovėjo Hariso aveniu viduryje, o vairuotojas klūpėjo priešakinių žibintų šviesoje... klūpėjo prie mirštančio šuns, kurį ką tik buvo numušęs. Džo Vaizeris išgirdo jų žingsnius, pakėlė galvą ir pamojavo.

23 skyrius

1

- Jis norėjo, kad aš vairuočiau, - tarė Vaizeris, atsargiai apsisukęs prie įvažiavimo į karjerą.

- Į kur? - pasiteiravo Luiza.

Ji su Dorensu sėdėjo ant užpakalinės sėdynės. Ralfas atsisėdo šalia Džo Vaizerio, kuris tarytum nesuvokė, kur ir netgi kas jis yra. Ralfas vos vos šoktelėjo aukštyn, kai vaistininkui spaudė ranką, norėdamas pažvelgti į Vaizerio aurą. Ir aura, ir baliono siūlelis buvo savo vietose ir atrodė sveiki... tačiau geltonai oranžinė spalva Ralfui pasirodė šiek tiek užgožta. Ralfas įtarė, kad tai senojo Doro darbas.

- Geras klausimas, - atsakė Vaizeris ir tyliai sukikeno. - Visiškai nenutuokiu. Tai pati *keisčiausia* diena mano gyvenime. Dėl to nereikia ir abejoti.

Miško kelias atsimušė į vieškelį. Vaizeris pristabdė, apsidairė ir pasuko į kairę. Jie pravažiavo rodyklę "Į I-95", ir Ralfas spėjo, kad Vaizeris pasuks į šiaurę, kai jie tik pasieks magistralę. Dabar jis jau atpažino vietovę: už dviejų mylių į pietus ėjo 33-iasis kelias. Nuo čia iki Derio tebuvo pusvalandis kelio, o Ralfas neabejojo, kad jie važiavo būtent tenai.

Ralfas nusijuokė.

- Na, štai. Trys laimingieji paprasčiausiai išvažiavo pasivažinėti. Na, gerai, keturi. Sveikas atvykęs į nuostabų hiperrealumo pasaulį, Džo.

Džo metė į jį aštrų žvilgsnį ir išsišiepė.

- Ar taip ir yra? Taip, tikriausiai.

- Ar skaitei tą eilėraštį? - Dorensas paklausė Ralfo. - Tą, kuris prasideda: "Ką bedarau, stengiuosi atlikti greitai, kad galėčiau imtis ko nors kito"?

Ralfas atsisuko atgal ir išvydo, kad Dorensas vis dar taikiai šypsosi.

- Taip. Dor...

- Argi tai ne šedevras? Jis toks geras. Stivenas Dobinsas man primena Hartą Kreiną, bet be pretenziškumo. O galbūt norėjau pasakyti *Stiveną* Kreiną, bet turbūt ne. Žinoma, jis neturi Dilano Tomo muzikalumo, bet argi tai jau taip blogai? Turbūt ne. Moderniai poezijai nebūdingas muzikalumas. Jai būdingi nervai: kas juos turi ir kas - ne.

- O Dieve, - atsiduso Luiza.

- Jis turbūt mums papasakotų viską, ką mes turime žinoti, jei tik pakiltume keliais lygmenimis į viršų, - tarė Ralfas, - bet tu juk to nenori, tiesa, Dorai? Nes laikas bėga greičiau, kai pakyli aukščiau.

- Bingo, - atskė Dorensas. Priekyje matėsi rodyklės, nurodančios pietinį ir šiaurinį įvažiavimą į magistralę. - Turbūt judu abu turėsite pakilti aukščiau, todėl dabar ir yra svarbu kuo daugiau sutaupyti laiko. Sutaupyti... laiko.

Dorensas keistai sulenkė nykštį ir didįjį pirštą ir sujungė juos, tarsi parodydamas siaurėjantį takelį.

Džo Vaizeris įjungė posūkį, pasuko į kairę ir pasileido Derio pusėn.

- Kaip tu į visa tai įsipainiojai, Džo? - paklausė Ralfas. - Kodėl Dorensas pasirinko vairuotoju būtent tave?

Vaizeris tik papurtė galvą, o kai mašina įvažiavo į pačią magistralę, staiga ji metėsi į priešingą juostą. Ralfas griebė už vairo ir ištaisė padėtį, prisimindamas, jog Džo tikriausiai taip pat ne per daugiausiai mėgavosi miegu. Jis apsidžiaugė, kad kelias beveik tuščias. Bent jau nereikės nerimauti, nes tik vienas Dievas težino, kas dar šiandien jo laukė.

- Mus jungia Paskirtis, - burbtelėjo Dorensas. - Tai *ka*-tet, o tai reiškia vieną, padarytą iš daugumos. Kaip kad iš daug rimų išeina vienas eilėraštis. Suprantat?

- Ne.

Ralfas, Luiza ir Džo atsakė vienu metu nerepetuotu choru ir nervingai nusijuokė. *Trys Apokalipsės nemiegantieji,* - pagalvojo Ralfas. - *Dievas išgelbės mus.*

- Tai niekis, - plačiai šypsodamasis paguodė Doras. - Tik patikėkit mano žodžiu. Tu ir Luiza... Elena ir jos dukrelė... Bilis... Fėjus Čapinas... Trigeris Vašonas... aš! Visi mes esame Paskirties dalis.

- Gerai, Dorai, - tarė Luiza, - bet kur dabar Paskirtis mus veda? Ir ką mes turėsime daryti ten patekę?

Dorensas pasviro į priekį ir pašnibždėjo Džo Vaizeriui kažką į ausį, pridėjęs putlią ranką sau prie lūpų. Po to patenkintas atsilošė.

- Jis sako, kad važiuosime į Visuomenės centrą, - pranešė Džo.

- Į *Visuomenės* centrą! - sunerimusi sušuko Luiza. - Ne, taip negalima! Tiedu maži vyrukai sakė...

- Kol kas į jų žodžius nekreipkite dėmesio, - atsakė Dorensas. - Tik prisiminkite apie nervus: kas juos turi ir kas - ne.

2

Kokią mylią visi Džo Vaizerio "Forde" tylėjo. Dorensas atsivertė Roberto Krilio eilėraščius ir pradėjo skaityti, pageltusiu nusenusio piršto nagu vedžiodamas per eilutes. Ralfas prisiminė vieną vaikystės žaidimą - ne patį gražiausią. Jis vadinosi "Perkūno oželio medžioklė". Pasigaudavai mažesnius už save ir patiklesnius vaikėzus, pripūsdavai arabų apie mitinį perkūno oželį, įduodavai jiems maišelius ir išsiųsdavai ieškoti neegzistuojančio paukščio. Šis žaidimas turėjo ir kitą pavadinimą - "Laukinių žąsų gaudymas" - ir staiga Ralfas pajuto, kad Klotė ir Lachesė žaidė jį su juo ir Luiza ant ligoninės stogo.

Jis atsisuko atgal ir tiesiai pažvelgė į senąjį Dorą. Dorensas užlenkė puslapio kamputį, užvertė knygą ir su mandagiu susidomėjimu atsakydamas įsispoksojo į Ralfą.

- Jie mums sakė, kad nesiartintume prie Edo Dypno ar trečiojo daktariūkščio, - prabilo Ralfas. Jis kalbėjo lėtai ir aiškiai. - Jie mums aiškiai pabrėžė, kad net *negalvotume* apie tai, nes situacija apdovanojo juos galinga jėga, kuri priblokštų mus it muses. Tiesą pasakius, Lachesė prasitarė, kad jei bandysime prisiartinti prie Edo ar Atropės, susilauksime vieno iš viršutinių lygmenų monstro vizito... kurį Edas pavadino Kruvinuoju karaliumi. Kiek suprantu, tas vaikinas ne iš maloniųjų.

- Taip, - pritarė Luiza. - Taip jie mums pasakė ant ligoninės stogo. Jie sakė, kad turime įtikinti atsakingas moteris atšaukti Siuzanos Dei pasirodymą. Todėl mes ir nuvažiavome į Hai Ridžą.

- Ar jums pasisekė jas įtikinti? - paklausė Vaizeris.

- Ne. Edo bepročiai draugeliai aplenkė mus, padegė namą ir užmušė mažiausiai dvi moteris. Nušovė jas. Viena iš jų buvo ta, kurios mes ieškojome.

- Grečen Tilburi, - pridūrė Ralfas.

- Taip, - sutiko Luiza. - Bet tikriausiai mums nebėra ką daryti: netikiu, kad dabar jos dar rengs mitingą. Kaip jos galėtų? Dieve, juk mažiausiai keturi žmonės negyvi! O gal ir daugiau! Jos *turėtų* atšaukti kalbą arba bent jau ją atidėti. Argi ne taip?

Dorensas ir Džo tylėjo. Ralfas irgi neatsakė: jis mąstė apie parudusias piktas Elenos akis. "Kaip dar drįsti to klausti? - tada išrėkė ji. - Jie laimės, jei dabar mus sustabdys".

Jie laimės, jei dabar mus sustabdys.

Ar policija *galėjo* juridiškai tai sustabdyti? Turbūt ne. O Miesto taryba? Galbūt. Galbūt ji galėjo sušaukti specialų susirinkimą ir uždrausti "Pagalbos moterims" mitingą. Bet ar jie tai *darytų*? Jei du tūkstančiai piktų nuskriaustų moterų išsirikiuotų priešais municipaliteto pastatą ir vieningai imtų skanduoti: "Jie laimės, jei dabar mus sustabdys" - ar Taryba uždraustų mitingą?

Ralfui stipriai suspaudė skrandį.

Elenai iš tiesų šiandieninis mitingas atrodė pats svarbiausias, o ji - ne viena tokia. Priežastis nebebuvo pasirinkimas ar teisė, kas turi nuspręsti, kaip moterys pasielgs: dabar dėl mitingo galėjo mirti ir pagerbti drauges, kurios dėl to jau padėjo galvas. Dabar jos kalbėjo ne vien apie politiką, bet ir apie šimtmetines rekviem mišias už mirusius.

Luiza sugriebė Ralfui už peties ir stipriai papurtė. Ralfas grįžo į realų pasaulį, bet iš lėto lyg žmogus, pažadintas per patį sapno vidurį.

- Jos *atšauks* kalbą, tiesa? O jei ir ne, tai daugelis žmonių neateis, tiesa? Po to, kas įvyko Hai Ridže, jie bijos ateiti!

Ralfas apmąstė tai ir papurtė galvą.

- Daugelis galvos, kad pavojus jau praėjo. Per žinias praneš, kad du radikalai, užpuolę Hai Ridžą, negyvi, o trečiasis - praradęs amą.

- Bet Edas! O Edas? - suriko ji. - Juk, dėl Dievo meilės, tai jis pasiuntė juos tenai! *Juk tai jis pasiuntė juos į Hai Ridžą*!

- Ko gero, tai tiesa, bet kaip tai įrodyti? Ar žinai, ką tikriausiai farai ras Čarlio Pikeringo bute? Raštelį, kad tai buvo jo paties sumany-

mas. Raštelį, visiškai išteisinantį Edą... tikriausiai netgi apkaltinantį jį... kad Edas paliko juos pačiu reikalingiausiu momentu. O jei tokio raštelio neras pas Čarlį, tai tada pas Frenką Feltoną. Arba pas Sandrą Makėj.

- Bet tai... tai... - Luiza prikando lūpą ir vilties kupinomis akimis pažvelgė į Vaizerį. - O Siuzana Dei? Kur ji? Ar kas nors žino? O tu? Ralfas ir aš paskambintume jai ir...

- Ji jau Deryje, - atsakė Vaizeris, - nors abejoju, ar policija žino, kur ji apsistojusi. Kai mudu su senuku važiavome į priekį, per radijo žinias girdėjau, kad mitingas įvyks šį vakarą... ir tai pasakė pati Siuzana Dei.

Žinoma, - mąstė Ralfas. - *Žinoma. Spektaklis turi įvykti, ir ji tai žino. Asmuo, per visus tuos metus nešęs moterų judėjimo kryžių,* - *nuo 1968 metų Čikagos konvencijos,* - *iškart atpžįsta pavojų. Ji įvertino riziką ir sutiko su ja. Arba ji įvertino situaciją ir nusprendė, kad prarastų pasitikėjimą, jei pasitrauktų. Bet kokiu atveju Siuzana Dei tokia pat įvykių* - ka-tet - *kalinė kaip ir visi kiti. Jie artėjo prie Derio. Horizonte jau matėsi Visuomenės centras.*

Luiza pasisuko į senąjį Dorą.

- Kur ji? Ar tu žinai? Nesvarbu, kiek ji turi apsaugos žmonių. Mudu su Ralfu galime tapti nematomi, kai tik panorime... ir galime lengvai pakeisti žmonių nuomonę.

- Pakeitus Siuzanos Dei nuomonę, nieko nepakeisi, - atsakė Doras. Jo veide vis dar švietė vedanti iš proto šypsena. - Nepaisant nieko, šį vakarą jie pasirodys Visuomenės centre. Jei ras duris užrakintas, išlauš jas ir suėję vidun patys sušauks mitingą. Kad parodytų, jog jie nieko nebijo.

- Kas padaryta tas padaryta, - sumurmėjo Ralfas.

- Teisingai, Ralfai! - pralinksmėjo Doras ir patapšnojo Ralfui per petį.

3

Po penkių minučių Džo pravažiavo pro Polo Banjano statulą priešais Visuomenės centrą ir įsuko prie ženklo: "VISADA NEMOKA-

MA PARKAVIMO AIKŠTELĖ PRIE JŪSŲ VISUOMENĖS CENTRO!"

Parkavimo aikštelė plytėjo tarp Visuomenės centro ir Besio parko hipodromo. Jei šį vakarą būtų įvykęs roko koncertas, koks kitas šou ar imtynės, tokiu metu aikštelė būtų buvusi visai tuščia, bet šio vakaro renginys turėjo būti atsikvėpimas nuo parodomųjų krepšinio rungtynių ar "bulių kautynių". Aikšeléje jau stovėjo šešiasdešimt ar septyniasdešimt mašinų, ir mažos žmonių grupelės stoviniavo aplinkui, žvelgdamos į pastatą. Daugumą sudarė moterys. Kai kurios laikė maisto krepšelius, kelios verkė, ir beveik visos ryšėjo juodą juostelę ant rankos. Ralfas pastebėjo vidutinio amžiaus moterį inteligentišku veidu ir gerokai pražilusiais plaukais, dalijančią tokias juosteles. Ji vilkėjo marškinėlius su Siuzanos Dei atvaizdu ir žodžiais "MES NUGALĖSIME" apačioje.

Pravažiavimas priešais įėjimą į Visuomenės centrą buvo dar labiau užkimštas nei parkavimo aikštelė. Ten stovėjo nemažiau kaip šeši TV naujienų furgonai, o techninės komandos būreliais stoviniavo po trikampiu cementiniu skliautu, diskutuodamos, kaip šiandien turėtų klostytis įvykiai. Pagal plakatą, kabantį po skliautu ir plazdenantį vėjyje, šiandien tikrai turėjo būti neeilinis įvykis: "MITINGAS PRASIDĖS 20.00 VAL. ATEIKITE IR PARODYKITE SAVO VIENYBĘ. IŠREIŠKITE SAVO PYKTĮ. PAREMKITE SAVO SESERIS".

Džo sustabdė "Fordą" ir pasisuko į senąjį Dorą. Šis linktelėjo, ir Džo pažiūrėjo į Ralfą.

- Čia turbūt jūs su Luiza ir išlipsite, Ralfai. Sėkmės. Eičiau su jumis, jei tik galėčiau, - aš netgi jo prašiau, - bet jis sako, kad aš nepasiruošęs.

- Nieko tokio, - atsakė Ralfas. - Mes dėkojame už viską, ką dėl mūsų padarėte, tiesa, Luiza?

- Gryna teisybė.

Ralfas jau siekė durų rankenėlės, bet vėl paleidęs atsisuko į Dorensą.

- Dėl ko visa tai? Juk tai *ne* dėl dviejų tūkstančių žmonių išgelbėjimo, apie kurį kalbėjo Klotė ir Lachesė. Visalaikėms jėgoms, kurias *jie* minėjo, du tūkstančiai gyvybių juk nieko nereiškia. Tai dėl ko visa tai, Alfai? Kodėl mes čia?

Pagaliau Dorenso šypsena dingo. Be jos jis tapo keistai jaunesnis ir reikšmingesnis.

- Jobas tokį pat klausimą uždavė Dievui ir negavo atsakymo. Jūs jo irgi negausite, bet tik tiek jums pasakysiu: jūs tapote didelių įvykių ir galingų jėgų centru. Aukštesnės visatos darbas beveik visiškai sustojo, nes Atsitiktinumas ir Paskirtis įžvelgė jūsų progresą.

- Puiku, bet aš nesuprantu, - nepykdamas atsakė Ralfas.

- Ir aš ne, bet man užtenka ir tų dviejų tūkstančių gyvybių, - ramiai įsiterpė Luiza. - Aš niekad sau neatleisčiau, jei bent jau nepabandyčiau sustabdyti įvykių. Visą likusį gyvenimą sapnuočiau lavonmaišį, apgaubusį šį pastatą. Netgi jei miegočiau tik valandą pernakt.

Ralfas pagalvojo ir linktelėjo. Jis atidarė duris ir iškėlė vieną koją.

- Puikus požiūris. O, ten bus ir Elena. Galbūt netgi su Nete. Galbūt tokiems Trumpalaikiams kaip mes ir to pakanka.

Ir galbūt, - dingtelėjo Ralfui, - *aš noriu atsirevanšuoti Dr. nr.3.*

Oi, Ralfai, - sudejavo Karolina. - *Ir vėl vaizduojiesi esąs Klintas Istvudas.*

Ne, ne Klintas Istvudas. Ne Silvesteris Stalonė ir ne Arnoldas Švarcnegeris. Ir netgi ne Džonas Veinas. Jis nebuvo nei kovinis didvyris, nei kino žvaigždė, o tik paprastas senasis Ralfas Robertsas iš Hariso aveniu. Tačiau neapykanta daktariūkščiui su surūdijusiu skalpeliu nuo to nė kiek nesumažėjo. Dabar neapykanta buvo daug didesnė nei tada dėl benamio šuns ir išėjusio į pensiją istoriko, jau dešimt metų gyvenusio su Ralfu viename name. Ralfas negalėjo pamiršti svetainės Hai Ridže ir moterų, susmukusių prie sienos žemiau plakato su Siuzanos Dei atvaizdu. Prieš akis stojo ne Merilinos pilvas, o Grečen Tilburi plaukai: nuostabūs auksiniai plaukai, nudeginti atėmusio jai gyvybę švino. Čarlis Pikeringas nuspaudė gaiduką, o ginklą jam į rankas tikriausiai įdavė Edas Dypno, bet Ralfas kaltino Atropę - šokdynės, skrybėlės ir šukų vagį.

Atropę - auskarų vagį.

- Eime, Luiza, - tarė jis. - Eim...

Bet Luiza ant jo rankos uždėjo savąją ir papurtė galvą.

- Dar ne dabar. Eikš vidun ir uždaryk duris.

Ralfas įdėmiai pažvelgė į ją ir pakluso. Luiza sukaupė mintis ir prabilo, žvelgdama tiesiai į Dorą.

- Aš vis dar nesuprantu, kodėl mus pasiuntė į Hai Ridžą, - prabilo ji. - Jie tiesiai šviesiai taip nepasakė, ką mes turime daryti, bet mes žinome, - tiesa, Ralfai? - kad būtent to jie ir norėjo. *O aš noriu suprasti*. Jei mes turime būti *čia*, tai kodėl turėjome važiuoti *tenai*? Taip, mes išgelbėjome keletą gyvybių, ir dėl to džiaugiuosi, bet, manau, Ralfas teisus: keletas gyvybių nieko nereiškia šio šou organizatoriams.

Akimirką stojo tyla, tada prabilo Dorensas.

- Ar tau, Luiza, Klotė ir Lachesė pasirodė visažiniai ir visagaliai?

- Na... jie buvo sumanūs, bet ne išminčiai, - pagalvojusi atsakė Luiza. - Jie vadino save sraigteliais, esančiais daug žemiau už valdytojus, darančius sprendimus.

Senasis Doras nusišypsojo ir linktelėjo.

- Klotė ir Lachesė patys yra beveik Trumpalaikiai, jei žiūrėsime į visą schemą. Jie turi savų baimių ir protinių trumparegysčių. Jie taip pat gali priimti neteisingus sprendimus... bet ir tai nesvarbu, nes jie tarnauja Paskirčiai. Ir *ka-tet*.

- Jie manė, kad pralaimėsime, jei susidursime su Atrope, tiesa? - paklausė Ralfas. - Todėl jie įtikino save, kad mes įvykdysime jų užduotį, pasinaudodami užpakalinėmis durimis... o jomis ir buvo Hai Ridžas.

- Taip, - atsakė Doras. - Taip ir buvo.

- Puiku. Man patinka pasitikėjimo balsas. Ypač, kai...

- Ne, - paprieštaravo Doras. - *Ne* tai.

Ralfas ir Luiza sumišę susižvalgė.

- Apie ką tu kalbi?

- Čia viskas susiję tarpusavy. Paskirčiai tai būdinga. Matote... na... - Doras atsiduso. - *Nekenčiu* visų tų klausimų. Aš labai *retai* atsakinėju į klausimus, ar tai jau sakiau?

- Taip, - atsiliepė Luiza. - Sakei.

- Tai va. O dabar, bingo! Visi tie klausimai. Bjauru! Ir beprasmiška!

Ralfas žvilgtelėjo į Luizą, ji atsakė tuo pačiu. Jiedu nepajudėjo iš vietos.

Doras vėl atsiduso.

- Gerai... bet tai paskutinis mano žodis, todėl klausykit. Galbūt Klotė ir Lachesė apsiriko, pasiųsdami jus į Hai Ridžą, bet Paskirtis tiksliai žinojo, kur jus siunčia. Jūs įvykdėte savo užduotį tenai.

- Išgelbėjome moteris, - tarė Luiza.

Bet Dorensas purtė galvą.

- Tai ką mes tada *padarėme*? - vos nesuriko ji. - *Ką*? Ar neturime teisės žinoti, kokią tos susmirdusios Paskirties dalį mes įvykdėme?

- Ne, - atsakė Dorensas. - Bent jau ne dabar. Nes ir vėl turėsite tai padaryti.

- Beprotybė, - ištarė Ralfas.

- Deja, ne, - paprieštaravo Doras. Jis spaudė knygelę prie krūtinės ir atvirai žvelgė į Ralfą. - *Atsitiktinumas* - tai beprotybė, o Paskirtis yra sveiko proto.

Gerai, - mąstė Ralfas, - *ką mes darėme Hai Ridže be žmonių išvadavimo iš rūsio? Ir be Džono Leidekerio išgelbėjimo - Pikeringas būtų jį nušovęs kaip ir Krisą Nelį, jei nebūčiau įsikišęs. Ar tai Leidekeris?*

Galėjo būti, bet kažkodėl taip neatrodė.

- Dorensai, - paklausė Ralfas, - ar negalėtum dar daugiau mums pasakyti? Prašau. Aš...

- Ne. Daugiau jokių klausimų, nes nėra laiko. Pavakarieniausime kartu, kai visa tai baigsis... jei tik liksime gyvi.

- Tu tikrai moki pralinksminti, Dorai.

Ralfas atidarė duris. Luiza padarė tą patį, ir jiedu išlipo iš mašinos. Ralfas pasilenkė prie Džo Vaizerio.

- Ar dar turi ką pasakyti?

- Ne, nemanau.

Doras palinko į priekį ir pašnibždėjo Vaizeriui į ausį. Džo susiraukęs klausėsi.

- Na? - paklausė Ralfas, kai Dorensas atsirėmė į atlošą. - Ką jis pasakė?

- Jis sakė, kad nepamirštumėte mano šukučių. Net nenutuokiu, apie ką jis kalba, bet argi tai naujiena?

- Nieko tokio, - šyptelėjo Ralfas. - Bent *tai* supratau. Eime, Luiza, pasinersime į minią.

4

Kai priėjo parkavimo aikštelės vidurį, Luiza taip stipriai niūktelėjo Ralfui į pašonę, kad tasai net kluptelėjo.

- Žiūrėk! - sušnibždėjo ji. - Antai! Ar ten ne Konė Čang?

Ralfas įsižiūrėjo. Taip, moteris mėlynu paltu, stovinti tarp dviejų vyrukų su užrašu "CBS" ant striukių, tikrai buvo Konė Čang. Ralfas žavėjosi jos mielu, inteligentišku veideliu ir malonia šypsena jau tiek daug vakarų, žiaumodamas vakarienę, kad net neabejojo, jog tai ji.

- Arba ji, arba jos sesuo dvynė, - sumurmėjo jis.

Regis, kad Luiza užmiršo senąjį Dorą, Hai Ridžą ir plikus daktariūkščius: šią akimirką ji vėl tapo moterimi, kurią Bilis Makgovernas mėgo vadinti "mūsų Luiza".

- Po paralių! Ką *ji* čia veikia?

- Na, - prabilo Ralfas, bet turėjo užsidengti burną, kad paslėptų šypseną. - Įvykiai Deryje tapo tarptautinėmis naujienomis. Tikriausiai šiandien ji kalbės priešais Visuomenės centrą tiesiogiai vakaro žinioms. Bet kokiu atveju...

Staiga neperspėjusios grįžo auros. Ralfui pritrūko kvapo.

- *Viešpatie*! Luiza, ar ir tu matai?

Bet, regis, taip nebuvo. Nes tada Luiza nebūtų net pastebėjusi Konės Čang. Tai buvo siaubinga, ir pirmąsyk Ralfas suprato, kad netgi šviesusis aurų pasaulis turi savo tamsiąją pusę, dėl kurios paprastas žmogus parkristų ant kelių ir dėkotų Dievui už siauresnį pasaulio suvokimą.

Ir nereikia net palypėti kopėčiomis, - pamanė Ralfas. - *Bent jau aš taip nemanau. Aš tik žvelgiu į platesnį pasaulį lyg žmogus, žiūrintis pro langą. Manęs jame nėra.*

Ir visai nesinorėjo ten būti. Užteko ir tokio reginio, kad panorėtum apakti. Luiza susiraukė.

- Ką, spalvas? Ne. Ar man reikėtų pabandyti? Ar kas nors atsitiko?

Ralfas pabandė atsakyti ir neįstengė. Po minutės Luiza skaudžiai suspaudė jam alkūnę - nebeprireikė jokių paaiškinimų. Laimei ar nelaimei, Luiza jau viską matė pati.

- O *Dieve*, - vos neverkdama išlemeno ji. - O *Dieve*, o *Dieve*, vargšelė Luiza.

Nuo Derio ligoninės stogo virš Visuomenės centro pakilusi aura atrodė lyg milžiniškas skėtis. O dabar, stovėdami aikštelėje, jiedu atsidūrė tarsi po didžiuliu ir šlykščiu moskitų tinkleliu, tokiu senu ir neprižiūrėtu, kad net plonos sienelės apsinešė tamsiai žaliais pelėsiais. Ryški spalio saulė susitraukė iki blyškaus sidabrinio apskritimo. Orą užpildė rūkas, Ralfui primindamas devyniolikto amžiaus paveikslus su Londono vaizdais. Jiedu su Luiza ne tik žiūrėjo į lavonmaišį, apgaubusį Visuomenės centrą: jie buvo gyvi palaidoti jame. Ralfas jautė, kaip maišas spaudžia jį, bandydamas užlieti praradimu, neviltimi ir baime.

Ko čia jaudintis? - Ralfas paklausė savęs, apatiškai žvelgdamas į Džo Vaizerio "Fordą", tolstantį su senuoju Doru ant užpakalinės sėdynės. - *Noriu pasakyti, kokia iš to nauda? Mes to nebepakeisime. Galbūt mums pavyko Hai Ridže, bet tarp šių dviejų įvykių yra didžiulis skirtumas kaip kad tarp dėmės ir juodosios skylės. Jei įsikišime į šiuos reikalus, mus paprasčiausiai sutrins į miltus.*

Ralfas išgirdo dejonę ir suvokė, kad Luiza verkia. Sukaupęs jėgas, jis apkabino Luizą per pečius.

- Laikykis, Luiza. Mes ištversime.

Bet jis suabejojo.

- *Mes tai įkvėpiame į save*! - kūkčiojo Luiza. - Tarytum trauktume į save mirtį! Ralfai, dinkime iš čia! Prašau eime iš čia!

Mintis atrodė tokia pat viliojanti kaip ir vanduo mirštančiam iš troškulio dykumoje, bet Ralfas papurtė galvą.

- Jei nieko nedarysime, šiandien čia žus du tūkstančiai žmonių. Man daug kas neaišku, bet dėl to esu visiškai tikras.

- Gerai, - sušnibždėjo Luiza. - Tik laikyk mane apkabinęs ir neleisk prasiskelti galvos, jei nualpsiu.

Ironiška, - pagalvojo Ralfas. Jų veidai ir kūnai švytėjo vidutinio amžiaus žmonių sveikata, tačiau abu šlepseno per parkavimo aikštelę lyg pora sukriošėlių, kurių raumenys virto virvutėmis, o kaulai - stiklu. Ralfas girdėjo, kaip tankiai ir sunkiai kvėpavo Luiza lyg ką tik rimtai susižeidusi moteris.

- Jei nori, galiu palydėti tave atgal, - pasiūlė Ralfas, tikrai ketindamas taip padaryti.

Jis nuvestų ją į parkavimo aikštelę ir pasodintų ant oranžinio autobusų stotelės suoliuko. O kai atvažiuotų autobusas, lengviausias pasaulyje dalykas būtų įlipti ir sugrįžti į Hariso aveniu.

Ralfas jautė, kaip aura-žudikė, gaubianti šią vietą, slegia jį, bandydama suspausti it kokį plastmasinį maišelį. Jis prisiminė, ką Makgovernas kalbėjo apie Mėjos Ločer emfizemą: kad tai viena iš tų niekad neatsitraukiančių ligų. Dabar Ralfas suprato, kaip Mėja Ločer jautėsi per paskutinius savo metus. Nesvarbu, kiek Ralfas įkvėpdavo juodojo oro ar kiek giliai jis patekdavo, jo širdis ir toliau stipriai plakė, o galvoje pašėlusiai tvinksėjo, tarsi jį kankintų giliausios pasaulyje pagirios.

Ralfas jau norėjo pakartoti, kad palydės Luizą atgal, bet ji prabilo pirmoji.

- Aš susidorosiu... bet tikiuosi... tai ilgai netruks. Ralfai, kaip mes galime jausti tą bjaurastį, jei nematome spalvų? Kodėl *jie* to nejaučia? - Luiza parodė į žiniasklaidos atstovus, besisukinėjančius apie Visuomenės centrą. - Argi mes, Trumpalaikiai, tokie nejautrūs? Nenorėčiau taip galvoti.

Ralfas papurtė galvą, norėdamas pabrėžti, kad pats nežino, bet pagalvojo, jog galbūt žinių komandos, videotechnikai ir apsauga, susibūrę prie durų ir po plakatu, kabančiu nuo skliauto, kažką *jautė*. Daugybė rankų laikė kavos puodelius, bet nė vienas žmogus jos negėrė. Ant furgono kapoto stovėjo spurgų dėžė, bet tik vienintelė, išimta iš dėžės, ir ta prakąsta gulėjo ant servetėlės. Ralfas nužvelgė kokius du tuzinus veidų ir nė viename neišvydo šypsenos. Žinių komandos dirbo savo darbą: nustatinėjo kameras, žymėjo vietas, kur turėtų stovėti reporteriai, tiesė koaksialinius kabelius ir tvirtino juos prie žemės - tačiau be jokio užsidegimo, kaip kad reikėjo tikėtis prieš tokius neeilinius įvykius.

Konė Čang išėjo iš po skliauto su barzdotu simpatišku operatoriumi - "MAIKLAS ROZENBERGAS" buvo užrašyta ant jo kortelės - ir iškėlusi rankas parodė, kaip ji norėtų, kad šis nufilmuotų po skliautu kabantį plakatą. Rozenbergas linktelėjo. Čang veidas buvo išbalęs, bet išdidus, o kai ji kalbėjosi su operatoriumi, Ralfas pastebėjo, kaip

moteris nesąmoningai pridėjo ranką prie smilkinio, lyg būtų užmiršusi, ką norėjo pasakyti, arba staiga nekaip pasijutusi.

Atrodė, kad visų veidų išraiška vienoda, ir Ralfas net žinojo jos pavadinimą: kai jis dar buvo vaikas, tai vadinosi melancholija, tačiau šiuo atveju melancholija buvo silpnas žodelis, apibūdinantis visų liūdesį.

Ralfas prisiminė atvejus, kai jis susidurdavo su emociniu sustabarėjimu. Plaukdavo per dieną, kartais jausdamasis puikiai, kartais - gerai... ir staiga be jokios aiškios priežasties jis perdegdavo. Užplūsdavo mintys: ir kokia gi iš to nauda? - ir jis pajusdavo begalinį norą grįžti į lovą ir užsikloti anklode galvą.

Galbūt tai ir sukelia tokius jausmus, - mąstė Ralfas. - *Galbūt tai - jau laukianti mirtis ar liūdesys, išsiskleidęs it pokylių palapinė iš voratinklių ir ašarų vietoj brezento ir virvių. Mes to nematome, tik ne Trumpalaikių lygmenyje, bet vis tiek jaučiame. Taip, mes tai jaučiame. O dabar...*

Dabar tai bandė visiškai juos iščiulpti. Galbūt *jie* - ne vampyrai, ko taip bijojo, bet *tas* daiktas - be abejonės, toks. Lavonmaišis tęsė lėtą, pusiau jutiminį egzistavimą ir galėjo juos mirtinai iščiulpti. Jei tik jie jam leistų.

Luiza suklupusi atsimušė į Ralfą, ir šis vos susilaikė, kad abu nesitėkštų ant šaligatvio. Luiza pakėlė galvą (labai iš lėto, tarytum jos plaukai būtų išmirkyti cemente), pridėjo ranką prie burnos ir stipriai įkvėpė. Tuo pat metu ji blykstelėjo. Esant kitoms aplinkybėms, Ralfas nebūtų atkreipęs į blyksnį dėmesio, bet tik ne dabar. Luiza kilstelėjo save į viršų. Tik truputį. Kad galėtų pasikrauti.

Ralfas nematė, kaip Luiza įlindo į padavėjos aurą, bet šįkart viskas įvyko prieš jo akis. Žiniasklaidos komandos auros buvo panašios į mažus, bet ryškiai išdažytus japoniškus žibintus, drąsiai šviečiančius tamsiame urve. Violetinės spalvos spindulys atsiskyrė nuo Maiklo Rozenbergo, barzdoto Konės Čang operatoriaus. Priešais Luizos veidą jis pasidalijo į dvi dalis. Viršutinė atšaka dar kartą pasidalijo pusiau ir įlindo į Luizos šnerves. Apatinė atšaka įlindo į burną. Ralfas matė, kaip ji šviečia už skruostų, įžiebdama Luizą iš vidaus kaip žvakė įžiebia Helouvyno moliūgą.

Luiza beveik paleido Ralfo ranką, jos kūno spaudimas taip pat dingo. Po sekundės išnyko ir violetinės šviesos spindulys. Luiza pažvelgė į Ralfą. Spalva vėl nudažė jos skruostus.

- Taip geriau - *daug* geriau. O dabar tu, Ralfai!

Ralfas nenorėjo, - visa tai dar atrodė it vagystė, - bet tai buvo būtinybė, nes antraip jis būtų išsitiesęs tiesiog ant šaligatvio. Jis beveik jautė, kaip paskutiniai pasiskolintos iš berniūkščio "Nirvana" marškinėliais energijos lašai garuoja pro jo poras. Ralfas pridėjo ranką prie lūpų, kaip kad šį rytą prie cukrainės parkavimo aikštelės, ir ieškodamas taikinio pasisuko į kairę. Konė Čang keliais žingsniais priartėjo prie jųdviejų. Ji vis dar žiūrėjo į plakatą, kabantį po skliautu, ir kalbėjosi su Rozenbergu (kuris nė kiek nepasikeitė po Luizos pasikrovimo). Nieko negalvodamas, Ralfas stipriai įkvėpė pro sudarytą iš kumščio vamzdelį.

Čang aura buvo tokios pat mielos dramblio kaulo spalvos, kokia ji buvo Elenos bei Netės tądien, kai jodvi kartu su Grečen Tilburi įžengė į Ralfo namus. Vietoj šviesos spindulio nuo Konės auros atsiplėšė tiesi juosta. Ralfas pajuto, kaip iškart jį užlieja jėga, pašalindama silpnumą iš sąnarių ir raumenų. Jis vėl galėjo aiškiai mąstyti, tarytum ką tik kažkas būtų pašalinęs milžinišką suodžių debesį iš smegenų.

Konė Čang nutilo, dirstelėjo į dangų ir vėl prabilo į operatorių. Ralfas apsisuko ir pamatė, kad Luiza jį įdėmiai stebi.

- Ar geriau? - paklausė ji.

- Žinoma, bet vis dar jaučiuosi, lyg tūnočiau lavonmaišyje.

- Manau...

Luiza nutilo, nes jos akys užčiuopė kažką į kairę nuo Visuomenės centro durų. Ji suriko ir prisispaudė prie Ralfo. Jos akys vos neišvirto iš orbitų. Ralfas pasekė jos žvilgsnį. Staiga jam pritrūko kvapo. Architektai bandė sušvelninti plytinius pastato kampus, todėl ten pasodino amžinai žaliuojančius krūmus. Vėliau juos užmiršo arba tyčia leido jiems augti, tad šie taip išsikerojo, kad visiškai užgožė žolės juosteles tarp kiekvieno iš jų bei į pravažiavimą atsimušantį betoninį takelį.

Milžiniški vabalai, panašūs į priešistorinius trilobitus, ropinėjo po tuos amžinai žaliuojančius krūmus. Jie ropštėsi viens ant kito, daužė-

si galvomis, kartais smogdavo priekinėmis kojomis vieni kitiems lyg elniai, surėmę ragus per poravimosi sezoną. Vabalai nepersišvietė kaip kad paukštis ant palydovinės antenos, bet jie vis tiek atrodė nerealūs it vaiduokliai. Jų auros blyksėjo visu spalvų spektru. Jie buvo tokie ryškūs, tačiau tokie vienadieniai, kad net atrodė panašūs į keistus jonvabalius.

Tik jie ne jonvabaliai. Ir tu žinai, kas jie tokie.

- Ei! - sušuko Rozenbergas, Čang operatorius. Jis kreipėsi į juodu su Luiza, bet dauguma šalia stovėjusių žmonių taip pat atsisuko. - Ar jai nieko neatsitiko, drauguži?

- Nieko, - atsakė Ralfas. Jausdamasis kvailai, jis greitai nuleido ranką nuo burnos. - Ji tik...

- Aš tik pamačiau pelę! - pertraukė Luiza, beprotiškai šypsodamasi... "mūsų Luizos" šypsena.

Ralfas didžiavosi Luiza. Ji parodė į krūmus kairėje nuo durų.

- Ji buvo ten. Bet ji buvo labai riebi. Ar matei ją, Nortonai?

- Ne, Alisa.

- Pasilikite čia, pone, - kreipėsi Maiklas Rozenbergas. - Šįvakar išvysite įvairiausių laukinių padarų.

Jis priverstinai nusijuokė ir grįžo prie savo darbų.

- Viešpatie, Ralfai! - sušnibždėjo Luiza. - Tie... tie... padarai...

Ralfas suspaudė jai ranką.

- Nusiramink, Luiza.

- Jie žino, tiesa? Todėl jie ir čia. Jie lyg grifai.

Ralfas linktelėjo. Keli vabalai pasirodė krūmų viršūnėje ir ėmė lipti pastato siena. Jie blausiai judėjo lyg mieguistos musės rudenį, palikdami už savęs siauras pėdsakų vėžes. Kiti vabalai lindo iš po krūmų ant žolės.

Vienas iš vietinių žinių reporterių patraukė prie krūmų. Kai jis pasuko galvą, Ralfas atpažino Džoną Kirklendą. Jis kalbėjosi su gražia moterimi elegantišku dalykiniu kostiumėliu, kuris Ralfui pasirodė labai seksualus. Tikriausiai ji buvo Kirklendo prodiuserė. Ralfas pasmalsavo, ar tik Lizetės Benson aura netapdavo žalios spalvos, kai pasirodydavo ši moteris.

- *Jie eina prie vabalų*! - išsigandusi sušnibždėjo Luiza. - Turime juos sulaikyti, Ralfai. Mes privalome!

- Mes absoliučiai nieko nedarysime.

- Bet...

- Luiza, mums nevalia pasakoti apie vabalus, kurių niekas, išskyrus mus, nemato. Viskas gali baigtis tuo, kad mums užvilks tramdomuosius marškinius. Beje, vabalai jiems nieko nepadarys, - Ralfas pagalvojęs dar pridūrė: - Tikiuosi.

Jiedu nusekė Kirklendą ir jo žaviąją palydovę akimis iki pievelės... ir knibždančių aplinkui trilobitų. Vienas užlipo ant idealiai nupoliruoto Kirklendo bato, truputį stabtelėjo ir ėmė kopti kelnių klešne.

- Man nusispjaut į tą Siuzaną Dei, - kalbėjo Kirklendas. - "Pagalba moterims" yra įvykių centras, o ne ji: verkiančios gražuolės su juodomis gedulo juostelėmis.

- Saugokis, Džonai, - sausai atsakė moteris. - Pasidarei per daug jautrus.

- Tikrai? Velnias.

Vabalas taikėsi į tarpukojį. Ralfui dingtelėjo, kad jei staiga Kirklendas išvystų, kas ropinėja jo klynu, tikriausiai išprotėtų.

- Gerai, bet neužmiršk pakalbinti moterų, vadovaujančių vietiniam organizacijos skyriui, - dėstė prodiuserė. - Kai Tilburi nebėra, svarbiausiomis tapo Megė Petrovski, Barbara Ričards ir Roberta Harper. Šį vakarą Harper pristatys Didžiąją Šamanę.

Moteris nužengė nuo takelio ir batelio kulnu pritrėškė ropojantį spalvotą vabalą. Iš jo vidurių ištryško vaivorykštė ir balta medžiaga, panaši į bulvių košę. Ralfas pagalvojo, kad galbūt tai kiaušinėliai. Luiza prigludo prie jo rankos.

- Ir būtinai nepamesk iš akių Elenos Dypno, - žengusi žingsnį arčiau pastato, tęsė prodiuserė.

Vabalas maskatavo prilipęs prie kulniuko.

- Dypno, - pakartojo Kirklendas ir pabarškino krumpliais į kaktą. - Jau esu tą pavardę kažkur girdėjęs.

- Taip, ji - Edo Dypno žmona. Jie išsiskyrę. Jei nori ašarų, griebk ją. Jodvi su Tilburi buvo labai geros draugės. Galbūt *ypatingos* draugės, jei supranti, ką noriu pasakyti.

Kirklendas pašnairavo: Ralfas net pasimetė, išvydęs tokią nebūdingą Kirklendui veido išraišką. Tuo tarpu vienas vabalas užsiropštė ant moters bato ir ėmė lipti koja aukštyn. Ralfas sustingęs stebėjo,

kaip jis dingo po prodiuserės sijonu. Vabalas, lipantis šlaunimi, atrodė it katinėlis po rankšluosčiu. Regis, Kirklendo kolegė *kažką* pajuto: kalbėdama apie planuojamus interviu per Dei pasisakymą, ji nesąmoningai pasikasė dešinę šlaunį, nes vabalas buvo būtent ten. Ralfas neišgirdo trekštelėjimo, kai vabalėlis žuvo, bet galėjo jį įsivaizduoti. Kitaip ir negalėjo. Taigi jis įsivaizdavo, kaip jo viduriai lyg pūliai ištrykšta ant nailoninės kojinės ir turbūt nepastebėti ir nejuntami išliks ten iki vakarinio dušo.

Jiedu ėmė tartis dėl numatyto šią popietę antiabortininkų mitingo... neabejodami, kad toks įvyks. Moters nuomone, net tokie bepročiai kaip "Gyvenimo draugai" nedrįs rodytis Visuomenės centre po įvykių Hai Ridže. Kirklendas paprieštaravo, jog negalima nuvertinti fanatikų idiotizmo. Ir kai jie kalbėjosi, dalydamiesi mintimis ir paskalomis, vis daugiau spalvotų vabalų ėmė kopti jų kojomis ir kūnais. Vienas "pionierius" net nužygiavo iki raudono Kirklendo kaklaraiščio ir turbūt taikėsi užsiropšti ant veido.

Judėjimas dešinėje sudirgino Ralfo akį. Jis pasisuko į duris ir išvydo, kad vienas iš komandos narių baksnoja savo draugui, rodydamas į jį su Luiza. Staiga Ralfas suprato, ką jie mato: du žmonės be jokios aiškios priežasties (jie neturėjo juodų gedulo juostelių, ir, be abejo, nepriklausė žiniasklaidos atstovams) stoviniavo parkavimo aikštelės pakrašty. Ponia, kuri jau vieną kart suriko, įsikniaubusi į džentelmeno ranką... o šis lyg kuoktelėjęs spoksojo į nieką.

Ralfas švelniai prašneko lūpų kampučiu lyg pabėgimą aptariantis kalinys iš kokio nors filmo apie kalėjimus.

- Pakelk galvą. Mes pritraukėme daugiau dėmesio nei reikėtų.

Akimirką Ralfas netikėjo, kad Luiza sugebės tai padaryti... bet pagaliau ji pakėlė galvą. Ji paskutinįsyk nenoriai žvilgtelėjo į prie sienos augančius krūmus ir vėl ryžtingai atsisuko į Ralfą.

- Ar niekur nematai Atropės, Ralfai? Juk mes dėl to čia ir esame... kad rastume jo pėdsakus?

- Galbūt. Ko gero. Tiesą pasakius, aš ir neieškojau - per daug kitų įvykių aplinkui. Manau, kad turime arčiau prieiti prie pastato.

Ralfas nelabai norėjo tai daryti, bet reikėjo *ko nors* imtis. Jis jautė lavonmaišį, kuris priešinosi bet kokiam judėjimui į priekį. *Štai* su kuo reikėjo pakovoti.

- Gerai, - sutiko Luiza. - Aš paprašysiu Konės Čang autografo ir pasistengsiu atrodyti kuo kvailesnė. Ar galėsi tai pakęsti?

- Taip.

- Gerai. Nes tada jie žiūrės tik į mane.

- Puiku.

Ralfas metė dar vieną žvilgsnį į Džoną Kirklendą ir prodiuserę. Jie aptarinėjo, ką parodyti tiesioginiame eteryje, net nenutuokdami, kad trilobitai ropinėjo jų veidais. Vienas iš lėto bandė prasiskverbti į Džono Kirklendo burną.

Ralfas greit nusuko žvilgsnį ir leido Luizai nusitempti jį prie Konės Čang ir barzdoto operatoriaus Rozenbergo. Šiedu pirmiausia pažvelgė į Luizą, o po to susižvalgė patys. Šį žvilgsnį sudarė viena dalis nustebimo ir trys dalys susitaikymo (na, štai, dar viena iš jų). Luiza sugnybo Ralfui ranką, tarsi norėdama pasakyti: *Nekreipk į mane dėmesio, Ralfai. Tu dairykis savų reikalų, o aš imsiuos savųjų.*

- Atleiskite, bet ar tik jūs ne Konė Čang? - žaviu smalsaujančios liežuvautojos balsu paklausė Luiza. - Pamačiau jus ana ten ir pasakiau Nortonui: "Arba tai ta pati ponia, kuri dirba kartu su Denu Rateriu, arba aš išsikrausčiau iš proto". O tada...

- Aš ir esu Konė Čang. Labai malonu su jumis susipažinti, bet aš ruošiuosi šio vakaro žinioms, todėl jei man atleisit...

- Na žinoma, aš net nesvajojau jūsų trukdyti. Norėčiau tik autografo, - užtektų ir mažo brūkštelėjimo, - nes aš esu didžiausia jūsų gerbėja, bent jau Meine.

Konė Čang pažvelgė į Rozenbergą. Vienoje rankoje jis jau laikė parkerį lyg seselė operacinėje instrumentą, kurio prireiks chirurgui, nors jis pats dar nespėjo paprašyti. Ralfas įsistebeilijo į Visuomenės centro priekį ir truputėlį šoktelėjo į viršų pojūčių hierarchijoje.

Priešais duris jis išvydo pusiau permatomą juodą medžiagą. Ji buvo beveik dviejų colių gylio ir atrodė lyg koks geologinis darinys. Bet to negalėjo būti... o gal galėjo? Jei ji būtų buvusi tikra (pagal Trumpalaikių pasaulio suvokimą), medžiaga būtų užblokavusi duris, bet juk taip neatsitiko. Ralfui stebint, du televizijos komandos nariai įbrido į ją iki kelių tarytum į pažemiui sklandantį ūkelį.

Ralfas prisiminė žmonių paliktus aurų pėdsakus, panašius į Artūro Miurėjaus mokomąsias šokių diagramas, ir staiga viską suprato.

Pėdsakai išnykdavo lyg cigarečių dūmai... tik cigarečių dūmai *nedingdavo*: jie palikdavo nuosėdas ant sienų, langų ir plaučiuose. Tikriausiai žmonių auros palikdavo tokias pat nuosėdas. Vieno žmogaus nuosėdų turbūt neįmanoma buvo įžiūrėti, bet čia buvo didžiausia ketvirto pagal dydį Meino miesto susitikimo vieta. Ralfas pagalvojo, kiek žmonių įėjo ir išėjo pro šias duris: apie visus banketus, susirinkimus, šou, koncertus, krepšinio turnyrus - ir suprato, kas per daiktas tas pusiau persišviečiantis šlakas. Tai lygiai tas pat kaip ir nežymios įdubos dažnai naudojamų laiptų vidury.

Nekreipk į tai dėmesio, mielasis, pasirūpink savais reikalais.

Šalia Konė Čang pasirašinėjo ant Luizos rugsėjo mėnesio elektros sąskaitos. Ralfas įsistebeilijo į nuosėdas ant cemento priešais duris, ieškodamas Atropės pėdsakų, kuriuos galėjai lengviau užuosti nei pastebėti: jos dvokė šlykščiu mėsos kvapu, kuris sklandė aplink pono Hustono mėsos krautuvėlę, kai Ralfas dar buvo vaikas.

- Ačiū! - plepėjo Luiza. - Pasakiau Nortonui: "Ji atrodo lygiai taip pat kaip ir per žinias: lyg maža kiniška lėlytė". Būtent taip ir pasakiau.

- Labai malonu, - atsakė Konė Čang, - bet aš tikrai turiu grįžti prie darbo.

- Na žinoma. Perduokit linkėjimus Denui Rateriui. Pasakykite, kad žaviuosi jo darbu.

- Būtinai, - Čang nusišypsojo ir linktelėjo, atidavusi parkerį Rozenbergui. - O dabar atleiskite, bet...

Jei jis čia, tai aukščiau už mane, - mąstė Ralfas. - *Turiu pakilti dar aukščiau.*

Taip, bet Ralfas turėjo būti atsargus, ir ne vien dėl to, kad laikas tapo brangiu malonumu. Paprasčiausiai, jei jis pakiltų aukščiau, dingtų iš Trumpalaikių pasaulio, o tai šiuos naujienų besivaikančius žmones atitrauktų net nuo artėjančio mitingo... bent jau kuriam laikui.

Ralfas susikaupė, tik šįkart viduje ne mirktelėjo, o švelniai nuleido akies voką. Spalvos tyliai plūstelėjo į pasaulį: šis nuostabiai nušvito. Bet vis dėlto stipriausia iš spalvų liko juoda lavonmaišio spalva. Ji užgožė visas likusias. Ralfą vėl užplūdo depresija ir neapsakomas silpnumas, kuris smigo į širdį lyg užaštrintas plaktuko galas. Ralfas su-

vokė, kad visus reikalus turi atlikti labai greitai ir mauti atgal į Trumpalaikių lygmenį, kol jėgos visiškai jo neapleido. •

Jis vėl pažvelgė į duris. Akimirką ten mirgėjo tik tokių kaip jis, Trumpalaikių, blėstančios auros... bet staiga tai, ko jis ieškojo, išryškėjo lyg parašyta citrinos sultimis žinutė, pakelta virš žvakės liepsnos.

Ralfas tikėjosi kažko panašaus į pūvančias žarnas konteineryje už pono Hustono krautuvėlės, bet tikrovė pasirodė dar bjauresnė, nes išaiškėjo visai netikėtai. Ant pačių durų matėsi kruvinos, gleivėtos medžiagos dėmės (tikriausiai paliktos Atropės pirštų) bei šlykšti-tos pačios medžiagos bala, besigerianti į aurų nuosėdas priešais duris. Ši bala buvo tokia siaubinga, - tokia svetima, - kad spalvoti vabalai, palyginus su ja, atrodė normalūs padarai. Ji buvo panaši į vėmalus, paliktus šuns, kenčiančio nuo kažkokios naujos ir pavojingos pasiutligės formos. Pėdsakai nuo šios balos ėjo tolyn.

Žinoma, - pagalvojo Ralfas. - *Todėl mes čia ir turėjome atvažiuoti. Mažasis šunsnukis negali atsitraukti nuo šios vietos. Tai lyg kokainas narkomanams.*

Ralfas įsivaizdavo Atropę, stovintį toje pačioje vietoje, kur jis dabar, žiūrintį... besivaipantį... o po to žengiantį pirmyn ir uždedantį rankas ant durų. Perbraukiantį per jas ir paliekantį šlykščias dėmes. Ralfas įsivaizdavo Atropę, traukiantį jėgą ir energiją iš juodumos, kuri savo ruožtu vogė Ralfo gyvybingumą.

Žinoma, jis turi reikalų ir kitur, - kiekviena diena užimta, kai esi toks antgamtinis psichopatas, - bet vis tiek jam sunku ilgai išbūti neapsilankius čia. Ir ką jis jaučia? Lyg jo pimpis nenustygtų vietoje karštą vasaros dieną, štai ką.

Luiza patempė Ralfą už rankovės, ir jis atsisuko. Ji vis dar šypsojosi, bet nerimas akyse išdavė, kad ji vos vos galėjo sulaikyti riksmą. Už Luizos Konė Čang ir Rozenbergas keliavo pastato link.

- Ištrauk mane iš čia, - sušnibždėjo Luiza. - Daugiau nebeištversiu. Jaučiu, kad tuoj išeisiu iš proto.

[- *Gerai. Jokių problemų.*]

- Negirdžiu tavęs, Ralfai. Ir atrodo, kad pro tave šviečia saulė. Viešpatie, taip ir *yra*!

[- *O, palauk...*]

Ralfas susikaupė ir pajuto, kaip pasaulis nežymiai susiūbavo. Spalvos išblėso. Luizos aura tarsi vėl įsigėrė į jos odą.

- Dabar geriau?

- Na, bent jau *vientisiau.*

Ralfas šyptelėjo.

- Gerai. Eime.

Jis suėmė Luizą už alkūnės, ir jiedu patraukė į tą pačią vietą, kur Džo Vaizeris juos išleido. Į tą pačią pusę vedė ir kruvini pėdsakai.

- Ar radai, ko ieškojai?

- Taip.

Luiza iškart nušvito.

- Puiku! Mačiau, kaip tu pakilai: buvo labai keista - lyg stebėčiau, kaip tu virsti į sepijinę nuotrauką. O tada... kai pamačiau pro tave šviečiančią saulę... tai buvo ypatinga.

Luiza griežtai dėbtelėjo į Ralfą.

- Baisu?

- Ne... ne *baisu.* Paprasčiausiai ypatinga. Tie vabalai... *jie* buvo baisūs. Fu!

- Žinau, ką nori pasakyti. Bet manau, kad jie vis dar ten.

- Galbūt. Tačiau mes vis dar klaidžiojame, tiesa?

- Aha. Iki Rojaus dar tolimas kelias, būtų pasakiusi Karolina.

- Tik nesitrauk nuo manęs, Ralfai Robertsai, ir nepasiklysk.

- Ralfas Robertsas? Niekada apie tokį negirdėjau. Mano vardas Nortonas.

Ralfas apsidžiaugė, kad Luiza nusijuokė.

24 skyrius

1

Ralfas ir Luiza iš lėto kirto asfaltuotą parkavimo aikštelę, išbraižytą geltonomis linijomis. Ralfas neabejojo, kad šiąnakt čia neliks nė vienos laisvos vietelės. Ateikit, pažiūrėkit, paklausykit ir, svarbiausia, parodykit savo miestui ir visai šaliai, kad jokie čarliai pikeringai jūsų neįbaugins. Netgi baimės suvaržyta mažuma šiandien išdrįs pasmalsauti.

Priėjęs prie gatvės, jiedu pasiekė lavonmaišio kraštą. Čia maišas buvo tirštesnis, ir Ralfas pastebėjo lėtą bangavimą, tarytum lavonmaišis būtų sudarytas iš smulkučių judančių dulkelių. Tai buvo panašu į orą virš atviro krematoriumo, žibantį nuo karščio ir degančio popieriaus gabalėlių.

Ralfas girdėjo du vieną su kitu susiliejusius garsus. Viršutinis atrodė panašus į sidabrinį atodūsį. Tokį garsą galėtų sukelti vėjas, jei tik mokėtų verkti. Šis garsas gąsdino, bet apatinis buvo dar nemalonesnis: seilėtas čepsėjimas, tarsi kažkur šalia milžiniška bedantė burna kramtytų minkštą maistą.

Kai jiedu priėjo prie tamsios lavonmaišio odos, Luiza stabtelėjo, pakėlė savo išsigandusias, atsiprašančias akis į Ralfą ir prabilo lyg maža mergaitė.

- Nežinau, ar galėsiu pro tai praeiti, - ji nutilo, bet sukaupusi jėgas tęsė toliau. - Jis gyvas. Visas tas daiktas. Jis juos mato, - Luiza nykščiu dūrė į žmones parkavimo aikštelėje ir žiniasklaidos komandą arčiau pastato, - ir tai blogai, bet taip pat jis mato ir mus, o tai dar blogiau... taip pat jis žino, kad mes jį matom. Jam nepatinka, kai jį mato. Galbūt jis neprieštarauja, kad jį jaučiame, bet tik ne tada, kai jį matom.

Dabar tas seilėtas čepsėjimas beveik tarė žodžius. Ir kuo ilgiau Ralfas klausėsi, juo labiau tuo neabejojo.

[*Dinkiščia. Eikvelniop. Maukiščia.*]

- Ralfai, - sušnibždėjo Luiza. - Ar girdi?

[*Nekenčiu. Užmušiu. Surysiu.*]

Ralfas linktelėjo ir vėl paėmė Luizą už alkūnės.

- Eime, Luiza.

- Eiti? *Kur*?

- Žemyn.

Akimirką Luiza nieko nesuprasdama tik spoksojo į Ralfą. Po to pagaliau linktelėjo. Ralfas pajuto vidinį mirktelėjimą (stipresnį nei akies voko nusileidimas), ir staiga diena išsigiedrijo. Tamsi užtvara priešais juos dingo. Tačiau jiedu vis tiek užsimerkė ir sulaikė kvėpavimą, priėję prie vietos, kur turėjo būti maišo kraštas. Luiza suspaudė Ralfui ranką, kai kirto nematomą užtvarą. Patį Ralfą užliejo prisiminimų raizginys: lėta žmonos mirtis, mylimo šuns netektis, Bilis Makgovernas, ranka susiėmęs už širdies. Ausis užpildė sidabrinės aimanos - tokios pastovios ir stingdančiai tuščios it užsigimusio idioto verkšlenimas.

Pagaliau jiedu atsidūrė kitoje pusėje.

2

Kai tik Ralfas su Luiza praėjo pro medinę arką parkavimo aikštelės gale (ant jos kabėjo užrašas: "MES IŠVYKOME Į VARŽYBAS BESIO PARKE"), Ralfas atvedė Luizą prie suoliuko ir ją pasodino, nors ji ir priešinosi įtikinėdama, kad puikiai jaučiasi.

- Gerai, bet ir man pačiam reikia susikaupti.

Luiza nubraukė plaukų sruogą nuo Ralfo smilkinių ir pakštelėjo į tą pačią vietą.

- Ilsėkis, širdele.

Tai užtruko beveik penkias minutes. Kai Ralfas pajuto, jog atsistojus nesulinks keliai, paėmė Luizą už rankos, ir jie kartu atsistojo.

- Ar radai, Ralfai? Ar radai jo pėdsakus?

Ralfas linktelėjo.

- Kad juos pamatytume, turime pašokti du šuolius į viršų. Pirma bandžiau pakilti, kad tik matyčiau auras, nes tuomet laikas bėga ne taip greitai, bet to neužteko. Reikia kilti dar aukščiau.

- Gerai.

- Bet privalome būti atsargūs. Nes kai galime matyti...
- Ir mus mato. Taip. O be to, nereikia užmiršti ir apie laiką.
- Be abejo. Ar pasiruošusi?
- Beveik. Pirma pabučiuok mane. Užteks ir mažo bučiniuko.

Ralfas nusišypsojo ir pabučiavo Luizą.

- O *dabar* aš pasiruošusi.
- Puiku. Kylame.

Mirkt!

3

Kruvini pėdsakai nuvedė juos per purviną teritoriją (buvusį centrinį Apygardos mugės praėjimą) prie hipodromo, kur nuo gegužės iki rugsėjo vykdavo žirgų lenktynės. Luiza sustojo prie tvoros, apsižvalgė, ar aplinkui nieko nėra, ir pašoko į viršų. Iš pradžių ji judėjo lengvai lyg maža mergaitė, bet sustingo, perkėlusi koją per tvorą. Jos veide atsispindėjo nuostaba ir baimė.

[- *Luiza? Ar viskas gerai?*]

[- *Taip, gerai. Tai tik mano prakeiktas senas apatinis sijonas! Tikriausiai numečiau svorio, nes jis nesilaiko ten, kur turėtų! Velniai griebtų!*]

Ralfas pastebėjo ne tik Luizos apatinio sijono raukinukus, bet ir kokius tris keturis colius rožinio nailono. Jis vos sulaikė šypseną, kai Luiza atsisėdo ant plataus tvoros skersinio ir pradėjo tampyti sijoną. Ralfas norėjo jai pasakyti, kad ji atrodo labai patraukliai, bet nusprendė, jog tai ne pati geriausia mintis.

[- *Nusisuk, kol pasitaisysiu tą sumautą sijoną, Ralfai. O kartu ir liaukis vaipytis.*]

Ralfas nusisuko ir pažvelgė į Visuomenės centrą. Jei jis ir vaipėsi (turbūt Luiza pastebėjo tai ne veide, o jo auroje), tai banguojantis lavonmaišis greitai pasirūpino Ralfo veido išraiška.

[- *Luiza, o gal geriau tu jį visai nusiimk.*]

[- *Atleiskite man už nepatogumus, Ralfai Robertsai, bet manęs nemokė nusimauti apatinį sijoną ir palikti jį kažkur numestą hipodrome. O jei kada ir pažinojai tokią mergaičiukę, tai, tikiuosi, dar prieš susipažindamas su Karolina. Tik norėčiau, kad...*]

Ralfo galvoje sušvito spindinčio plieninio žiogelio vaizdas.

[- *Be abejo, tu tokio neturi, tiesa, Ralfai?*]

Jis papurtė galvą ir pasiuntė savąjį reginį: smėlio laikrodis su be perstojo byrančiu smėliu.

[- *Gerai jau, gerai, aš supratau. Jau susitvarkiau ir manau, kad bent laikinai jis turėtų laikytis. Gali atsisukti.*]

Ralfas atsisuko. Luiza su pasitikėjimu ruošėsi nušokti į kitą tvoros pusę, bet jos aura žymiai pablyško. Ralfas vėl pastebėjo juodus ratilus po jos akimis. "Apatinių drabužių maištas" bent jau kuriam laikui buvo numalšintas.

Ralfas irgi pašoko, permetė koją per tvorą ir nusileido kitoje jos pusėje. Jam patiko patirtas jausmas: jis pažadino senus prisiminimus.

[- *Mums teks pasistiprinti, Luiza.*]

Luiza linktelėjo: [- *Žinau. Eime.*]

4

Ralfas su Luiza nusekė pėdsakus per hipodromą, perlipo per tvorą kitoje jo pusėje ir nusileido ant apaugusios kalvos, vedančios į Neibolto gatvę. Ralfas pastebėjo, kad Luiza prilaikė apatinį sijoną, kai jie pasileido nuo kalvos, todėl vėl panoro pasiūlyti jai atsikratyti to prakeikto daikto, bet nusprendė nesikišti ne į savo reikalus. Jei Luizai pasidarytų per sunku, ji pati atsikratytų sijono ir be kitų patarimų.

Didžiausias Ralfo nerimas, kad Atropės pėdsakai išnyks, nepasitvirtino. Tamsiai rožinės dėmės nuvedė juos tiesiai Neibolto gatve palei apšiurusius namus, kuriuos jau seniai reikėjo nugriauti. Nunešioti skalbiniai plaikstėsi ant ištiestų virvių. Iš dulkėtų kiemų į juodu su Luiza dirsčiojo murzini, snarglini vaikai. Gražus trimetis berniukas įtariai pašnairavo į Ralfą ir Luizą, po to viena ranka susigriebė už klyno, o kita, iškėlęs didįjį pirštą į viršų, parodė jiems negražų gestą.

Neibolto gatvė baigėsi prie senojo traukinių depo. Čia Ralfas su Luiza pametė pėdsakus. Jie sustojo prie ožio malkoms pjauti, kuris dengė seną stačiakampę rūsio skylę (daugiau iš depo nieko ir neliko) ir ėmė žvalgytis. Surūdiję tramvajaus bėgiai švytėjo iš po saulėgrąžų ir spygliuotų piktžolių tankumyno. Šimtai sudaužytų butelių šukių spindėjo popietės saulėje. Ant seno dyzelinio angaro puikavosi riebus

rožinis užrašas: "SIUZĖ ČIULPĖ MANO DIČKĮ". Šį sentimentalų pareiškimą supo daugybė svastikų.

Ralfas: [- *Kur, po velnių, jie dingo?*]

[- *Va ten, Ralfai, ar matai?*]

Luiza parodė į pagrindinę liniją, egzistavusią iki 1963-iųjų, po to tapusią vienintele linija ir pagaliau virtusią tik dar vienais surūdijusiais, žole apaugusiais bėgiais, vedančiais į niekur. Daugelis pabėgių buvo sudeginti vietinių benamių ar valkatų, keliaujančių į bulvių laukus Arūstoko apygardoje arba obuolių sodus prie jūros. Ant vieno iš likusių pabėgių Ralfas pastebėjo rožinius pėdsakus. Jie atrodė šviežesni nei tie, kuriais atsekė Neibolto gatve.

Ralfas spoksojo į pusiau nematomus bėgius, bandydamas prisiminti: jei atmintis neklydo, ši linija lenkė Municipalinius golfo laukus, grįždama į... vakarinę pusę. Ralfas pagalvojo, kad tai turbūt tie patys bėgiai, kurie ėjo palei oro uosto kraštą ir kirto poilsiavietę, kur Fėjus Čapinas dabar tikriausiai ruošėsi trečiojo pakilimo-nusileidimo tako šachmatų turnyrui.

Tai viena didelė kilpa, - mąstė Ralfas. - *Ją apeiti prireiktų trijų dienų, bet grįžtume ten pat, nuo kur pradėjome... ne Rojun, o į Hariso aveniu.*

- Ei, jūs? Sveiki.

Ralfas lyg ir pažino tą balsą, o šis jausmas dar sustiprėjo, kai jis atsigręžęs prieš save išvydo vyrą. Šis stovėjo pačiame Neibolto gatvės šaligatvio gale. Vyras atrodė kokių penkiasdešimties, nors, Ralfo nuomone, galėjo būti penkiais ar dešimčia metų jaunesnis. Jis vilkėjo megztinį ir nutrintus džinsus. Vyriškį supo ryškiai žalia aura. Tai buvo tas pats valkata, kuris kaulijo smulkių iš Ralfo ir Bilio tą dieną, kai Ralfas rado Makgoverną Strofordo parke, apraudantį savo senąjį bičiulį Bobą Polherstą... kuris, pasirodo, pergyveno ir patį Bilį. Taigi, gyvenimas kartais iškrečia tokius pokštus.

Ralfą apėmė keistas fatališkumo jausmas, o su juo ir intuityvus juos supančių jėgų supratimas. Ralfas galėjo apsieiti ir be jų. Nesvarbu, ar tos jėgos geros, ar blogos, Atsitiktinumas ar Paskirtis - jos buvo milžiniškos, todėl visos tos Klotės ir Lachesės kalbos apie pasirinkimą ir laisvą valią atrodė tik pokštas. Ralfas jautėsi, tarsi juodu su

Luiza būtų pririšti prie milžiniško rato stipinų: šis ratas grąžindavo juos į pradinę padėtį, nors jie vis toliau lindo į tą siaubingą tunelį.

- Gal turite keletą atliekamų monetų, pone?

Ralfas nusileido truputį žemiau, kad valkata tikrai jį girdėtų.

- Galiu lažintis, kad paskambino jūsų dėdė iš Deksterio, - metė Ralfas. - Pasakė, kad galite atgauti senąjį darbą malūne... bet jei tik būtinai šiandien iki ten nusigausite. Argi ne taip?

Valkata nustėro.

- Na... taip. Kažkas panašaus.

Jis pasitikrino savo pasakojimą (kuriuo turbūt tikėjo labiau negu kuo nors kitu) ir rado nutrūkusį minties siūlą.

- Tai labai geras darbas. Ir aš galiu jį atgauti. Antrą valandą išvažiuoja Bengoro ir Arūstoko autobusas, tačiau bilietas kainuoja penkis penkiasdešimt, o aš teturiu dvidešimt penkis centus...

- Jūs turite lygiai septyniasdešimt šešis centus, - nutraukė Luiza. - Dvi dvidešimt penkių centų monetas, dvi dešimties, vieną penkių ir vieną vienos. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kiek jūs geriat, jūsų aura atrodo labai jau sveika. Jūs sveikas kaip jautis.

Valkata sumišęs dėbtelėjo į Luizą ir atsitraukęs per žingsnį nusišluostė delnu nosį.

- Nesijaudinkit, - užtikrino jį Ralfas, - mano žmona visur mato auras. Ji labai dvasinga.

- Iš tikrųjų?

- Aha. Taip pat ji labai dosni ir duos ne tik keletą monetų. Argi ne taip, Alisa?

- Jis viską pragers, - atsakė Luiza. - Nėra jokio darbo Deksteryje.

- Ko gero, ne, - sutiko Ralfas, įsistebeilydamas į jos akis, - bet jo aura ypatingai sveika. *Ypatingai.*

- Regis, kad jūs irgi savotiškai dvasingas, - tarė valkata. Jo akys bėgiojo nuo Ralfo prie Luizos ir atgal, bet jose vis dar atsispindėjo viltis.

- Žinote, jūs teisus, - tęsė Ralfas. - Aš tai sužinojau ne taip jau seniai.

Ralfas išsižiojo ir įkvėpė. Ryškiai žalias spindulys atsiskyrė nuo valkatos auros, praskriejo dešimt pėdų atstumą ir įlindo į Ralfo bur-

ną. Skonis buvo lengvai atpažįstamas: obuolių vynas. Aitrokas, antrarūšis, bet vis tiek malonus: jautėsi nuoširdus žmogaus darbas. Su skoniu grįžo jėga (gerai) ir minčių aiškumas (dar geriau).

Tuo tarpu Luiza išsitraukė dvidešimties dolerių banknotą. Valkata iškart to nepastebėjo - jis spoksojo į dangų. Staiga dar vienas žalias spindulys atsiskyrė nuo jo auros. Jis perskrodė orą ir įlindo į Luizos burną ir nosį. Banknotas rankoje suvirpėjo.

[- *O, Dieve, kaip gera*!]

- Prakeikti reaktyviniai lėktuvai iš Čarlstono oro pajėgų bazės! - nepatenkintas sušuko valkata. - Jiems uždrausta viršyti garso barjerą, kol nepasieks vandenyno! Aš vos neprisi... - jo žvilgsnis nukrypo į banknotą tarp Luizos pirštų, ir jis dar labiau supyko. - Ar norite iš manęs pasišaipyti? Aš nesu kvailys. Galbūt mėgstu išgerti, bet dėl to netampu kvailiu.

Dar truputis laiko, - pagalvojo Ralfas. - *Ir tapsi.*

- Niekas ir nemano, kad jūs - kvailys, - paprieštaravo Luiza, - ir mes nesiruošėme šaipytis. Paimkite pinigus, sere.

Girtuoklis stengėsi išlaikyti savo įtarumą, bet dar kartą pažvelgęs į Luizą (ir greitai dirstelėjęs į Ralfą) jis plačiai nusišypsojo. Jis priėjo prie Luizos ir ištiesė ranką paimti pinigus, kuriuos net nežinodamas užsidirbo.

Luiza pakėlė ranką, valkatai nespėjus sugriebti banknoto.

- Tik neužmirškit ir pavalgyti, kai gersit. Ir paklauskite savęs, ar jus patenkina toks gyvenimas.

- Jūs visiškai teisi! - entuziastingai sušuko valkata. Jo žvilgsnis nukrypo nuo banknoto. - Visiškai, ponia! Kitoje upės pusėje gydoma nuo alkoholizmo. Aš apie tai galvoju. Tikrai. Galvoju apie tai kiekvieną sumautą dieną.

Bet jo akys vis dar buvo sustingusios ties dvidešimties dolerių banknotu. Girtuoklis vos nekliedėjo. Luiza dvejodama pažvelgė į Ralfą ir pagaliau atidavė valkatai pinigus.

- Ačiū! Ačiū, ponia! - šis atsigręžė į Ralfą. - Ši ponia tikra princesė! Tikiuosi, kad tai žinote!

Ralfas meiliai pažvelgė į Luizą.

- Tiesą pasakius, žinau.

5

Po pusvalandžio Ralfas ir Luiza ėjo surūdijusiais bėgiais, jau aplenkę Municipaliteto golfo laukus... tik po susitikimo su valkata (turbūt dabar ir jis pats buvo pasiekęs "aukštumas") jie pakilo truputį aukščiau virš Trumpalaikių pasaulio, o be to, žodis "ėjo" nelabai atitiko jų veiksmus. Jiems neprireikė jokių pastangų, ir nors Ralfo kojos judėjo, jis jautėsi lyg sliuogtų per orą. Be to, Ralfas nežinojo, ar juos gerai mato Trumpalaikių pasaulyje. Voveraitės nesibaimindamos šokinėjo aplink jų kojas, rinkdamos atsargas žiemai. Ralfas netgi pastebėjo, kaip Luiza staigiai pasilenkė, nes karetaitė vos sparnais nekliudė jos galvos. Paukštelis tik paskutinę akimirką šovė į viršų, supratęs, kad jo kelyje yra žmogus. Golfo žaidėjai taip pat nekreipė į juodu su Luiza jokio dėmesio. Ralfas manė, kad golfo žaidėjai visada apimti žaidimo manijos, bet visiško ignoravimo jau buvo per daug. Jei *jis* pats būtų išvydęs porelę tvarkingai apsirengusių senukų, per patį vidurdienį kulniuojančių neveikiančia tramvajaus linija, būtų nors trumpam metęs žaidimą ir pabandęs atspėti, ką jie ten galėtų veikti. *Ypač mane sudomintų, kodėl moteris nuolat murma: "Nesisukiok, prakeiktas senas daikte" - ir tampo sijoną*, - pamanė Ralfas ir nusišypsojo. Bet golfo žaidėjai net nesivargino atsigręžti, nors grupelė iš keturių praėjo visai pro šalį, kad net Ralfas išgirdo jų nerimą dėl obligacijų rinkos kritimo. Mintis, kad jiedu su Luiza vėl tapo nematomais - arba beveik nematomais - Ralfui ėmė atrodyti vis labiau tikėtina. Tikėtina... ir kelianti nerimą. "Laikas bėga greičiau, kai pakyli aukščiau", - tada ištarė senasis Doras.

Pėdsakai tapo šviežesni, kai jie pasuko į vakarus. Ten, kur kruvini taškeliai nukrito ant plieninių bėgių, rūdys nusivalė, lyg būtų užpiltos antikorozine rūgštimi. Aptaškytos ta medžiaga piktžolės tapo juodos ir negyvos. Kai jie priėjo prie liaunų medelių ir krūmokšnių tankmės, Luiza timptelėjo Ralfą už rankovės ir parodė į priekį. Dideli Atropės pėdsakai spindėjo ant medžių kamienų, o tos pačios medžiagos balutės užpildė griovelius tarp bėgių.

[- *Mes artėjame prie jo gyvenamosios vietos, Ralfai.*]

[- *Taip.*]

[- *Jei jis sugrįš ir ras mus pas save, ką mes darysime?*]

Ralfas patraukė pečiais. Jis nežinojo ir tai jam netgi nerūpėjo. Tegul tuo pasirūpina jėgos, kurios stumdo juos su Luiza tarytum pėstininkus šachmatų lentoje (ir kurias ponas K. ir ponas L. vadino Aukštesne Paskirtimi). Jei Atropė pasirodytų, Ralfas pabandytų ištraukti mažo pliko sūtraukos liežuvį ir surišti jį patį su juo. Ir nusispjaut jam į kieno nors planus. Ralfas neketino prisiimti atsakomybės už grandiozinius planus ir Ilgalaikių reikalus. Jis tik privalėjo pasirūpinti Luiza ir pabandyti sustabdyti skerdynes, kurios visai netoli nuo čia turėjo prasidėti po kelių valandų. Ir kas žino? Galbūt pavyks rasti keletą atsarginių minučių ir išgelbėti savo pusiau atjaunėjusią personą. Štai ką Ralfas privalėjo padaryti, ir jei tas šlykštus mažas padaras pasipainios jo kelyje, vienam iš jų teks pasitraukti. Atleiskit, jei tai neįeina į didžiųjų planus.

Luiza suvokė Ralfo mintis iš jo auros: jis pats perskaitė tai iš josios, kai ji prisilietė ir jis atsisuko į ją.

[- *Ką tai reiškia, Ralfai? Kad tu pabandysi jį užmušti, jei jis ims mums trukdyti?*]

Ralfas pagalvojo ir linktelėjo.

[- *Taip. Būtent tai ir reiškia.*]

Luiza taip pat pagalvojo ir linktelėjo.

[- *Ralfai?*]

Ralfas suraukė antakius.

[- *Jei prireiks, aš tau padėsiu.*]

Ralfą sujaudino šie žodžiai... nors jis stengėsi nuslėpti likusią savo minčių dalį: Luiza yra šalia jo tik todėl, kad Ralfas galėtų ją apsaugoti. Ši mintis sugrąžino prisiminimus apie auskarus, bet Ralfui pavyko nustumti juos šalin, idant Luiza jų nepamatytų ar bent neįtartų iš jo auros.

Tuo tarpu Luizos mintys nukrypo visiškai skirtinga ir daug saugesne linkme.

[- *Net jei mes jo ir nesutiksime, jis vis tiek žinos, kad kažkas lankėsi pas jį, tiesa? Ir jis žinos, kas ten buvo.*]

Ralfas negalėjo to paneigti, bet per daug nesijaudino. Jiems beliko tik dirbti savo darbą ir tikėti, kad kai rytoj patekės saulė, jie galės žavėtis nauja aušra. *Nors, jei bus įmanoma, aš geriau tai pramiegosiu,* - pagalvojo Ralfas ir nežymiai šyptelėjo. - *Atrodo, lyg būčiau*

šimtą metų nemiegojęs. Ralfas vėl prisiminė Karolinos žodžius, kad iki Rojaus dar tolimas kelias. Dabar jam atrodė, kad Rojus - tai miegas iki pat vidurdienio... arba dar ilgiau.

Ralfas paėmė Luizą už rankos, ir jiedu vėl nusekė Atropės pėdomis.

6

Per keturiasdešimt pėdų nuo tvoros, žyminčios oro uosto ribą, surūdiję bėgiai baigėsi. Tačiau Atropės pėdsakai tęsėsi, nors ir neilgai. Ralfas neabejojo, kad mato, kur jie baigėsi. Jis vėl išgyveno reginį, kad jiedu su Luiza pririšti prie didelio rato stipinų. Jei jis neklydo, Atropės guolis buvo visai šalia tos vietos, kur Edas susidūrė su storuliu, vežusiu trąšų statines.

Padvelkė vėjelis, iš kažkur čia pat atnešdamas šleikštų puvėsių kvapą bei Fėjaus Čapino žodžius jo mylimiausia tema:

- ... kaip aš *visada* ir sakiau! "Mah-jongg" - kaip šachmatai, šachmatai - kaip gyvenimas, tad jei moki žaisti abu žaidimus...

Vėjas nurimo. Ištempęs ausis, Ralfas dar galėjo girdėti Fėjaus balsą, bet nebeįstengė atskirti žodžių. Tačiau niekis: tokią "paskaitą" Ralfas girdėjo jau ne pirmą kartą.

[- *Ralfai, tas kvapas nepakeliamas*! *Tai jis, tiesa?*]

Ralfas linktelėjo, bet nemanė, kad Luiza tai matė. Suėmusi Ralfo ranką, ji žvelgė tiesiai į piekį. Pėdsakai, prasidėję prie Visuomenės centro durų, baigėsi prie pasvirusio negyvo ąžuolo šaknų, už dviejų šimtų pėdų nuo jų. Medžio mirties priežastis ir dabartinė būklė buvo aiški: vieną senojo ąžuolo šoną perkirto žaibas. Plyšiai ir gumbai ant pilko kamieno sudarė pusiau palaidotų, nebyliai rėkiančių žmonių veidus. Ąžuolas kėlė savo belapes šakas į dangų lyg hieroglifus... kurie priminė (bent jau Ralfo vaizduotėje) japoniškus ženklus, reiškiančius "kamikadzė". Žaibui nepavyko nuversti medžio, bet jis vis tiek pasidarbavo iš peties. Dalis šaknų iš oro uosto pusės buvo ištrauktos iš žemės. Jos pralindo pro tvorą ir išlenkė ją varpelio forma, leisdamos Ralfui prisiminti vaikystės pažintį su Čarliu Engstromu.

- Nedrįsk žaisti su Čakiu, - jam kartodavo motina. - Jis blogas berniukas.

Ralfas nežinojo, ar Čakis buvo blogas, bet neabejojo, kad jis - kietas riešutėlis. Savo kieme Čakis Engstromas mėgdavo pasislėpti už medžio su ilga šaka, kurią vadindavo savo Stebuklingąja lazdele. Kai moteris ilgu sijonu eidavo pro šalį, Čakis prisėlindavo prie jos, pakišdavo Stebuklingąją lazdelę po juo ir ją pakeldavo. Dažnai Čakiui pavykdavo pasigėrėti moters apatiniais (moteriškų apatinių spalvos tiesiog žavėjo Čakį), kol toji susiprasdavo, kas čia dedasi, ir imdavo vytis vaikigalį iki jo namų, grasindama viską papasakoti motinai. Iškelta ąžuolo šaknų oro uosto tvora priminė Ralfui, kaip atrodydavo Čakio aukų sijonai, kai jis imdavo juos kelti savo Stebuklingąja lazdele.

[- *Ralfai?*]

Jis atsigręžė į Luizą.

[- *Kas ta Stebuklinga mergelė? Ir kodėl dabar apie ją galvoji?*]

Ralfas nusikvatojo.

[- *Ar matei tai mano auroje?*]

[- *Ko gero. Daugiau nieko ir nežinau. Kas ji?*]

[- *Papasakosiu kitą kartą. Eime.*]

Ralfas paėmė Luizą už rankos, ir jiedu iš lėto patraukė ąžuolo link, kur baigėsi Atropės pėdsakai. Tirštėjančio puvėsių kvapo link - Atropės kvapo.

25 skyrius

1

Ralfas su Luiza sustojo prie ąžuolo ir pasižiūrėjo žemyn. Luiza nervingai kramtė apatinę lūpą.

[- *Ar mums būtina ten eiti, Ralfai? Ar tikrai būtina?*]

[- *Taip.*]

[- *Bet kodėl? Ką mes ten veiksim? Susigrąžinsim, ką jis pavogė? Užmušim jį?*]

Kol kas Ralfas težinojo, kad reikia atsiimti Džo šukutes ir Luizos auskarus, bet jis jautė, kad sužinos viską, - jiedu abu sužinos, - kai ateis laikas.

[- *Gal geriau judėkime į priekį, Luiza.*]

Žaibas lyg stipri ranka buvo nubloškęs medį į rytus, atverdamas skylę prie šaknų iš vakarų pusės. Trumpalaikei moteriai ar vyrui ši skylė atrodė tamsi ir galbūt truputį bauginanti savo nutrupėjusiais kraštais ir it gyvatėmis išsirangiusiomis šaknimis, bet visai niekuo nepatinga.

Vaikiščias su platesne vaizduote galėjo matyti ir daugiau, - pagalvojo Ralfas. - *Ši tamsi skylė prie pat ąžuolo šaknų jam galėjo priminti piratų lobius... įstatymo persekiojamų pabėgėlių slėptuvę... trolių urvą...*

Tačiau Ralfas nemanė, kad net vaizduotę turintis Trumpalaikių vaikas valiotų įžiūrėti raudoną švieselę, sklindančią iš po medžio, arba suvoktų, kad išsikišusios šaknys tarnauja kaip kopėčių laipteliai, vedantys į nežinomą (ir, be abejo, nemalonią) vietą.

Ne, net turtingos vaizduotės vaikėzas to nepamatytų... bet galėtų pajausti.

Teisingai. O tai pajutęs, bet kas, kas tik turi nors truputį smegenų, apsisuktų ir bėgtų šalin, tarytum jį vytųsi visi pragaro velniai. Taip būtų padarę ir Ralfas su Luiza, jei tik jie būtų turėję proto. Tačiau Luizos auskarai, Džo Vaizerio šukos, jo paties pasimetusi vieta

Paskirtyje ir, žinoma, Elena (ir turbūt Netė) bei dar du tūkstančiai žmonių, kurie šį vakarą turėjo susirinkti Visuomenės centre, neleido Ralfui taip pasielgti. Luiza buvo teisi. Jie privalėjo *kažką* padaryti, o jei dabar atsitrauktų, visada išliktų kažkas nepadaryta iki galo.

Ir tai virvės, - mąstė Ralfas. - *Virvės, kuriomis jėgos pririša mus, vargšelius susipainiojusius Trumpalaikius, prie savo rato.*

Jis žvelgė į Klotę ir Lachesę pro neapykantos lęšį, ir jei šiedu būtų čia pasirodę, būtų neramiai susižvalgę ir greitai atsitraukę per porą žingsnių atgal.

Ir jie nesuklystų, - pamanė Ralfas. - *Visai nesuklystų.*

[- *Ralfai? Kas atsitiko? Kodėl tu taip pyksti?*]

Ralfas pakėlė Luizos ranką sau prie lūpų ir pabučiavo.

[- *Niekis. Eime, kol dar nepašlijo nervai.*]

Luiza dar minutėlę paspoksojo į jį ir linktelėjo. Kai Ralfas atsisėdo ir įkišo kojas į medžio skylę, Luiza stovėjo šalia jo.

2

Ralfas palindo po medžiu ant nugaros, laisva ranka užsidengdamas akis, kad nepribyrėtų žemių. Jis stengėsi nekrutėti, kai šaknys raižė kaklą ar badė nugarą. Po medžiu tvyrojo šleikštus, vemt verčiantis kvapas. Iš pradžių Ralfas apgaudinėjo save, kad kol nusileis žemyn, pripras prie jo, tačiau saviapgaulė netruko baigtis. Jis pasikėlė ant alkūnės, jausdamas, kad šakos ir atplyšusi žievė braižo galvą ir skruostus, ir išvėmė pusryčių likučius. Ralfas girdėjo, kad Luiza daro tą patį jam iš kairės.

Per galvą nuvilnijo siaubinga svaiginančio silpnumo banga. Smarvė buvo tokia tiršta, kad Ralfas beveik rijo ją. O raudona medžiaga, paskui kurią jiedu atsekė iki šios košmariškos vietos po ąžuolu, bėgo Ralfo rankovėmis. Jau vien nuo šios medžiagos *vaizdo* darėsi bloga, o dabar, apsaugok, Viešpatie, Ralfas maudėsi joje.

Kažkas sugriebė Ralfą už rankos, ir jis vos neišsigando, nesupratęs, kad tai tik Luiza. Jiedu susikabino už rankų.

[- *Ralfai, pakilk truputį*! *Bus geriau*! *Galėsi kvėpuoti*!]

Ralfas iškart suprato jos mintį, tačiau paskutinę akimirką susilaikė, nes it raketa būtų šovęs pojūčių laipteliais aukštyn.

Pasaulis subangavo, ir staiga ši dvokianti skylė prašviesėjo... bei praplatėjo. Smarvė neišnyko, bet dabar jau tapo pakenčiama. Ralfas jautėsi, lyg sėdėtų mažoje uždarytoje palapinėje, pilnoje žmonių nešvariomis kojomis ir prakaituotomis pažastimis: nelabai malonu, bet dar ne tragedija.

Staiga Ralfui pasivaideno kišeninio laikrodžio ciferblatas su per greitai besisukančiomis rodyklėmis. Be abejo, be vemti verčiančios smarvės daug geriau, bet per daug pavojinga: o jei jiedu išeis tik rytojaus rytą, kai iš Visuomenės centro bus likusi vien rūkstanti skylė Pagrindinės gatvės viduryje? O taip galėjo nutikti. Buvo neįmanoma orientuotis laike: trumpame, ilgame ar amžiname. Ralfas žvilgtelėjo į savo laikrodį, bet iš to nebuvo jokios naudos: jis vėl užmiršo jį prisukti.

Liaukis, Ralfai. Nieko tu čia nepadarysi, todėl nurimk.

Ralfas pabandė, ir kai jam pasisekė, jis suprato, kad senasis Doras buvo visu šimtu procentų teisus tą dieną, kai Edas susidūrė su storulio furgonu: geriau jau nesikišti į Ilgalaikių reikalus. Tačiau vis dėlto seniausias pasaulyje Piteris Penas ir seniausia pasaulyje Vendė leidosi į stebuklingą medžio dugną, kur plytėjo jiems visai neįdomus požeminis pasaulis.

Luiza atsuko savo veidą, apšviestą ta šlykščia raudona šviesa, į Ralfą. Jos akyse atsispindėjo baimė. Ralfas pastebėjo tamsius siūlelius ant jos smakro ir suprato, kad tai kraujas. Luiza dar stipriau ėmė kandžioti lūpą.

[- *Ralfai, ar viskas gerai?*]

[- *Palindau po senu ąžuolu su tokia gražuole, o tu dar klausi? Viskas gerai, Luiza. Bet gal geriau paskubėkim.*]

[- *Gerai.*]

Ralfas pastatė koją ant gumbuotos šaknies. Ši išlaikė jo svorį, ir jis nusileido akmenuotu šlaitu, apglėbęs Luizą per liemenį. Jos sijonas užsiraitė iki šlaunų, ir Ralfas vėl pagalvojo apie Čakį Engstromą ir jo Stebuklingąją lazdelę. Jis apstulbo, pastebėjęs, kad Luiza ir dabar bando pasitaisyti sijoną.

[- *Žinau, kad tikra ledi visada stengiasi išlaikyti sijoną savo vietoje, bet maniau, kad taisyklės nebegalioja, kai slysti žemyn trolio kopėčiomis po senu ąžuolu. Argi ne taip?*]

Luiza sumišusi šyptelėjo.

[- *Jei būčiau žinojusi, ką mes veiksime, būčiau užsimovusi kelnes. Maniau, kad važiuojame tik į ligoninę.*]

Jei būčiau žinojęs, ką mes veiksime, - pamanė Ralfas, - *būčiau pardavęs obligacijas ir nupirkęs lėktuvo bilietus į Rio, brangioji.*

Ralfas vėl apsičiupinėjo, suprasdamas, kad nelaimės atveju jokia pagalbos tarnyba čia jo nerastų. Virš galvos iš žemių išlindo raudonas sliekas, paberdamas mažus žemės grumstelius ant Ralfo kaktos.

Gal kokią amžinybę Ralfas nieko neužčiuopė, po to koja palietė medį. Šįkart ne šaknį, o kažką panašų į tikrą laiptelį. Vis dar apglėbęs Luizą per liemenį, Ralfas padėjo koją, laukdamas, ar pagrindas juos išlaikys, ar lūš po kojomis.

Laiptelis išlaikė. Jo užteko abiejų kojoms. Ralfas nudelbė žvilgsnį žemyn ir pamatė, kad tai - viršutinis siaurų laiptų, vingiuojančių į raudoną tamsą, laiptelis. Laiptai buvo suręsti daug mažesnei būtybei, todėl jiems teko susilenkti, tačiau tai buvo daug geriau nei pastarųjų minučių košmaras.

Ralfas pažvelgė į dienos šviesos plyšelį virš jų galvų. Jo purviname, prakaituotame veide atsispindėjo bukas ilgesys. Dar niekada dienos šviesa neatrodė tokia miela ir tokia tolima. Ralfas vėl pasisuko į Luizą ir linktelėjo. Ji spustelėjo jo ranką ir taip pat linktelėjo. Susigūžę, pasilenkdami, kai tik kokia šaknis paliesdavo kaklą, jiedu ėmė lipti laiptais žemyn.

3

Lipimas žemyn atrodė niekada nesibaigs. Raudona šviesa sustiprėjo, Atropės smarvė sutankėjo, ir Ralfas suprato, kad jie abu besileisdami "kyla": antraip būtų užtroškę nuo smarvės. Ralfas vis kartojo sau, kad jie daro, ką reikia daryti, ir kad kažkur egzistuoja laiko saugotojas, kuris grybšteltų juos, jei reikėtų paskubėti - tačiau vis tiek nesiliovė nerimauti. Nes galbūt nėra jokio laiko saugotojo ar teisėjų dryžuotais marškinėliais komandos. "Šimtas procentų", - tada pasakė Klotė.

Kai Ralfas pradėjo manyti, kad šie laiptai veda iki paties pragaro, jie netikėtai baigėsi. Trumpas akmeninis koridorius, keturiasdešimties

colių aukščio ir dvidešimties pėdų ilgio, vedė prie durų slenksčio. Už jo raudona šviesa pulsavo it atidarytos orkaitės atspindys.

[- *Eime, Luiza, bet būk pasiruošusi bet kam. Pasiruošk jį sutikti.*]

Luiza linktelėjo, vėl truktelėjo apatinį sijoną ir kartu su Ralfu įėjo į siaurą koridorių. Ralfas paspyrė kažką nepanašų į akmenį ir pasilenkė pakelti. Tai buvo raudonas plastmasinis cilindras su vienu platesniu galu. Po akimirkos Ralfas suprato, kas tai per daiktas: šokdynės rankenėlė. Trys-šeši-devyni, štai ir žąsinai girti.

"Nekišk nosies ne į savo reikalus, Trumpalaiki", - pasakė Atropė, bet Ralfas įsikišo ir ne vien dėl to, ką maži pliki daktariūkščiai vadino *ka*. Jis neliko nuošaly, nes Atropės reikalai jam rūpėjo, kad ir ką manė šis mažas sūtrauka. Deris buvo jo miestas, Luiza Čeis - jo draugė, todėl Ralfas nuoširdžiai troško priversti Dr. nr.3 pasigailėti, kad vien tik pamatė deimantinius Luizos auskarus.

Ralfas numetė šokdynės rankenėlę ir patraukė prie durų. Po minutėlės jiedu su Luiza praėjo pro durų skliautą ir sustojo, žvelgdami į požeminį Atropės butą. Išplėstomis akimis, susikibę už rankų, jie kaip niekad tapo panašūs į vaikus iš stebuklinės pasakos: ne į Piterį Peną ir Vendę, o į Jonuką ir Gretutę, pagaliau po ilgų klajonių girioje priėjusius iš saldumynų suręstą raganos trobelę.

4

[- *O, Ralfai. O, Dieve, Ralfai,.. ar matai?*]

[- *Ša, Luiza. Ša.*]

Tiesiai prieš juos buvo mažas kambarėlis, jungiantis virtuvę su miegamuoju. Pats kambarys atrodė nevalyvas ir baugus. Viduryje stovėjo žemas apvalus staliukas, kuris, Ralfo nuomone, buvo padarytas iš statinės dangčio. Maisto likučiai - pilka, sudususi košė, panaši į skystas smegenis, pridžiūvusias prie dubenėlio dugno - stovėjo ant jo. Šalia snaudė apdulkėjusi kėdė. Į dešinę nuo stalo matėsi primityvus tualetas, sudarytas iš surūdijusio plieninio cilindro ir klozeto dangčio, uždėto ant jo viršaus. Iš ten sklindanti smarvė buvo itin bjauri. Vienintelis kambario papuošalas - didelis veidrodis - kabėjo ant sienos, tačiau jo paviršius buvo taip pajuodęs nuo senumo, kad Ralfas ir Luiza jame atrodė lyg plūduriuotų vandenyje.

Į kairę nuo veidrodžio matėsi miegamasis, kurį sudarė purvinas čiužinys ir šiurkštus maišas, prikimštas šiaudų ar plunksnų. Nuo pagalvės ir čiužinio kilo čia miegojusios būtybės naktinis prakaitas. *Sapnai, tūnantys toje šiurkščioje pagalvėje, išvarytų mane iš proto,* - pamanė Ralfas.

Kažkur, Dievai žino kur, giliai po žeme lašėjo vanduo.

Kitame kambario kampe matėsi kitas aukštesnis durų skliautas, už kurio Ralfas ir Luiza išvydo netvarkingą sandėliuką. Ralfas du ar tris kartus sumirksėjo, norėdamas įsitikinti, kad tikrai mato tai, ką mano matąs.

Tai būtent ta vieta, - pagalvojo jis. - *Kad ir ko mes čia ieškome, rasime būtent ten.*

Luiza pajudėjo antro skliauto link tarytum užhipnotizuota. Jos lūpos drebėjo iš baimės, bet akyse degė smalsumas - Ralfas neabejojo, jog lygiai taip pat atrodė ir Mėlynbarzdžio žmona, kai atidarė uždrausto kambario duris. Staiga Ralfą užvaldė įsitikinimas, kad už skliauto slepiasi Atropė, jau paruošęs savo surūdijusį skalpelį. Jis nuskubėjo paskui Luizą ir sustabdė ją, jai nespėjus įeiti į sandėliuką. Ralfas sugriebė ją už rankos ir pridėjęs pirštą prie lūpų papurtė galvą, kol ji dar neištarė nė žodžio.

Ralfas pasilenkė, viena ranka atsirėmęs į purvinas grindis tarsi sprinteris, belaukiantis startinio šūvio. Tada nėrė į priekį (netgi tokią akimirką džiaugdamasis kūno vikrumu) ir persivertė per petį. Jo koja atsimušė į kartoninę dėžę ir nuvertė ją. Iš jos pasipylė daugybė daiktų: pirštinės ir puskojinės, pora senų knygelių, Bermudų šortai, atsuktuvas, ištepliotas rudu skysčiu (dažais arba krauju).

Ralfas atsiklaupė ant kelių ir pažvelgė į Luizą, kuri stovėjo tarpdury ir žvelgė į jį, prispaudusi rankas prie krūtinės. Sandėliuke nieko nebuvo. Tik daugiau dėžių stovėjo prie sienos. Ralfas su nuostaba perskaitė užrašus ant jų: "Jack Daniel's", "Gilbey's", "Smirnoff", "J&B". Regis, Atropei patiko dėžės nuo alkoholinių gėrimų: jis it koks šykštuolis stengėsi nieko neišmesti.

[- *Ralfai? Ar čia saugu?*]

Tokie žodžiai nuskambėjo juokingai, bet Ralfas linktelėjo ir ištiesė ranką. Luiza nuskubėjo prie jo, dar kartą užsitraukdama sijoną. Ji apsižvalgė su vis didėjančia nuostaba.

Iš kitos skliauto pusės - iš mažojo Atropės butuko - sandėliukas atrodė didesnis. Kai jiedu su Luiza atsidūrė jo viduje, Ralfas suprato, kad jis daug didesnis negu atrodė: tokias patalpas vadino urminiais sandėliais. Tarp didelių daiktų krūvų vingiavo praėjimai. Tik daiktai prie durų buvo sukrauti į dėžes. Visa kita buvo sumesta į krūvas, kurios sudarė du trečdalius labirintų ir vieną trečdalį aklaviečių. Ralfas nusprendė, kad netgi "urminis sandėlis" yra nepakankamai tikslus apibūdinimas: tai buvo požeminis priemiestis, o Atropė galėjo slėptis kažkur čia pat... jei taip, tai, ko gero, dabar jis tikrai juos stebėjo. Luiza net neklausė, į ką jiedu dairėsi: Ralfas iš jos veido suprato, jog ji jau žino. Kai Luiza prabilo užsisvajojusiu balsu, Ralfui net pagaugai per nugarą nuėjo.

[- *Jis turbūt labai senas, Ralfai.*]

Taip. Labai senas.

Už dvidešimties jardų, patalpoje, kaip ir laiptai apšviestoje ta pačia raudona šviesa, Ralfas išvydo didžiulį ratą su stipinais, gulintį ant kėdės, kuri savo ruožtu buvo užmesta ant seno drabužių lyginimo preso. Žiūrėdamas į tą ratą, Ralfas dar labiau apmirė: tarytum metafora, kurią jis pasitelkė, kad suvoktų *ka* sampratą, tapo tikra. Jis pastebėjo surūdijusią juostą, juosiančią išorinį rato apskritimą ir suprato, kad tikriausiai šis ratas priklausė šio amžiaus pradžios dviračiui.

Taip, tai dviračio ratas, ir, jei neklystu, jam jau koks šimtas metų, - pagalvojo Ralfas ir susimąstė, kiek žmonių - tūkstančiai ar daugiau - mirė Deryje nuo to laiko, kai Atropė kažkaip atsitempė tą ratą čionai. Ir kiek iš tų tūkstančių mirė Atsitiktinumo mirtimi?

Ir nuo kada jis atsirado? Prieš kiek tūkstančių metų?

Be abejo, to neįmanoma sužinoti. Galbūt reikėtų jo ieškoti nuo pradžių pradžios. Ir nuo to laiko Atropė pavogdavo po mažą daiktelį iš kiekvieno, susidūrusio su juo... ir atsitempdavo čionai.

Taip, čionai.

[- *Ralfai!*]

Ralfas atsisuko ir pamatė, kad Luiza stovi, ištiesusi abi rankas. Vienoje ji laikė panamą su iškąstu bryliumi, kitoje - juodas kišenines šukutes, kokias buvo galima nusipirkti kiekvienoje parduotuvėje už dolerį dvidešimt devynis centus. Oranžiškai geltona šviesa vis dar vaiduokliškai spindėjo apie jas, tačiau Ralfas visiškai dėl to nenuste-

bo. Kai tik jų savininkas jomis pasinaudodavo, ant šukučių it pleiskanos likdavo auros ir baliono siūlelio spindesys. Taip pat Ralfas nenustebo, kad šukutės gulėjo kartu su Makgoverno skrybėle: kai paskutinįsyk Ralfas matė šiuos daiktus, jie buvo kartu. Jis prisiminė sarkastišką Atropės šypsnį, kai šis nusitraukė skrybėlę nuo galvos ir ėmė maivytis, šukuodamas savo plikę.

O tada jis pašoko ir sumušė kulnimis.

Luiza rodė į seną supamąją kėdę su sulaužyta pamina.

[- *Skrybėlė buvo numesta ant kėdės. Šukutės gulėjo po ja. Jos priklauso Vaizeriui, tiesa?*]

[- *Taip.*]

Luiza iškart atidavė jas Ralfui.

[- *Paimk jas. Aš ne tokia kvailelė, kaip manė Bilis, bet kartais vis tiek galiu ką nors pamesti. O jei pamesčiau šukutes, niekada sau neatleisčiau.*]

Ralfas paėmė šukutes, ėmė kišti jas į užpakalinę kišenę, bet po to pagalvojo, kaip lengvai Atropė jas iš ten pat buvo ištraukęs. Tada įsikišo jas į priekinę kelnių kišenę ir atsisuko į Luizą, kuri liūdnai žvelgė į apkandžiotą Makgoverno skrybėlę lyg Hamletas į savo seno draugo Joriko kaukolę. Kai ji pakėlė galvą, Ralfas išvydo ašaras Luizos akyse.

[- *Jam patiko ši skrybėlė. Jis manė, kad užsidėjęs ją atrodo energingas ir geraširdis. Tačiau jis atrodė tik Bilis, nors pats manė, kad atrodo puikiai, o tai svarbiausia. Tiesa, Ralfai?*]

[- *Taip.*]

Luiza numetė skrybėlę atgal ant supamosios kėdės ir pasisukusi ėmė tyrinėti dėžę su padėvėtais drabužiais. Kai tik ji atsuko Ralfui nugarą, šis pasilenkė po kėde, tikėdamasis išvysti du žibančius tamsoje daikčiukus. Jei čia buvo Bilio skrybėlė ir Džo šukos, tai galbūt Luizos auskarai...

Po kėde nieko, išskyrus dulkes ir megztą rožinį kūdikio batelį, nebuvo.

Turėjau žinoti, kad tai būtų pernelyg jau lengva, - vėl atsitiesdamas pamanė Ralfas. Staiga jis pasijuto išsekęs. Jie lengvai rado Džo šukutes, ir tai puiku, bet Ralfas baiminosi, kad tai tik pradinė sėkmė.

Jiems dar reikėjo pasirūpinti Luizos auskarais... ir dar padaryti tai, dėl ko jie ir buvo čionai pasiųsti. Bet kas tai? Ralfas nežinojo, ir jei kažkas iš vidaus siuntė instrukcijas, tai jis, be abejo, jų negavo.

[- *Luiza, ar bent nutuoki, ką...*]

[- *Ša*!]

[- *Kas? Luiza, ar tai jis?*]

[- *Ne*! *Patylėk, Ralfai*! *Patylėk ir paklausyk*!]

Ralfas pakluso. Iš pradžių jis nieko neišgirdo, bet tada vėl pajuto vidinį mirktelėjimą. Šįkart labai lėtą ir atsargų. Ralfas pakilo dar truputėlį aukščiau, lengvai kaip pūkelis, nešamas šiltos oro srovės. Jis išgirdo pratisą dejonę tarytum begalinį durų girgždėjimą. Garsas atrodė pažįstamas: nors turbūt ne pats garsas, o su juo susijusios asociacijos. Jis buvo panašus...

... *į signalizaciją arba dūmų detektorių. Jis* kviečia *mus.*

Luiza lediniais pirštais sugriebė Ralfo ranką.

[- *Tai jis, Ralfai. Tai, ko mes ieškojome. Ar girdi?*]

Taip, žinoma. Tačiau šis garsas neturėjo nieko bendra su Luizos auskarais... o be jų Ralfas nesiruošė iš čia išeiti.

[- *Eime, Ralfai*! *Eime*! *Mes turime tai surasti*!]

Ralfas leidosi Luizos vedamas gilyn į patalpą. Aplinkui pūpsojo Atropės suvenyrų krūvos, trimis pėdomis aukštesnės nei jiedu su Luiza. Kaip toks trumpulis Atropė gebėjo sukrauti tokius kalnus, Ralfas neįsivaizdavo, tačiau greitai jis susipainiojo, kurlink jiedu ėjo, nes jie dažnai sukiojosi ir kartais netgi grįždavo į tą pačią vietą. Tik dėl vieno Ralfas neabejojo: tas duslus dejavimas darėsi vis garsesnis. Kai jiedu priartėjo prie garso šaltinio, jis tapo panašus į nemalonų musės zvimbimą. Ralfas tikėjosi, kad už kampo jie ras milžinišką skėrį, spoksantį į juos didelėmis lyg du greipfrutai rudai juodomis akimis.

Nors atskiros daiktų auros, sklandančios po sandėlį, išnyko kaip žiedlapių kvapas, suspaudus juos tarp knygos puslapių, jos vis dar buvo čia pat po Atropės smarve: tokiame pojūčių lygmenyje, kai visi jausmai ypatingai įsiaštrina, tiesiog buvo neįmanoma nejausti aurų ir jomis nesižavėti. Šie nebylūs prisiminimai apie Atsitiktinumo aukas buvo siaubingi ir verti gailesčio. Patalpa ne tik atrodė panaši į muziejų ar į kokio iškrypėlio kolekcionieriaus buveinę: ji tapo profaniška

Atropės bažnyčia, kur jis skelbė savo komunijos versiją: liūdesys vietoj duonos, ašaros vietoj vyno.

Klaidžiojimas siaurais praėjimų vingiais tapo niūrus ir širdį draskantis. Kiekvienas ne visai betikslis posūkis atskleisdavo šimtus naujų daiktų. Ralfas troško, kad niekada nebūtų jų matęs ir niekada apie juos neprisimintų. Kiekvienas daiktelis išspausdavo savo skausmo ir nevilties ašarą. Ralfui net nereikėjo svarstyti, ar Luiza jaučia tą patį - ji tyliai verkė šalia jo.

Štai ten gulėjo sulaužytos vaikiškos rogutės su pririšta virvele. Berniukas, šių rogučių savininkas, mirė nuo konvulsijų šaltą 1953 metų sausio dieną.

Ana ten mėtėsi gatvės eitynių būgnininkės lazdelė, apvyniota rožiniu ir baltu kaspinu - Grand Akademijos spalvomis. Ji buvo išprievartauta ir mirtinai uždaužyta akmeniu 1967-ųjų rudenį. Jos žudikas, nesugautas iki šiol, įkišo jos kūną į mažą urvą, kur jos kaulai (drauge su kitų dviejų aukų kaulais) tūnojo ir dabar.

Taip pat čia gulėjo ir sagė su kamėja, priklausiusi moteriai, ant kurios užkrito plyta Pagrindinėje gatvėje, kai ji ėjo nusipirkti naują "Vogue" žurnalą. Jei ji būtų išėjusi iš namų trisdešimčia sekundžių anksčiau ar vėliau, būtų likusi gyva ir sveika.

Čia buvo ir peilis, priklausęs vyrui, kurį 1937-aisiais netyčia nušovė per medžioklę.

Netoliese mėtėsi ir skauto kompasas. Berniukas nukrito ir nusisuko sprandą žygio į Katadino kalną metu.

Taip pat mažo berniuko, vardu Geidžas Krydas, sportinis batelis. Jį pervažiavo vilkikas 15-ajame kelyje, vedančiame į Ladlou.

Žiedai ir žurnalai; raktų grandinėlės ir skėčiai; skrybėlės ir akiniai; barškučiai ir radijo imtuvai. Jie buvo skirtingi, bet Ralfui atrodė visi kaip vienas: liūdesio kupini žmonių balsai, kurie netyčia aptiko, kad juos išbraukė iš scenarijaus dar tik antro veiksmo viduryje, kai jie vis dar mokėsi savo eilutes trečiajam; žmonių, kuriuos be jokių ceremonijų išmetė velniop, nespėjus atlikti darbų ir įvykdyti įsipareigojimų iki galo; žmonių, kurių vienintelis nusikaltimas buvo gimti Atsitiktinume... ir susidurti akis į akį su bepročiu, laikančiu surūdijusį skalpelį rankoje.

Luiza, žliumbdama: [- *Aš jo nekenčiu*! *Aš jo taip nekenčiu*!]

Ralfas žinojo, ką ji norėjo pasakyti. Viena girdėti Klotės ir Lachesės žodžius, kad Atropė - taip pat šio grandiozinio šou dalis, kad jis taip pat tarnauja Aukštesniajai Paskirčiai; ir visai kas kita, kai matai mažo berniuko kepuraitę, kuris įkrito į žolėmis apaugusią rūsio angą ir mirė tamsoje, mirė agonijoje, mirė praradęs balsą, nes šešias valandas šaukėsi motinos.

Ralfas trumpam palietė kepuraitę. Jos savininko vardas buvo Bilis Vezerbis. Paskutinę akimirką jis pagalvojo apie ledus.

Ralfas tvirčiau suspaudė Luizos ranką.

[- *Ralfai, kas tai? Girdžiu, kaip tu galvoji, tačiau tarytum tyliai šnibždėtum sau.*]

[- *Mąsčiau, kaip norėčiau sumalti tą niekšą į miltus, Luiza. Galbūt mes galime jį pamokyti, ką reiškia neužmigti naktimis. Ką tu manai?*]

Luiza stipriai įsikibo jam į ranką ir linktelėjo.

5

Ralfas su Luiza pasiekė vietą, kur.siauras koridorius šakojosi į du takelius. Nesibaigiantis zvimbimas sklido iš kairės pusės ir pagal garsą jo šaltinis buvo nebetoli. Pasidarė nebeįmanoma eiti šalia viens kito, o einant tolyn, koridorius vis labiau siaurėjo. Pagaliau Ralfas buvo priverstas pasisukti šonu.

Atropės paliktos raudonos išskyros čia labai sutirštėjo. Jos lašėjo nuo sumestų suvenyrų krūvų, sudarydamos balutes ant purvinų grindų. Luiza skaudžiai spaudė Ralfo ranką, bet šis nesiskundė.

[- *Tai lyg Visuomenės centras, Ralfai - jis čia praleidžia nemažai laiko.*]

Ralfas linktelėjo. Tik klausimas, ką ponas A. čia veikdavo?

Jiedu su Luiza artėjo prie galo. Jį blokavo daiktų siena, todėl Ralfas neįstengė įžiūrėti, iš kur sklinda tas zvimbimas. Šis garsas pradėjo vesti jį iš proto, tarytum galvoje blaškytųsi sparva. Kai jie priėjo prie takelio galo, Ralfas vis labiau neabejojo, kad tai, ko jiedu ieškojo, buvo už tos daiktų krūvos: jiems su Luiza teks rasti kitą praėjimą

arba prasimušti pro krūvą. Abu variantai pareikalautų per daug ir taip jau brangaus laiko. Ralfą apėmė neviltis.

Tačiau koridorius nesibaigė aklinai, kairėje buvo galima prašliaužti po stalu, apkrautu indais, žalio popieriaus krūvelėmis ir... Žalio popieriaus? Ne, tai ne popierius. O *banknotų* krūvelės. Dešimtinės, dvidešimtinės ir penkiasdešimtinės netvarkingai mėtėsi ant indų. Šimtinių pakelis pūpsojo įskeltame padažo inde, o suglamžyta penkiasdešimtinė kyšojo iš vyno taurės.

[- *Ralfai*! *Dieve, tai juk didžiulis lobis*!]

Luiza žvelgė ne į stalą, bet į kitą koridoriaus sieną. Ji buvo sudėta iš žalių banknotų plytelių. Taigi jiedu vaikščiojo suręsta iš pinigų alėja, ir Ralfas pasijuto galįs atsakyti į kitus jį dominančius klausimus: iš kur Edas gavo pinigų. Atropė juose maudėsi... tačiau Ralfas spėjo, kad mažam plikam kalės vaikui vis tiek nesisekė su moterimis.

Ralfas pasilenkė, norėdamas geriau apžiūrėti landą po stalu. Kitoje pusėje matėsi mažytis kambarėlis. Raudona šviesa tvinkčiojo tenai lyg širdis. Ji apšviesdavo ir jųdviejų su Luiza batus. Ralfas parodė tenlink ir pasisuko į Luizą. Ji linktelėjo. Ralfas parklupo ir prašliaužė po apkrautu pinigais stalu į šventyklą, kurią Atropė surentė daiktui, gulinčiam pačiame centre ant grindų. Ralfas net neabejojo, kad čia *būtent tai*, dėl ko jie buvo čionai pasiųsti, tačiau net nenutuokė, kas tai. Daiktas, ne didesnis už marmurinį rutuliuką, buvo apgaubtas lavonmaišio - tokio pat nepralaidaus kaip ir juodoji skylė.

Puiku. Nuostabu. O kas dabar?

[- *Ralfai? Ar girdi dainą? Ji labai silpna.*]

Ralfas dvejodamas atsigręžė į Luizą, po to apsidairė aplinkui. Jis jau ėmė nekęsti šios vietos, ir nors iš prigimties jo nekankino klaustrofobija, Ralfas pajuto begalinį troškimą iš čia išnykti. Išskirtinis balsas prabilo jo galvoje: *Čia ne vien tai, ko aš* noriu, *Ralfai; to man reikia. Aš pasistengsiu išbūti su tavim, bet jeigu visko neužbaigsi labai greitai, bus nebesvarbu, ko mes abu norime - spjausiu į viską ir bėgsiu it akis išdegęs.*

Užslėptas siaubas balse nė kiek nenustebino Ralfo, nes tai buvo išties siaubinga vieta: tai buvo visai ne kambarys, o gilios šachtos dugnas su sienomis, pastatytomis iš pavogtų daiktų: tosterių, suolelių

kojoms, žadintuvų, fotoaparatų, knygų, krepšių, batų, žarsteklių. Priešais Ralfo akis išdygo sulaužytas saksofonas, pakabintas ant juostelės su užrašu "DŽEIKAS". Ralfas norėjo jį sugriebti ir numesti kuo toliau nuo savo akių. Tačiau vaizduotėje iškilo vaizdas, kaip ištraukus saksofoną visa krūva užgriūva ant jų ir palaidoja gyvus. Ralfas atitraukė ranką. Tuo pačiu metu jis kuo plačiau atvėrė savo protą ir jausmus. Akimirką jis tarytum kažką *išgirdo,* - tylų atodūsį, panašų į vandenyno ošimą jūros kriauklėje, - tačiau garsas greitai dingo.

[- *Jei čia ir yra balsai, Luiza, aš jų negirdžiu. Tas prakeiktas daiktas juos paskandina.*]

Ralfas parodė į daiktą rato centre: juodesnį už pačią juodumą lavonmaišį - visų lavonmaišių prototipą. Bet Luiza purtė galvą.

[- *Ne, ne skandina. Susiurbia juos.*]

Ji pažvelgė į rėkiantį juodą daiktą su siaubu ir pasišlykštėjimu.

[- *Šitas daiktas siurbia visų aplink sukrautų daiktų gyvybes... jis taip pat siurbia ir mūsų gyvybes.*]

Taip, be abejo. Kai Luiza prasitarė apie tai, Ralfas pajuto, kaip lavonmaišis - arba daiktas jo viduje - traukia kažką iš jo galvos, stumia, suka, klibina... bando ištraukti lyg dantį iš rožinių dantenų.

Bando išsiurbti jų gyvybes? Ne visai taip. Ralfas nemanė, kad daiktui maišo viduje reikia jų gyvybių ir netgi ne sielų... bent jau ne visai to. Jis norėjo jų gyvybės jėgos. Jų *ka.*

Luiza išplėtė akis, pagavusi jo mintį... po to ji perkėlė žvilgsnį už jo dešinio peties. Ji pasilenkė į priekį ir ištiesė ranką.

[- *Luiza, aš to nedaryčiau. Tu gali viską užversti ant...*]

Per vėlu. Luiza kažką sugriebė, pažvelgė į tai siaubingai supratingu žvilgsniu ir atidavė Ralfui.

[- *Tai dar gyva - viskas, kas čia yra, dar gyva. Nežinau kodėl, bet taip jau yra. Tačiau visa tai labai silpna. Kodėl visa taip silpna?*]

Luiza perdavė Ralfui mažą baltą sportinį batelį, priklausantį moteriai arba vaikui. Paėmęs jį į rankas, Ralfas išgirdo silpną, iš toli sklindantį dainuojantį balsą. Garsas buvo vienišas kaip lapkričio vėjas šaltą dieną, bet neapsakomai mielas: tikra priešingybė nesibaigiančiam juodojo daikto rėkimui.

Ralfas pažino šį balsą. Tuo nė kiek neabejojo.

Ant batuko matėsi rudos dėmės. Iš pradžių Ralfas pamanė, jog tai - šokoladinis pienas, tačiau po to suprato, kad tai sukrešėjęs kraujas. Tą pačią akimirką jis atsidūrė šalia "Raudonojo obuolio", kai spėjo sugriebti Netę, Elenai nespėjus jos išmesti ant šaligatvio. Jis prisiminė, kaip pynėsi Elenos kojos, kaip ji metėsi atgal ir atsitrenkė į parduotuvės duris it girtuoklis į žibinto stulpą, tiesdama rankas į jį. "Duo man mano vai-kąą. Duo man... Na-li."

Ralfas atpažino balsą, nes jis priklausė Elenai. Tą dieną šis sportbatis buvo ant jos kojos, o kraujas ant jo atsirado nuo sumurkdytos Elenos nosies arba sudaužytų skruostų.

Batukas dainavo ir dainavo. Jo balso neužgožė daikto lavonmaišyje zvimbimas. O kadangi Ralfo ausys - arba kas aurų pasaulyje jas atstojo - buvo visiškai atviros, jis galėjo girdėti ir visų likusių daiktų balsus. Jie dainavo it prarastas choras.

Gyvi. Dainuojantys.

Jie *galėjo* dainuoti. Visi daiktai, sudarantys sienas, *galėjo* dainuoti, nes jų *savininkai* vis dar galėjo dainuoti.

Jų savininkai vis dar buvo gyvi.

Ralfas vėl apsidairė ir šįkart pastebėjo, kad tarp senų daiktų (pavyzdžiui, sulaužyto saksofono) yra ir daug naujų. Šioje mažoje nišoje nesimėtė šio amžiaus pradžios dviračių ratai. Ralfas pamatė tris žadintuvus su radijo imtuvais - visus skaitmeninius. Skutimosi rinkinį - beveik nenaudotą. Lūpdažį su užlipdyta "Rait Eido" kaina.

[- *Luiza, Atropė pavogė šiuos daiktus iš žmonių, kurie šį vakarą susirinks Visuomenės centre. Argi ne taip?*]

[- *Taip. Esu tuo įsitikinusi.*]

Ralfas dūrė pirštu į juodą rėkiantį kokoną ant grindų, beveik skandinantį kitų daiktų dainas... tarytum tuo ir maitintųsi.

[- *Kad ir kas ten būtų maišo viduje, tai turbūt panašu į Klotės ir Lachesės minėtą pagrindinį siūlą. Tai daiktas, jungiantis skirtingus daiktus - skirtingas gyvybes.*]

[- *Ir tai sudaro* ka-tet. *Taip.*]

Ralfas atidavė sportinį batelį Luizai.

[- *Šį pasiimsime su savimi. Jis priklauso Elenai.*]

[- *Žinau.*]

Akimirką Luiza paspoksojo į batelį ir pasielgė labai išmintingai: ji ištraukė batų raištelį iš dviejų skylučių ir apsirišo kairį riešą.

Ralfas prisiartino prie mažo lavonmaišio arčiau ir pasilenkė. Prie jo prieiti buvo sunku, tačiau pasilikti arti buvo dar sunkiau: tarytum pridėtum ausį prie galingo motorinio grąžto, veikiančio visu pajėgumu, arba neprisimerkęs žiūrėtum tiesiai į ryškią šviesą. Šįkart buvo galima atskirti zvimbimo užgožtus žodžius, tokius pat, kokius jiedu girdėjo priėję prie lavonmaišio, gaubiančio Visuomenės centrą, krašto: "*Dinkiščia. Eikvelniop. Maukiščia.*"

Sekundę Ralfas užsidengė ausis rankomis, bet veltui. Garsai sklido ne iš išorės. Jis nuleido rankas ir atsigręžė į Luizą.

[- *Ką galvoji? Gal žinai, ką mums toliau daryti?*]

Ralfas nežinojo, ko tikėjosi iš Luizos, bet tik ne tokio staigaus teigiamo atsakymo.

[- *Prapjauk maišą ir išimk tai, kas yra viduje. Ir paskubėk. Tas daiktas pavojingas. Taip pat jis gali pašaukti Atropę, ar apie tai nepagalvojai?*]

Tiesą pasakius, Ralfas buvo apsvarstęs tokią galimybę, nors ir ne taip plačiai. *Gerai*, - galvojo jis. - *Prapjauti maišą ir išimti prizą. Tik kaip mes tai padarysim?*

Jis prisiminė žaibo strėlę, kurią pasiuntė Atropei, kai tas plikas nykštukėnas bandė prisivilioti Rozali per gatvę. Neblogas triukas, bet dabar iš to galėjo būti daugiau žalos nei naudos. O jei jis nudaigos daiktą, kurį turėjo išimti?

Nemanau, kad taip atsitiks.

Tiesą pasakius, Ralfas ir pats netikėjo, kad gali tai padaryti... bet kai tave supa daiktai, priklausantys žmonėms, kurie rytoj, kai patekės saulė, jau gali jos ir neišvysti, pasitikėti sėkme buvo ne pati geriausia idėja. *Beprotiška* idėja.

Man reikia ne žaibo, o gerų, aštrių žirklių, kokias naudoja Klotė ir Lachesė...

Ralfas atsisuko į Luizą, nustebintas reginio aiškumo.

[- *Aš nežinau, apie ką tu dabar pagalvojai, bet paskubėk ir daryk, ką sumanei.*]

6

Ralfas pažvelgė į savo dešinę ranką, nuo kurios buvo dingusios raukšlės ir pirmieji artrito požymiai ir kurią gaubė ryški mėlyna šviesa. Jausdamasis truputį kvailokai, jis prispaudė mažylį ir bevardį prie delno, o didįjį bei smilių ištiesė į priekį, galvodamas apie vaikystėje žaistą žaidimą: akmuo suskaldo žirkles, žirklės sukarpo popierių, popierius uždengia akmenį.

Tebūnie žirklės, - pagalvojo Ralfas. - *Man reikia žirklių. Padėk.*

Nieko. Ralfas pakėlė akis į Luizą ir išvydo, kad ji ramiai žvelgė į jį. *O, Luiza, kad tu tik žinotum,* - pamanė Ralfas ir nuvijo mintį šalin. Nes jis kažką pajuto, tiesa? Taip. *Kažką.*

Šį kartą jis mintyse ne kalbėjo, o sukūrė reginį: ne žirkles, kuriomis Klotė nukirpo Džimio V. siūlelį, o nerūdijančio plieno iš savo motinos siuvimo įrankių krepšelio - ilgas, plonas geležtes, aštrias kaip peilio ašmenys. Dar labiau susikaupęs Ralfas netgi išvydo du žodelius, išgraviruotus metale: "ŠEFILDO PLIENAS". Jis vėl pajuto vidinį pasikeitimą, tik ne mirktelėjimą, o stiprų raumenų susitraukimą. Jis įsistebeilijo į savo pirštus ir mintimis išskėtė ir suglaudė žirkles. Tada išskėtė ir suglaudė pirštus.

Dabar Ralfas pajuto, kaip energija, gauta iš berniūkščio "Nirvana" marškinėliais ir depe sutikto valkatos, susikaupė galvoje ir lyg mėšlungis pradėjo dešine ranka judėti pirštų link.

Aura, gaubianti ištiestą didįjį pirštą ir smilių, sutirštėjo... ir pailgėjo. Kad taptų panaši į žirkles. Ralfas laukė, kol ji išsitiesė iki penkių colių ilgio nuo pirštų galų, ir vėl išskėtė ir suglaudė pirštus.

[- *Na, Ralfai*! *Padaryk tai*!]

Taip. Ralfas negalėjo sau leisti dairytis ir eksperimentuoti. Jis jautėsi lyg mašinos akumuliatorius, kuris privalėjo užvesti per didelį savo pajėgumui automobilį. Ralfas jautė, kaip visa jo energija - pavogta ir jo paties - teka dešine ranka į žirkles. Tai negalėjo ilgai tęstis.

Ralfas palinko į priekį, ištiesęs suspaustus pirštus, ir dūrė žirklių galais į lavonmaišį. Jis buvo taip susikoncentravęs į žirklių sukūrimą ir veikimą, kad net liovėsi girdėti pastovų zvimbesį - bent jau sąmonėje. Bet kai žirklių galiukai įlindo į juodą odą, staiga maišas sučirškė nauja skausmo ir nerimo kupina gaida. Ralfas išvydo tirštos, tam-

sios medžiagos dribsnius, krintančius nuo maišo ant grindų. Jie buvo panašūs į snarglius. Tuo pat metu Ralfas pajuto, kad jo energija tiesiog padvigubėjo. Jis netgi galėjo tai matyti: jo aura lėtomis bangomis bėgo dešine ranka žemyn. Taip pat Ralfas jautė, kaip ji nublanksta aplink visą kūną, nes jo apsauga suplonėjo.

[- *Paskubėk, Ralfai! Paskubėk!*]

Ralfas sukaupė jėgas ir išskėtė pirštus. Tviskančios mėlynos geležtės irgi prasivėrė, įsirėždamos į juodąjį kiaušinį. Šis suriko, ir du raudonos šviesos spinduliai nutvieskė jo paviršių. Ralfas suglaudė pirštus ir stebėjo, kaip žirklės susiglaudė, prakirpdamos tą tirštą juodą medžiagą, sudarytą pusiau iš kriauklės ir pusiau iš mėsos. Ralfas suriko. Jis pajuto ne skausmą, o siaubingą silpnumą. *Taip jautiesi, kai baigi mirtinai nukraujuoti*, - pamanė Ralfas.

Kažkas maišo viduje sužibo auksu.

Ralfas sukaupė visas jėgas ir pabandė vėl išskėsti pirštus. Iš pradžių jam pasirodė, kad nebevalios, - atrodė, pirštai suklijuoti stipriais klijais, - tačiau pagaliau jie prasiskyrė, praplatindami įpjovą. Dabar Ralfas beveik jau matė daiktą viduje: kažką labai mažą, apvalų ir švytintį. *Tai gali būti tik vienas daiktas*, - pagalvojo Ralfas, ir staiga jo širdis sudrebėjo krūtinėje. Mėlynos geležtės sumirgėjo.

[- *Luiza! Padėk man!*]

Luiza sugriebė jam už riešo. Ralfas pajuto į save plūstelint jėgą. Jis apstulbęs stebėjo, kaip žirklės vėl susiglaudė. Tik viena geležtė liko mėlyna. Kita tapo pilka.

Luiza, rėkianti jo galvoje: [- *Prakirpk jį! Tučtuojau!*]

Ralfas suglaudė pirštus ir šįkart plačiai prakirpo lavonmaišį. Šis paskutinįsyk suriko, užsiplieskė raudoniu ir dingo. Žirklės, išaugę nuo Ralfo pirštų galų, išnyko. Akimirką Ralfas užmerkė akis, staiga supratęs, kad dideli šilti prakaito lašai lyg ašaros rieda per skruostus. Po vokais jis matė beprotiškus vaizdus, panašius į šokančias žirkles.

[- *Luiza? Ar tau nieko neatsitiko?*]

[- *Ne... bet esu išsekusi. Visiškai nenumanau, kaip užlipsiu tais laiptais po medžiu. Nežinau, ar net pajėgsiu atsistoti.*]

Ralfas atmerkė akis, padėjo rankas ant šlaunų ir vėl palinko į priekį. Toje vietoje, kur kaupėsi lavonmaišis, gulėjo vyriškas jungtuvių

žiedas. Ralfas lengvai perskaitė užrašą, išgraviruotą vidinėje žiedo pusėje: "ED - ED - 87-8-5".

Elena Dypno ir Edas Dypno. Susituokę 1987-ųjų rugpjūčio penktą dieną.

Štai ko jiedu su Luiza čia atėjo. Pavogto iš Edo žiedo. Dabar tereikėjo jį pakelti... įsidėti į priekinę kelnių kišenę... surasti Luizos auskarus... ir nešdintis iš čia.

7

Kai ištiesė ranką, Ralfo galvoje šmėstelėjo eilėraščio eilutės - ne Stiveno Dobinso, o J.R.R.Tolkino, kuris išgalvojo hobitus ir apie kuriuos paskutinį kartą Ralfas pagalvojo sėdėdamas mažoje, apkrautoje nuotraukomis Luizos svetainėje. Jau praėjo trisdešimt metų nuo tada, kai jis skaitė Tolkino apsakymą* apie Frodą, Gendalfą ir Sauroną, Tamsųjį Valdovą. Ten irgi egzistavo panašus žiedas, tačiau eilutės buvo tokios aiškios kaip ir žirklės prieš keletą akimirkų:

Vienas Žiedas valdyti visus, Vienas Žiedas juos surasti,
Vienas Žiedas surinkti juos ir sujungti juos tamsoje,
Mordoro žemėje, kur viešpatauja šešėliai.

Aš nepajėgsiu jo pakelti, - pamanė Ralfas. - *Jis bus taip tvirtai pririštas prie* ka *rato kaip ir mudu su Luiza, todėl nepajėgsiu jo pakelti. Arba tai bus tas pats, kaip sugriebti aukštos įtampos laidą, ir aš krisiu negyvas, net nespėjęs suvokti, kas atsitiko.*

Tik Ralfas netikėjo šiomis savo mintimis. Jeigu žiedo nebuvo galima paimti, tai kodėl jį saugojo lavonmaišis? Jeigu žiedo negalima buvo paimti, tai kodėl jėgos, stovinčios už Klotės ir Lachesės, - ir Dorenso (Ralfas niekaip negalėjo išmesti jo iš galvos), - pasiuntė juos su Luiza į šią kelionę?

Vienas Žiedas valdyti visus, Vienas Žiedas juos surasti, - pagalvojo Ralfas ir pirštais sugriebė Edo vestuvinį žiedą. Akimirką jis jautė gilų skausmą delne, rieše ir visoje rankoje. Tą pačią sekundę švelnūs

---

* J.R.R. Tolkino apsakymas "Žiedų valdovas".

visų Atropės sutemptų čionai daiktų balsai triumfuodami harmoningai suriko.

Ralfas taip pat išleido garsą (galbūt riksmą, o galbūt tik dejonę) ir pakėlė žiedą, stipriai suspaustą dešinėje rankoje. Pergalės pojūtis dainavo jo venose lyg vynas arba lyg...

[- *Ralfai*!]

Jis atsisuko į Luizą, bet ši žvelgė į vietą, kur ką tik gulėjo Edo žiedas. Jos akys patamsėjo iš baimės ir sumišimo.

Kur ką tik gulėjo Edo žiedas; kur vis dar gulėjo Edo žiedas. Jis pūpsojo lygiai toje pat vietoje su švytinčiu užrašu "ED - ED - 87-8-5".

Ralfas akimirksniu pasimetė ir vos pajėgė susivaldyti. Jis atgniaužė delną, pusiau tikėdamasis, kad žiedo ten nebebus, nors pojūčiai kalbėjo ką kitą. Tačiau žiedas vis dar gulėjo jo delne, kur kirtosi Ralfo meilės ir gyvenimo linijos, žibėdamas blyškiai raudonoje šios šlykščios vietos šviesoje. "ED - ED - 87-8-5".

Abu žiedai buvo visiškai tapatūs.

8

Vienas jo rankoje; vienas ant grindų; absoliučiai jokių skirtumų. Bent jau Ralfas jų nepastebėjo.

Luiza ištiesė ranką žiedo, kuris pakeitė Ralfo paimtąjį, link, padvejojo ir sugriebė jį. Jiems stebint, vaiduokliškas auksas žybtelėjo virš kambario grindų ir susilydė į trečią vestuvinį žiedą. Kaip ir ant kitų dviejų jo viduje buvo išgraviruota "ED - ED - 87-8-5".

Ralfas prisiminė ir kitą istoriją - ne ilgą Tolkino pasaką apie žiedą, o daktaro Seuso pasakojimą, kurį jis dar šeštajame dešimtmetyje skaitė Karolinos sesers vaikams. Tai buvo jau labai seniai, bet Ralfas neužmiršo pasakojimo, kuris pasirodė daug baugesnis nei įprastos daktaro Seuso nesąmonės apie žiurkes, šikšnosparnius ir kates. Jis vadinosi "Penki tūkstančiai Bartolomėjaus Kabinso skrybėlių", ir Ralfas nė kiek nesistebėjo, kad prisiminė jį būtent dabar.

Vargšas Bartolomėjus buvo kaimo stuobrys, kuris, savo nelaimei, atsidūrė mieste, kai pro šalį žygiavo karalius ir jo svita. Kiekvienas privalėjo nusiimti skrybėlę prieš tokią personą, ir Bartolomėjus, be abejo, bandė taip padaryti, bet veltui, nes kai tik nusiimdavo skrybė-

lę, vietoj jos atsirasdavo kita, visiškai tokia pati kaip ir prieš tai buvusi.

[- *Ralfai, kas čia vyksta? Ką tai reiškia?*]

Ralfas be žodžių papurtė galvą, žvelgdamas tai į žiedą savo delne, tai į kitą Luizos rankoje, tai į dar vieną, gulintį ant grindų. Trys žiedai, visiškai vienodi kaip ir skrybėlės, kurias Bartolomėjus Kabinsas vis bandė nusiimti. Vargšelis stengėsi pasirodyti mandagus karaliui netgi tada, kai budelis vedė jį vingiuotais laiptais ant pakylos, kur jam turėjo būti nukirsta galva už nepagarbumą.

Tik netiesa, nes po kiek laiko skrybėlės ant vargšelio Bartolomėjaus galvos pradėjo keistis, tapdamos vis prašmatnesnėmis.

Ar žiedai vienodi, Ralfai? Ar esi tuo tikras?

Ne, jis nebuvo tikras. Kai Ralfas pakėlė pirmą žiedą, jis pajuto gilų skausmą, tarsi ranką būtų sutraukęs mėšlungis, bet Luizai neskaudėjo, kai ji pakėlė antrąjį.

Ir balsai - jie nesuriko, kai Luiza pakėlė antrą žiedą.

Ralfas palinko į priekį ir sugriebė trečią žiedą. Jokio skausmo ir kambario sienas atstojančių daiktų riksmo: jie ir toliau švelniai dainavo. Tuo tarpu atsirado ketvirtas žiedas kaip ir kita skrybėlė ant nelaimingojo Bartolomėjaus Kabinso galvos, bet Ralfas į jį beveik nepažvelgė. Jis žiūrėjo į pirmąjį žiedą, gulintį dešiniame delne, kur kirtosi gyvenimo ir meilės linijos.

Vienas Žiedas valdyti visus, - mąstė Ralfas. - *Vienas Žiedas sujungti juos. Ir manau, kad tai tu, gražuoli. O kiti tėra vien protingos klastotės.*

Ir galbūt yra būdas tai patikrinti. Ralfas priglaudė abu žiedus prie ausų. Žiedas kairėje rankoje tylėjo. Kitas dešinėje, kuris tūnojo lavonmaišio viduje, atkartojo maišo paskutinio riksmo aidą.

Žiedas dešinėje rankoje buvo gyvas.

[- *Ralfai?*]

Luiza palietė Ralfą. Jis atsigręžė į ją ir numetė kairėje rankoje laikytą žiedą šalin. Po to pakėlė tikrąjį prie akių ir pro skylutę it pro teleskopą pažvelgė į įsitempusį, keistai jauną Luizos veidą.

[- *Štai tikrasis. Kiti tėra pakaitalai - lyg nuliai sudėtingame matematikos uždavinyje.*]

[- *Nori pasakyti, kad jie nereikšmingi?*]

Ralfas padvejojo, nežinodamas, kaip atsakyti... nes jie vis dėlto buvo reikšmingi. Jis tik nežinojo, kaip savo intuityvų suvokimą paversti žodžiais. Kol netikri žiedai rasis šiame šlykščiame kambaryje lyg skrybėlės ant Bartolomėjaus Kabinso galvos, lavonmaišis ir toliau kabės virš Visuomenės centro, nežadėdamas geresnės ateities. Tačiau pirmasis žiedas, kurį Atropė pavogė nuo Edo piršto (tikriausiai, kai šis miegojo šalia Elenos mažame Old Kodo namelyje, kuris dabar stovėjo tuščias), galėjo viską pakeisti.

Kopijos saugojo *ka* kontūrus, kaip kad stipinai, išeinantys iš stebulės, saugojo ratą. Gi originalas...

Ralfas manė, kad originalas ir yra stebulė: vienas Žiedas sujungti juos.

Jis tvirtai suspaudė auksinį žiedą, jausdamas, kaip jis įsirėžia į delną ir pirštus, ir įsidėjo jį kišenėn.

Jie mums nepasakė vieno dalyko apie ka, - mąstė Ralfas. *Jis slidus. Slidus lyg bjauri sena žuvis, kuri nenusimauna nuo kabliuko, o tik slidinėja rankose.*

Be to, tai buvo panašu į lipimą į smėlio kopą: žengęs du žingsnius į priekį, visada slysteli vieną atgal. Jie nuvažiavo į Hai Ridžą ir *kažką* ten padarė - tik Ralfas nežinojo ką, bet Dorensas užtikrino juos, kad jie pasielgė teisingai. Pasak jo, jiedu su Luiza tenai įvykdė savo užduotį. Dabar jie nusileido čionai ir paėmė Edo žiedą, bet to *nepakako*. Kodėl? Nes *ka* buvo it žuvis; *ka* buvo it smėlio kopa; *ka* buvo nenorintis sustoti ratas, traiškantis visa, kas tik pasitaikydavo jo kelyje. Ratas su daugybe stipinų.

Bet visų labiausiai *ka* buvo panašus į žiedą.

Į vestuvinį žiedą.

Staiga Ralfas suprato, ko neatskleidė kalbos ant ligoninės stogo ir visi Dorenso bandymai paaiškinti: Neapibrėžtas Edo statusas bei Atropės susitikimas su tuo vargšu ir sumišusiu žmogumi suteikė Edui milžinišką galią. Atsivėrė durys, ir demonas, vardu Kruvinasis karalius, įžengė pro jas, daug stipresnis už Klotę, Lachesę ir netgi Atropę. Ir jis net nemanė, kad jį gali sustabdyti toks senas Derio sukriošėlis kaip Ralfas Robertsas.

[- *Ralfai?*]

[- *Vienas Žiedas valdyti visus, Luiza. Vienas Žiedas juos surasti.*]

[- *Apie ką tu kalbi? Ką nori tuo pasakyti?*]

Ralfas patapšnojo per kišenę, jausdamas mažą kauburėlį, kur gulėjo Edo žiedas. Jis suėmė Luizą už pečių.

[- *Kopijos - padirbti žiedai - yra stipinai, o šis žiedas - stebulė. Išimk stebulę, ir ratas nebegalės suktis.*]

[- *Ar esi tuo tikras?*]

Taip, Ralfas neabejojo. Tik nežinojo, kaip tai padaryti.

[- *Taip. O dabar eime. Kol dar galime, nešdinkimės iš čia.*]

Ralfas leido Luizai pirmai prašliaužti po stalu, po to, parkritęs ant kelių, nusekė jai iš paskos. Jis stabtelėjo pusiaukelėje ir grįžtelėjo per petį. Išvydo keistą ir siaubingą dalyką: nors zvimbimas negrįžo, lavonmaišis vėl ėmė kauptis aplink vestuvinio žiedo kopiją. Ryškus aukso spindesys jau spėjo prigesti.

Ralfas mažne užhipnotizuotas kelias sekundes spoksojo į tai, po to šiaip ne taip atitraukė akis ir nušliaužė paskui Luizą.

9

Ralfas baiminosi, kad jiedu su Luiza praras nemažai laiko, bandydami išlaviruoti atgal per labirintų koridorius, vingiuojančius palei daugybę Atropės sukrautų daiktų krūvų, tačiau tai nesudarė jokių keblumų. Jiems padėjo jųdviejų pėdsakai, blėstantys, bet dar įžiūrimi.

Ralfas pradėjo jaustis stipresnis, kai siaubingas kambarys liko toli už jų, bet Luiza mėtėsi į šonus. Kai jie pasiekė skliautą tarp sandėlio ir purvino Atropės buto, ji tiesiog užgriuvo Ralfą. Šis paklausė, ar Luiza gerai jaučiasi. Moteris įstengė trukteléti pečiais ir šyptelti.

[- *Didžiausia problema, kad esu čia. Nesvarbu, kiek mes pakylame, vis tiek šlykštu. Kai įkvėpsiu gryno oro, viskas susitvarkys. Patikėk manim.*]

Ralfas tikėjosi, kad ji sako tiesą. Kai jis pasilenkė po skliautu, vedančiu į Atropės butą, pabandė sugalvoti pretekstą, kaip įtikinti Luizą eiti jo priešaky. Tai suteiktų Ralfui galimybę greitai apieškoti butą. Jei čia neras auskarų, vadinasi, Atropė vis dar buvo juos įsisegęs.

Ralfas pastebėjo, kad Luizos apatinis sijonas gerokai išlindęs iš po suknelės, ir norėjo apie tai pasakyti, tačiau kairės akies kraštelių pastebėjo kažką sujudant. Jis prisiminė, kad grįžtant jiedu nelabai

saugojosi, - iš dalies todėl, kad buvo pavargę, - o dabar galėjo tekti skaudžiai susimokėti už prarastą budrumą.

[- *Luiza, saugokis*!]

Per vėlu. Ralfas pajuto, kaip Luizos ranka nukrito nuo jo peties, nes būtybė purvinu chalatu sugriebė ją per liemenį ir patraukė atgal. Atropės galva tesiekė Luizos pažastis, bet to pakako, kad jis galėtų grasinti jai savo surūdijusiu skalpeliu. Kai Ralfas instinktyviai puolė prie jo, Atropė prikišo skalpelio ašmenis prie perlinio pilko siūlo, kylančio nuo Luizos viršugalvio. Atropė išsišiepė, parodydamas Ralfui dantis.

[*Nesiartink, Trumpy... nė per žingsnį*!]

Na, bent jau nebereikėjo jaudintis dėl Luizos auskarų. Jie rausvai žibėjo Atropės ausyse. Ralfą sustabdė ne Atropės žodžiai, o auskarai.

Skalpelis truputį atsitraukė... bet tik truputį.

[*O dabar, Trumpy, tu juk paėmei kažką, kas priklauso man, tiesa? Nebandyk neigti, vis tiek žinau. Ir dabar tu man tai atiduosi.*]

Skalpelis grįžo prie Luizos baliono siūlelio ir buku galu jį paglostė.

[*Atiduok, arba ši kalė mirs prieš tavo akis. Galėsi stovėti ir žiūrėti, kaip maišas pajuoduoja. Na, tai kaip, Trumpy? Atiduok.*]

26 skyrius

1

Atropės šypsena nušvito kupina triumfo ir...

Baimės. Jis tave pričiupo, jis laiko skalpelį, priglaudęs prie Luizos baliono siūlelio, o rankas uždėjęs ant jos gerklės, bet vis tiek yra mirtinai išsigandęs. Kodėl?

[*Na, greičiau*! *Negaišk laiko, subingalvi*! *Atiduok žiedą*!]

Ralfas iš lėto įkišo ranką kišenėn ir suėmė žiedą, stebėdamas, kodėl Atropė iškart nenugalabijo Luizos. Be abejo, jis neketino nei jos, nei jų abiejų paleisti.

Jis bijo, kad galiu suduoti telepatišku karatė gestu. Ir tai dar ne viskas. Jis turbūt bijo susimauti. Bijo esybės, kuri jį valdo. Bijo Kruvinojo karaliaus. Tu juk bijai savo boso, tiesa, mano mažas suskretęs bičiuli?

Ralfas suspaudė žiedą tarp dešinės rankos nykščio ir smiliaus, po to vėl atleido.

[- *Ateik ir pats pasiimk. Nesidrovėk.*]

Atropės veidą iškreipė pyktis. Šypsena persikreipė į parodišką rūstybę.

[*Užmušiu ją, Trumpy, ar negirdi manęs? Ar šito nori?*]

Ralfas tyčia iš lėto pakėlė kairę ranką. Jis sugestikuliavo ore ir apsidžiaugė, kai Atropė susigūžė, vos tik delnas kampu pasisuko tiesiai į jį.

[- *Jei tik paliesi ją ašmenimis, aš tau taip trenksiu, kad prireiks kišeninio peiliuko iškrapštyt dantis iš sienos. Pažadu*!]

[*Tik atiduok man žiedą, Trumpy.*]

Jie negali meluoti, - staiga dingtelėjo Ralfui. - *Neprisimenu, ar man tai sakė, ar aš pats tą supratau, bet esu tikras, kad tai tiesa: jie negali meluoti. O aš galiu.*

[- *Žinai, ką, pone A., pažadėk, kad sudarysime sandėrį, ir aš atiduosiu tau žiedą.*]

Atropė pažvelgė į jį abejonės ir įtarumo kupinu žvilgsniu.

[*Sandėrį? Ką nori tuo pasakyti?*]

[- *Ralfai, ne*!]

Ralfas dirstelėjo į Luizą, po to vėl nukreipė akis į Atropę. Jis pakėlė kairę ranką ir pasikrapštė skruostą, negalvodamas, kaip šis gestas atrodys mažam plikam daktariūkščiui. Beregint skalpelis vėl prisispaudė prie Luizos baliono siūlelio, prisilietimo vietoje sudarydamas tamsią dėmę. Ji buvo panaši į kraujo pūslę. Prakaito upeliai bėgo per Atropės kaktą, o kai prabilo, jo balse skambėjo panika.

[*Nedrįsk laidyti į mane žaibus*! *Antraip moteris tučtuojau mirs*!]

Ralfas paskubom nuleido ranką ir susidėjo jas abi už nugaros lyg prasikaltęs vaikėzas. Dešinė vis dar laikė Edo vestuvinį žiedą, ir Ralfas nieko nemanydamas įkišo jį užpakalinėn kelnių kišenėn. Tik dabar jis suprato, kad jokiu būdu neatiduos žiedo. Netgi jei tai kainuotų Luizos gyvybę, - jų abiejų gyvybes, - jis nežadėjo atiduoti žiedo.

Bet galbūt to neprireiks.

[- *Sandėris reiškia, kad išsiskirsime gražiuoju, pone A.: aš atiduosiu tau žiedą, o tu - mano draugę. Tik turi pažadėti, kad jos nenuskriausi. Na, ką pasakysi?*]

[- *Ne, Ralfai, ne*!]

Atropė neatsakė. Jo akyse spindėjo baimė ir neapykanta Ralfui. Jei kada savo gyvenime jis ir troško sugebėjimo meluoti, tai, Ralfo nuomone, jis taip jautėsi būtent dabar. Reikėjo išspausti tik paprastus žodžius "Gerai, susitarėm", ir Ralfas būtų žuvęs. Tačiau Atropė negalėjo taip pasakyti, nes, be abejo, nesiruošė taip padaryti.

Jis žino, kad užspendžiau jį į kampą, - mąstė Ralfas, - *kad aš bet kuriuo atveju sutrinsiu jį į miltus, ir, beje, jis neklysta.*

Ir ką gi tu gali jam padaryti, mielasis? - dvejodama paklausė Karolina iš Ralfo pasąmonės. - *Kiek energijos tau liko po to, kai prakirpai lavonmaišį, gaubusį vestuvinį žiedą?*

Deja, ne tiek jau daug. Galbūt pakaktų nusvilinti Atropės plikę, bet iškepti jos Ralfas neįstengtų. Ir...

Staiga Ralfas išvydo ne itin malonų dalyką: paniką Atropės šypsenėlėje pakeitė tvirtas pasitikėjimas savimi. Ralfas jautė, kaip tos pamišusios akys godžiai slenka jo veidu, kūnu, bet daugiausia jo aura. Ralfas prieš akis išvydo aiškų reginį: mechanikas alyvos matuokliu tikrina, kiek tepalo liko automobilio variklio karteryje.

Daryk ką nors, - maldavo Luizos akys. - *Prašau, Ralfai.*

Bet Ralfas nežinojo, ką daryti. Absoliučiai jokių minčių.

Atropė išsišiepė.

[*Tu tuščias, Trumpy, ar ne? Liūdnas reikaliukas.*]

[- *Jei paliesi ją, iškart sužinosi, tu, šūdo gabale.*]

Atropė dar plačiau išsiviepė.

[*Tu net žiurkės nenuskriaustum su savo energijos likučiu. Tad gal geriau atiduok man žiedą, kol aš...*]

[- *Tu, šunsnuki*!]

Tai Luiza suriko. Ji nebežiūrėjo į Ralfą, o žvelgė į veidrodį, prieš kurį Atropė, be abejo, mėgdavo pasistaipyti su savo naujausios mados papuošalais (pavyzdžiui, Rozali skarele ar Bilio Makgoverno panama). Jos akyse atsispindėjo begalinis pyktis. Ralfas suprato, ką ji pamatė.

[- *Jie MANO, supuvęs mažasis vagie*!]

Luiza staigiai metėsi atgal, savo svoriu prispausdama Atropę prie sienos. Atropė sumurmėjo iš netikėtumo. Ranka, laikanti skalpelį, pakilo į viršų. Ašmenys nurėžė purvo gabalą nuo sienos. Luiza atsisuko į jį perkreiptu iš pykčio veidu (nuo tokio "ne mūsų Luiza" žvilgsnio Makgovernas turbūt būtų iškart nualpęs). Jos rankos suėmė Atropės veidą, norėdamos nutraukti auskarus. Vienas pirštas paspaudė jo skruostą. Atropė kiauktelėjo it šuo, ant kurio letenos ką tik kažkas užlipo, tada vėl sugriebė Luizą per liemenį ir apsuko.

Atropė jau pasiruošė rėžtelti skalpeliu, bet Ralfas pagrūmojo jam pirštu. Šviesos juosta išsprūdo iš piršto galiuko ir trenkė į skalpelio smaigalį, iškart pašalindama jį nuo Luizos baliono siūlelio. Ir dabar Ralfas pajuto, kad jo asmeninis arsenalas ištuštėjo.

Atropė parodė Ralfui dantis pro Luizos petį, kuri sukiojosi ir spardėsi jo glėbyje. Ji nebandė pabėgti, o tik norėjo apsisukti ir vožti Atropei. Luiza sumosikavo kojomis ir pabandė savo svoriu prispausti Atropę prie sienos. Nieko negalvodamas, Ralfas nėrė į priekį ir parkritęs ant kelių ištiesė rankas. Jis atrodė lyg pamišęs garbintojas, prašantis savo širdies damos rankos, tačiau Luiza kovodama vos neįspyrė jam į veidą. Ralfas sugriebė apatinio sijono kraštą, ir tas čežėdamas šilku nusmuko. O tuo tarpu Luiza vis dar plūdosi.

[- *Apgailėtinas vagišius*! *Štai tau*! *Na kaip, patiko?*]

Atropė sukaukė iš skausmo ir pakėlė akis į viršų. Ralfas išvydo, kad Luiza suleido dantis į dešinį Atropės riešą. Kairė ranka su skalpeliu aklai mosavo ore, norėdama nupjauti baliono siūlelį, bet niekaip nepataikydavo. Ralfas pašoko ant kojų ir vis dar nežinodamas, ką daręs, užmovė Luizos apatinį sijoną ant mosuojančios Atropės rankos... ir galvos.

[- *Bėk nuo jo, Luiza! Bėk!*]

Luiza paleido mažą baltą rankutę ir prišoko prie staliuko kambario centre, su atavistiniu pasišlykštėjimu šluostydama Atropės kraują nuo lūpų... tačiau jos veidas vis dar degė pykčiu. Atropė, blaškydamasis po sijonu, metėsi paskui ją. Ralfas nutrenkė jį šalin ir prispaudė prie sienos.

[- *Nedrįsk, bičiuli. Net nebandyk.*]

[*Paleisk mane. Paleisk mane, šunsnuki! Tu negali to padaryti!*]

Ir keisčiausia, kad jis tuo iš tiesų tiki, - pagalvojo Ralfas. - *Jis taip ilgai tuo tikėjo, kad net visiškai užmiršo, ką Trumpalaikiai gali padaryti. Na, manau, aš galiu ištaisyti šitą klaidą.*

Ralfas prisiminė, kaip Atropė nupjovė Rozali siūlelį, kai ji palaižė jam ranką, ir jo neapykanta tai pasipūtusiai piktai ir visiškai pamišusiai būtybei tiesiog sprogo galvoje. Ralfas sugriebė Luizos sijono kraštą ir žiauriu gestu dukart apsuko jį sau apie riešą. Jis taip užveržė sijoną, kad pro rožinį nailoną išryškėjo Atropės veido bruožai.

Kai pagaliau skalpeliui pavyko perrėžti medžiagą ir išlįsti laukan, Ralfas apsuko Atropę, panaudodamas apatinį sijoną lyg akmenų laidyklę, ir nustūmė jį į kitą skliauto pusę. Atropė galbūt būtų mažiau susižeidęs, jeigu būtų nukritęs ant grindų, tačiau jis trenkėsi į akmenį, sugargaliuodamas iš skausmo, ir susmuko ant kelių. Kraujo lašai ėmė plėstis ant Luizos apatinio sijono lyg žiedlapiai. Skalpelis vėl dingo po sijonu. Ralfas prišoko prie Atropės ir atidengė apstulbusį jo veidą. Iš nosies bėgo kraujas, taip pat iš kaktos ir dešinio smilkinio. Jam net nespėjus atsikelti, Ralfas sugriebė jį už slidžių rožinių pečių.

[*Liaukis! Perspėju tave, Trumpy! Priversiu tave pasigailėti netgi...*]

Ralfas nekreipė dėmesio į beprasmius sapaliojimus. Jis stipriai niestelėjo Atropę į priekį. Nykštukėno rankos vis dar painiojosi sijone, todėl jis atviru veidu trenkėsi į grindis. Atropė sustaugė iš nuosta-

bos, bet visgi labiausiai iš skausmo. Neįtikėtina, bet sąmonėje Ralfas pajuto Luizą sakant, kad jau pakaks, kad užteks kankinti mažylį psichopatą, kuris ką tik bandė ją užmušti. Atropė bandė apsiversti, bet Ralfas prispaudė jį keliu ir vėl paguldė ant grindų.

[- *Nejudėk, bičiuli. Man patinka dabartinė tavo poza.*]

Ralfas pažvelgė į Luizą ir išvydo, kad jos pyktis jau dingo lyg koks keistas oro permainų fenomenas. Galbūt lyg tornadas, kuris aptemdo žydrą dangų, nuplėšia klėties stogą ir vėl dingsta. Luiza pirštu rodė į Atropę.

[- *Jis turi mano auskarus, Ralfai. Šlykštus vagišius turi mano auskarus. Jis netgi juos nešioja!*]

[- *Žinau. Mačiau.*]

Persikreipusi Atropės veido pusė išlindo pro nailoną tarytum šlykščiausio pasaulyje ką tik gimusio kūdikio veidas. Ralfas jautė, kaip būtybės raumenys virpa po jį spaudžiančiu keliu, ir netikėtai prisiminė kažkur seniai skaitytą patarlę... galbūt ant arbatos pakelio: "Kas išdrįsta sugriebti tigrą už uodegos, tegul geriau jau jos nepaleidžia". Dabar požeminiame guolyje, jausdamasis lyg stebuklinės bepročio sukurtos pasakos herojus, Ralfas šią patarlę suvokė galutinai. Staigus Luizos pyktis ir nekokia Atropės sėkmė leido jam nors laikinai laimėti prieš tą mažą šiknių. Dabar galvą slėgė tik vienas klausimas: ką daryti toliau?

Ranka su skalpeliu iškilo į viršų, tačiau Ralfas lengvai jo išvengė. Aimanuodamas ir keikdamasis, bet nejausdamas baimės, Atropė vėl puolė Ralfą.

[*Tik leisk man atsistoti, peraugęs Trumpalaiki šunsnuki! Kvailas senas žily! Šlykštus raukšlėtaveidi!*]

[- *Pastaruoju metu aš atrodau daug geriau, bičiuli. Argi nepastebėjai?*]

[*Šiknius! Kvailas Trumpalaikis šiknius! Tu dar pasigailėsi! Tu dar kaip pasigailėsi!*]

Na, - mąstė Ralfas, - *jis bent jau nemaldauja. Jau laukiau, kad ims maldauti.*

Atropė ir toliau mosikavo skalpeliu. Ralfas lengvai išsisuko nuo jo ir sugriebė būtybei už gerklės.

[- *Ralfai! Ne! Nereikia!*]

Ralfas papurtė galvą, nežinodamas, ar tuo nori išreikšti susierzinimą, ar užtikrinimą, ar išsyk abu jausmus. Jis palietė Atropės odą ir pajuto, kaip šis sudrebėjo. Plikas daktariūkštis dusliai sugargaliavo, ir Ralfas suprato, kaip jis dabar jautėsi. Bloga darėsi jiems abiems, bet Ralfas neatitraukė rankos. Jis bandė sugniaužti pirštus apie Atropės gerklę ir labai nustebo, kad nevaliojo. Tačiau argi Lachesė nesakė, kad tik Trumpalaikiai gali pasipriešinti Atropės valiai? Regis, taip. Tik kaip tai padaryti?

Atropė nemaloniai nusikvatojo.

[- *Prašau, Ralfai*! *Prašau tik paimti mano auskarus, ir mes dinksime iš čia*!]

Atropė nukreipė akis Luizos pusėn, tada vėl grįžo prie Ralfo.

[*Ar manei, kad gali mane nužudyti, Trumpy? Na, tai pabandyk spėti dar kartą.*]

Ne, Ralfas taip nemanė, bet turėjo tai sužinoti.

[*Gyvenimas - mėšlo krūva, tiesa, Trumpy? Kodėl gi paprasčiausiai neatiduodi man žiedo? Galiu tau garantuoti, kad vis tiek jį atgausiu.*]

[- *Eik tu po velnių*!]

Gražus pokalbis, bet kas iš to. Aktualiausias klausimas taip ir liko neatsakytas: ką, po velnių, Ralfas turėjo daryti su ta pabaisa?

Kad ir ką sugalvotum, vis tiek neįstengsi įvykdyti, kai Luiza stovi šalia ir tave stebi, - nuramino ne visai Karolinos balsas. - *Viskas buvo gerai, kol ji buvo įsiutusi, tačiau jos įsiūtis jau praėjo. Ji per daug minkštaširdė, Ralfai. Todėl privalai išvesti ją iš čia.*

Ralfas pasisuko į Luizą. Ji stovėjo pusiau primerktomis akimis, pasiruošusi susmukti tarpduryje ir iškart užmigti.

[- *Luiza, noriu, kad iš čia išeitum. Tučtuojau. Užlipk laiptais ir palauk manęs po m...*]

Skalpelis vos nenukirto Ralfo nosies galiuko. Ralfas susvyravo, ir jo koja nuslydo nailonu. Atropė stipriai atsistūmė, bandydamas išsilaisvinti, bet paskutinę akimirką Ralfas trenkė ranka jam per galvą (regis, tai leido imtynių taisyklės) ir vėl tvirtai prispaudė jį keliu.

[*Oi*! *Oi*! *Liaukis*! *Tu mane žudai*!]

Ralfas, nekreipdamas dėmesio į Atropę, vėl atsisuko į Luizą.

[- *Eik, Luiza. Lipk į viršų*! *Aš prisijungsiu prie tavęs, kai tik galėsiu*!]

[- *Nemanau, kad valiosiu užlipti pati. Aš tokia pavargusi.*]

[- *Valiosi. Tu privalai.*]

Atropė vėl sujudėjo po Ralfo keliu. Bet to nepakako. Laikas bėgo greitai, todėl dabar jis tapo tikruoju priešu, o ne Edas Dypno.

[- *Mano auskarai...*]

[- *Aš tau juos atnešiu, Luiza. Pažadu.*]

Visa įsitempusi Luiza išsitiesė ir išdidžiai pažvelgė į Ralfą.

[- *Neturėtum jo skriausti, Ralfai. Tai nekrikščioniška.*]

Ne, visai nekrikščioniška, - sutiko mažoji būtybė Ralfo galvoje. *Nekrikščioniška, bet visgi... negaliu sulaukti, kada bus galima pradėti.*

[- *Eik, Luiza. Palik jį man.*]

Luiza liūdnai dėbtelėjo į jį.

[- *Juk jokios iš to naudos, jei paprašyčiau pažadėti, kad tu jo neliestum?*]

Ralfas papurtė galvą.

[- *Ne, bet galiu pažadėti: jis gaus tiek, kiek nusipelnė. Ar to pakaks?*]

Luiza apsvarstė Ralfo žodžius ir linktelėjo.

[- *Taip, turbūt pakaks. Ir galbūt sugebėsiu užlipti viršun, jei darysiu tai iš lėto... o kaip tu?*]

[- *Viskas bus gerai. Palauk manęs po medžiu.*]

[- *Gerai, Ralfai.*]

Ralfas stebėjo, kaip Luiza perėjo per netvarkingą kambarį su Elenos sportbačiu, parištu po ranka. Ji pasilenkė, išeidama į laiptų aikštelę, ir lėtai ėmė lipti viršun. Ralfas palaukė, kol jos kojos dingo iš akių, ir vėl pasisuko į Atropę.

[- *Na, brangusis, likome tik mudu - du seni bičiuliai. Ir ką mes dabar darysim? Gal pažaiskim? Juk tu mėgsti žaisti, tiesa?*]

Atropė iškart pradėjo muistytis, mosikuodamas skalpeliu ir bandydamas nublokšti Ralfą šalin.

[*Liaukis*! *Patrauk savo rankas šalin nuo manęs, senas kriene*!]

Atropė ėmė taip rangytis, jog Ralfui pasirodė, kad klūpi ant gyvatės. Jis nekreipė dėmesio į šūksnius, tapšnojimus ir skalpelio mostus. Visa Atropės galva jau buvo išlindusi iš po sijono, todėl pasidarė daug lengviau. Ralfas sugriebė Luizos auskarus ir patraukė. Jie pasi-

liko savo vietose, užtat Atropė suriko nesavu balsu. Ralfas šypsodamasis palinko į priekį.

[- *Tai ką, teko net ir ausis prasidurti?*]

[*Taip*! *Taip, po velnių̨ųųų*!]

[- *Kaip kad tu ir sakei: gyvenimas - mėšlo krūva, tiesa?*]

Ralfas vėl sugriebė už auskarų ir ištraukė juos iš ausų. Atropės ausyse pasirodė kraujo lašeliai. Plikis čaižiai suriko. Ralfas pajuto gailestį ir panieką tuo pačiu metu.

Mažasis šunsnukis buvo įpratęs skaudinti kitus žmones, o pats nepatyrė, kas yra skausmas. Galbūt jo dar niekada niekas nebuvo įskaudinęs. Na ką gi, bičiuli, susipažink su kitu gyvenimu.

[*Liaukis*! *Liaukis*! *Tu negali su manim šitaip elgtis*!]

[- *Turiu tau naujienų, bičiuli... aš jau taip elgiuosi. Tai kodėl gi tau nesusitaikius su tokia programa?*]

[*Ir ką gero tu tuo pasieksi, Trumpy*! *Tai vis tiek įvyks. Visi tie žmonės Visuomenės centre žus, ir netgi žiedas to nesustabdys.*]

Lyg to nežinočiau, - pagalvojo Ralfas.

Atropė vis dar pūškavo, bet liovėsi muistytis. Ralfas galėjo akimirką palikti jį ramybėje ir apžvelgti kambarį. Tikriausiai jis ieškojo įkvėpimo - būtų užtekę net ir mažo varžtelio.

[- *Ar galiu pasiūlyti, pone A.? Kaip tavo naujas bičiulis ir žaidimo kompanionas? Žinau, kad esi užsiėmęs, tačiau privalai rasti laiko ir šį tą nuveikti čia. Nesakau, kad turi paversti šią skylę rūmais, bet, Dieve*! *Čia tikra kiaulidė*!]

Atropė, įsižeidęs, bet atsargus: [*Man nusispjaut į tavo nuomonę, Trumpy*!]

Teliko tik vienas būdas visa tai tęsti toliau. Ralfui jis nepatiko, bet kitos išeities neliko. Jis privalėjo tęsti, nes tai garantavo vaizdinys prieš jo akis. Jame buvo Edas Dypno, skrendantis mažu lėktuvu nuo pakrantės į Derį, o lėktuvo priekyje matėsi sprogmenys arba nervus paralyžiuojančių dujų bakas.

[- *Ir ką gi man su tavim daryti, pone A.? Gal turi pasiūlymų?*]

Atsakymas pasigirdo bematant.

[*Paleisk mane. Štai tau atsakymas. Ir vienintelis. Vienintelis. Paliksiu jus abu ramybėje. Paliksiu jus Paskirčiai. Pragyvensite dar dešimt metelių. Velniai griebtų, o gal ir dvidešimt - ką gali žinoti. Tik*

abu turėsite atsitraukti. Keliaukite namo. Ir kai įvyks sprogimas, stebėkite jį per televizijos naujienas.]

Ralfas pabandė nutaisyti apmąstantį balsą.

[- *O tu paliksi mus ramybėj? Pažadi palikti mus ramybėj?*]

[*Taip.*]

Atropės veide sužibo viltis, ir Ralfas išvydo pirmuosius auros švyturiukus, šokinėjančius apie mažąjį pamišėlį. Jie buvo tokios pat raudonos spalvos kaip ir pulsuojantis buto apšvietimas.

[- *Žinai ką, pone A.?*]

Atropė, kupinas vilties kaip niekada: [*Ne, o ką?*]

Ralfas sučiupo kairį Atropės riešą ir stipriai jį papurtė. Atropė suriko iš skausmo. Jo pirštai atleido skalpelio rankenėlę, ir Ralfas lengvai jį ištraukė it kišenvagis profesionalas.

[- *Aš tikiu tavim.*]

2

[*Atiduok! Atiduok! Atiduok! Atid...*]

Apimtas isterijos, Atropė gal valandą būtų rėkęs tą patį, bet Ralfas pačiu paprasčiausiu būdu jį nutildė. Jis pasilenkė ir įpjovė plikę, išlindusią iš po Luizos apatinio sijono. Jokia nematoma ranka jam nesutrukdė, o pačiam Ralfui tai nesudarė jokių keblumų. Kraujas - stulbinanti jo gausybė - pasipylė iš žaizdos. Aura aplink Atropę tapo tamsios, užkrėstos žaizdos kraujo spalvos. Atropė vėl suriko. Ralfas sušnibždėjo jam į ausį.

[- *Galbūt aš negaliu tavęs užmušti, bet dar pajėgiu tave sužlugdyti. Ir netgi neprireiks energijos iš kitur. Šis mielas daikčiukas man padės.*]

Ralfas dar kartą brėžė skalpeliu, sudarydamas raidę "t" ant Atropės plikės. Atropė suklykė ir ėmė stipriai muistytis. Ralfas pasišlykštėjo, kad vienai jo daliai - tam kvailiojančiam gremlinui - be galo patiko šis šou.

[- *Jei nori, kad ir toliau tave pjaustyčiau, muistykis į valias. Jei tu liausies, ir aš liausiuos.*]

Atropė iškart nurimo.

[- *Gerai. Dabar norėčiau užduoti tau keletą klausimų. Manau, bus geriau, jei į juos atsakysi.*]

[*Klausk, ko tik nori! Ko tik nori! Tik daugiau nebepjaustyk manęs!*]

[- *Šaunuolis, bičiuli, bet nėra tobulėjimo ribų. Pažiūrėkim.*]

Ralfas vėl brūkštelėjo skalpeliu per Atropės galvos šoną. Odos ruoželis atsiskyrė nuo galvos lyg blogai priklijuoti tapetai. Atropė sukaukė. Ralfui suspaudė skrandį nuo pasišlykštėjimo, bet iš tiesų jam palengvėjo... tačiau, kai jis kreipėsi (mintyse) į Atropę, prireikė nemažai pastangų, kad šis jausmas neišplauktų į paviršių.

[- *Na štai, tokia mano motyvacijos paskaita, daktariūkšti. Jei man prireiks ją pakartoti, tai tau, be abejo, prireiks "Krazy" klijų, norint užlopyti besiplaikstančią vėjyje makaulę. Ar supratai mane?*]

[*Taip! Taip!*]

[- *Ir tiki manim?*]

[*Taip! Supuvęs žily, TAIP!*]

[- *Na ir puiku. O štai ir mano klausimas, pone A.: jei tu pažadi, ar turi pažadą tesėti?*]

Atropė delsė atsakyti. Ralfas priglaudė skalpelį prie jo skruosto, norėdamas paskubinti. Nykštukėnas suriko ir iškart sutiko bendradarbiauti.

[*Taip! Taip! Tik nebepjaustyk manęs! Tik prašau nebepjaustyt manęs.*]

Ralfas atitraukė skalpelį. Jo ašmenų žymės liko ant būtybės žando it apgamas.

[- *Tai va, spindulėli, paklausyk. Noriu, kad tu pažadėtum, jog paliksi mane ir Luizą ramybėje, kol baigsis mitingas Visuomenės centre. Jokių persekiojimų, jokių siūlelių pjaustymų ir jokių kitų nesąmonių. Pažadėk man.*]

[*Eik po velnių! Pasiimk savo pažadus ir užsikišk jais savo subinę!*]

Šįkart Ralfas nesusinervino, o tik praplatino šypsenėlę, nes Atropė nepasakė "Aš to nedarysiu" ir netgi (dar svarbiau!) jis nepasakė "Aš negaliu". Jis paprasčiausiai atsisakė. Na, o tokį atsisakymą galima greitai ištaisyti.

Užgožęs gailestį, Ralfas perbraukė skalpeliu per Atropės nugarą. Apatinis Luizos sijonas prasiskyrė, tas pat atsitiko ir su purvinu baltu chalatu bei oda po juo. Ištryško kraujas, ir neapsakomas Atropės skausmo riksmas užgožė Ralfo ausis.

Ralfas palinko priekin ir sumurmėjo į mažą auselę, stengdamasis išvengti kraujo srovių.

[- *Man nepatinka, ką aš darau, nykštuk. Tiesą pasakius, dar pora rėžių, ir aš apsivemsiu, tačiau noriu, kad žinotum, jog galiu tai padaryti ir nesiliausiu daręs tol, kol tu pažadėsi arba kol jėgos sutures mane. Bet manau, jei lauksi pastarojo varianto, ant tavęs neliks nė vienos sveikos vietelės. Na, tai ką pasakysi? Ar pažadi, ar lauksi, kol nulupsiu tave kaip apelsiną?*]

Atropė suburbuliavo. Nuo šio garso vertė vemti.

[*Tu nesupranti! Jei tau pavyks sustabdyti, kas jau pradėta, - šansai menki, bet vis dėlto yra tokia galimybė, - mane nubaus būtybė, kurią tu vadini Kruvinuoju karaliumi!*]

Ralfas sukando dantis ir vėl rėžtelėjo skalpeliu. Jis taip suspaudė lūpas, kad burna tapo panaši į ilgai neužgyjantį randą. Pasigirdo silpnas truktelėjimas, kai skalpelio ašmenys perbraukė kremzlę, ir kairė Atropės ausis nukrito ant žemės. Iš skylės kairėje plikės pusėje pasipylė kraujas, o nuo Atropės riksmo vos neplyšo Ralfo ausų būgneliai.

Jie toli gražu ne dievai, - pagalvojo Ralfas. Jį pykino nuo siaubo ir nusiminimo. - *Vienintelis skirtumas tarp jų ir mūsų yra tas, kad jie gyvena ilgiau, ir juos truputį sunkiau pamatyti. Na, o aš tikrai ne karys: vos nealpstu, vien žiūrėdamas į kraują. Po velnių.*

[*Gerai, aš pažadu! Tik nebepjaustyk manęs! Prašau, nebereikia!*]

[- *Tai jau pradžia, bet reikia būti tikslesniam. Noriu išgirsti, kad pažadi palikti mane, Luizą ir Edą ramybėje iki mitingo Visuomenės centre pabaigos.*]

Ralfas tikėjosi išsisukinėjimų, bet Atropė jį nustebino.

[*Aš pažadu! Aš pažadu palikti tave ramybėje ir tą kalę, besisukinėjančią su tavim...*]

[- *Luizą. Ištark jos vardą. Luiza.*]

[*Taip, taip ją - Luizą Čeis! Pažadu palikti ją ramybėje, taip pat ir Dypno. Visus jus, jei tik nebepjaustysi manęs. Ar patenkintas? Kad tave velniai rautų!*]

Ralfas nusprendė, kad jis jau patenkintas... bent kaip žmogus, kuriam jau bloga nuo savo paties metodų ir veiksmų. Jis netikėjo, kad Atropė galėtų ką nors slėpti už savo pažadų: plikis žinojo, kad už tai tektų gerokai sumokėti - bet tai nenugalėjo Ralfo sukelto skausmo.

[- *Taip, pone A., manau, kad aš patenkintas.*]

Ralfas paleido savo auką, nes nebegalėjo sulaikyti šleikštulio skrandyje. Jis pažvelgė į kruviną skalpelį ir atvedęs ranką atgal sviedė jį iš visų jėgų. Šis nulėkė pro durų skliautą ir dingo sandėlyje.

Puikiai atsikračiau, - pamanė Ralfas. Jo nebepykino. Dabar jis norėjo verkti.

Atropė atsiklaupė ant kelių ir apsidairė aplinkui, lyg būtų ką tik išvengęs žudiko maniako antpuolio. Jis pastebėjo savo ausį ant grindų ir pakėlė ją. Atropė savo mažomis rankutėmis apvertė ją, žvelgdamas į nutįsusias kremzles. Jis vėl pakėlė akis į Ralfą. Jo akis užpildė skausmo ir pažeminimo ašaros, bet jose atsispindėjo ir pyktis, nuo kurio Ralfas atšoko atgal. Visos jo atsargumo priemonės atrodė kvailos prieš tokį pyktį. Ralfas žengė žingsnį atatupstas ir atstatė drebantį pirštą į Atropę.

[- *Nepamiršk savo pažado!*]

Atropė išsišiepė. Atrėžta odos juosta maskatavo ant galvos lyg atsileidusi burė, o iš žaizdos stipriai bėgo kraujas.

[*Žinoma, aš jo nepamiršiu - ir kaipgi galėčiau? Tiesą pasakius, norėčiau duoti tau dar vieną pažadą. Du už tą pačią kainą.*]

Atropė pakartojo Ralfui jau nuo ligoninės stogo žinomą gestą, sudėdamas du dešinės rankos pirštus į raidę "V" ir sudarydamas ore raudoną skliautą. Jame Ralfas išvydo žmogišką būtybę. Už jos tarsi pro kraujo ūką matėsi "Raudonojo obuolio" krautuvė. Ralfas jau norėjo klausti, kas ten stovi ant Hariso aveniu šaligatvio krašto... bet staiga ir pats atpažino. Apstulbęs jis atsisuko į Atropę.

[- *Viešpatie, ne! Ne, tu negali!*]

Atropė tik dar labiau išsišiepė.

[*Taip aš apie tave ir galvojau, Trumpalaiki. Tik aš klydau. Na, o tu taip pat. Žiūrėk.*]

Atropė dar labiau praplėtė pirštus. Ralfas pamatė, kaip kažkas su beisbolo kepuraite išeina iš "Raudonojo obuolio", tik šįkart dėl žmogaus Ralfui nekilo jokių abejonių. Šis asmuo pašaukė kažką kitoje gatvės pusėje, ir tada pradėjo vykti kažkas baisaus. Ralfas nusisuko, nes jį ėmė pykinti nuo kruvino ateities skliauto tarp mažų Atropės pirštų. Tačiau Ralfas išgirdo, kada tai įvyko.

[*Tas, kurį tau parodžiau pirmiausia, priklauso Atsitiktinumui, Trumpy - kitaip tariant, man. O štai ir mano pažadas: jei ir toliau*

painiosies man po kojom, tai, ką tau parodžiau, būtinai įvyks. Ir tu nevaliosi to sustabdyti. Bet jei dabar atsitrauksi, - jei tu ir ta moteris paprasčiausiai leisite įvykiams tekėti sava vaga, - tada aš patrauksiu savas rankas.]

Šįkart Atropė paliko savo keiksmažodžius nuošaly, ir Ralfas pirmąkart suprato, kokia sena ir išmintinga ši būtybė.

[*Prisimink narkomanų posakį, Trumpy: numirti lengva, gyventi sunku. Tai labai teisingas posakis. Kam, jeigu ne man, tai žinoti. Tai ką galvoji? Mąstai?*]

Ralfas, nuleidęs galvą ir suspaudęs kumščius, stovėjo purviname kambaryje. Luizos auskarai it karštos anglys degino vieną kumštį. Edo žiedas taip pat degino, ir Ralfas suprato, kad niekas pasaulyje nesustabdys jo rankos, kuri ištrauks žiedą iš kišenės ir svies jį į kitą kambarį paskui skalpelį. Ralfas prisiminė pasakojimą, kurį gal prieš kokį tūkstantį metų skaitė mokykloje. Jo pavadinimas buvo "Ponia ar tigras?", ir dabar Ralfas suprato, ką reiškė suteikta siaubinga jėga... ir toks siaubingas pasirinkimas. Iš pažiūros viskas atrodė taip lengva: ką reiškia viena gyvybė prieš du tūkstančius?

Bet ta viena gyvybė...!

Tačiau apie tai juk niekas nesužinos, šaltai mąstė Ralfas. Galbūt tik Luiza... o Luiza sutiks su mano sprendimu. Karolina nebūtų sutikusi, bet jos abi labai skirtingos moterys.

Taip, bet ar jis turi tokią teisę?

Atropė irgi perskaitė apie tai iš jo auros - baugoka, kiek ta būtybė galėjo pamatyti.

[*Žinoma, turi, Ralfai. Iš tikrųjų, gyvenimo ir mirties klausimo esmė yra: kas turi teisę. Šįkart tai tu. Tai ką pasakysi?*]

[- *Nežinau, ką sakau. Nežinau, ką mąstau. Žinau tik viena: norėčiau, kad visa jūsų trijulė BŪTŲ PALIKUSI MANE RAMYBĖJE*!]

Ralfas Robertsas pakėlė akis į šaknimis apvytas Atropės guolio lubas ir suriko.

27 skyrius

1

Po penkių minučių Ralfo galva išlindo iš šešėlių po senuoju ąžuolu. Jis iškart pamatė Luizą. Toji klūpėjo priešais jį ir pro šaknų raizginį žvelgė į jo veidą. Ralfas ištiesė paišiną, ištepliotą krauju ranką, ir Luiza iškart ją sugriebė, padėdama užsiropšti paskutiniais laipteliais - išsiraičiusiomis šaknimis, labai panašiomis į kopėčių skersinius.

Ralfas išlindo iš skylės ir nugriuvęs ant nugaros įkvėpė gryno oro. Jo nuomone, dar niekad gyvenime oras nebuvo toks gardus. Nepaisant visų įvykių, Ralfas jautėsi be galo laimingas, išlindęs į paviršių. Išlindęs į laisvę.

[- Ralfai? Ar viskas gerai?]

Ralfas pervertė jos ranką, pakštelėjo į delną ir padėjo auskarus.

[- Taip. Gerai. Jie tavo.]

Luiza smalsiai nužvelgė auskarus, lyg niekada nebūtų jų mačiusi, ir įsidėjo kišenėn.

[- *Tu pamatei juos veidrodyje, tiesa, Luiza?*]

[- *Taip, ir labai supykau... bet labai nenustebau.*]

[- *Nes tu žinojai.*]

[- *Taip. Tikriausiai. Turbūt nuo tada, kai pamačiau Atropę su Bilio skrybėle. Aš tik... žinai... paslėpiau tai giliai pasąmonėje.*]

Luiza įdėmiai nužvelgė Ralfą.

[- *Palikim tuos auskarus ramybėje. Kas ten nutiko? Kaip ištrūkai?*]

Ralfas išsigando, kad jei Luiza dar ilgiau jį taip tyrinės, per daug įžvelgs. Taip pat jis suprato, kad jei greitai nepajudės, tai niekada nebepajudės, nes jį užgriuvo silpnumas lyg koks skęstantis laineris, bandantis ir jį nusitempti į dugną. Ralfas atsistojo, nes negalėjo leisti, kad bent vienas iš jų nuskęstų. Naujienos, kurias pranešė dangus, nebuvo pačios blogiausios, bet vis dėlto: jau buvo kokia šešta valanda vakaro. Visame Deryje žmonės, kuriems visiškai nerūpėjo tas abortų klau-

simas (kitais žodžiais tariant, didžioji dauguma), jau sėdėjo prie garuojančios vakarienės. Visuomenės centro durys jau tikriausiai buvo atidarytos. Į jas nukreipti plieskė visi televizijos komandų prožektoriai; težurnalistai jau transliavo į eterį reportažus apie pasirinkimo teisės gynėjus, pravažiuojančius pro Deną Daltoną ir kitus plakatais mosikuojančius "Gyvenimo draugus". Visai netoliese žmonės skandavo mylimiausią Edo Dypno dainelę: "Ei, ei, Siuzana Dei, kiek vaikų šiandien nužudei?" Taigi Ralfui ir Luizai beliko valanda ar pusantros. Laikrodis tiksėjo.

[- *Eime, Luiza. Turime paskubėti.*]

[- *Ar grįžtame į Visuomenės centrą?*]

[- *Ne, ne dabar. Manau, kad turime pradėti nuo...*]

Ralfas suprato, kad nebegali laukti, kol išgirs savo sakinio pabaigą. Ir nuo ko gi jie turėtų pradėti? Grįžti į Derio ligoninę? Prie "Raudonojo obuolio"? Jo namo? Kur turi eiti, jei nori rasti porelę vaikinų, kupinų gerų ketinimų, tačiau anaiptol ne viską žinančių, kurie įtraukė tave ir tavo draugę į skausmo ir problemų pasaulį. O gal geriau tikėtis, kad jie tave suras?

Jie gali ir nenorėti tave surasti, mielasis. Tiesą pasakius, jie gali slėptis nuo tavęs.

[- *Ralfai, ar esi tikras, kad tu...*]

Staiga Ralfas prisiminė Rozali ir viską suprato.

[- *Parkas, Luiza. Strofordo parkas. Ten ir turime eiti. Tačiau turėsime stabtelėti pakeliui.*]

Ralfas pravedė Luizą pro tvorą, ir greitai jie išgirdo tingų susipynusių balsų garsą. Ralfas pajuto kepamų dešrainių kvapą, ir po Atropės guolio smarvės šis kvapas pasirodė be galo malonus. Po poros minučių jiedu su Luiza įžengė į poilsiavietę šalia trečiojo pakilimo-nusileidimo tako. Ten stovėjo Dorensas, apgaubtas savo įvairiaspalvės auros, ir stebėjo, kaip mažas lėktuvėlis juda pakilimo-nusileidimo tako link. Už jo Fėjus Čapinas ir Donas Vyzis sėdėjo prie poilsiavietės staliuko, ant kurio pūpsojo šachmatų lenta ir pusiau nugertas "Blue Nun" butelis. Stenas ir Džordžina Eberliai gėrė alų ir sukinėjo ant šakučių pamautus dešrainius virš poilsiavietės babikju ugnelės.

Akimirką Ralfas sustingo savo vietoje, apakintas jų grožio: žemiško galingo grožio, kuris ir sudarė Trumpalaikių gyvenimo pagrin-

dą. Galvoje suskambo daina, kurią girdėjo gal prieš kokius dvidešimt penkerius metus: "Mes esame žvaigždžių dulkės, mes auksiniai". Dorenso aura buvo kitokia, bet ir visos kitos spindėjo lyg reti ir be galo trokštami brangakmeniai.

[- *O, Ralfai, ar matai? Ar matai, kokie jie gražūs?*]

[- *Taip.*]

[- *Kaip gaila, kad jie nežino!*]

Bet ar tiesa? Po visų tų įvykių Ralfas nebebuvo toks tikras. Jam dingtelėjo mintis, - neaiški, bet stipri intuicija, kurios neįmanoma išreikšti žodžiais, - kad sąmoningasis "aš" niekada neatpažįsta tikrojo grožio. Tai darbas, kuris niekada nesibaigia; daiktas, daugiau esamas nei matomas.

- Na, kvaileli, dabar tavo ėjimas, - pasigirdo balsas.

Ralfas krūptelėjo, pagalvojęs, kad balsas kreipėsi į jį, tačiau tai Fėjus kalbėjo Donui Vyziui.

- Tu toks lėtapėdis.

- Netrukdyk, - atrėžė Donas. - Aš galvoju.

- Galvok, kiek nori, gudročiau, bet vis tiek po šešių ėjimų gausi matą.

Donas įsipylė vyno į popierinį puodelį ir pastatė akis.

- O jergutėliau! - sušuko jis. - Aš ir nežinojau, kad žaidžiu šachmatais su Borisu Spaskiu! Maniau, kad tai tik senasis Fėjus Čapinas! Priimkite mano atsiprašymą!

- Tikras spektaklis, Donai. Gatvėje galėtum užsidirbti milijoną dolerių. Ir net ilgai netektų laukti. Gali pradėti skaičiuoti šešis ėjimus.

- Gudruolis mat atsirado!

- *Ša*! - nutildė Džordžina Eberli. - Kas tai buvo? Tarytum kažkas sprogo!

Tas "kažkas" buvo Luiza, pasiglemžusi žalią spindulį iš Džordžinos auros. Ralfas pakėlė dešinę ranką, pridėjo ją prie lūpų ir įtraukė tokį pat mėlyną šviesos spindulį iš Steno Eberlio auros. Jis iškart pajuto energijos antplūdį, tarsi jo smegenyse būtų įsižiebusios fluorescencinės lempos. Tačiau tas paskendęs laivas, keturių mėnesių nemigos naktų vaisius, vis dar tūnojo ten pat ir bandė panardinti Ralfą iki savo paties lygio.

Sprendimas taip pat buvo ten - dar nepriimtas, o tik atidėtas.

Stenas irgi dairėsi aplinkui. Nesvarbu, kiek jo auros pasiglemžė Ralfas (o tai tikrai buvo nemaža dalis), jos šaltinis liko toks pat ryškus. Regis, kad pasakojimas apie neišsemiamus energijos, supančios kiekvieną žmogų, rezervuarus iš tikrųjų buvo tiesa.

- Na, - tarė Stenas.- Aš *kažką* gird...

- O aš ne, - nutraukė Fėjus.

- Žinoma, ne, nes esi kurčias kaip kelmas, - atrėžė Stenas. - Gal gali nors kartą nepertraukti? Norėjau pasakyti, kad tai ne benzino bakas, nes nėra jokių dūmų ir ugnies. Ir negalima teigti, kad tai tik Doras pabezdėjo, nes negyvos voverės apsvilusiu kailiu nekrenta iš medžių. Tikriausiai tai tik atsikosėjo vienas iš oro uosto apsaugos sunkvežimių. Nesijaudink, brangioji, aš tave apsaugosiu.

- Geriau apsisaugotum nuo šito, - tarė Džordžina, atkišdama jam kumštį. Be abejo, ji šypsojosi.

- O, varge, - ištarė Fėjus. - Tik pažvelkit į senąjį Dorą.

Visi atsigręžė į Dorensą, kuris šypsojosi ir mojavo Hariso avęniu atšakos link.

- Ką ten matai, drauguži? - išsišiepęs paklausė Donas Vyzis.

- Ralfą ir Luizą, - plačiai šypsodamasis atsakė Dorensas. - Matau Ralfą ir Luizą. Jie ką tik išlipo iš po senojo medžio!

- Aha, - neprieštaravo Stenas.

Jis primerkė akis ir dūrė pirštu tiesiog į juos. Tai buvo smūgis Ralfo nervų sistemai, kol jis pagaliau nesuprato, kad Stenas rodė tik į tą vietą, kurlink mojavo Dorensas.

- Žiūrėkit! Glena Miler eina tiesiai už jų! Po velnių!

Džordžina bakstelėjo alkūne jam į šoną, ir šis šypsodamasis truputį pasislinko į šalį.

[- *Sveikas, Ralfai! Sveika, Luiza!*]

[- *Dorensai! Mes einame į Strofordo parką! Ar teisingai darome?*]

Dorensas, laimingai šypsodamasis: [- *Nežinau, nes tai tik Ilgalaikių reikalas, o aš į jį nebesikišu. Greitai eisiu namo ir paskaitysiu Voltą Vitmeną. Šiandien bus vėjuota naktis, o Vitmeną visada geriausia skaityti, kai pučia vėjas.*]

Luiza, beveik paklaikusi: [- *Dorensai, padėk mums!*]

Doro šypsena dingo, ir jis liūdnai pažvelgė į ją.

[- *Negaliu. Tai jau ne mano rankose. Dabar viską reikės padaryti tau ir Ralfui.*]

- Ach, - prabilo Džordžina. - Nekenčiu, kai jis taip spokso. Gali net patikėti, kad jis iš tikrųjų kažką mato, - ji pakėlė ilgą babikju šakutę ir vėl ėmė kepti dešrainį. - Beje, ar kas nors matė Ralfą su Luiza?

- Ne, - atsakė Donas.

- Jie tikriausiai kur nors žemo lygio motelyje ant jūros kranto su dėže alaus ir "Johnson's" kūdikių aliejaus buteliuku, - mestelėjo Stenas. - Labai dideliu buteliuku. Jau vakar tau tai sakiau.

- Šlykštus senis, - atkirto Džordžina, šįkart stipriau ir tiksliau kumšteldama alkūne.

Ralfas: [- *Dorensai, argi visiškai niekuo negali mums padėti? Bent jau pasakyk, ar mes einame teisingu keliu.*]

Akimirką Ralfas neabejojo, kad Doras atsakys. Bet tada pasigirdo zvimbimas virš Dorenso galvos, ir senukas pakėlė akis į viršų. Jo nuostabi šypsena grįžo.

- Žiūrėkit! - sušuko jis. - Senasis "Geltonasis paukštis"! Koks gražumėlis!

Jis prišoko prie tvoros, norėdamas stebėti mažojo lėktuviuko nusileidimą. Dorensas atsuko juodviem su Luiza nugarą.

Ralfas paėmė Luizą už rankos ir pats pabandė nusišypsoti. Buvo nelengva, - dar niekad gyvenime jis nesijautė toks įbaugintas ir pasimetęs, - bet jis vis tiek pabandė.

[- *Eime, brangioji. Eime.*]

2

Kai jiedu su Luiza ėjo palei apleistus tramvajaus bėgius, kurie atvedė prie oro uosto, Ralfas pagalvojo, kad jie ne ėjo, o sklandė ore. Tokiu pat būdu jie nuo poilsiavietės nukako į Strofordo parką, tik šįkart tai darė daug greičiau. Atrodė, kad juos neša nematomas konvejeris.

Norėdamas pabandyti, Ralfas liovėsi eiti. Namai ir parduotuvių vitrinos vis tiek iš lėto slinko pro šalį. Ralfas nuleido akis žemyn: taip, kojos nejudėjo. Tarytum judėtų ne jis, o šaligatvis.

Čia pat pasirodė pats Daganas, Derio kredito paskolų skyriaus viršininkas, pasidabinęs savo trijų dalių eilute ir užsidėjęs berėmius akinius. Kaip visada Ralfui jis pasirodė it vienintelis žmogus pasaulyje, gimęs be šiknaskylės. Vienąkart jis atmetė Ralfo paskolos prašymą, todėl tikriausiai Ralfas ir nemėgo šio žmogaus. Dabar jis pamatė, kad Dagano aura buvo blyškios pilkos ligoninių koridorių spalvos, tačiau Ralfas pernelyg dėl to nenustebo. Jis pakėlė nosį, lyg būtų priverstas plaukti užterštu kanalu ir perėjo tiesiai per bankininką. Daganas net nevirptelėjo.

Ralfas pasijuto linksmai, bet kai žvilgtelėjo į Luizą, visas linksmumas akimirksniu dingo: jos veide jis išvydo nerimą ir norimus paklausti klausimus. Klausimus, į kuriuos Ralfas neturėjo patenkinamų atsakymų.

Prieš akis pasirodė Strofordo parkas. Staiga įsižiebė gatvių žibintai. Maža žaidimų aikštelė, kur jis su Makgovernu - ir dažnai su Luiza - stovėdavo ir žiūrėdavo į žaidžiančius vaikus, buvo beveik tuščia. Du paaugliai sėdėjo šalia viens kito ant sūpynių, rūkė ir kalbėjosi, tačiau mamos su vežimėliais jau seniai buvo grįžusios namo.

Ralfas prisiminė Makgoverną - jo nepaliaujamą tarškėjimą ir savęs gailėjimąsi, kurį sunku buvo pastebėti, ką tik susipažinus su juo, ir kurio sunku buvo nepastebėti, pagyvenus drauge, kai jo nepagarbūs sąmojai ir impulsyvūs gerumo protrūkiai uždegdavo juos abu - ir pajuto gilų liūdesį. Trumpalaikiai gali būti žvaigždžių dulkės, taip pat ir auksiniai, bet kai mirdavo, jie dingdavo lyg motinos su kūdikiais, saulėtą vasaros popietę trumpam stabtelėjusios žaidimų aikštelėje.

[- *Ralfai, ką mes čia veikiame? Lavonmaišis gaubia Visuomenės centrą, o ne Strofordo parką!*]

Ralfas nuvedė Luizą prie suoliuko, kur buvo radęs ją prieš keletą amžių verkiančią dėl ginčo su savo sūnumi ir marčia... ir dėl pamestų auskarų. Kalvos papėdėje dvi tualeto kabinos švytėjo tirštėjančiose sutemose. Ralfas užmerkė akis. *Aš einu iš proto,* - mąstė jis, - *ir varau į tenai ekspresu, o ne priemiestiniu traukiniu. Ir kas tai bus? Ponia... ar tigras?*

[- *Ralfai, mes turime ką nors daryti. Tos gyvybės... tie tūkstančiai gyvybių...*]

Tamsoje po vokais Ralfas išvydo kažką išeinantį iš "Raudonojo obuolio". Siluetą tamsiomis velvetinėmis kelnėmis ir beisbolo kepuraite. Greitai prasidės tas siaubingas įvykis, bet, nenorėdamas to matyti, Ralfas atsimerkė ir pažvelgė į šalia jo sėdinčią moterį.

[- *Kiekviena gyvybė svarbi, Luiza, nejau tu nesupranti? Kiekviena gyvybė.*]

Jis nežinojo, ką Luiza išvydo jo auroje, bet tai, be abejonės, išgąsdino ją.

[- *Kas ten atsitiko, kai aš pakilau į viršų? Ką jis tau padarė ar pasakė? Pasakyk man, Ralfai! Pasakyk man!*]

Tai kas gi nusvers? Viena ar daugelis? Ponia ar tigras? Jei jis greitai nepasirinks, laikas atims jo pasirinkimo teisę. Tai kas gi? Kas?

- Arba niekas... arba ir viena, ir antra, - sušnibždėjo Ralfas, nesuvokdamas, kad kalba balsu iškart keliuose skirtinguose lygmenyse. - Aš nesirinksiu nei vieno, nei kito. Jokiu būdu. Ar girdi mane?

Ralfas pašoko nuo suoliuko, pašėlusiai dairydamasis aplinkui.

- Ar girdi mane? - suriko jis. - Aš atsisakau šio pasirinkimo! Aš išpildysiu ABI sąlygas arba NĖ VIENOS!

Viename takelyje į šiaurę nuo jųdviejų benamis, besirausiantis šiukšlių konteineryje, ieškodamas grąžinamų skardinių ir butelių, žvilgtelėjo į Ralfą ir apsisukęs nubėgo. Jis išvydo apimtą ugnies vyriškį.

[- *Ralfai, kas tai? Kas tai? Aš? Tu? Nes jei tu susilaikai dėl manęs, tai aš nenoriu...*]

Ralfas giliai įkvėpė ir, priglaudęs kaktą prie Luizos, pažvelgė į jos akis.

[- *Tai ne tu, Luiza, ir ne aš. Jei tai būtų vienas iš mūsų, tada galėčiau pasirinkti. Bet taip nėra, ir geriau būsiu prakeiktas, jei ir toliau liksiu tik pėstininkas.*]

Ralfas atsitraukė nuo Luizos. Jo aura taip įsižiebė, kad Luiza net turėjo prisidengti akis: tarytum Ralfas sproginėjo. Kai jis prabilo, jo balsas nuaidėjo Luizos galvoje it graustinis.

[- *KLOTE! LACHESE! ATEIKITE, PO VELNIŲ, PAS MANE IR TUČTUOJAU!*]

3

Ralfas žengė dar porą žingsnių ir pažvelgė į kalvos papėdę. Du paaugliai, sėdintys ant sūpynių, taip pat su baime žvelgė į jį. Jie pašoko ir nubėgo Vičemo gatvės apšvietimo link lyg elnių porelė, palikę rūkstančias cigaretes ant žemės, kai tik Ralfo akys nukrypo į juos.

[- *KLOTE! LACHESE!*]

Ralfas degė it elektrinė arka. Staiga visa jėga ištekėjo iš Luizos kojų lyg vanduo. Ji žengė žingsnį atgal ir susmuko ant suolelio. Galva ūžė, širdis daužėsi iš siaubo, ir dar tas begalinis išsekimas. Ralfas lygino jį su nuskendusiu laivu, o Luiza - su duobe, aplink kurią ji buvo priversta eiti ratu tolydžio mažėjančiais ratais ir pagaliau į ją įkristi.

[- *KLOTE! LACHESE! TAI JŪSŲ PASKUTINIS ŠANSAS! AŠ KALBU RIMTAI!*]

Akimirką nieko neįvyko, o tada su tobulu vieningumu atsidarė abejos tualetų kalvos papėdėje durys. Klotė išėjo iš kabinos, pažymėtos "VYRŲ", o Lachesė - iš kabinos, pažymėtos "MOTERŲ". Jų žaliai auksinės vasaros žiogų spalvos auros spindėjo artėjančios į pabaigą dienos sutemose. Jiedu judėjo kartu, kol jų auros persipynė, tada iš lėto užlipo į kalvos viršūnę, beveik liesdamiesi baltais pečiais. Jie atrodė lyg išsigandusių vaikų porelė.

Ralfas atsisuko į Luizą. Jo aura vis dar liepsnojo ir degė.

[- *Pasilik čia.*]

[- *Taip, Ralfai.*]

Luiza leido jam nusileisti iki kalvos vidurio ir sukaupusi visą drąsą suriko:

[- *Bet aš pabandysiu sustabdyti Edą, jei tu to nepadarysi. Kalbu rimtai.*]

Na, žinoma, rimtai, ir Ralfo širdis atsakė į jos drąsą... bet Luiza nežinojo, ką žinojo jis. Nematė, ką matė jis.

Ralfas atsigręžė į Luizą, po to nusileido iki tos vietos, kur spindinčiomis išsigandusiomis akimis jo jau laukė du maži pliki daktariūkščiai.

Lachesė, nervingai: [*Mes tau nemelavom.*]

Klotė, netgi dar labiau susinervinęs (jei tai tik buvo įmanoma): [*Dypno jau pasiruošęs. Tu privalai jį sustabdyti, Ralfai. Bent jau turi pabandyti.*]

Tiesa yra tai, kad aš nieko neprivalau, ir jūsų veidai tai rodo, - pagalvojo Ralfas. Jis pasisuko į Lachesę ir apsidžiaugė, kad plikis nukreipė žvilgsnį, nuleisdamas tamsias bevyzdes akis.

[- *Iš tikrųjų? Kai buvome ant ligoninės stogo, liepėte laikytis kuo toliau nuo Edo, pone L. Jūs net pabrėžėte tai.*]

Lachesė nepatogiai pasimuistė ir sumojavo rankomis.

[*Aš... mes... mes galime klysti. O tada taip ir buvo.*]

Tik Ralfui atrodė, kad "klydome" buvo ne pats tinkamiausias žodis: geriau tiktų "apsigavome". Jis norėjo juos dėl to apšaukti, - tiesą pasakius, pirmiausia norėjo juos apšaukti už tai, kad įvėlė jį į šį mėšlą - tačiau nevaliojo. Kadangi, pasak Doro, netgi jų apsigavimas tarnavo Paskirčiai. Bereikšmė kelionė į Hai Ridžą anaiptol nebuvo bereikšmė. Ralfas nesuprato kodėl, bet jis ketino sužinoti, jei tai buvo įmanoma.

[- *Kol kas pamirškime apie tai, džentelmenai, ir pakalbėkime, kodėl visa tai vyksta. Jei norite sulaukti pagalbos iš manęs ir Luizos, geriau papasakokite man.*]

Daktariūkščiai susižvalgė, po to vėl atsisuko į Ralfą.

Lachesė: [*Ralfai, nejau abejoji, kad visi tie žmonės greitai žus? Nes jei taip...*]

[- *Ne, bet atsibodo, kad vis mojuojate šiuo argumentu man prieš veidą. Jei atidundėtų žemės drebėjimas, priklausantis Paskirčiai, ir žūtų ne du, o dešimtys tūkstančių žmonių, jūs net nesivargintumėte dėl to, tiesa? Tai kodėl gi ši situacija jau tokia ypatinga? Atsakykite man!*]

Klotė: [*Ralfai, mes kaip ir tu nekuriame taisyklių. Manėme, kad tai jau supratai.*]

Ralfas atsiduso.

[- *Jūs vėl išsisukinėjat, tačiau švaistote tik savo pačių laiką.*]

Klotė, sunerimęs: [*Gerai, tikriausiai ne visai aiškiai tau paaiškinome, bet trūko laiko, ir mes buvome išsigandę. O tu privalai nepamiršti, kad tie žmonės tikrai žus, jei nesustabdysi Edo Dypno*!]

[- *Palikite juos nors trumpam ramybėje. Aš noriu sužinoti tik apie vieną iš jų - apie tą, kuris priklauso Paskirčiai, tačiau gali išslysti iš jos rankų, nes vienas neradęs sau vietos gyvenime pasmirdėlis, išklibusiais varžteliais ir prikrautu sprogmenų lėktuvu, žada viską sugadinti. Ko jūs negalite atiduoti Atsitiktinumui? Ko? Dei? Siuzanos Dei?*]

Lachesė: [*Ne. Siuzana Dei - Atsitiktinumo dalis. Ji mums visai nerūpi.*]

[- *Tai kas tada?*]

Klotė su Lachese vėl susižvalgė. Klotė nežymiai linktelėjo, ir jiedu vėl atsisuko į Ralfą. Lachesė ištiesė dešinės rankos pirštus į viršų, sukurdamas povo vėduoklės šviesą. Šįkart Ralfas išvydo ne Makgoverną, o mažą berniuką baltais plaukais, užkritusiais ant kaktos ir kablio formos randu ant nosies. Ralfas iškart jį atpažino: vaikėzas iš Hai Ridžo rūsio su sumušta motina. Jis pavadino juodu su Luiza angelais.

Ir mažas berniukas eis visų priešaky, - apstulbęs pagalvojo Ralfas. - *Dieve mano.* Jis netikėdamas pažvelgė į Klotę ir Lachesę.

[- *Ar gerai supratau? Viskas dėl šio mažo berniuko?*]

Ralfas tikėjosi išgirsti daugiau išsisukinėjimų, tačiau Klotės atsakymas buvo paprastas: [*Taip, Ralfai.*]

Lachesė: [*Dabar jis Visuomenės centre. Jo motinai, kurios gyvybę jūs su Luiza išgelbėjote šį rytą, neseniai paskambino auklė ir pranešė, kad stipriai įsipjovė stiklo šuke ir negalės šį vakarą prižiūrėti berniuko. Žinoma, surasti kitos auklės nepavyko, o ši moteris jau keletą savaičių ruošėsi susitikimui su Siuzana Dei... paspausti jai ranką, o galbūt netgi apkabinti. Ji tiesiog dievina Siuzaną Dei.*]

Ralfas, prisiminęs nykstančias mėlynes ant jos veido, suprato tokio dievinimo priežastį. Jis taip pat suvokė, kad auklė įsipjovė ne atsitiktinai. Kažkas buvo pasiryžęs nugabenti berniuką baltais kirpčiukais ir paraudusiomis nuo dūmų akimis į Visuomenės centrą ir stengėsi dėl to iš visų jėgų. Jo motina pasiėmė jį su savim ne todėl, kad

buvo bloga mama, o todėl, kad ji taip pat priklausė žmogiškajai prigimčiai. Ji paprasčiausiai nenorėjo praleisti vienintelės galimybės pamatyti Siuzaną Dei.

Ne, tai dar ne viskas, - mąstė Ralfas. - *Ji pasiėmė sūnų, nes manė, kad bus saugu, kadangi Pikeringas ir kiti "Kasdienės duonos" bepročiai jau negyvi. Turbūt ji manė, kad sūnų tereiks saugoti nuo saujelės demonstrantų, nes tą pačią dieną žaibas negali dukart trenkti į ją ir jos sūnų.*

Ralfas paspoksojo į Vičemo gatvę ir vėl atsigręžė į Klotę ir Lachesę.

[- *Ar esate tikri, kad jis ten?*]

Klotė: [*Taip. Jis sėdi viršutiniame šiauriniame balkone šalia savo motinos, pasidėjęs "Makdonaldo" plakatą spalvinimui ir keletą knygelių. Tikriausiai nenustebsi, jei pasakysiu, kad viena iš knygelių vadinasi "Penki tūkstančiai Bartolomėjaus Kabinso skrybėlių"?*]

Ralfas papurtė galvą. Dabar jau niekas jo nebestebino.

Lachesė: [*Dypno lėktuvas rėšis į šiaurinę Visuomenės centro dalį. Šis berniukas iš karto žus, jei nesiimsime priemonių... o to negali atsitikti. Šis berniukas negali mirti iki jam paskirto laiko.*]

5

Lachesė atvirai žvelgė į Ralfą. Mėlynai žalios šviesos vėduoklė išnyko tarp jo pirštų.

[*Mes nebegalime tęsti savo pokalbio, Ralfai, nes lėktuvas jau ore, mažiau nei už šimto mylių nuo čia. Greitai bus per vėlu jį sustabdyti.*]

Ralfas įsiuto, bet įstengė susivaldyti. Juk jie ir norėjo, kad jis įsiustų. Jis ir Luiza.

[- *Sakau jums, kad kol visko neišsiaiškinsiu, net piršto nepajudinsiu.*]

Klotė: [*Tada paklausyk. Kartkartėmis atsiranda vyras ar moteris, kurio gyvenimas įtakoja ne tik juos supančius žmones ir netgi ne tik visą Trumpalaikių pasaulį, o ir daugelį lygmenų po ar virš Trumpalaikių pasaulio. Šie žmonės vadinami Didžiaisiais, ir jų gyvybės visada priklauso Paskirčiai. Jei juos pasiglemžia per greitai, viskas keičiasi. Svarstyklės nebeišlaiko pusiausvyros. Ar gali įsivaizduoti, koks*

būtų buvęs pasaulis šiandien, jei Hitleris būtų nuskendęs vonioje, dar būdamas vaikas? Galbūt tiki, kad pasauliui nuo to tik būtų buvę geriau, bet galiu tau pasakyti, kad pasaulis išvis būtų nustojęs egzistuoti. Arba, tarkime, kad Vinstonas Čerčilis būtų nusinuodijęs maistu, dar prieš tapdamas premjerministru? Tarkime, kad Cezaris būtų gimęs negyvas, pasismaugęs savo paties bambagysle? O tas asmuo, kurį norime išgelbėti, yra dar svarbesnis už visus kitus.]

[- *Po velnių, juk mes su Luiza jau kartą išgelbėjome šį vaiką! Argi to nepakanka, kad jis grįžtų į Paskirties rankas?*]

Lachesė, kantriai: [*Taip, bet jis neapsaugotas nuo Edo Dypno, nes Dypno nepriklauso nei Paskirčiai, nei Atsitiktinumui. Tik vienintelis Dypno gali nuskriausti jį anksčiau laiko. Jei jam nepasiseks, berniukas vėl bus saugus: jis ramiai pragyvens savo gyvenimą, kol ateis jo valanda, ir jis užlips ant scenos suvaidinti trumpo, bet labai svarbaus vaidmens.*]

[- *Tada viena gyvybė tiek daug reiškia?*]

Lachesė: [*Taip. Jei vaikas mirs, sugrius visas būties bokštas, o tokios griūties pasekmės tau nesuvokiamos. Mums taip pat.*]

Ralfas minutėlę paspoksojo į savo batus. Atrodė, kad jo galva svėrė tūkstantį svarų. Tik vieną ironiją jis vis dėlto suprato, nepaisant siaubingo silpnumo antplūdžio. Akivaizdu, kad Atropė užvedė Edą, įdiegdamas kažkokį Mesijo kompleksą, kuris turbūt buvo... šalutinis neapibrėžto jo statuso produktas. Tik Edas nematė, - ir niekada nepatikėtų, - kad Atropė ir jo bosai iš viršutinių lygmenų ketino jį panaudoti ne Mesijo išgelbėjimui, o žmogžudystei.

Ralfas vėl įbedė akis į susirūpinusius mažų plikų daktariūkščių veidus.

[- *Gerai, nežinau, kaip turėčiau sustabdyti Edą, bet aš pabandysiu.*]

Klotė ir Lachesė susižvalgė ir vienodai nusišypsojo iš palengvėjimo (tarsi žmonės). Ralfas pakėlė pirštą.

[- *Palaukit. Aš dar nebaigiau.*]

Jų šypsenos dingo.

[- *Noriu šio to iš jūsų. Vienos gyvybės. Už jūsų keturmečio berniuko gyvybę aš reikalauju...*]

6

Luiza neišgirdo sakinio pabaigos. Ralfas labai pritildė balsą, bet kai ji išvydo, kad daktariūkščiai purto galvas, jos širdis nusmuko į kulnus.

Lachesė: [*Suprantu tavo nerimą, o Atropė tikrai gali ištęsėti savo grasinimus. Bet turi suprasti, kad ta gyvybė ne tokia jau svarbi kaip...*]

Ralfas: [- *O aš manau, kad svarbi. Turite įsikalti sau į galvas, jog man visos gyvybės vienodai...*]

Luiza nebeišgirdo pabaigos, bet nesunkiai suprato Klotės žodžius. Jis beveik raudojo.

[*Bet skirtumas yra*! *Šio berniuko gyvybė kitokia*!]

Dabar ji aiškiai išgirdo Ralfą, kalbantį (jei tai buvo kalba) su bebaime logika, kuri Luizai priminė jos tėvą.

[- *Visi gyvenimai skirtingi. Visi yra svarbūs arba nei vienas. Tai tik mano trumparegis Trumpalaikio požiūris, bet manau, vaikinai, jums derėtų atkreipti į jį dėmesį, nes juk aš esu darbų vykdytojas. Esmė yra ta: jūsų gyvybė už manąją. Jūs tik turite pažadėti, ir tiek.*]

Lachesė: [*Ralfai, prašau*! *Prašau suprasti, kad mes neprivalome*!]

Stojo tyla. Kai Ralfas prabilo, jo balsas buvo silpnas, bet girdimas. Ir tik šį kartą Luiza suprato viską iki galo.

[- *Yra didelis skirtumas tarp* "negalėti" ir "neprivalėti", *argi ne taip?*]

Klotė kažką pasakė, bet Luiza sugavo tik vieną atskirą

[*Sandėris gali būti įmanomas*]

frazę. Lachesė stipriai papurtė galvą. Ralfas atsakė, ir Lachesė pirštais parodė kerpančias žirkles.

Visų nuostabai, Ralfas atsakė juokdamasis ir linksėdamas galvą.

Klotė uždėjo ranką ant kolegos ir prieš atsisukdamas į Ralfą atvirai prašneko į jį.

Luiza suspaudė rankas ant kelių, tikėdamasi, kad jie susitars. Susitars dėl bet ko, kad tik Edas Dypno neužmuštų tų žmonių.

Staiga kalvos šlaitą nušvietė balta šviesa. Iš pradžių Luiza pagalvojo, kad ji atsirado iš dangaus, bet taip buvo tik todėl, jog mitai ir religija išmokė ją tikėti, esą dangus - visų antgamtinių sklidimų šaltinis.

Tačiau tikrovėje šviesa sklido iš visur: medžių, dangaus, žemės ir netgi iš jos auros, sruvendama lyg rūko juostos.

Pasigirdo balsas, o galbūt... Balsas. Jis ištarė tik du žodžius, bet jie nuaidėjo Luizos ausyse it geležiniai varpeliai

[*TEBŪNIE TAIP.*]

Luiza išvydo, kaip Klotė kupinu siaubo ir baimės veidu išsitraukė žirkles iš užpakalinės kišenės. Jis vos jų neišmetė iš nervingai drebančių rankų, kad net Luiza pajuto jam artumą. Klotė paėmė žirkles į abi rankas praskėstomis geležtėmis į viršų.

Vėl pasigirdo tie du žodžiai:

[*TEBŪNIE TAIP.*]

Šįkart paskui juos sekė tokia ryški šviesa, kad akimirką Luiza pamanė apakusi. Ji užsidengė akis rankomis, bet dar spėjo pamatyti, kaip šviesa susitelkė ties Klotės laikomomis žirklėmis, panašiomis į dvišakį žaibolaidį.

Nuo šviesos neįmanoma buvo pasislėpti: ji pavertė akių vokus ir rankas permatomu stiklu. Spindesys it rentgeno pieštukas išryškino pirštų kaulus. Iš toli Luiza išgirdo moters balsą, įtartinai panašų į Luizos Čeis, rėkiantį garsiausiu protiniu balsu:

[- *Išjunkite šviesą*! *Dieve, išjunk ją, kol ji manęs dar neužmušė*!]

Pagaliau, kai Luizai atrodė, kad daugiau nebeištvers, šviesa ėmė blėsti. Kai ji dingo, - išskyrus žydrą ūką, sklandantį sutemose it vaiduokliškos žirklės, - Luiza iš lėto atmerkė akis. Akimirką ji matė tik žydrumą, todėl pamanė, jog galbūt iš tiesų apako. Tada pasaulis lyg ryškinama nuotrauka vėl pradėjo atgauti spalvas. Luiza išvydo Ralfą, Klotę ir Lachesę, nuleidžiančius rankas ir besidairančius aplinkui lyg akli kurmiai, kurių urvą ką tik išvertė akėčios.

Lachesė žvelgė į žirkles savo kolegos rankose, tarytum niekada anksčiau nebūtų jų regėjęs, ir Luiza galėjo lažintis, kad tokių jis tikrai niekada nebuvo matęs. Geležtės vis dar švytėjo, mažais lašeliais varvindamos keistą stebuklingą šviesą.

Lachesė: [*Ralfai*! *Tai buvo...*]

Luiza neišgirdo, ką toliau pasakė Lachesė, bet jo tonas priminė valstietį, kuris atsiliepė į stuksenimą į jo trobelės duris ir išvydo, kad pas jį pasimelsti ir atlikti mažą išpažintį užsuko pats popiežius.

Klotė vis dar spoksojo į žirkles. Ralfas taip pat žiūrėjo į jas, bet pagaliau prisivertė pakelti akis į plikus daktariūkščius.

Ralfas: [-... *skausmas?*]

Lachesė, lyg žmogus, ką tik pakeltas iš gilaus miego: [*Taip... ilgai nesitęs, bet... agonija bus stipri... apsigalvok, Ralfai*!]

Staiga Luiza ėmė bijoti tų spindinčių žirklių. Ji norėjo pašaukti Ralfą, pasakyti, kad nebegalvotų apie savo gyvybę, o tik atiduotų jų mažą berniuką. Ji norėjo pasakyti, kad tegul jis daro ką nori, kad tik daktariūkščiai vėl paslėptų savo žirkles.

Tačiau nė žodis neišsprūdo iš jos lūpų ar sąmonės.

Ralfas: [- ... *mažiausiai.. tik norėjau sužinoti, ko galiu tikėtis.*]

Klotė: [... *pasiruošęs?.. bus...*]

Pasakyk "ne", Ralfai! - maldavo Luiza. - *Pasakyk jiems "NE"*.

Ralfas: [- ... *pasiruošęs.*]

Lachesė: [*Supranti... sąlygas.... ir kainą?*]

Ralfas, nekantraudamas: [- *Taip, taip. Ar galime...*]

Klotė, iškilmingai: [*Labai gerai, Ralfai. Tebūnie taip.*]

Lachesė apglėbė Ralfo pečius. Jiedu su Klote nuvedė jį iki vietos, nuo kurios žiemą mažesni vaikai pasileisdavo rogutėmis žemyn. Ten plytėjo mažas, lygus, apvalus naktinio klubo scenos dydžio plotelis. Pasiekus jį, Lachesė sustabdė Ralfą ir atsuko jį veidu į Klotę.

Staiga Luiza panoro užsimerkti, bet neįstengė. Ji tik galėjo stebėti ir melstis, kad Ralfas žino, ką daro.

Klotė kažką jam sumurmėjo. Ralfas linktelėjo ir išsinėrė iš Makgoverno megztinio. Jis sulankstė jį ir atsargiai padėjo ant lapais nužertos žolės. Kai Ralfas išsitiesė, Klotė paėmė jo dešinį riešą ir ištiesino ranką. Tada jis linktelėjo Lachesei, kuris atsegė Ralfo marškinių rankovę ir trim greitais užlenkimais užraitė ją iki alkūnės. Klotė pasuko Ralfo ranką riešu į viršų. Mėlynų venų tinklelis po rankos oda buvo visiškai aiškus, išryškintas auros spindulių. Visa tai Luizai pasirodė siaubingai pažįstama: lyg žiūrėtų per televizorių, kaip ligonį ruošia operacijai.

Tik tai nebuvo televizorius.

Lachesė palinko į priekį ir vėl prabilo. Nors Luiza ir neišgirdo žodžių, ji suprato, kad jis dar kartą paklausė, ar Ralfas neapsigalvojo.

Ralfas papurtė galvą, nors jo aura atskleidė Luizai, kad jis mirtinai bijojo, ir sugebėjo nusišypsoti. Kai jis atsakė Klotei, atrodė, jog neieško užuojautos, bet pats guodžia daktariūkščius. Klotė pabandė taip pat nusišypsoti Ralfui, bet jam nepavyko.

Lachesė suėmė Ralfo riešą, norėdamas sulaikyti virpesį (bent jau taip pasirodė Luizai), o ne išlaikyti jo stabilumą. Jis priminė Luizai seselę, kuri ruošėsi suleisti ligoniui vaistus. Lachesė baimės kupinomis akimis žvilgtelėjo į savo partnerį ir linktelėjo. Klotė irgi linktelėjo, giliai įkvėpė ir pasilenkė ties Ralfo ranka, kur pulsavo vaiduokliškas venų medis. Akimirką padelsė, tada išskleidė žirkles, kurių pagalba jis ir jo senas dauguužis prekiavo gyvenimu už mirtį.

7

Luiza pašoko ant kojų, bet ėmė linguoti į šalis lyg girtuoklis. Ji norėjo pralaužti paralyžių, pasmerkusį ją tokiai žiauriai tylai, pašaukti Ralfą ir liepti jiems liautis, nes jis net nesuvokė, ką daktariūkščiai ketino jam *padaryti.*

Tačiau Ralfas suprato. Apie tai bylojo jo veidas, pusiau užmerktos akys, jo sukąstos iš skausmo lūpos. Bet labiausiai tai matėsi iš raudonų ir juodų taškelių, lyg meteoritai spragsančių aplink aurą, kuri susitraukė iki tvirto mėlyno kiauto.

Ralfas linktelėjo Klotei, kuris apatinę žirklių geležtę prispaudė prie Ralfo rankos, truputį žemiau alkūnės sulenkimo. Akimirką oda tik įdubo, tačiau greitai tą vietą užpildė kraujas. Žirklės įslinko į kraujo rėžį. Kai Klotė suglaudė žirkles, oda staigiai išsiviepė lyg langinės. Poodiniai riebalai tarsi tirpstantis sniegas suspindėjo mėlynoje Ralfo auros šviesoje. Lachesė dar stipriau suspaudė Ralfo riešą, tačiau, kiek įžvelgė Luiza, Ralfas net instinktyviai nebandė atitraukti rankos. Jis tik nuleido galvą ir suspaudė kairį kumštį ore. Luiza matė, kaip įsitempė jo kaklo gyslos, tačiau Ralfas net nesuriko.

Pradėjęs šį siaubingą sandėrį, Klotė tęsė brutualiu, bet gailestingu greičiu. Jis greitai perkirpo Ralfo rankos odą iki riešo, nelyginant būtų gavęs gerai užklijuotą siuntinį, pirštais vesdamas žirkles ir nykščiu spausdamas jas. Ralfo rankos vidus atrodė it prapjautos mėsos gabalas. Kraujas tekėjo upeliais, o kai žirklės perkirpdavo veną ar arte-

riją, ištrykšdavo maži fontanėliai. Greitai mažų vyrukų chalatai pasipuošė raudonomis dėmėmis, ir jiedu kaip niekad tapo panašūs į mažus daktariūkščius.

Kai žirklės pagaliau prakirpo Fortūnos apyrankę ant Ralfo riešo ("operacija" tetruko vos tris sekundes, nors Luizai jos virto amžinybe), Klotė atitraukė aptekusias krauju žirkles ir padavė jas Lachesei. Ralfo rankoje nuo alkūnės iki riešo žiojėjo tamsi vaga. Klotė suėmė vagą ties pradinio įkirpimo vieta, ir Luizai dingtelėjo į galvą: *Dabar kitas pakels Ralfo megztinį ir panaudos jį kaip turniketą.* Tačiau Lachesė tik laikė žirkles ir stebėjo.

Akimirką kraujas veržėsi pro suspaustus Klotės pirštus, bet tuoj pat liovėsi. Klotė iš lėto perbraukė Ralfo ranka žemyn. Ranka po perbraukimo vėl buvo sveika ir standi, nors matėsi storas baltas randas.

[*Luiza... Luizaaa...*]

Šis balsas sklido ne iš galvos nuo kalvos papėdės, o iš už jos. Minkštas balsas, beveik pataikaujantis. Atropė? Ne, ne jis. Luiza pažvelgė žemyn ir išvydo žalią, kažkaip prislėgtą ją apsupančią šviesą. Ji spinduliavo pro plyšelius tarp jos rankų ir kūno, tarp kojų ir netgi tarp pirštų. Šviesa metė susuktą it pakaruoklio šešėlį priešais ją. Ji glostė Luizą šaltais ispaniškų samanų spalvos pirštais.

[*Apsisuk, Lu-izaaa...*]

Dabar Luiza Čeis mažiausiai pasaulyje troško apsisukti ir pažvelgti į žalios šviesos šaltinį.

[*Apsisuk, Luizaaa... pažiūrėk į mane, Lu-izaaa... įeik į šviesą, Lu-izaaa... įeik į šviesą... pažiūrėk į mane ir įeik į šviesą...*]

Tokiam balsui buvo neįmanoma nepaklusti. Luiza lėtai lyg žaislinė balerina surūdijusiu mechanizmu atsisuko, ir jos akis užliejo šventojo Elmo ugnys.

Luiza įėjo į šviesą.

28 skyrius

1

Klotė: [*Dabar turėsi savo matomą ženklą, Ralfai. Ar patenkintas?*]

Ralfas pažvelgė į savo ranką. Agonija, kuri buvo įtraukusi jį lyg banginis Joną, dabar atrodė tik sapnas ar miražas. Ralfas manė, kad tai turbūt tas pats atstumas, kuris leidžia moterims gimdyti po kelis kartus, nes praėjus aštriam fiziniam skausmui, po laimingos pabaigos visa tai greit pasimiršta. Randas balta styga driekėsi per ranką.

[- *Taip. Buvai drąsus ir labai greitas. Ačiū už tai.*]

Klotė tik šyptelėjo.

Lachesė: [*Ralfai, ar tu pasirengęs? Laiko liko labai nedaug.*]

[- *Taip, aš...*]

[- *Ralfai! Ralfai!*]

Šaukė Luiza, stovėdama kalvos viršūnėje ir mojuodama. Akimirką Ralfui pasirodė, kad jos aura iš pilkos tapo daug tamsesnė, tačiau ši šoko ir silpnumo sukelta mintis greitai praėjo. Jis iš lėto patraukė pas ją.

Luizos akys atrodė tolimos ir apsiblaususios, tarytum ji ką tik būtų išgirdusi nuostabų, apverčiantį pasaulį aukštyn kojom žodį.

[- *Luiza, kas atsitiko? Ar tai dėl mano rankos? Nes jei dėl to, tai nesijaudink. Žiūrėk! Kaip nauja!*]

Ralfas ištiesė ranką, norėdamas jai parodyti, bet Luiza net nežvilgtelėjo. Ji spoksojo tiesiai į jį, ir Ralfas suvokė jos šoko gilumą.

[- *Ralfai, atėjo Žaliasis žmogus.*]

Žaliasis žmogus? Susirūpinęs Ralfas suėmė jos rankas.

[- *Žaliasis? Ar esi tikra? Juk tai ne Atropė ar...*]

Ralfui neprireikė užbaigti sakinio.

Luiza papurtė galvą.

[- *Ten buvo Žaliasis žmogus. Jei reikalai turi puses, aš nežinau, kurioje yra šitas... asmuo. Jis atrodė geras, bet aš galėjau ir suklysti,*

nes jo nemačiau. Jo aura buvo pernelyg ryški. Jis liepė atiduoti juos tau.]

Luiza ištiesė ranką ir įdėjo du mažus spindinčius daiktelius jam į delną: savo auskarus. Ant vieno Ralfas pastebėjo rudą dėmelę - tikriausiai Atropės kraujo likučius. Jis norėjo sugniaužti ranką, bet krūptelėjo iš skausmo.

[- *Tu pamiršai galiukus, Luiza.*]

Luiza prabilo lyg pro sapnus:

[- *Ne, nepamiršau. Aš juos išmečiau. Man liepė Žaliasis žmogus. Būk atsargus. Jis atrodė... šiltas... bet aš nesu tokia tikra. Ponas Čeisis visada sakydavo, kad aš - didžiausia pasaulyje lengvatikė, visada tikinti kiekvieno gerumu.*]

Luiza iš lėto sugriebė Ralfo riešus, atvirai žvelgdama jam į veidą.

- Aš nebežinau.

Įgarsinta mintis, regis, pažadino ją: Luiza sumirksėjo. Ralfas padarė prielaidą, kad ji galėjo užmigti ir susapnuoti tą Žaliąjį žmogų. Bet turbūt protingiau būtų paprasčiausiai paimti auskarus. Jie galbūt nieko nereiškė, bet nieko neatsitiks, jei jis įsidės Luizos auskarus į kišenę... jei tik pats neįsidurs.

Lachesė: [*Ralfai, kas tai? Kas atsitiko?*]

Jie su Klote atsiliko, todėl nenugirdo Ralfo pokalbio su Luiza. Ralfas papurtė galvą ir paslėpė auskarus nuo jų. Klotė pakėlė Makgoverno megztinį ir nubraukęs kelis prilipusius lapus atidavė Ralfui, kuris kukliai įmetė auskarus į vieną jo kišenę ir tik tuomet apsivilko.

Laikas eiti: šiluma palei randą pasakė Ralfui, nuo ko pradėti.

[- *Luiza?*]

[- *Taip, brangusis.*]

[- *Turiu gerai pasistiprinti iš tavo auros. Ar supranti?*]

[- *Taip.*]

[- *Ar nieko neatsitiks?*]

[- *Žinoma, ne.*]

[- *Nesijaudink, aš ilgai neužtruksiu.*]

Ralfas uždėjo rankas Luizai ant pečių ir surakino delnus ant jos nugaros. Ji padarė tą patį, ir jiedu iš lėto susiglaudė kaktomis. Lūpos sustingo per porą colių vienos nuo kitų. Ralfas jautė aplink Luizą sklandantį kvepalų aromatą.

[- *Pasiruošusi, mieloji?*]

Ralfas išgirdo keistą atsakymą.

[- *Taip, Ralfai. Pažiūrėk į mane. Įeik į šviesą. Įeik į šviesą ir paimk ją.*]

Ralfas prasižiojo ir pradėjo traukti. Spindinti juosta ėmė lįsti iš Luizos burnos bei nosies į Ralfą. Jo aura iškart pradėjo ryškėti, kol tapo švytinčiu, Ralfą gaubiančiu vainiku. Tačiau Ralfas nesiliovė traukti į save, kvėpuodamas kažkuo daugiau nei oras ir jausdamas, kaip randas ant rankos vis labiau kaista, kol pagaliau tapo panašus į paslėptą rankoje elektrinį kaitinimo siūlą. Ralfas nebūtų galėjęs sustoti, jei ir būtų norėjęs... bet jis nenorėjo.

Luiza pasimuistė. Ralfas pastebėjo, kad jos žvilgsnis nukrypo, o rankos atsileido. Tada jos didelės, pilnos pasitikėjimo akys vėl pažvelgė į Ralfą, o rankos vėl tvirtai susikibo ant jo nugaros. Pagaliau, kai tas milžiniškas įkvėpimas pasiekė viršūnę, Ralfas pastebėjo, kad Luizos aura tapo beveik nematoma. Jos skruostai išblyško, o sidabras vėl nudažė plaukus, tad juodų plaukų beveik nebeliko. Ralfas turėjo liautis, nes antraip nužudytų ją.

Jam pavyko atplėšti kairę ranką nuo dešinės, ir tai sulaužė tą savotišką ratą: dabar Ralfas įstengė pasitraukti nuo Luizos. Ši susverdėjo ir būtų parkritusi, bet Klotė ir Lachesė, panašūs į liliputus iš "Guliverio kelionių", sugriebė ją už rankų ir atsargiai pasodino ant suoliuko.

Ralfas priklaupė ant vieno kelio priešais ją. Jis kovojo su baime ir kaltės jausmu, tačiau tuo pat metu buvo kupinas tokios galingos jėgos, kad, regis, nuo vieno smūgio būtų susprogęs lyg butelis su nitroglicerinu. Dabar Ralfas savo karatė gestu galėjo ir pastatą nugriauti, o gal net ir visą jų eilę.

Bet vis dėlto jis sužeidė Luizą. Galbūt net labai stipriai.

[- *Luiza! Luiza, ar girdi mane? Atleisk man!*]

Ji blausiai pažvelgė į jį: moteris, kuri per sekundės dalį iš keturiasdešimtmetės tapo dvidešimčia metų vyresne... o po to iškart dar dešimčia - it raketa, prašovusi taikinį. Luiza pabandė nusišypsoti, bet jai nelabai pasisekė.

[- *Luiza, atleisk man. Aš nežinojau, o kai supratau, nebeįstengiau sustoti.*]

Lachesė: [*Jei ir turi galimybę, Ralfai, jau dabar turi eiti. Jis jau nebetoli.*]

Luiza pritariamai linksėjo.

[- *Eik, Ralfai. Aš tik nusilpau, ir tiek. Viskas bus gerai. Pasėdėsiu, kol atgausiu jėgas.*]

Jos akys nukrypo į kairę. Ralfas nusekė jos žvilgsnį. Jis išvydo benamį, kurį prieš tai buvo išgąsdinęs. Tasai sugrįžo patikrinti mažų šiukšlių dėžių ant kalvos, ieškodamas skardinių ir butelių, ir nors jo aura neatrodė tokia pat sveika kaip kad vyriškio prie depo, Ralfas nusprendė, kad Luizai tai bus tikras išsigelbėjimas.

Klotė: [*Mes pasirūpinsime, kad jis ateitų iki čia, Ralfai. Mes nelabai įstengiame valdyti fizinius Trumpalaikių pasaulio aspektus, bet šitiek tai galėsime padaryti.*]

[- *Esi tikras?*]

[*Taip.*]

[- *Puiku.*]

Ralfas žvilgtelėjo į du mažus žmogiukus, pastebėjo jų susirūpinusias ir išsigandusias akis ir linktelėjo. Jis pasilenkė ir pakštelėjo į šaltą, susiraukšlėjusį Luizos skruostą. Ji nusišypsojo lyg pavargusi senelė.

Tai aš taip su ja pasielgiau, - pagalvojo Ralfas. - *Aš.*

Todėl pasistenk, kad nors tai nenueitų šuniui ant uodegos, - paragino Karolinos balsas.

Ralfas paskutinįsyk pažvelgė į trijulę (Klotė ir Lachesė guldė Luizą ant šono) ir pasileido kalvos šlaitu žemyn.

Kai jis pasiekė tualetus, minutėlę pastovėjo tarp jų ir priglaudė galvą prie moterų tualeto kabinos. Jis nieko neišgirdo. Tačiau kai Ralfas prikišo ausį prie mėlynos plastmasinės vyrų tualeto sienos, išgirdo silpną monotonišką balsą dainuojant:

Kas patikės, kad mano keisčiausi sapnai
Ir beprotiškiausi planai išsipildys sykiu?
Tik tu, mieloji, tik tu.

Dieve, jis beprotis, kokių reta.
Na ir naujieną pasakei, mielasis.

Tai jau taip. Ralfas priėjo prie tualeto durų ir jas atidarė. Dabar jis jau girdėjo ir tolimą lėktuvo variklio ūžimą, bet vaizdas išliko tas pats, kokį jis regėjo ir seniau: įskilęs klozeto dangtis, tualetinio popieriaus rulonėlis, kairėje - pisuaras, panašus į plastmasinę ašarą. Sienos buvo išpaišytos kreidelėmis. Didžiausias ir "riebiausias" užrašas puikavosi virš pisuaro: "TONIS BOINTONAS TURI PAČIĄ STANDŽIAUSIĄ ŠIKNĄ DERYJE!" Prisotintas pušų kvapo oro gaivikliu tualeto oras užgožė išmatų ir šlapimo kvapą it grimas lavono veidą. Balsas, regis, sklido iš klozeto arba net pačių sienų:

Kai tik užmiegu,
Ligi pat ryto
Sapnuoju tik tave, tik tave, mažyte.

Kur jis? - spėliojo Ralfas. - *Ir kaip, po velnių, aš prie jo prisikasiu?* Staiga karštis nutvilkdė klubą, tarytum kažkas būtų įmetęs degantį anglies gabaliuką jam į kišenę. Ralfas susiraukė, bet prisiminė, kas ten galėjo būti. Jis įkišo vieną pirštą į kišenę ir ištraukė auksinį žiedą. Ralfas padėjo jį ant delno, kur kirtosi jo gyvenimo ir meilės linijos, ir atsargiai jį suspaudė. Jis nė kiek nenustebo, kai žiedas vėl atvėso.

"ED-ED - 87-8-5"

- Vienas Žiedas valdyti visus, Vienas Žiedas sujungti juos, - sumurmėjo Ralfas ir užsimovė Edo vestuvinį žiedą ant didžiojo kairės rankos piršto.

Jis puikiai tiko. Ralfas pastūmė jį, kol šis atsimušė į vestuvinį žiedą, kurį prieš keturiasdešimt penkerius metus Karolina užmovė jam ant piršto. Ralfas pakėlė akis ir išvydo, kad užpakalinė tualeto siena dingo.

2

Pro *likusius* sienų rėmus Ralfas išvydo dangų, iš kurio ką tik dingo saulė, ir Meino laukų ruoželį, nykstantį mėlynai pilkame sutemų ūke. Jis suprato, kad žiūri iš dešimties tūkstančių pėdų aukščio. Ralfas matė spindinčius ežerus ir tvenkinius bei tamsiai žalius miškų ruožus, lekiančius klozeto dangčio link ir dingstančius iš akių. Tolumoje

Ralfas regėjo daugybę šviesų: tikriausiai ten buvo Deris, iki kurio liko dešimt minučių kelio. Apatiniame kairiajame regėjimo lauko kampe Ralfas pastebėjo prietaisų panelio dalį. Virš altimetro priklijuota maža spalvota nuotrauka privertė jį sulaikyti kvėpavimą. Joje buvo Elena, atrodanti neįtikėtinai laiminga ir neįtikėtinai graži. Jos glėbyje miegojo kokių keturių mėnesių Jos Didenybė kūdikis.

Prieš mirtį paskutines jis nori išvysti jas, - pagalvojo Ralfas. - *Jį pavertė pabaisa, bet turbūt ir pabaisos neužmiršta kaip mylėti.*

Kažkas prietaisų panelyje ėmė pypsėti. Pasirodžiusi ranka nuspaudė mygtuką. Jai nespėjus dingti, Ralfas spėjo pastebėti nedidelę, bet vis dar matomą įrėžą ant bevardžio piršto, kur šešis metus puikavosi vestuvinis žiedas. Ralfas dar pastebėjo, kad aura, supanti ranką, buvo tokia pat kaip ir ta, kuri gaubė kūdikį ligoninės lifte: sūkurinė, greitai judanti membrana, tokia pat svetima kaip ir dujinio giganto atmosfera.

Ralfas atsigręžė atgal ir pakėlė ranką. Klotė ir Lachesė atsakė tuo pačiu. Luiza pasiuntė jam bučinį. Ralfas jį sugavo ir apsisukęs įžengė į tualeto kabiną.

3

Ralfas minutėlę padvejojo, nežinodamas ką daryti su klozetu, bet po to prisiminė atvažiuojantį ligoninės vežimėlį, kuris turėjo sutraiškyti jo galvą, bet to nepadarė, ir žengė kabinos galinės sienos link. Jis sukando dantis, pasiruošęs trenkti blauzdikauliu - viena, ką galvoji, ir visai kas kita, kuo imi tikėti, turėdamas septyniasdešimties metų patirtį - ir žengė pro klozetą, tarytum šį būtų sudarę dūmai... arba pats Ralfas būtų sudarytas iš jų.

Jį apėmė nesvarumo būsena ir svaigulys, ir Ralfas neabejojo, kad tuoj apsivems. Paskui šį jausmą sekė visiško išdžiūvimo pojūtis, lyg iš Luizos paimta energija būtų buvusi ištraukta. Galbūt taip ir buvo. Juk Ralfas dalyvavo tam tikroje teleportacijoje: nuostabiame fantastikos fenomene, - todėl nėr ko stebėtis, kad tai pareikalavo daug energijos. Svaigulys praėjo, tačiau jį pakeitė dar bjauresnis pojūtis: jausmas, tarytum kažkas būtų atskyręs Ralfą ties kaklu pusiau. Dabar Ralfas nekliudomai išvydo po juo skriejantį pasaulį.

Viešpatie, kas man atsitiko? Kas atsitiko?

Jo pojūčiai atsakė jam, kad nieko blogo nenutiko, tik jis pasiekė neįmanomą pasiekti lygį. Ralfas buvo septyniasdešimt trijų colių ūgio, o lėktuvo kabina - šešiasdešimties colių nuo grindų iki lubų. Tai reiškė, kad lakūnas, didesnis už Klotę ar Lachesę, turėjo susilenkęs įlįsti į kabiną. Ralfas pateko į lėktuvą ne tik skrydžio metu, bet dar ir stačias, ir jis vis dar stovėjo tokia pat poza už dviejų piloto kabinos sėdynių. Priežastis, kodėl jis niekieno nekliudamas galėjo gėrėtis vaizdais, buvo paprasta ir podraug siaubinga: Ralfo galva kyšojo pro lėktuvo stogą.

Ralfui prieš akis iškilo jo senas šuo Reksas, kuris mėgdavo važinėti mašina, iškišęs galvą pro langą. Vėjas plaikstydavo jo dideles ausis. Ralfas užmerkė akis.

O jei aš nukrisiu. Jei galiu iškišti galvą pro stogą, tai lengvai galėčiau pradurti ir grindis bei nugarmėti žemyn. O galbūt ir pro žemę iki pat jos centro.

Bet to neatsitiko ir, beje, tokiame lygmenyje negalėjo atsitikti. Ralfui tereikėjo prisiminti, kaip jie lengvai pakilo pro ligoninės aukštus ir stovėjo ant stogo. Ralfas pabandė susikoncentruoti ties šia mintimi ir pajutęs, jog ima valdyti padėtį, atsimerkė.

Išsikišęs po Ralfu matėsi priekinis lėktuvo langas. Už jo kyšojo lėktuvo nosis su besisukančiais gyvsidabriniais propelerio kontūrais. Šviesų gausa, kurią Ralfas matė nuo tualeto durų, dabar gerokai priartėjo.

Ralfas sulenkė kelius ir įtraukė galvą į kabiną. Akimirką jis pajuto tepalų skonį burnoje. Plaukeliai nosyje pasistojo piestu lyg po elektrošoko. Ralfas atsiklaupė tarp piloto ir antrojo piloto sėdynių.

Ralfas nežinojo, kaip jaustis, sutikus Edą po tiek laiko ir tokiomis ekstravagantiškomis aplinkybėmis, tačiau širdgėlos priepuolis - ne gailesčio, o širdgėlos - tikrai nustebino jį. Kaip ir tą 1992-ųjų vasaros dieną, kai Edas susidūrė su storulio furgonu, Edas vilkėjo senus sportinius marškinėlius vietoj susegiojamų per priekį ir kilpele ant nugaros. Jis buvo gerokai sulysęs (Ralfo nuomone, Edas numetė kokius keturiasdešimt svarų), bet jis atrodė ne išsekęs, o it romantikos laikų herojus. Ralfas nenoriai prisiminė mylimiausią Karolinos eilėraštį "Plėšikas". Edo oda buvo balta kaip popierius, jo žalios akys švytėjo (*lyg smaragdai mėnesienoje,* - pagalvojo Ralfas) po apvaliais Džono

Lenono stiliaus akinukais, lūpos raudonavo it padažytos. Ant galvos jis buvo užsirišęs baltą šalikėlį su japoniškais hieroglifais. Jo galai maskatavo ant nugaros. Žaibo blyksnių apimtoje auroje inteligentiškas, guvus Edo veidas išdavė begalinę atgailą ir siaubingą apsisprendimą. Edas buvo gražus, ir Ralfas pajuto, kaip jį nusmelkia *déjà vu* jausmas. Dabar Ralfas suprato, ką įžvelgė tą dieną, kai įsikišo į Edo ir storulio konfliktą: jis vėl matė tą patį. Žiūrint į Edą, apgaubtą taifūninės auros, iš kurios nekilo joks baliono siūlelis, Ralfui atrodė, jog žiūri į neįkainojamą Mingų vazą, sudužusią nuo smūgio į sieną.

Bent jau jis manęs nemato - tik ne šiame lygmenyje. Bent jau aš taip manau.

Tarytum atsakydamas į Ralfo mintis, Edas atsigręžė ir pažiūrėjo tiesiai į Ralfą. Jo išplėstos akys buvo kupinos beprotiško atsargumo. Dailių lūpų kamputyje žybtelėjo seilės. Ralfas atšoko atgal, manydamas, kad jį pamatė, bet Edas nesureagavo į Ralfo atsitraukimą. Jis tik metė įtartiną žvilgsnį į keleivių saloną, lyg būtų išgirdęs tylius "zuikio" žingsnius. Tuo pačiu metu Edas ištiesė dešinę ranką tiesiai pro Ralfą ir uždėjo ją ant kartoninės dėžės, prisegtos saugos diržu prie antrojo piloto sėdynės. Ranka paglostė dėžę ir sugrįžusi prie kaktos pataisė šalikėlį. Tada Edas vėl užtraukė dainelę... tik šįkart visai kitokią, nuo kurios Ralfui net pagaugai per nugarą nuėjo:

Viena tabletė - ir tu didesnis,
Kita tabletė - ir tu mažesnis,
O mamos tabletės
nieko nepadarys...

Taip, - pamanė Ralfas. - *Paklausk Alisos, kai ji nebetilps pro duris.*

Ralfo širdis smarkiai daužėsi krūtinėje. Staigus Edo atsigręžimas jį išgąsdino labiau nei skrydis dešimties tūkstančių pėdų aukštyje su iškišta laukan galva. Edas jo nepamatė (Ralfas tuo nė kiek neabejojo), tačiau tas, kas teigė, jog visi bepročių pojūčiai daug aštresni, tikrai neklydo, nes Edas, be abejo, pajuto, kad kažkas pasikeitė.

Nuo netikėtų radijo garsų jie abu kone šoktelėjo.

- Pranešimas "Čerokiui". Jūs esate prie Derio oro erdvių ribos, aukštyje, kuris reikalauja skrydžio registracijos. Kartoju, jūs tuoj kir-

site kontroliuojamas oro erdves virš municipalinių žemių. Pakelkite savo mažąją subinę iki 16000 pėdų aukščio ir pereikite į 170 - vienas septyni nulis. O kol tai darysite, prašau prisistatykite ir nurodykite...

Edas sugniaužė kumštį ir pradėjo juo daužyti radijo imtuvą. Pasipylė stiklai, o po jų ir kraujas. Jis aptaškė valdymo panelį, Elenos ir Natali nuotrauką bei švarius Edo marškinėlius. Edas daužė tol, kol balsas virto statišku ūžesiu, o po to ir visai dingo.

- Gerai, - jis prabilo balsu, lyg būtų įpratęs kalbėtis su savimi. - *Daug* geriau. Nekenčiu visų tų klausimų. Jie tik...

Pastebėjęs kruviną ranką, Edas nutilo. Jis iš arčiau apžiūrėjo ją ir vėl suspaudė kumštį. Didelė stiklo šukė styrojo rankoje, truputį žemiau trečio krumplio. Edas ištraukė ją dantimis, išspjovė, o nuo tolimesnio jo veiksmo Ralfui net širdis atšalo: Edas pakėlė kruviną kumštį ir perbraukė juo per skruostus, palikdamas dvi raudonas juostas. Iš šoninės kairės lėktuvo kišenės jis išsitraukė veidrodėlį ir patikrino savo karinį makijažą. Turbūt jis liko patenkintas, nes nusišypsojo ir linktelėjo pats sau.

- Tik neužmiršk, ką sakė ta pelė snaudalė, - Edas patarė pats sau ir patraukė vairą į save.

"Čerokio" nosis pasviro žemyn, o altimetro rodyklė nukrito į kairę. Ralfas išvydo Derį tiesiai prieš save. Miestas atrodė it sauja opalų, išbarstytų ant tamsiai mėlyno aksomo.

Kartoninėje dėžėje ant antrojo piloto sėdynės matėsi skylė. Iš jos ėjo du laidai iki durų skambučio, pritvirtinto prie Edo sėdynės atramos. Ralfas manė, kad kai tik Edas išvys Visuomenės centrą ir pradės kamikadzės pasirodimą, jis uždės vieną pirštą ant balto mygtuko, esančio plastmasinio stačiakampio centre. Edas nuspaus jį, prieš rėždamasis lėktuvu į pastatą. Ir sudie, gyvenime.

Nutrauk tuos laidus, Ralfai! Nutrauk juos!

Puiki mintis, tik su vienu trūkumu: būdamas šiame lygmenyje, Ralfas nevaliojo sutraukyti net voratinklio. Jis turėjo grįžti į Trumpalaikių šalį ir netgi ruošėsi tai padaryti, kai švelnus pažįstamas balsas Ralfui iš dešinės ištarė jo vardą

[*Ralfai.*]

Iš dešinės? Neįmanoma. Dešinėje buvo tik antrojo piloto sėdynė, lėktuvo šonas ir daugybė Naujosios Anglijos prieblandos oro.

Randas ant rankos ėmė dygčioti it elektrinis kaitinimo siūlelis.

[*Ralfai*!]

Nežiūrėk. Nekreipk jokio dėmesio. Jokio.

Bet Ralfas neįstengė. Kažkokia milžiniška jėga užgriuvo jį, ir jo galva pradėjo gręžtis. Ralfas stengėsi kovoti, žinodamas, kad lėktuvo nusileidimo kampas vis aštrėja, tačiau veltui.

[*Ralfai, pažvelk į mane. Nebijok.*]

Ralfas paskutinį kartą pabandė nepaklusti balsui, bet neįstengė. Galva gręžėsi, ir staiga Ralfas suprato, kad žiūri tiesiai į savo motiną, prieš dvidešimt penkerius metus mirusią nuo plaučių vėžio.

4

Berta Roberts sėdėjo pintame supamajame krėsle per penkias pėdas už lėktuvo šono, mezgė ir suposi, būdama per mylią nuo žemės. Šlepetės, kurias Ralfas padovanojo jai penkiasdešimtojo gimtadienio proga, - iš tikro audinės kailio, kokia kvailystė! - puikavosi ant jos kojų. Rožinė skara gaubė pečius. Senas politinis ženklelis su užrašu "LAIMĖKITE SU VILKIU!" jungė skaros galus.

Tiesa, - pagalvojo Ralfas. - *Ji nešiojo tokius ženkliukus vietoj papuošalų - tai buvo maža jos silpnybė... o aš ir pamiršau.*

Vienintelis Ralfo pastebėtas neatitikimas (išskyrus tai, kad jo mirusi motina suposi krėsle šešių tūkstančių pėdų aukštyje) buvo ryškiai raudonas mezginys ant jos kelių. Ralfas niekada nematė savo motinos mezgant, netgi nežinojo, ar ji tai mokėjo, bet šįkart ji be perstojo dirbo rankomis. Virbalai žibėjo tarp jos miklių pirštų.

[- *Mama? Mamyte? Ar tai tu?*]

Virbalai stabtelėjo, kai ji atitraukė akis nuo raudono mezginio. Taip, tai buvo jo motina, kokią Ralfas prisiminė nuo paauglystės. Siauras veidas, aukšti antakiai, rudos akys ir į kuodą susukti žili plaukai. Tik jos lūpos atrodė piktadariškos ir visai ne švelnios... kol jomis nenuvilnijo šypsena.

[*O, Ralfai Robertsai*! *Aš nustebinta, kad tau dar reikia klausti*!]

Ir kas gi čia per atsakymas? - pagalvojo Ralfas. Jis jau žiojosi tai pasakyti, bet nusprendė, kad protingiau bus - bent jau dabar - patylėti. Balti kontūrai išdygo motinai iš dešinės. Kai Ralfas žvilgtelėjo į

juos, jie patamsėjo, sudarydami vyšninės spalvos žurnalų stovą, kurį Ralfas padarė motinai per darbų pamokas Derio vidurinėje mokykloje. Stovas buvo prikimštas "Reader's Digest" ir "Life" žurnalų. Žemė žemiau Ralfo motinos dingo, pasidengdama rudais ir tamsiai raudonais kvadratėliais, ratu it tvenkinys pasklidusiais nuo supamojo krėslo. Ralfas iškart tai atpažino: virtuvinis linoleumas iš namo Ričmondo gatvėje Meri Mede, kur jis užaugo. Iš pradžių pro linoleumą dar matėsi žemė bei dirvonuojančių laukų ruoželiai, bet greitai jis sutirštėjo. Vaiduokliškas ūkų gumulėlis virto mamos Angoros katinu Fuciu, susirangiusiu ant palangės ir stebinčiu, kaip žuvėdros suko ratus virš seno sąvartyno Barense. Fucis nudvėsė dar tais laikais, kai Dynas Martinas ir Džeris Liuisas nusprendė nebekurti filmų kartu.

[*Tas senukas buvo teisus, mano berniuk. Nereikia kištis į Ilgalaikių reikalus. Paklausyk savo motinos ir atsitrauk nuo svetimų reikalų. Ir neprieštarauk.*]

Paklausyk savo motinos... ir neprieštarauk. Šie žodžiai puikiai nušvietė Bertos Roberts požiūrį į vaikų auklėjimo meną ir mokslą. Nesvarbu, ar tai buvo paliepimas palaukti pusvalandį po pietų ir tik tada eiti maudytis, ar prašymas patikrinti, ar tik tas senas vagišius Bučas Bauersas nepridėjo supuvusių bulvių ant maišelio dugno, prologas (*Paklausyk savo motinos*) ir epilogas (*Ir neprieštarauk*) visada likdavo vienodas. Ir jei jos nepaklausydavai, tekdavo susidurti su Motinos Pykčiu, o tada jau nieko gero nelauk.

Ralfo motina vėl ėmė megzti, rausvais pirštais perkeldama raudonas mezginio akis. Ralfas pamanė, kad pirštų spalva - tik iliuzija. Arba tai siūlai dažė jo pirštus.

Jo pirštus? *Kokia* kvailystė! *Jos* pirštus.

Tik...

Taip, virš lūpos matėsi ūseliai. Gana ilgoki. Nemalonūs. Ir nematyti: Ralfas prisiminė smulkų pūkelį virš motinos lūpos, bet *ūselius*? Jokiu būdu. Tai jau naujiena.

Naujiena? Ką tu čia išsigalvoji? Ji mirė po dviejų dienų, kai Los Andžele buvo nužudytas Robertas Kenedis, tai kokios gi naujienos galėjo atsirasti jos veide?

Dvi sienos išdygo už Bertos Roberts, sudarydamos kampą, kuriame ji praleisdavo tiek daug valandų. Ant vienos sienos kabėjo Ralfo

gerai pažįstamas paveikslas. Jame buvo pavaizduota vakarieniaujanti šeima: tėtis, mama ir du vaikai. Jie perdavinėjo vieni kitiems bulves ir kukurūzus, prisimindami senas geras dieneles. Nė vienas iš jų, regis, nepastebėjo penkto asmens kambaryje: vyro baltais drabužiais, su barzda ir ilgais plaukais. Jis stovėjo kampe ir stebėjo šeimyną. "KRISTUS, NEMATOMAS SVEČIAS" matėsi užrašas po paveikslu. Tik Ralfas prisiminė, kad Kristus atrodė pernelyg jau geraširdis ir sutrikęs, kad galėtų slapta klausytis. Tačiau dabartinė Kristaus versija atrodė šaltai susimąsčiusi... vertinanti... teisianti. Jo spalvos buvo beveik choleriškos, lyg jis būtų išgirdęs kažką tokio, nuo ko labai įsiuto.

[- *Mama? Ar tu...*]

Ji vėl padėjo virbalus ant raudono mezginio - keistai spindinčio raudono mezginio - ir pakėlė ranką, norėdama nutraukti Ralfą.

[*Mama ar ne mama, Ralfai, tik paklausyk manęs ir neprieštarauk. Nesikišk! Jau per vėlu ką nors keisti. Tik dar labiau pabloginsi padėtį.*]

Balsas buvo panašus, bet veidas darėsi vis svetimesnis. Ypač oda. Lygi, beraukšlė oda buvo vienintelė Bertos Roberts tuštybė. O šios būtybės supamajame krėsle oda buvo grubi... tiesą pasakius, daugiau nei grubi. Kažkokia žvynuota. O ant kaklo matėsi dvi ataugos (o galbūt žaizdos?). Kai jas pamatė, Ralfą persmelkė du siaubingi prisiminimai

(*nuimk tai nuo manęs, Džoni, prašau NUIMK*)

Ir...

Jos aura. Kur dingo jos aura?

[*Nekreipk dėmesio į mano aurą ir tą seną storulę, su kuria tampaisi pastaruoju metu... nors tikriausiai Karolina jau vartosi kape.*]

Moters supamajame krėsle lūpos

[*ne moteris ši būtybė nėra moteris*]

praplatėjo. Apatinė lūpa atvėpo. Veide sustingo pašaipi šypsenėlė. Keistai pažįstama pašaipi šypsenėlė.

[*Džoni, mane kanda, jis mane KANDA!*]

Ūseliai virš lūpos irgi tapo siaubingai pažįstami.

[*Džoni, prašau, jo akys, jo juodos akys*]

[*Džonis nepadės tau, berniuk. Tada nepadėjo, nepadės ir dabar.*]

Žinoma, nepadės. Vyresnysis Ralfo brolis Džonis mirė prieš šešerius metus. Ralfas nešė jo karstą per laidotuves. Džonį ištiko infarktas, turbūt toks pat Atsitiktinis kaip ir tas, nuo kurio mirė Bilis Makgovernas, ir...

Ralfas žvilgtelėjo kairėn, tačiau kairė piloto sėdynė kartu su Edu Dypno buvo išnykusi. Jis tepamatė seną viryklę, ant kurios jo motina gamino valgį Ričmondo gatvėje (tai ji visą gyvenimą darė nenoriai) ir duris, vedančias į valgomąjį. Ten stovėjo iš klevo padarytas pietų stalas. Ant jo pūpsojo stiklinis ąsotis su ryškiai raudonomis rožėmis. Kiekvienas žiedas tarytum turėjo veidą... kruviną, dūstantį veidą...

Netiesa, - mąstė Ralfas. - *Viskas netiesa. Motina niekada nelaikė namuose rožių: ji buvo alergiška gėlėms, ypač rožėms. Ji čiaudėdavo it pamišusi, kai jas atnešdavo į namus. Tik vienintelį kartą ant stalo mačiau rudeninių lauko gėlių puokštę. Matau rožes, nes...*

Ralfas vėl atsisuko į būtybę supamajame krėsle, į raudonus pirštus, suaugusius draugėn it pelekai. Ralfas nužvelgė raudoną mezginį ant būtybės kelių, ir randas ant jo rankos vėl sudygčiojo.

Kas čia, po velnių, darosi?

Be abejo, Ralfas žinojo. Jam tik reikėjo nuo raudonos būtybės krėsle pakelti akis į paveikslą su raudonveidžiu piktdžiugišku Jėzumi ant sienos, stebinčiu vakarieniaujančią šeimyną. Ralfas atsidūrė ne senajame name Meri Mede ir ne lėktuve, skrendančiame virš Derio.

Jis stovėjo Kruvinojo karaliaus dvare.

29 skyrius

1

Nesuvokdamas, ką daro, Ralfas įkišo ranką megztinio kišenėn ir sugriebė vieną Luizos auskarą. Ranka atrodė tokia tolima ir netgi priklausanti kažkam kitam. Ralfas suprato įdomų dalyką: jis iki šiol dar niekad gyvenime nebuvo išsigandęs. Nė kartelio. Žinoma, jis *galvojo*, kad išsigąsdavo, bet tai būdavo tik iliuzija: prie to Ralfas arčiausiai priartėjo tik Derio viešojoje bibliotekoje, kai Čarlis Pikeringas įrėmė peilį jam į šoną ir pažadėjo paleisti žarnas. Dabar šis jausmas, palyginus su esamu, atrodė tik mažytis nepatogumas.

Atėjo Žaliasis žmogus. Jis atrodė geras, bet aš galėjau suklysti.

Ralfas visa širdimi troško, kad Luiza būtų neklydusi. Nes dabar jam teliko tik tas Žaliasis žmogus.

Žaliasis žmogus ir Luizos auskarai.

[*Ralfai*! *Liaukis skraidęs padebesiais*! *Atsisuk į savo motiną, kai ji kalba su tavim*! *Tau septyniasdešimt, o elgiesi kaip nesubrendęs šešiolikmetis*!]

Ralfas atsisuko į raudonpelekę būtybę, susmukusią supamajame krėsle. Dabar ji tebuvo vos vos panaši į Ralfo motiną.

[- *Tu ne mano motina, o aš esu lėktuve.*]

[*Deja, ne, berniuk. Nesuklysk taip galvodamas. Tik ženk žingsnį iš mano virtuvės ir labai nuobodžiai ir ilgai krisi žemyn.*]

[- *Gali liautis apsimetinėti. Aš žinau, kas tu toks.*]

Būtybė prabilo springstančiu iš pykčio balsu, nuo kurio Ralfas net apšalo.

[*Nežinau. Galbūt tu manai, kad žinai, bet taip nėra. Ir, beje, nenorėtum žinoti. Tu nenorėtum pažvelgti į mano tikrąjį veidą. Patikėk manim, Ralfai, nenorėtum*!]

Su siaubu Ralfas išvydo, kad tariama motina virto šamu, kurio aštrūs dantys spindėjo pro nukarusias lūpas, o ūsai maskatavo iki vis dar dėvimos suknelės apykaklės. Žiaunos ant kaklo kilojosi, atskleisdamos vidinę raudoną mėsą. Akys tapo apvalios ir rožinės. Ralfui ste-

bint, jos ėmė tolti viena nuo kitos. Tai tęsėsi, kol akys atsidūrė būtybės galvos šonuose.

[*Nebandyk nė krustelėti, Ralfai. Turbūt žūsi per sprogimą, nesvarbu, kokiame lygyje būsi: sprogimo banga keliauja per juos kaip ir per pastatą, - bet ta mirtis nė iš tolo neprilygtų sutiktai pas mane.*]

Šamas išsižiojo. Jo dantys apjuosė kraujo spalvos būtybę. Atrodė, kad šamas šaipėsi iš Ralfo.

[- *Kas tu? Kruvinasis karalius?*]

[*Taip mane vadina Edas, na, o tu galėtum pavadinti mane kitaip. Ką pasakysi? Pažiūrėkim. Jei nenori, kad būčiau mamulė Roberts, tai gal pavadink mane Karalium Žuvinu? Prisimeni tokį iš radijo laidos?*]

Taip, Ralfas prisiminė... tik Karalius Žuvinas niekada nenešiojo suknelės. Ir, tiesą pasakius, tikrasis Karalius Žuvinas buvo moteriškos giminės ir gyveno Barense.

2

Vieną vasaros dieną, kai Ralfui Robertsui tebuvo septyneri, jis sugavo milžinišką šamą, žvejodamas kartu su broliu Džonu: tada Barense dar buvo galima sužvejotą laimikį ir suvalgyti. Ralfas paprašė savo vyresnįjį brolį nuimti besitampančią ant kabliuko žuvį ir įdėti į kibirėlį su vandeniu, stovintį ant kranto šalia jų. Džonis atsisakė, pacituodamas nerašytą žvejo garbės kodeksą: tikras žvejys pats gaudo museles, pats išsikasa sliekus ir pats nusiima laimikį nuo kabliuko. Tik vėliau Ralfas suprato, kad Džonis turbūt taip bandė nuslėpti savo baimę dėl milžiniškos ir kažkaip svetimos būtybės, kurią jo broliukas ištraukė iš purvino Kenduskego vandens.

Pagaliau Ralfas pats pasiryžo sugriebti šamo kūną, kuris buvo slidus, žvynuotas ir dygus. Džonis sustiprino jo siaubą, pašnibždėdamas jam, kad saugotųsi ūsų. "Jie nuodingi. Bobis Teroltas sakė man, kad jei nors vienas iš jų įsmigs į tave, būsi paralyžiuotas ir praleisi likusį gyvenimą invalido vežimėlyje. Taigi būk atsargus, Ralfuk."

Ralfas ir taip, ir šitaip vartė žuvį, bandydamas išlaisvinti kabliuką ir neprisiliesti prie ūsų (netikėdamas Džonio pasaka ir kartu visiškai įtikėdamas ja). Jis stebėjo žiaunas, akis, jautė žuvies kvapą, kuris, regis, su kiekvienu įkvėpimu slinko vis gilyn į plaučius. Pagaliau jis

išgirdo, kaip kabliukas atsiplėšė nuo šamo ir ėmė laisvai slysti. Kraujo srovelės ištryško iš mirštančios žuvies burnos. Ralfas atsikvėpė iš palengvėjimo - deja, per anksti. Kai kabliukas išniro, šamas stipriai pliaukštelėjo uodega. Ralfo ranka, bandžiusi išlaisvinti kabliuką, nuslydo, ir šamas sukando du Ralfo pirštus. Kiek skausmo būta? Daug? Nelabai? Galbūt visai nebuvo? Ralfas užmiršo. Jis tik neužmiršo tikro, kupino siaubo Džonio riksmo ir savo paties tikrumo, kad šamas tuoj atkeršys jam už savo gyvybę, nukąsdamas du dešinės rankos pirštus.

Jis prisiminė, kaip suriko pats ir purtydamas ranką maldavo Džonio jam padėti, bet šis išbalusiu veidu ir suspaustomis lūpomis traukėsi atatupstas. Ralfas stipriai purtė ranką, bet šamas nesitraukė it mirtis, ūsais

(*nuodingi ūsai visam gyvenimui pasodins mane į invalido vežimėlį*)

tapšnodamas per Ralfo riešą ir spoksodamas savo juodomis akimis.

Pagaliau Ralfas stuktelėjo jį į medį ir sulaužė žuvies nugarą. Šamas nukrito ant žolės, ir Ralfas viena koja jį primynė. Viduriai pliurptelėjo iš šamo burnos, o iš tos vietos, kur Ralfas dūrė bato kulnu, ištryško kruvini ikrai. Tada Ralfas ir suprato, kad Karalius Žuvinas buvo moteriškos giminės ir jau pasiruošęs neršti.

Ralfas nuo suniokotos žuvies pažvelgė į savo kruviną, žvynuotą ranką ir suklykė it skerdžiamas. Kai Džonis prisilietė prie jo, norėdamas nuraminti, Ralfas pasileido tekinas ir sustojo tik prie namų. Visą likusią dienos dalį jis atsisakė išeiti iš savo kambario ir tik po metų vėl paėmė žuvies kąsnį į burną. Nuo to laiko Ralfas neturėjo nieko bendra su šamais.

Iki šiol.

3

[- *Ralfai*!]

Tai buvo Luizos balsas... bet tolimas! Toks tolimas!

[- *Turi tučtuojau ką nors daryti*! *Neleisk jam tave sustabdyti*!]

Dabar Ralfas suprato, kad tai, ką jis palaikė mezginiu ant motinos kelių, iš tikrųjų buvo kruvini ikrai ant Kruvinojo karaliaus kelių. Jis

lenkėsi per tvinksinčią masę Ralfo link su ironišku susirūpinimu veide.

[*Kas atsitiko, Ralfuk? Kur skauda? Pasakyk mamytei.*]

[- *Tu ne mano motina.*]

[*Ne, aš - Žuvis Karalienė! Aš galiu vaikščioti ir kalbėti! Tiesą pasakius, galiu tapti kuo tik panorėsiu. Galbūt tu ir nežinai, tačiau pavidalo keitimas seniai tapo išbandyta tradicija Deryje.*]

[- *Ar pažįsti Žaliąjį žmogų, kurį matė Luiza?*]

[*Žinoma! Aš pažįstu visus kaimynus!*]

Tačiau Ralfas pastebėjo sumišimą tame žvynuotame veide. Karštis vėl nusmelkė ranką, ir staiga Ralfas suprato: jei Luiza būtų čia, ji beveik jo nematytų. Žuvis Karalienė skleidė pulsuojantį, visa apšviečiantį rūką, kuris supo Ralfą. Jis buvo ne juodas, o raudonas, bet vis tiek tas pats lavonmaišis. Dabar Ralfas suprato, ką reiškė tūnoti jo viduje, sugautam savo baimių ir traumatiškiausios patirties voratinklyje. Jokios galimybės iš jo pasprukti, kaip kad Ralfas prakirpo lavonmaišį, kuris gaubė Edo vestuvinį žiedą.

Jei noriu pasprukti, - mąstė Ralfas, - *turiu greitai pulti pirmyn, kad prasimušęs išlįsčiau kitoje pusėje.*

Jis vis dar spaudė auskarą savo rankoje. Ralfas pervertė jį taip, kad nuogas smaigalys kyšotų tarp dviejų pirštų, kuriuos prieš šešiasdešimt trejus metus bandė nukąsti šamas. Tada jis greitai sukalbėjo maldelę, tik ne Dievui, o Žaliajam Luizos žmogui.

Šamas dar labiau palinko į priekį, pašaipi šypsenėlė nušvietė benosį veidą. Dantys pailgėjo ir paaštrėjo. Ralfas pastebėjo bespalvio skysčio lašelius ant ūsų galų ir pagalvojo: *Nuodai. Likusį gyvenimą praleisiu invalido vežimėlyje. Velniai griebtų, aš taip bijau. Esu mirtinai išsigandęs.*

Luiza, šaukianti iš toli: [- *Paskubėk, Ralfai! PRIVALAI PASKUBĖTI!*]

Mažas berniukas rėkė kažkur daug arčiau. Rėkė ir mojavo dešine ranka, bandydamas išlaisvinti pirštus, įstrigusius nėščios pabaisos, nenorinčios jų paleisti, gerklėje.

Šamas pasilenkė dar arčiau. Jo dėvima suknelė sušiureno, ir Ralfas užuodė savo motinos kvepalus ("Saint Elena"), sumišusius su šlykščiu žuvies dvoku.

[*Aš numačiau, kad Edas Dypno pabaigtų savo darbą iki galo, Ralfai. Aš numačiau, kad berniukas, apie kurį tau papasakojo tavo draugai, mirtų ant savo motinos rankų, ir noriu tai pamatyti. Aš sunkiai padirbėjau Deryje, todėl norėčiau tučtuojau susidoroti su tavim. Aš*...]

Ralfas dar labiau paniro į tą šlykštų dvoką. Dabar jis pradėjo matyti naują veidą už motinos ir Žuvies Karalienės kaukių: ryškų žmogų, *raudoną* žmogų šaltomis akimis ir negailestinga burna. Šis žmogus buvo panašus į Kristų, ką tik matytą paveiksle... bet ne tame, kuris iš tikrųjų kabėjo virtuvės kampe.

Bevokėse juodose Žuvies Karalienės akyse... taip pat ir šaltose raudonojo žmogaus akyse blykstelėjo nuostaba.

[*Ką čia sumanei? Eik šalin nuo manęs! Gal nori likusį gyvenimą praleisti invalido vežimėlyje?*]

[- *Negąsdink manęs, drauguži, nes pačios geriausios mano dienos jau praeity.*]

Balsas sustiprėjo, tapdamas panašus į Ralfo motinos, kai ši supykdavo.

[*Paklausyk manęs, berniuk! Paklausyk ir neprieštarauk man!*]

Akimirką Ralfas sudvejojo, išgirdęs senus įsakymus, duotus tokiu į jos motinos balsą panašiu balsu. Bet jis žengė pirmyn. Žuvis Karalienė atsilošė krėsle ir ėmė pliaukšėti uodega po suknele.

[*KĄ ČIA SUMANEI?*]

[- *Nežinau. Galbūt aš tik noriu timptelti tau už ūsų. Noriu įsitikinti, ar jie tikri.*]

Ralfas iš visų jėgų sukaupęs valią, kad nesuriktų ir neatsitrauktų, ištiesė dešinę ranką. Luizos auskaras lyg mažas, šiltas akmenukas spurdėjo jo kumštyje. Pati Luiza atrodė esanti visai arti, bet Ralfas labai nenustebo, pagalvodamas, kiek jos auros jis pasisavino. Galbūt Luiza tapo jo dalimi. Jos artumo jausmas labai guodė Ralfą.

[*Ne, nedrįsk! Būsi paralyžiuotas!*]

[- *Šamai nenuodingi. Taip kalbėjo tik dešimtmetis berniukas, išsigandęs labiau už mane.*]

Ralfas ištiesė ranką su paslėptu metaliniu spygliuku ūsų link, bet, kaip jis ir manė, didžiulė žvynuota galva greitai atsitraukė. Ji pradėjo skilti ir keistis, paviršiun išleisdama baisią raudoną aurą. *Jei liga ir skausmas turėtų spalvą,* - pamanė Ralfas, - *ji atrodytų būtent taip.* Ir kol neįvyko tolimesni pakitimai, kol jau matomas žmogus - aukštas ir šaltai gražus, baltais plaukais ir spindinčiomis raudonomis akimis - nepasirodė iš po iliuzijos šydo, Ralfas suvarė auskaro smaigalį į apvalią juodą žuvies akį.

5

Būtybė siaubingai suzvimbė - lyg cikada - ir pabandė atsitraukti. Smarkiai pliaukšinti uodega zirzė it ventiliatorius, į kurį pateko popieriaus skiautė. Žuvis susmuko krėsle, kuris dabar keitėsi į kažką, primenantį tamsiai oranžinį akmens sostą. Staiga uodega dingo, su ja ir Žuvis Karalienė. Vietoj jos atsirado Kruvinasis karalius, iš skausmo ir nuostabos suraukęs savo gražų veidą. Viena jo akis spindėjo tokiu raudoniu lyg lūšies akis ugnies šviesoje. Kita žaižaravo it perskeltas deimantas.

Ralfas kaire ranka pasiekė ikrų užklotą ir nuplėšė jį, bet išvydo tik tamsumą. Kitą lavonmaišio pusę. Išėjimą.

[*Aš tave perspėjau, Trumpalaiki kalės vaike*! *Manai, kad gali tampyti mane už ūsų? Na ką gi, pažiūrėsim. Pažiūrėsim.*]

Kruvinasis karalius vėl palinko į priekį savo soste su atvėpusia lūpa ir raudonai žaižaruojančia likusia akimi. Ralfas vos sulaikė norą atitraukti dabar jau tuščią dešinę ranką. Užuot taip padaręs, jis ištiesė ją į priekį Kruvinojo karaliaus burnos link. Šis išsižiojo, norėdamas apžioti ranką, kaip kad tas šamas iš Barenso.

Kažkas - ne mėsa - apglėbė Ralfo ranką ir ėmė kandžioti it sparvos. Tuo pat metu Ralfas pajuto, kaip tikri dantys - ne, *iltys* - susmigo į ranką. Dar sekundė, ir Kruvinasis karalius nukąs riešą ir prarys jį.

Ralfas užsimerkė ir iškart surado tą minties ir susitelkimo tašką, leidžiantį keliauti lygmenimis: skausmas ir baimė nesudarė jokių kliūčių. Tik šįkart jis norėjo ne pajudėti, o nusitaikyti. Klotė ir Lachesė implantavo miną į jo ranką, ir dabar atėjo metas ja pasinaudoti.

Ralfas pajuto vidinį mirktelėjimą. Randas ant rankos iškart įkaito iki baltumo. Šis karštis nedegino rankos, o lėkė iš jos didėjančiu ener-

gijos kamuoliu. Ralfas išvydo milžinišką žalią blykstelėjimą, tokį ryškų, kad akimirką pasirodė, tarsi čia pat būtų sprogęs smaragdinis miestas. Kažkas rėkė. Tas aukštas, aštrus garsas būtų išvaręs Ralfą iš proto, jei nebūtų greit nutilęs. Paskui jį sekė duslus pokštelėjimas, kuris Ralfui priminė laikus, kai jis išdykaudavo su žaisliniais sprogmenimis.

Staiga pro Ralfą praūžė galingas jėgos gūsis ir blėstanti žalia šviesa. Jis sugavo keistą ir iškreiptą Kruvinojo karaliaus vaizdą: jis nebebuvo gražus ir jaunas, o senas, sukrypęs ir svetimesnis už pačią svetimiausią būtybę, kada nors viešėjusią Trumpalaikių lygmenyje. Tada kažkas virš jų prasivėrė, atskleisdamas tamsumą su daugybe spalvotų spindulių ir kibirkštėlių. Atrodė, tarytum vėjas lyg lapą dūmtraukyje pūstų Kruvinąjį karalių tos tamsumos link. Spalvos ėmė ryškėti, ir Ralfas nusisuko, ranka prisidengdamas akis. Jis suprato, kad tarp jo lygmens ir visų kitų viršesnių atsivėrė kanalas. Ir dar Ralfas suprato, kad jei truputį pavėpsos į tą šviesą, į tas

(mirtį nešančias šviesas)

blyksinčias šviesas, tai mirtis bus ne blogiausia, o geriausia, kas galėtų nutikti. Ralfas ne tik užmerkė akis - jis užmerkė ir savo protą.

Po akimirkos viskas dingo: būtybė, prisistačiusi Edui Kruvinojo karaliaus vardu, virtuvė sename name Ričmondo gatvėje, Ralfo motinos supamasis krėslas. Ralfas klūpėjo ore per šešias pėdas nuo "Čerokio" nosies, iškėlęs rankas tarsi dažnai mušamas vaikas, besiartinant žiauriam tėveliui. Kai jis pažvelgė žemyn, tiesiai po savimi išvydo Visuomenės centrą ir šalia esančią parkavimo aikštelę. Iš pradžių Ralfas pamanė, kad jo akis apkvailino optinė iliuzija, nes apšvietimo žibintai parkavimo aikštelėje tolo vienas nuo kito. Jie netgi atrodė panašūs į labai aukštų ir plonų žmonių minią, kuri pradeda skirstytis po įspūdingo reginio. O pati aikštelė... lyg ir... plėtėsi.

Ne plėtėsi, o artėjo, - suprato Ralfas. - *Jis leidžiasi. Jis jau pradėjo savo kamikadzės pasirodymą.*

6

Akimirką Ralfas sustingo vietoje, negalėdamas apsiprasti su savo neįtikėtina padėtimi. Jis tapo tarpine mitine būtybe, ne dievu (joks

dievas negalėjo jaustis toks pavargęs ir išsigandęs), bet nebebuvo ir paprastas žmogus. Štai ką reiškė skraidyti: matyti žemę iš viršaus be jokių apribojimų. Tai...

[- *RALFAI*!]

Luizos šūksnis nuaidėjo it revolverio šūvis, iššautas šalia Ralfo ausies. Ralfas krūptelėjo, ir kai tik žvilgsnis nukrypo nuo hipnotizuojančio skriejančios žemės vaizdo, jis atsikėlė ir sugrįžo į lėktuvą. Tai jis atliko taip lengvai - lyg žmogus, einantis koridoriumi savo namuose. Joks vėjas nepūtė į veidą ir netaršė plaukų, o kai kairys petys praslinko pro "Čerokio" propelerį, jo mentės sužalojo Ralfą ne labiau, kaip kad galėtų sužaloti dūmus.

Ralfas išvydo išbalusį, gražų Edo veidą, - plėšiko veidą, prijojusio prie senos smuklės durų eilėraštyje, kuris visada pravirkdydavo Kaioliną, - ir jo sumišusį širdgėlos ir gailesčio jausmą pakeitė pyktis. Sunku buvo *tikrai* įsiusti ant Edo: juk jis - tik kita šachmatų figūra, stumdoma lentoje, tačiau jis vis dėlto taikėsi į pilną tikrų žmonių pastatą. *Nekaltų* žmonių. Ralfas pastebėjo vaikišką užsispyrimą bei valią apkvaitusiame Edo veide ir praeidamas pro piloto kabinos sieną pagalvojo: *Manau, kad kažkiek, Edai, tu suvokei, jog į tave įėjo velnias. Ir galbūt tu netgi galėjai jį išvaryti... argi ponas K. ir ponas L. neminėjo, kad visada yra pasirinkimo teisė? Jei taip, tu pats visa tai pasirinkai.*

Ralfo galva vėl išlindo pro lubas, bet Ralfas atsiklaupė. Visuomenės centras užpildė visą lėktuvo priekinį stiklą, ir jis suprato, kad jau per vėlu sustabdyti Edą.

Edas jau laikė durų skambutį rankoje.

Ralfas įkišo ranką į kišenę ir dviem pirštais sugriebė antrąjį auskarą smaigaliu į priekį. Kita ranka jis apėmė laidus, jungiančius kartoninę dėžę su durų skambučiu. Ralfas užmerkė akis ir vėl susikaupė, bandydamas sužadinti vidinį mirktelėjimą. Skrandis pajuto staigią tuštumą, ir Ralfas vos spėjo pagalvoti: *Oho*! *Tai turbūt greitasis liftas*!

Jis vėl atsidūrė Trumpalaikių lygmenyje, kur nebuvo nei dievų, nei velnių, nei plikų daktariūkščių su stebuklingomis žirklėmis ir skalpeliais, nei aurų. Kur neįmanoma buvo pereiti per sieną ir pasitraukti nuo lėktuvo sudužimo vietos. Trumpalaikių lygmenyje, kur jį galėjo pamatyti... ir dabar Edas būten tai ir darė.

- Ralfas? - tarytum kalbėjo žmogus, ką tik pabudęs iš giliausio savo gyvenime sapno. - Ralfas Robertsas? Ką tu čia veiki?

- Buvau kaimynystėje ir panorau užeiti vidun. Taip sakant, pasičiupti kėdę.

Taip taręs, Ralfas suspaudė laidus kumštyje ir ištraukė juos iš dėžės.

7

- *Ne*! - suriko Edas. - *Ne, nereikia, tu viską sugadinsi*!

Iš tikrųjų, - pamanė Ralfas ir pasilenkęs per Edą siekė lėktuvo vairo. Visuomenės centras bolavo už kokio tūkstančio pėdų po jais. Ralfas vis dar tiksliai nežinojo, kas buvo dėžėje, prisegtoje prie antrojo piloto sėdynės, bet numanė, kad tikriausiai ten plastikinė bomba, kokias naudodavo teroristai koviniuose filmuose su Čaku Norisu ar Stivenu Segalu. Ji buvo laikoma stabilia, nors niekada negalėjai būti tikras. Netgi stabilūs sprogmenys galėjo sprogti be detonatoriaus, jei juos išmestum iš dviejų mylių aukščio.

Ralfas kiek galėdamas pasuko vairą kairėn. Po jais Visuomenės centras ėmė suktis, lyg būtų pritvirtintas prie milžiniškos verpstės viršūnės.

- *Ne, šunsnuki*! - suklykė Edas, ir kažkas panašus į mažą plaktuko galvutę stuktelėjo Ralfui į šoną.

Ralfas dusdamas sustingo iš skausmo. Jo ranka nuslydo nuo vairo, nes Edas vėl sudavė jam į pažastį ir sugriebęs vairą sugrąžino jį į buvusią padėtį. Visuomenės centras, jau pasislinkęs į priekinio lango šoną, vėl ėmė grįžti į vidurį.

Ralfas įsikibo į vairą. Edas sugriebė jį už kaklo ir atstūmė.

- Kodėl negalėjai atsitraukti? - riaumojo Edas. - Kodėl turėjai *įsikišti*?

Jis sukando dantis, ir pyktis iškreipė jo veidą. Ralfo pasirodymas kabinoje turėjo išmušti Edą iš pusiausvyros, bet taip neatsitiko.

Žinoma, ne, juk jis - beprotis, - pagalvojo Ralfas ir staiga sutrikęs pašaukė vidiniu balsu.

[- *Klote*! *Lachese*! *Dėl Dievo meilės, padėkit man*!]

Veltui. Atrodė, kad jo riksmas nieko nepasiekė. Ir kam? Juk jis buvo Trumpalaikių lygmenyje, o tai reiškė, kad Ralfas galėjo pasikliauti tik savo jėgomis.

Iki Visuomenės centro liko tik aštuoni šimtai pėdų. Ralfas galėjo įžvelgti kiekvieną plytą, kiekvieną langą, kiekvieną ten stovintį žmogų: netgi galėjo pasakyti, kas kokius plakatus laikė. Jie visi žiūrėjo užvertę galvas, bandydami išsiaiškinti, ką tas pamišęs lėktuvėlis čia veikė. Ralfas dar nematė baimės jų veiduose, bet po trijų keturių sekundžių...

Ralfas vėl užgriuvo Edą, nekreipdamas dėmesio į tvinkčiojimą kairiame šone. Jis ištiesė dešinę ranką, bandydamas kuo toliau pasiekti auskaro smaigaliu.

Senasis Auskaro Triukas padėjo susidoroti su Kruvinuoju karaliumi, bet tada Ralfas buvo aukščiau. Šįkart jis vėl taikėsi į akį, bet paskutinę akimirką Edas atitraukė galvą. Auskaro smaigalys įsmigo į veido odą truputį aukščiau žandikaulio, bet Edas, nepaleisdamas vairo iš kairės rankos, plaukštelėjo per jį, tarsi tai būtų tik mažas mašaliukas.

Ralfas vėl siekė vairo. Edas užgriuvo jį ir įrėmęs kumštį į Ralfo veidą virš kairės akies stengėsi jį atstumti. Aiškus sidabrinis skambesys užpildė Ralfo ausis. Pasaulis tapo pilkas ir grūdėtas it nuotrauka laikraštyje.

[-*PASKUBĖK, RALFAI*!]

Apimta siaubo šaukė Luiza. Ralfas žinojo kodėl: laikas baigėsi. Jam liko dešimt, daugiausia dvidešimt sekundžių. Ralfas vėl palinko į priekį, tik šįkart norėdamas sugriebti Elenos ir Netės nuotrauką. Jis pakėlė ją... ir sumaigė tarp pirštų. Jis tiksliai nežinojo, kokios reakcijos tikėjosi, bet Edas pranoko visus jo lūkesčius.

- ATIDUOK JAS MAN! - suriko Edas.

Jis pamiršo vairą, bandydamas atimti nuotrauką. Dabar Ralfas išvydo vyrą, kokį matė tą dieną, kai Edas sumušė Eleną: beviltiškai nelaimingą ir bijantį jėgų, laisvai klajojančių po jį patį. Ašaros riedėjo Edo skruostais, ir Ralfas sumišęs pagalvojo: *Ar jis visą tą laiką verkė?*

- ATIDUOK JAS MAN! - vėl suklykė Edas, bet Ralfas jau nebebuvo tikras, kad jis kreipėsi būtent į jį: galbūt jo buvęs kaimynas rėkė būtybei, įžengusiai į jo gyvenimą, apsižvalgiusiai ir paprasčiausiai jį užkariavusiai. Luizos auskaras spindėjo Edo skruoste lyg barbariškas laidotuvių ornamentas.

- ATIDUOK JAS MAN! JOS MANO!

Ralfas laikė ranką su sulamdyta nuotrauka taip, kad Edas nepasiektų. Edas palinko į priekį, saugos diržas įsirėžė į pilvą, ir Ralfas iš

visų jėgų trenkė jam į kaklą, vienu metu jausdamas neapsakomą pasitenkinimą ir pasišlykštėjimą, kai kumštis nusileido ant aštraus Edo Adomo obuolio. Edas atsitrenkė į kabinos sieną, išplėsdamas akis iš skausmo, baimės ir nuostabos. Jis susiėmė rankomis už gerklės. Iš burnos išsiveržė gergždžiantis garsas, tarsi koks sunkvežimis keistų pavarą.

Ralfas persisvėrė per Edo kelius ir išvydo, kad Visuomenės centras jau pats *lipa* ant lėktuvo. Jis vėl pasuko vairą kairėn, ir po juo - *tiesiai* po juo - Visuomenės centras ėmė slinktis į greitai sudušiančio "Čerokio" stiklo kraštą... bet tokiu iš proto varančiu lėtumu.

Ralfas pajuto kažkokį kvapą kabinoje: saldų ir pažįstamą. Nespėjęs suvokti, kas tai galėtų būti, jis išvydo išmušantį iš kojų reginį: tai buvo ledų vagonėlis, kuris kartais sukinėdavosi Hariso aveniu ir skambindavo mažu varpeliu.

Dieve mano, - apimtas panikos, o ne baimės, pagalvojo Ralfas. - *Tikriausiai baigsiu savo dieneles giliame šaltyje tarp įvairiausių rūšių ledų.*

Saldus kvapas sustiprėjo, o kai rankos apglėbė Ralfo pečius, jis suprato, kad tai Luizos Čeis kvepalai.

- *Kilk*! - sušuko ji. - *Ralfai, bukaproti tu, turi...*

Nieko negalvodamas, Ralfas taip ir padarė. Vėl pasigirdo vidinis mirktelėjimas, ir jis išgirdo Luizos sakinio pabaigą tuo keistu, įsigeriančiu būdu, labiau panašiu į mintį nei į kalbą.

[- *...pakilti*! *Atsispirk kojom*!]

Per vėlu, - pamanė Ralfas, bet vis tiek pakluso, pastatydamas kojas ant prietaisų panelio ir atsispirdamas. Jis pajuto, kad Luiza taip pat kyla būties kolona kartu su juo, kai "Čerokis" skrodė paskutinį šimtą pėdų, skiriantį jį nuo žemės. Kai jie kilo, Ralfas pajuto, kaip staigus Luizos energijos gūsis apsivynioja aplink jį ir patraukia žemyn. Ralfą persmelkė šleikštus jausmas, lyg jis skristų į dvi skirtingas puses tuo pačiu metu.

Ralfas metė paskutinį žvilgsnį į Edą, susmukusį prie kabinos sienos, tačiau iš tiesų jis jo išvis nematė. Geltonai pilka aura dingo. Edas - taip pat, nes jį supo juodas it vidurnaktis pragare lavonmaišis.

Ir vėl jiedu su Luiza krito ir skrido vienu metu.

30 skyrius

1

Prieš pat sprogimą Siuzana Dei, stovėdama baltoje prožektorių šviesoje prieš Visuomenės centrą ir gyvendama paskutines nuostabaus, provokuojančio gyvenimo sekundes, kalbėjo:

- Atvykau į Derį ne gydyti jūsų, ne užgaulioti ir ne kurstyti, o liūdėti kartu su jumis, nes situacija seniai išėjo iš politikos ribų. Smurtas negali būti teisingas. Atvykau į Derį, norėdama paprašyti jūsų palikti savo nuostatas ir iškalbą ir padėti rasti kelią vieniems pas kitus. Nusigręžti nuo...

Staiga aukšti langai pietinėje centro pusėje užsiplieskė spindinčia šviesa ir sprogo.

2

"Čerokis" nepataikė į ledų vagonėlį, bet tai jo neišgelbėjo. Lėktuvas paskutinįkart apsisuko ore ir trenkėsi į parkavimo aikštelę per dvidešimt penkias pėdas nuo tvoros, kur anksčiau Luiza buvo stabtelėjusi pasitaisyti savo apatinį sijoną. Sparnai nukrito. Piloto kabina metėsi atgal į keleivinį skyrių. Fiuzeliažas sprogo lyg šampano butelis mikrobangėje krosnelėje. Pasipylė stiklai. Uodega persilenkė per lėktuvo korpusą lyg mirštančio skorpiono geluonis ir užkrito ant "Dodžo" stogo su užrašu "APGINKITE MOTERS TEISĘ RINKTIS!" ant šono. Pasigirdo didžiulis girgždesys, tarsi kas nors būtų numetęs metalo krūvą.

- Viešpatėl... - išsižiojo faras, budintis parkavimo aikštelės pakrašty, bet "C-4", tūnojęs kartoninėje dėžėje, sprogo it didelis pilkas gleivių gumulas, sudarkydamas prietaisų panelį, kur styrojo nutrūkę laidai. *Plastikinė bomba* sprogo su trenksmu, apšviesdama Besio parko hipodromą ir paversdama parkavimo aikštelę baltos šviesos ir šrapnelio uraganu. Džonas Leidekeris, kuris stovėjo po Visuomenės cen-

tro skliautu ir kalbėjosi su valstijos policininku, buvo nublokštas pro atviras duris tiesiai į kitą vestibiulio galą. Jis trenkėsi į sieną ir be sąmonės nukrito į stiklo šukes. Tačiau jam labiau pasisekė nei valstijos policininkui: šį trenkė į koloną tarp durų ir perkirto pusiau.

Mašinų eilės apsaugojo Visuomenės centrą nuo stipriausio, visa griaunančio smūgio, bet ši "laimė" bus pastebėta daug vėliau. Centro viduje daugiau kaip du tūkstančiai žmonių sėdėjo apmirę, nežinodami, ką daryti, ir negalėdami patikėti ką tik matytu reginiu: krentanti aštri stiklo šukė nukirto galvą žymiausiai Amerikos feministei. Jos galva nulėkė į šeštą eilę lyg keistas baltas kėglių rutulys su baltu plaukų kuodu ant viršaus.

Žmonės nepradėjo panikuoti, kol neužgeso šviesa.

3

Septyniasdešimt vienas žmogus žuvo per grūstį prie išėjimų, o kitą dieną Derio "News" antraštės rėkė apie siaubingiausią tragediją. Ralfas Robertsas galėjo pasakyti, kad jiems tik pasisekė. Netgi labai pasisekė.

4

Pusiaukelėje į šiaurinį balkoną moteris, vardu Sonia Denvil, - moteris su paskutinio sumušimo mėlynėmis, blėstančiomis nuo veido, - sėdėjo per pečius apkabinusi savo sūnų Patriką. Ant jo kelių gulėjo "Makdonaldo" plakatas spalvinimui su Donaldu ir majoru Makčyzu, tačiau berniukas buvo nuspalvinęs tik auksines arkas. Jis neprarado susidomėjimo, tik, regis, jo vaizduotė pati sukūrė paveikslą mintyse (o tokios mintys jam visada būdavo priverstinės), todėl jis pervertė plakatą į kitą švarią pusę. Beveik visą dieną jis galvojo apie tai, kas nutiko Hai Ridžo rūsyje, - apie dūmus, karštį, išsigandusias moteris ir du angelus, atėjusius jų išgelbėti, - bet jo nuostabi mintis atitolino prisiminimus, ir Patrikas entuziastingai ėmėsi darbo. Greitai jis pajuto, tarsi gyvenąs jo kreidelėmis nupieštame pasaulyje.

Patrikas jau buvo visai neblogas dailininkas, nors ir ketverių metų ("Mano mažasis genijus", - kartais jį vadindavo Sonia), ir jo pa-

veikslėlis atrodė daug geriau nei kitas spalvinimo plakato pusėje. Tokiu paveikslėliu galėjo didžiuotis ir pirmakursis iš meno mokyklos. Lapo centre tamsus, suodžių spalvos akmenų bokštas kilo į žydrą dangų, pasipuošusį baltais debesėliais. Jį supo raudonų rožių laukas. Vienoje pusėje stovėjo žmogus nublukusiais džinsais. Krūtinę juosė pora diržų ginklams. Po revolverio dėklą kabėjo prie klubų. Pačioje bokšto viršūnėje žmogus raudonais drabužiais stebėjo šaulį kupinu neapykantos ir baimės žvilgsniu. Jo rankos, sugniaužusios turėklus, taip pat buvo raudonos.

Sonią užbūrė Siuzanos Dei buvimas, ir ji atidžiai klausėsi įvadinio žodžio, bet vis tiek rado laiko žvilgtelėti į savo sūnaus piešinį. Ji jau dvejus metus žinojo, kad Patrikas - vaikų psichologų vadinamas vunderkindu, todėl bandė save įtikinti, kad jau įprato prie jo įmantrių piešinių ir skulptūrėlių, kurias Patrikas vadino Moline Šeimyna. Galbūt išties ji truputį įprato, bet nuo šio piešinio pagaugai per nugarą nuėjo, ir po ilgos ir sunkios dienos to Sonia jau nevaliojo "priskirti" emociniam nuovargiui.

- Kas tai? - paklausė ji, rodydama į figūrą, pavydžiai žvelgiančią žemyn nuo bokšto viršūnės.

- Tai Raudonasis karalius, - atsakė Patrikas.

- A, Raudonasis karalius. O tas žmogus su ginklais?

Berniukui nespėjus atsakyti, Roberta Harper, moteris ant pakylos, pakėlė kairę ranką (ant jos matėsi juoda gedulo juostelė), rodydama į už savęs sėdinčią moterį.

- Mano draugės, ponia *Siuzana Dei*! - sušuko ji, ir Patriko Denvilio atsakymas dingo aplodismentų jūroje:

Jo vardas Rolandas, mama. Kartais aš jį sapnuoju. Jis taip pat karalius.

5

Dabar jiedu sėdėjo tamsoje. Ausyse zvimbė. Tik dvi mintys bėgiojo Sonios galvoje tarytum žiurkės, vaikančios viena kitą: *Nejau ši diena niekada nesibaigs, žinojau, kad nereikėjo man jo čia atsivežti, nejau ši diena niekada nesibaigs, žinojau, kad nereikėjo man jo čia atsivežti, nejau ši diena...*

- Mamyte, tu lamdai mano paveikslėlį, - prabilo Patrikas.

Jis duso, ir Sonia pastebėjo, kad per stipriai jį prispaudė. Ji atleido savo rankų gniaužtus. Riksmai, šauksmai ir nerišlūs klausimai sklido iš tamsios duobės po jais, kur žmonės, pakankamai turtingi išleisti penkiolika dolerių "aukoms", sėdėjo ant sudedamų kėdžių. Skausmo riksmas nustelbė visą šurmulį, kad net Sonia pašoko nuo kėdės.

Sprogimo banga, sekusi po paties sprogimo, skausmingai užgulė ausis ir sudrebino pastatą. Besitęsiantys smūgiai - sproginėjančios parkavimo aikštelėje mašinos - atrodė silpni, bet Patrikas vis tiek stipriau priglusdavo prie motinos, išgirdęs kiekvieną gąsdinantį garsą.

- Nusiramink, Patai, - paguodė Sonia. - Kažkas bloga atsitiko, bet tikriausiai lauke.

Kadangi jos žvilgsnis buvo prikaustytas prie spindėjimo languose, Sonia nepamatė, kaip jos herojės galva nuriedėjo nuo pečių, bet kažkokiu būdu ji suprato, kad žaibas *trenkė* į tą pačią vietą

(nereikėjo jo čia atsivesti, nereikėjo jo čia atsivesti)

ir kad žmonės panikavo apačioje. Jei ji pati supanikuotų, jiedu su jaunuoju Rembrantu patektų į rimtą bėdą.

Bet aš nepanikuosiu. Aš ne tam ištrūkau iš tos mirtinos dėžės šį rytą, kad dabar panikuočiau. Būsiu prakeita, jei taip padarysiu.

Ji paėmė Patriką už rankos (už tos, kuri nelaikė paveikslėlio). Ranka buvo labai šalta.

- Ar angelai vėl ateis mūsų išgelbėti, mama? - paklausė Patrikas drebančiu balsu.

- Ne. Geriau šį kartą patys pasirūpinkime savimi. O mes tai galime padaryti. Juk mums nieko nenutiko, tiesa?

- Taip, - sutiko sūnus ir susmuko prie motinos.

Sonia jau apmirė iš baimės, pagalvojusi, kad jis nualpo ir jai reikės išnešti jį ant rankų iš Visuomenės centro, bet Patrikas atsitiesė.

- Mano knygos buvo ant grindų. Nenorėjau jų čia palikti, ypač tos, kur pasakojama apie berniuką, negalėjusį nusiimti skrybėlės. Ar mes išeiname, mama?

- Taip. Kai tik žmonės liausis bėgioję. Koridoriuose degs lempos, nors čia visos užgesę. Kai pasakysiu, kad keliamės ir einam prie du-

rų. Aš tavęs nenešiu ant rankų, bet eisiu iš paskos, uždėjusi rankas tau ant pečių. Ar supratai, Patai?

- Taip, mama.

Jokių klausimų. Jokių verksmų. Patas tik įdavė savo knygas, kad ji pasaugotų. O sau pasiliko piešinį. Sonia apglėbė sūnų ir pakštelėjo į skruostą.

Kokias penkias minutes jie palaukė savo vietose, kol Sonia suskaičiavo iki trijų šimtų. Ji pajuto, kad aplink sėdėję kaimynai išgaravo, jai suskaičiavus tik iki pusantro šimto, bet ji laukė. Sonia įžvelgė, kad kažkas stipriai degė lauke, bet kitame pastato gale. Jiems pasisekė. Ji girdėjo artėjančias mašinų, greitųjų pagalbų ir gaisrininkų sirenas.

Sonia pakilo.

- Eime. Eik tiesiai prieš save.

Patas Denvilis išėjo į praėjimą. Už nugaros tepeno motina, rankomis stipriai suspaudusi jo pečius. Taip jiedu užlipo laipteliais į blyškią geltoną šviesą, žyminčią šiaurinio balkono koridorių, stabteldami tik vieną kartą, kai bėgančio žmogaus figūra prašvilpė pro juos. Motina patraukė Patą į šalį.

- Prakeikti gyvenimo šalininkai! - rėkė bėgantis žmogus. - Susmirdę patenkinti savimi *šūdžiai*! Galėčiau visus išžudyti!

Žmogus dingo, ir Patas vėl ėmė lipti laiptais. Sonia jautė jo ramumą ir baimės stoką, kuri pripildė jos širdį meile ir keistu tamsumu. Jos sūnus buvo toks išskirtinis ir ypatingas... bet pasaulis nemyli tokių žmonių. Pasaulis bando tokius išrauti su šaknimis it piktžoles iš daržo.

Pagaliau jiedu pasiekė koridorių. Keletas šokiruotų žmonių blausiomis akimis ir atviromis burnomis lyg zombiai iš siaubo filmų vaikščiojo pirmyn ir atgal. Sonia, stengdamasi į juos nežiūrėti, tik pastūmė sūnų laiptų link. Po trijų minučių visai nepaliesti jie išėjo į ugnies apšviestą naktį. Virš visų visatos lygių Paskirtis ir Atsitiktinumas vėl atsistojo į savo įprastas vėžes. Pasauliai, ką tik drebėję savo orbitose, nusiramino, o viename iš jų, dykumoje - visų dykumų apoteozėje - žmogus, vardu Rolandas, apsivertė ant kito šono ir lengvai užmigo po svetimais žvaigždynais.

6

Kitoje miesto pusėje, Strofordo parke, atsidarė vyrų tualeto kabinos durys. Luiza Čeis ir Ralfas Robertsas, apsikabinę vienas kitą, išvirto pro jas dūmų debesyje. Iš kabinos pasigirdo "Čerokio" dūžis ir *plastmasinės bombos* sprogimas. Žybtelėjo balta šviesa, ir mėlynos tualeto durys išsipūtė į išorę tarsi koks milžinas būtų įrėmęs į jas savo kumščius. Po akimirkos vėl pasigirdo sprogimas. Jo aidas nuaidėjo atvirame ore. Antroji versija buvo silpnesnė, bet tikresnė.

Luizos kojos susipainiojo, ir ji parpuolė ant žolės, surikdama pusiau iš palengvėjimo. Ralfas nusileido šalia jos ir atsisėdo. Negalėdamas patikėti, jis žvelgė į Visuomenės centrą, kur horizonte matėsi ugnies liežuviai. Ant kaktos, kur Edas jam trenkė, iššoko apvalios durų rankenėlės dydžio rožinis gumbas. Kairys šonas vis dar tvinkčiojo, tačiau Ralfas tikėjosi, kad šonkauliai tik įskilę, bet nesulaužyti.

[- *Luiza, ar tau nieko neatsitiko?*]

Iš pradžių Luiza nenuovokiai dėbtelėjo į jį ir ėmė čiupinėti savo veidą, kaklą, pečius. Ji tapo tokia panaši į Bilio "mūsų Luizą", kad Ralfas nesusilaikęs nusikvatojo. Luiza irgi nusišypsojo.

[- *Manau, kad nieko. Esu tuo įsitikinusi.*]

[- *Ką tu ten darei? Juk galėjai žūti*!]

Vėl atjaunėjusi Luiza (be abejo, netoli sukiojęsis benamis su šia metamorfoze turėjo kažką bendra) pažvelgė Ralfui tiesiai į akis.

[- *Galbūt aš ir senamadė, Ralfai, bet jei tikiesi, kad ateinančius dvidešimt metų alpinėsiu ir aikčiosiu kaip Minos mėgstamų romanų herojės, tai geriau jau dabar pradėk ieškoti kitos moteriškės.*]

Ralfas trumpam sutriko, bet po to pastatė Luizą ant kojų ir apkabino. Luiza atsakė tuo pačiu. Ji buvo neįtikėtinai šilta ir *artima.* Ralfas pagalvojo apie vienatvės ir nemigos panašumus, - kokios jos abi klastingos, augančios, nevilties draugės ir meilės priešės, - tačiau pagaliau nustūmė mintis šalin ir pabučiavo Luizą.

Klotė ir Lachesė, stovėję ant kalvos, susirūpinę nudardėjo žemyn, kur, vėl surėmę kaktas lyg įsimylėję paaugliai, stovėjo Ralfas ir Luiza. Nuo Barenso pusės girdėjosi sirenų gaudimas, primenantis balsą iš nakties košmaro. Į ugnies stulpą, žymintį Edo Dypno manijos kapą, jau buvo neįmanoma žiūrėti neprisimerkus. Ralfas girdėjo spro-

ginėjančias mašinas ir pagalvojo apie savąją, kiurksančią kažkur laukuose. Jis nusprendė, kad nieko tokio, nes, šiaip ar taip, jis jau per senas vairuoti.

7

Klotė: [*Ar jums nieko nenutiko?*]

Ralfas: [- *Nieko. Luiza mane ištraukė. Ji išgelbėjo man gyvybę.*]

Lachesė: [*Taip. Mes matėme, kaip ji įėjo. Luiza pasielgė labai drąsiai.*]

Taip pat ir nelabai suprantamai, tiesa, pone L.? - pamanė Ralfas. - *Tu matei ir tuo žavėjaisi... bet visiškai nenutuokei, kodėl ir kaip ji tai padarė. Manau, kad tau ir tavo draugui gelbėjimo samprata tokia pat svetima kaip ir meilė.*

Pirmąkart Ralfas pajuto gailestį mažiems plikiems daktariūkščiams ir suprato pagrindinę jų gyvenimo ironiją: jie žinojo, kad Trumpalaikiai, kurių gyvenimą juos siųsdavo nutraukti, turėjo ir prasmingus vidinius gyvenimus, bet daktariūkščiai neįstengė jų suprasti, taip pat ir valdančių juos emocijų bei veiksmų - kartais kilnių, kartais kvailų. Ponas K. ir ponas L. studijavo Trumpalaikių rūpesčius, kaip kad turtingi, bet bailūs anglai studijuodavo žemėlapius, parvežtus Viktorijos epochos tyrinėtojų, kurių keliones finansiškai rėmė vis tie patys turtingi, bet bailūs anglų džentelmenai. Filantropai švelniais, išpuoselėtais piršteliais lietė popierines upes, kuriomis niekada neplauktų, ir džiungles, į kurias niekada neįkeltų kojos. Jie gyveno baisioje nežinomybėje ir vadino ją vaizduote.

Klotė ir Lachesė atrinko juodu su Luiza ir efektyviai pasinaudojo, tačiau jie vis tiek nesuvokė nei rizikos džiaugsmo, nei praradimo liūdesio - geriausiu atveju jiems pavyko patirti graužiančią baimę, kad Ralfas su Luiza pabandys tiesiogiai susidoroti su mylimiausiu Kruvinojo karaliaus chemiku ir bus priploti kaip musės. Maži pliki daktariūkščiai turėjo ilgus gyvenimus, tačiau Ralfas įtarė, kad, atmetus spindinčias žiogo spalvos auras, jų gyvenimai buvo visiškai *pilki*. Pro Luizos rankas jis pažvelgė į lygius, keistai vaikiškus daktariūkščių veidus ir prisiminė, kaip jų išsigando, pirmąkart išvydęs juos pary-

čiais išeinančius iš Mėjos Ločer namo. Ralfas suprato, kad siaubas nekonkuruoja su pažintimi, o ką jau kalbėti apie žinojimą. Gi dabar Ralfui netrūko nei vieno, nei kito.

Klotė ir Lachesė neramiai pažvelgė į Ralfą, bet šis kažkodėl visai nenorėjo jų raminti. Jam atrodė, kad būtent taip jie ir turėjo jaustis.

Ralfas: [- *Taip, ji labai drąsi, ir aš ją labai myliu. Mes būsime laimingi, kol...*]

Ralfas nutilo. Luiza pasimuistė jo glėbyje. Jis su nuostaba ir palengvėjimu suprato, kad ji beveik snaudė.

[- *Kol... kas, Ralfai?*]

[- *Kol ateis laikas. Tikriausiai visada egzistuoja tas* "kol", *kai esi Trumpalaikis, bet aš neprieštarauju.*]

Lachesė: [*Na, vadinasi, atsisveikinome.*]

Ralfas netikėtai nusišypsojo, prisiminęs radijo laidą "Vienišas klajūnas", kuri visada baigdavosi tokia pat eilute. Jis norėjo paliesti Lachesę, bet skaudžiai nustebo, kai šis atšoko nuo jo.

Ralfas: [- *Minutėlę... neskubėkit taip, bičiuliai.*]

Klotė, išsigandęs: [*Ar kas ne taip?*]

[- *Ne, bet po to, kai man vožė į galvą, trenkė į šonkaulius ir vos neiškepė gyvo, manau turįs teisę įsitikinti, kad viskas iš tikrųjų baigėsi. Ar taip ir yra? Ar berniukas saugus?*]

Klotė, šypsodamasis ir aiškiai apsiraminęs: [*Taip. Argi to nejauti? Po aštuoniolikos metų, prieš pat savo mirtį, berniukas išgelbės dviejų žmonių gyvybes... o vienas iš jų negali mirti, nes kitaip iškryptų pusiausvyra tarp Paskirties ir Atsitiktinumo.*]

Luiza: [- *Tai nesvarbu. Aš tik norėjau sužinoti, ar mes galime grįžti į savo normalų Trumpalaikių gyvenimą?*]

Lachesė: [*Ne tik galite, Luiza, bet ir privalote. Jei pasiliktumėte šiame lygmenyje ilgiau, nebevaliotumėte nusileisti.*]

Ralfas pajuto, kaip Luiza stipriau prisispaudė prie jo.

[- *Man tai nepatiktų.*]

Klotė ir Lachesė susižvalgė - "Kaip kam nors čia galėtų nepatikti", bylojo jų akys - ir vėl atsigręžė į Ralfą ir Luizą.

Lachesė: [*Mums metas eiti. Atleiskit, bet...*]

Ralfas: [- *Palaukit, kaimynėliai. Dar minutėlę.*]

Daktariūkščiai baikščiai pažiūrėjo į jį, kai Ralfas iš lėto atsismaukė megztinio rankovę (ji buvo permirkusi kažkokiu skysčiu, galbūt šamo išskyromis, bet Ralfas dabar nenorėjo apie tai galvoti) ir atkišo jiems baltą rando liniją.

[- *Nebijokit, bičiuliai. Tik norėjau jums priminti, kad man davėt žodį.*]

Klotė, su akivaizdžiu palengvėjimu: [*Gali juo pasitikėti. Tai, kas buvo tau ginklu, mums tapo įsipareigojimu. Mes nepamiršime pažado.*]

Ralfas pradėjo tikėti, kad viskas iš tikrųjų baigėsi. Kad ir kaip būtų keista, viena jo dalis to gailėjosi. Tikrasis gyvenimas, esantis daug žemiau nei šis lygmuo, atrodė it miražas, ir jis suprato, ką Lachesė turėjo galvoje, kai sakė, jog jiedu su Luiza nebesugebės grįžti prie įprasto gyvenimo, jei dar ilgiau čia užsibus.

Lachesė: [*Mums tikrai metas. Sudie, Ralfai ir Luiza. Mes niekada nepamiršime, kaip jūs mums pasitarnavote.*]

Ralfas: [- *Ar mes turėjome pasirinkimo teisę? Ar tikrai?*] ,

Lachesė, labai švelniai: [*Mes jums tai sakėme, tiesa? Trumpalaikiai visada turi pasirinkimo teisę. Mus tai baugina... bet kartu ir žavi.*]

Ralfas: [- *Ar jūs, vaikinai, kada nors spaudžiate vienas kitam ranką?*]

Klotė ir Lachesė nustebę susižvalgė, ir Ralfas pastebėjo, kaip jie telepatiškai persimetė keliais žodžiais. Kai jie vėl atsigręžė į Ralfą, jų veiduose švietė vienodos nervingos šypsenėlės - kaip paauglių, kurie nusprendė, kad jeigu šią vasarą neišdrįs pasivažinėti dideliais "Amerikietiškais kalneliais", tai niekada netaps tikrais vyrais.

Klotė: [*Mes jau daug kartų matėm šią tradiciją, bet niekada patys nespaudėme rankų.*]

Ralfas pasisuko į Luizą: ji šypsojosi... tačiau akyse blizgėjo ašaros.

Pirmiausia Ralfas ištiesė ranką Lachesei, nes ponas L. atrodė daug drąsesnis už savo kolegą.

[- *Duokš savąją, pone L.*]

Lachesė taip ilgai žiūrėjo į Ralfo ranką, kad net Ralfas ėmė galvoti, jog daktariūkštis nepasiryš to padaryti, nors ir akivaizdžiai norė-

jo. Pagaliau jis baikščiai padėjo savo mažą rankutę į Ralfo delną ir leido Ralfui ją suspausti. Ralfo ranka suvirpėjo, kai jų auros susiliejė, susipynė... ir tame susiliejime Ralfas išvydo nuostabius sidabrinius ženkliukus. Jie priminė japoniškus hieroglifus ant Edo šalikėlio.

Ralfas dukart paspaudė Lachesės ranką ir paleido. Lachesės baimę pakeitė didžiulė šypsena. Jis atsisuko į savo partnerį.

[*Tos ceremonijos metu jo jėga beveik visiškai nesaugoma*! *Aš ją jaučiau*! *Tai nuostabu*!]

Klotė ištiesė savo ranką Ralfui, bet prieš pat prisiliečiant jis užsimerkė, tarsi tikėtųsi skausmingo dūrio švirkštu. Tuo pat metu Lachesė spaudė ranką Luizai ir šypsojosi lyg vodevilio šokėjas, žiūrovų antrąkart pakviestas į sceną.

Klotė susikaupė ir pačiupęs Ralfo ranką stipriai ją paspaudė. Ralfas nusišypsojo.

[- *Gali jau atleisti, pone K.*]

Klotė atitraukė ranką, ieškodamas tinkamo atsakymo.

[*Ačiū, Ralfai. Dabar spausiu ranką, kai tik pasitaikys tokia proga. Teisingai?*]

Ralfas nusikvatojo. Klotė, ruošdamasis paspausti ranką Luizai, sumišęs šyptelėjo. Ralfas patapšnojo jam per nugarą.

[- *Teisingai, pone K. Visiškai teisingai.*]

Ralfas apkabino Luizą ir smalsiai paskutinį kartą nužvelgė mažus plikus daktariūkščius.

[- *Ar mes dar susitiksime, bičiuliai?*]

Klotė: [*Taip, Ralfai.*]

Ralfas: [- *Na ir puiku. Gal po kokių septyniasdešimties metų. Pasižymėkite tai savo kalendoriuje.*]

Daktariūkščiai korektiškai nusišypsojo, o tai Ralfo nė kiek nenustebino. Jis linktelėjo jiems ir apkabinęs Luizą per pečius nulydėjo poną K. ir poną L. akimis. Lachesė atidarė tualeto kabinos duris, pažymėtas "VYRŲ", o Klotė sustingo moterų kabinos tarpduryje. Lachesė nusišypsojo ir pamojo ranka. Klotė atsisveikindamas iškėlė žirkles.

Luiza nusibraukė ašaras ir atsisuko į Ralfą.

[- *Ar jau viskas? Viskas, tiesa?*]

Ralfas linktelėjo.

[- *O ką mes dabar darysim?*]

Ralfas ištiesė jai savo ranką.

[- *Ar galiu jus palydėti namo, ponia?*]

Šypsodamasi Luiza įsikibo jam į ranką.

[- *Ačiū, pone. Aš jums leidžiu.*]

Jiedu išėjo iš Strofordo parko, iš lėto, be jokios įtampos grįždami atgal į Trumpalaikių lygmenį, į savo įprastą vietą daiktų schemoje. Ir, tiesą pasakius, jie net nejautė, kad tai vyksta, kol visa pagaliau pasibaigė.

8

Deryje siautė panika. Kaukė sirenos, žmonės šaukė pro antro aukšto langus, norėdami surasti draugus ant šaligatvio, o kiekviename gatvės kampe žiopliai grūdosi paspoksoti į gaisrą kitoje slėnio pusėje. Ralfas su Luiza nekreipė dėmesio į sąmyšį. Jie iš lėto kopė į Ap Mailo kalvą, vis labiau jausdami nuovargį. Atrodė, kad jis užgriuvo juos it smėlio maišų krūva. Baltų šviesų jūra, žyminti "Raudonojo obuolio" parkavimo aikštelę, atrodė nepasiekiamai toli, nors iki jos tebuvo trys trumpi kvartalai.

Dar labiau pablogindama padėtį, oro temperatūra nukrito keliais laipsniais; stipriai pūtė vėjas, o jie abu buvo nepakankamai apsirengę. Ralfas įtarė, kad artėja pirmoji didelė rudens audra ir kad bobų vasara Deryje jau baigėsi.

Fėjus Čapinas, Donas Vyzis ir Stenas Eberlis artėjo prie jų nuo kalvos viršūnės, tikriausiai išsiruošę į Strofordo parką. Lauko žiūronai, pro kuriuos senasis Doras mėgdavo spoksoti į kylančius ir besileidžiančius lėktuvus, maskatavo ant Fėjaus kaklo. Su plinkančiu storuliu Donu viduryje jie priminė žymią trijulę. *Trys Apokalipsės pajuokos objektai,* - pagalvojo Ralfas ir išsišiepė.

- Ralfas! - sušuko Fėjus.

Jis tankiai šnopavo. Vėjas pūtė plaukus jam į akis, ir Fėjus nekantriai stengėsi juos nubraukti.

- Prakeiktas Visuomenės centras išlėkė į orą! Kažkas susprogdino jį iš mažo lėktuvėlio! Girdėjome, kad yra tūkstantis užmuštų!

- Girdėjau beveik tą patį, - liūdnai sutiko Ralfas. - Tiesą pasakius, mudu su Luiza ką tik buvome parke pasižiūrėti. Pats žinai, kad iš ten gali matyti tiesiai per slėnį.

- Be abejo, žinau. Juk čia nugyvenau beveik visą savo sumautą gyvenimėlį. O kur, tu manei, mes traukiame? Eime atgal su mumis!

- Mudu su Luiza ėjome namo pažiūrėti, ką rodo per žinias. Galbūt prisijungsime prie jūsų vėliau.

- Gerai, mes... jergutėliau, Ralfai, kas atsitiko tavo galvai?

Akimirką Ralfas sutriko, - kas atsitiko jo galvai? - bet tada lyg iš nakties košmaro prisiminimų jis išvydo persikreipusią Edo burną ir pamišusias akis. "O ne, nereikia, - rėkė Edas, - tu viską sugadinsi."

- Bėgome pažiūrėti iš arčiau, ir Ralfas atsitrenkė į medį, - pagelbėjo Luiza. - Jam pasisekė, kad neprireikė kviesti greitosios.

Donas kažkaip nevykusiai nusijuokė. Fėjus išvis nekreipė į juos dėmesio. Tačiau Stenas atkreipė ir visai nesišypsojo. Jis smalsiai žvelgė į Ralfą su Luiza.

- Luiza, - prabilo jis.

- Ką?

- Ar žinai, kad prie tavo riešo pririštas sportinis batelis?

Luiza ir Ralfas nudelbė akis į batelį. Luiza pakėlė galvą ir plačiai nusišypsojo Stenui.

- Taip! Įdomiai atrodo, tiesa? Tarsi... didžiulė apyrankė!

- Aha, - sutiko Stenas. - Tikrai.

Tačiau jis žvelgė nebe į sportinį batelį, o į Luizos veidą. Ralfas laužė galvą, kaip, po velnių, jie rytoj pasiaiškins dėl savo išvaizdos, kai jokie šešėliai tarp gatvės žibintų nebeslėps juodviejų.

- Eime! - nekantravo Fėjus. - Judinkimės!

Trijulė nuskubėjo (Stenas dar kartą metė įtartiną žvilgsnį per petį). Ralfas klausėsi, tikėdamasis išgirsti kokią nors Dono Vyzio pašaipėlę jų atžvilgiu.

- Dieve, tai nuskambėjo taip *kvailai*, - sudejavo Luiza, - bet juk turėjau kažką pasakyti, tiesa?

- Tu puikiai išsisukai.

- Kai tik praveriu burną, visada *kas nors* išlenda. Tai vienas iš dviejų mano didžiausių talentų. Antrasis - sugebėjimas sukirsti dėžę

kukurūzų dribsnių per dviejų valandų televizijos filmą, - Luiza atrišo Elenos sportbatį ir pažvelgė į jį. - Ji saugi, tiesa?

- Taip, - sutiko Ralfas ir siekė batelio.

Taip darydamas jis suprato, kad jau kažką laiko kairėje rankoje. Pirštai buvo suspausti į kumštį taip ilgai, kad nebenorėjo išsitiesti. Kai Ralfui vis dėlto pavyko juos atgniaužti, išvydo nagų žymes ant delno. Jis iškart pastebėjo: nors jo senasis vestuvinis žiedas pūpsojo savo vietoje, Edo žiedas buvo dingęs. Regis, jis puikiai atitiko Ralfo pirštą, bet vis tiek sugebėjo nusmukti per pastarąjį pusvalandį.

O galbūt ir ne, - sužnibždėjo balsas, ir Ralfas nustebo, kad kalbėjo ne Karolina, o Bilis Makgovernas. - *Galbūt jis paprasčiausiai dingo. Visko pasitaiko.*

Bet Ralfas taip nemanė. Jam dingtelėjo mintis, kad Edo vestuvinis žiedas turėjo galios, kuri nebūtinai žuvo kartu su Edu. Žiedas, kurį surado Bilbo Baginsas ir nenoriai padovanojo savo sūnėnui Frodui, galėjo pats nukakti, kur norėjo... ir kada norėjo. Tikriausiai Edo žiedas buvo vienas iš tokių.

Ralfui nespėjus toliau išvystyti minties, Luiza įdėjo sportinį batelį jam į ranką ir mainais atėmė popieriaus gumulėlį. Ji ištiesino jį ir pasižiūrėjo. Smalsumą pakeitė liūdesys.

- Prisimenu šią nuotrauką. Didelė stovėjo ant židinio svetainėje gražiuose auksiniuose rėmeliuose. Tai buvo kambario pasididžiavimas.

Ralfas linktelėjo.

- Šitą jis turbūt nešiojosi piniginėje. Nuotrauka buvo priklijuota prie lėktuvo prietaisų panelio. Kol jos nepaėmiau, jis be atvangos mane talžė. Tada ir sugalvojau ją pagriebti. Taip jis nukreipė žvilgsnį nuo Visuomenės centro į Eleną su Nete. Paskutiniai Edo ištarti žodžiai buvo: "Atiduok jas man. Jos mano".

- Ar taip sakydamas jis kreipėsi į tave?

Ralfas įsikišo sportbatį į užpakalinę kišenę ir papurtė galvą.

- Ne. Nemanu.

- Šįvakar Elena buvo Visuomenės centre, tiesa?

- Taip.

Ralfas prisiminė, kaip Elena atrodė Hai Ridže: išbalęs veidas ir ašarojančios, nuo dūmų paraudusios akys. "Jie laimės, jei dabar mus sustabdys. Ar nesupranti?"

Dabar jis suprato.

Ralfas perėmė nuotrauką iš Luizos, vėl ją sulamdė ir priėjo prie šiukšliadėžės ties Hariso aveniu ir Kosuto gatvės kampu.

- Kada nors mes gausime kitą nuotrauką iš jų ir galėsime pasidėti ant savo židinio. Ne tokią formalią. O šitos... aš nenoriu.

Jis metė popieriaus gumuliuką į šiukšlių dėžę, stovinčią per dvi pėdas nuo jo, bet vėjo gūsis savo šaltu kvėpavimu pagavo Elenos su Nete nuotrauką. Tarsi užhipnotizuoti Ralfas ir Luiza stebėjo, kaip ji sukosi ore. Pirmoji žvilgsnį atitraukė Luiza. Su šypsena lūpų kampučiuose ji pažvelgė į Ralfą.

- Ar aš ką tik išgirdau netiesioginį pasiūlymą tuoktis, ar tik esu pervargusi? - paklausė Luiza.

Ralfas žiojosi atsakyti, bet ūžtelėjo kitas vėjo gūsis, kad jiedu net užsimerkė. Kai Ralfas atmerkė akis, Luiza jau kopė į kalvą.

- Viskas įmanoma, Luiza, - ištarė jis. - Dabar aš tai žinau.

9

Po penkių minučių Luizos raktas pasisuko jos namo laukujų durų spynoje. Ji įleido Ralfą ir uždarė duris, užverdama šaltos, vaidingos nakties vaizdą. Ralfas nusekė paskui ją į svetainę ir būtų čia sustojęs, tačiau Luiza nedvejodama, vis dar laikydama už rankų, įstūmė jį į miegamąjį (ne per prievartą, bet tikriausiai taip būtų atsitikę, jei Ralfas būtų pradėjęs spyriotis).

Ralfas pažvelgė į ją. Luiza ramiai atsakė tuo pačiu. Ir staiga Ralfas pajuto vidinį mirktelėjimą. Luizos aura sužydėjo aplink ją it pilka rožė. Ji vis dar buvo nedidukė, bet jau atsigaudama plėtėsi.

[- *Luiza, ar tu tikrai to nori?*]

[- *Žinoma! Gal manei, kad pakštelsiu į skruostą ir paleisiu tave namo po viso to, ką mums abiems teko išgyventi?*]

Ūmai Luizos veidą nušvietė išdykėliška šypsena.

[- *Beje, Ralfai, ar tu tikrai šiąnakt jauti norą? Pasakyk man teisybę ir neišsisukinėk.*]

Ralfas pagalvojo ir nusijuokęs apkabino Luizą. Jos lūpos buvo saldžios ir truputį drėgnos lyg prinokusio persiko odelė. Bučinys nu-

vilnijo per visą Ralfo kūną, tačiau stipriausias pojūtis išliko ant lūpų, kurias lyg elektrošoku kas būtų nupurtęs. Kai jų lūpos atsiskyrė, Ralfas pasijuto kaip niekad susijaudinęs... bet taip pat ir visiškai išsekęs.

[- *O jei pasakyčiau, kad noriu, Luiza? O jei pasakyčiau, kad noriu su tavim pasimylėti?*]

Luiza atsitraukė ir nužvelgė jį kritišku žvilgsniu, tarytum svarstydama, ar Ralfas kalba rimtai, ar tik juokauja. Tuo pat metu jos rankos sustojo ties suknelės sagomis. Kai Luiza ėmė jas atseginėti, Ralfas pastebėjo nuostabų dalyką: ji vėl atrodė jaunesnė. Ne keturiasdešimtmetė, o ką tik *perlipusi penkiasdešimtmetį* moteris. Tai, žinoma, dėl bučinio, bet Ralfas įtarė, kad Luiza net nenutuokė, kad dabar Ralfas jai padėjo atsigauti kaip ir prieš tai benamis. Ir kas čia bloga?

Luiza baigė tyrinėti Ralfą ir palinkusi į priekį pakštelėjo jam į skruostą.

[- *Manau, kad ir vėliau turėsim marias laiko meilei, Ralfai. O šią naktį skirsime miegui.*]

Ralfas nė nemanė ginčytis. Dar prieš penkias minutes jis to troško: jam visada patiko fizinė meilė. Tačiau dabar kibirkštėlė dingo. Ir Ralfas nė kiek dėl to neapgailestavo. Jis žinojo, kur ji pasislėpė.

[- *Gerai, Luiza. Šią naktį skirsime miegui.*]

Luiza nuėjo į vonią ir pasileido dušą. Po kelių minučių Ralfas išgirdo, kaip ji valosi dantis. Malonu žinoti, kad ji vis dar juos turi. Per tas dešimt minučių, kol Luiza prausėsi, Ralfas nusirengė, nors skausmas šonkauliuose gerokai sulėtino šį darbą. Pagaliau jam pavyko nusikratyti Makgoverno megztinio ir nusiauti batus. Po jų sekė marškiniai. Ralfas nesėkmingai bandė nusisegti diržą, kai švytinti ir susegtais atgal plaukais pasirodė Luiza. Ralfą pribloškė jos grožis, ir staiga jis pasijuto pernelyg didelis ir kvailas (jau nekalbant apie senumą). Ji vilkėjo ilgus rožinius šilkinius naktinius. Ralfas užuodė jos rankų losjoną.

- Leisk, padėsiu, - pasisiūlė Luiza ir greitai atsegė diržą, Ralfui net nespėjus prasižioti.

Jos veiksmuose nebuvo jokio erotiškumo: Luiza tai darė kaip moteris, pripratusi aprengti ir nurengti savo vyrą per paskutinius jo gyvenimo metus.

- Mes vėl nusileidom, - ištarė Ralfas. - Šįkart net nepajutau, kaip tai įvyko.

- Aš pajutau, kai stovėjau po dušu. Ir labai apsidžiaugiau. Žinai, nelabai malonu plauti galvą per savo aurą.

Lauke siautėjo vėjas, purtydamas namus ir kaukdamas lietaus vamzdžiuose. Ralfas ir Luiza pažvelgė į langą, ir nors Ralfas buvo Trumpalaikių lygmenyje, jis neabejojo, kad juodviejų su Luiza mintys sutapo: kažkur ten, už namo, bastėsi Atropė, nusiminęs, kad viskas įvyko ne pagal jo planus, bet nepalaužtas, sukruvintas, bet nenugalėtas, pažemintas, bet nesunaikintas. *Nuo šiol jį galės vadinti senu Vienaausiu,* - pagalvojo Ralfas ir nusipurtė. Jis įsivaizdavo Atropę, zujantį po išsigandusį, susijaudinusį miestelį it išdykusį asteroidą, besėlinantį ir besislepiantį, vagiantį suvenyrus ir nurėžiantį baliono siūlelius... kitais žodžiais tariant, ieškantį užsimiršimo darbe. Ralfas negalėjo patikėti, kad visai neseniai sėdėjo apžergęs tą būtybę ir pjaustinėjo jos pačios skalpeliu. *Ir kaip man užteko drąsos*? - nustebo jis, bet žinojo atsakymą. Labiausiai jam padėjo deimantiniai auskarai, spindintys mažojo pabaisos ausyse. Ar Atropė suprato, kad tie auskarai ir buvo didžiausia jo klaida? Turbūt ne. Regis, Dr. nr.3 dar labiau nesuvokė Trumpalaikių motyvacijos nei Klotė ir Lachesė.

Ralfas pasisuko į Luizą ir suspaudė jos rankas.

- Aš vėl pamečiau tavo auskarus. Šįkart jie dingo amžinai. Atleisk man.

- Neatsiprašinėk. Jie ir taip jau buvo pamesti, pameni? Ir aš daugiau nebesijaudinu dėl Haroldo ir Žanetos, nes dabar turiu draugą, kuris padės man, kai žmonės ims neteisingai su manimi elgtis arba kai aš paprasčiausiai ko nors išsigąsiu. Tiesa?

- Taip. Žinoma.

Luiza apsivijo Ralfą rankomis, stipriai jį apkabino ir pabučiavo. Akivaizdu, kad Luiza anaiptol nepamiršo savo bučiavimosi meno, ir Ralfui pasirodė, kad ji žinojo nemažai.

- Eik, palįsk po dušu.

Ralfas jau žiojosi sakyti, kad kaipmat užmigs, kai tik pakiš galvą po šilto vandens srove, bet Luiza dar pridūrė kelis žodžius, nuo kurių Ralfas apsigalvojo.

- Neįsižeisk, bet tu kažkaip įdomiai kvepi, ypač rankos. Toks kvapas sklisdavo ir nuo mano brolio Viko, kai jis visą dieną darinėdavo žuvį.

Po poros minučių Ralfas jau stovėjo po dušu, visas paskendęs muilo putose.

10

Kai Ralfas išėjo iš vonios, Luiza jau gulėjo po dviejomis pūkuotomis antklodėmis. Matėsi tik jos veidas, ir tai tik nuo nosies į viršų. Ralfas vienomis trumpikėmis greitai kirto kambarį, liguistai drovėdamasis savo plonų kojų ir išvirtusio pilvuko. Jis atidengė antklodes ir greitai palindo po jomis, krūpteldamas, kai šiltos kojos nuslydo šaltomis paklodėmis.

Luiza iškart pasislinko į jo lovos pusę ir apsikabino Ralfą. Jis įkniaubė veidą į jos plaukus ir nurimo. Buvo malonu gulėti šalia Luizos po antklodėmis, kai lauke stūgavo ir kaukė vėjas, kartais net sudrebindamas langus. Tiesą pasakius, Ralfas jautėsi kaip rojuje.

- Ačiū Dievui, kad vėl šalia manęs lovoje guli vyras, - mieguistai prabilo Luiza.

- Ačiū Dievui, kad tai aš, - atsakė Ralfas, ir ji nusijuokė.

- Kaip tavo šonkauliai? Gal nori aspirino?

- Ne. Esu tikras, kad iš ryto jie vėl skaudės, bet kol kas šiltas vanduo nuramino.

Svarstymai, kas gali ir ko negali atsitikti rytoj iš ryto, iškėlė dar vieną klausimą Ralfo mintyse (ko gero, jie ten jau ilgai tūnojo ir laukė).

- Luiza?

- Mmm.

Mintyse Ralfas išvydo, kaip atsibunda tamsoje, labai pavargęs, bet visai nenorintis miego (tai tikriausiai vienas žiauriausių pasaulio paradoksų), o skaitmeninio laikrodžio skaičiai pasikeičia nuo 3:47 iki 3:48 ryto. Tamsi F. Skoto Ficdžeraldo sielos naktis, kai viena valanda atrodo tokia ilga, jog užtektų laiko net pastatyti Cheopso piramidę.

- Kaip manai, ar mes miegosime visą naktį? - paklausė Ralfas.

- Taip, - nedvejodama atsakė Luiza. - Manau, kad mes puikiai išsimiegosim.

Po minutėlės Luiza jau vykdė savo žodžius.

11

Dar kokias penkias minutes Ralfas laikė Luizą savo glėbyje, jausdamas nuostabius persipynusius kvapus, sklindančius nuo jos šiltos odos, paslėptos po švelniu šilkiniu audiniu. Jį užpildė gilus, bet paprastas jausmas, kurį Ralfas iškart atpažino, bet negalėjo įvardyti, nes jis buvo seniai dingęs iš jo gyvenimo.

Lauke stūgavo ir siautėjo vėjas, vėl dusliai kaukdamas lietvamzdyje: tarytum didžiausias pasaulyje berniūkštis "Nirvana" marškinėliais pūstų į didžiausią pasaulyje butelį - ir Ralfui dingtelėjo mintis, kad galbūt nieko nėra geriau pasaulyje už gulėjimą minkštoje lovoje, apglėbus miegančią moterį, kai už tavo saugaus rojaus staugia rudens vėjas.

Tik kažkas buvo geriau - bent jau vienas dalykas - ir tai buvo miego jausmas: kad švelniai įžengi į gerąją naktį, įkrenti į nežinomą srovę, kaip kad kanoja į plačios, lėtos upės tėkmę šviesią vasaros dieną.

Miegas, be abejo, geriausia Trumpalaikių gyvenimo sudėtinė dalis, - pagalvojo Ralfas.

Lauke vėl prašvilpė vėjo gūsis (šį kartą atrodė, kad kažkur labai toli), ir kai Ralfas pajuto, kad ta didžioji upė pasiima jį, jis pagaliau įstengė įvardyti jausmą, apėmusį jį nuo tada, kai Luiza apsikabino jį ir lengvai bei pasitikinčiai it vaikas užmigo. Šis jausmas turėjo daugybę vardų, - taika, ramybė, norų išsipildymas, - tačiau dabar, siaučiant vėjui ir išgirdus patenkintus miegančios Luizos garsus giliai gerklėje, Ralfui pasirodė, kad tai - žinomas, bet neįvardijamas jausmas: materija, aura, tikriausiai visas būties lygis egzistencijos kolonoje. Tai buvo lygi, rausvai ruda poilsio spalva; tai buvo tyla, kuri seka po sunkios, bet būtinos įvykdyti užduoties.

Kai vėl sušvilpė vėjas, kartu atnešdamas ir sirenų kaukimą, Ralfas jo nebegirdėjo. Jis miegojo. Jis susapnavo, kad atsikėlė, norėda-

mas į tualetą, ir tai galėjo būti tikrovė. Dar Ralfas sapnavo, kad jiedu su Luiza švelniai mylėjosi, ir tai irgi galėjo būti tikrovė. Daugiau Ralfas neprisiminė jokių sapnų ar naktinių pasivaikščiojimų ir šįkart neatsibudo trečią ar ketvirtą valandą ryto. Jiedu su Luiza miegojo - daugiausia vienas kito glėbyje - iki pat pusės aštuonių sekmadienio vakaro: beveik dvidešimt dvi valandas.

Saulei leidžiantis, Luiza paruošė pusryčius: minkštučiukus sausblynius, kumpio ir keptų bulvyčių. Kol ji gamino valgį, Ralfas pabandė pajudinti tą vidinį raumenį: sukurti *mirktelėjimo* pojūtį. Bet jam nieko neišėjo. Kai pabandė Luiza, jai taip pat nepavyko, nors Ralfas galėjo prisiekti, kad vieną akimirką ji sužibo ir jis gebėjo matyti viryklę tiesiai per ją.

- Tai mums tik į gera, - tarė Luiza, padėdama lėkštes ant stalo.

- Ko gero, - sutiko Ralfas, bet vis tiek jautėsi tarsi būtų pametęs Karolinos užmautą jam žiedą, o ne atimtą iš Atropės: Ralfą kankino jausmas, tarytum maža, bet svarbi atkarpėlė būtų visam laikui išbraukta iš jo gyvenimo.

12

Po dviejų nepertraukiamo miego naktų aura ėmė blėsti. Po savaitės ji dingo, ir Ralfas jau pradėjo abejoti, ar visa tai nebuvo tik keistas sapnas. Jis žinojo, kad ne, bet vis sunkiau galėjo tuo patikėti. Žinoma, ant rankos nuo alkūnės iki riešo liko randas, bet Ralfas ir čia ėmė spėlioti, ar tik neįsigijo jo daug anksčiau, per tuos gyvenimo metus, kai plaukai dar nebuvo žili, o jis pats giliai širdyje dar tikėjo, kad senatvė - tik mitas ar sapnas, arba tai, kas atsitinka žmonėms, ne tokiems ypatingiems kaip jis.

Epilogas:

Užsuktas mirties laikrodis (II)

Žvilgtelėjęs per petį, išvystu jį
ir pasileidžiu tekinas tarsi žmogus, miškuos
nakties tamsoj pajutęs artėjančius žingsnius,
sustoja paklausyti ir vietoje tylos
išgirsta bandančią nutilt būtybę.
Ir kas jam daugiau lieka - tiktai bėgti. Aklai kurnėti
miško takeliu, nors medžių šakos veidą braukty;
tas, kitas, vis artyn, nors, regis, seka palengva
ir nepritrūksta kvapo - ir šitaip paskui bėglį lig mirties.

Stivenas Dobinsas
"Persekiojimas"

Jei sparnus turėčiau, aplink pasaulį tave apskraidinčiau;
Jei pinigų turėčiau, visą miestą padovanočiau;
Jei jėgos turėčiau, galbūt ant pečių tave perneščiau;
Jei žibintą turėčiau, kelią tau nušviesčiau.
Jei žibintą turėčiau, kelią tau nušviesčiau.

Maiklas Makdermotas
"Žibintas"

1

1994 metų sausio antrąją Luiza Čeis tapo Luiza Roberts. Prie altoriaus ją atvedė jos sūnus Haroldas. Haroldo žmona ceremonijoje nedalyvavo. Bengore ji gydėsi nuo, Ralfo nuomone, labai jau įtartino bronchito. Tačiau savo įtarimus jis pasiliko sau, nes Žanetos Čeis nedalyvavimas nė kiek jo nenuvylė. Pirmuoju jaunojo pabroliu buvo detektyvas Džonas Leidekeris su vis dar sugipsuota dešine ranka, tačiau be jokių kitų siaubingo įvykio žymių. Leidekeris kelias paras pragulėjo komoje, bet jis suprato, kaip jam pasisekė: be valstijos policininko, stovėjusio šalia jo, žuvo dar šeši farai, du iš jų - iš Leidekerio parinktos komandos.

Pirmąja jaunosios pamerge tapo jos draugė Simona Kastongėj, o iškilmėse pirmąjį tostą išrėžė Džo Vaizeris. Prie jo prisijungė Trigeris Vašonas, tardamas sunkiai suprantamus, bet nuoširdžius žodžius bei baigdamas palinkėjimu: "Tegu šiedu žmonės išgyvena iki šimto penkiasdešimties ir niekada nesusiduria su reumatu ir vidurių užkietėjimu!"

Kai Ralfas su Luiza paliko iškilmių salę su ryžiais, kuriais pasirūpino Fėjus Čapinas ir kiti "Hariso aveniu sukriošėliai", plaukuose, prie jų priėjo senukas su knyga rankoje ir žilais apkritusiais plaukais. Jo veide spindėjo plati šypsena.

- Sveikinu, Ralfai, - prabilo jis. - Sveikinu, Luiza.

- Ačiū, Dorai, - padėkojo Ralfas.

- Mes tavęs pasigedome, - pridūrė Luiza. - Nejau negavai pakvietimo? Fėjus sakė, kad perdavė jį tau.

- O taip, jis perdavė. Bet aš nemėgstu dalyvauti, jei tokios ceremonijos vyksta viduje. Pernelyg tvanku. Su laidotuvėmis dar blogiau. Štai, čia jums. Nesuvyniojau, nes artritas visai pavergė mano pirštus.

Ralfas paėmė eilėraščių knygą. Tai buvo Stiveno Dobinso "Besiburiantys žvėrys". Ralfą išpylė šaltas prakaitas, nors jis ir nesuprato kodėl.

- Ačiū, - jis padėkojo Dorensui.

- Ji ne tokia gera kaip vėlesni jo darbai, bet vis tiek Dobinso eilėraščiai geri.

- Mes skaitysime juos vienas kitam per medaus mėnesį, - tarė Luiza.

- Puikus metas eilėraščiams, - pritarė Dorensas. - Galbūt net pats tinkamiausias. Esu tikras, kad judu būsite laimingi.

Jis jau ketino eiti, bet vėl atsisuko į juos.

- Padarei nuostabų darbą. Ilgalaikiai labai patenkinti.

Dorensas nuėjo.

Luiza pažvelgė į Ralfą.

- Apie ką jis čia? Ar tu supratai?

Ralfas papurtė galvą. Jis nesuprato, nors jautė, jog *turėtų*. Randas ant rankos ėmė dilgčioti tarsi perštėtų iš labai giliai.

- Ilgalaikiai, - nusistebėjo Luiza. - Galbūt jis kalbėjo apie mus, juk šiandien mes lyg ką tik išsiritę viščiukai, tiesa?

- Ko gero, tai jis ir turėjo omeny, - sutiko Ralfas, bet jis žinojo geriau... o Luizos akys teigė, kad kažkur giliai pasąmonėje žinojo ir ji.

2

Tą pačią dieną, kai Ralfas su Luiza prisiekinėjo viens kitam meilę, valkata su žalia aura - tas pats, kuris *iš tikrųjų* turėjo dėdę Deksteryje, nors šis jau kokius penkerius metus nematė savo nevykėlio sūnėno - slampinėjo Strofordo parke, prisimerkęs nuo saulės apšviesto sniego baltumo. Jis ieškojo butelių ir skardinių. Kad užtektų pintai viskio, nors pasitenkintų ir pigaus vyno pinta.

Netoli vyrų tualeto kabinos jis išvydo ryškų metalo spindesį. Tikriausiai saulė atsispindėjo ant butelio kamštelio, bet vertėjo patikrinti. Galbūt ten dešimt centų... nors valkatai spindesys pasirodė auksinis. Tai...

- Šventas Judai! - sušuko benamis, sugriebdamas vestuvinį žiedą, kuris paslaptingai gulėjo ant sniego.

Tai buvo platus, be abejo, auksinis žiedas. Valkata perskaitė graviūrą vidinėje jo pusėje: "ED-ED - 87-8-5".

Pinta? Po velnių, ne. Šitas mažiulis užtikrins jam visą kvortą. *Kelias* kvortas. Galbūt ir visos *savaitės* kvortų skaičių.

Bėgdamas per Vičemo ir Džeksono gatvių sankryžą, kur vieną-kart Ralfas Robertsas vos neapalpo, valkata nepastebėjo autobuso. Vairuotojas jį pamatė, užgulė stabdžius, bet kelias buvo slidus.

Valkata taip niekada ir nesužinojo, kas jį partrenkė. Vieną akimirką jis dar svarstė, ką pasirinkti išgerti, o kitą - jau lėkė į tamsą, kuri laukia mūsų visų. Žiedas nuriedėjo nutekamuoju grioveliu ir dingo už kanalizacijos grotelių, kur ilgam pasiliko. Bet ne visam laikui. Derryje daiktai, prapuolę kanalizacijoje, turi ypatybę grįžti - ir dažniausiai ne pačiu maloniausiu būdu.

3

Ralfas ir Luiza gyveno laimingai ne amžinai.

Trumpalaikių pasaulyje *nėra* žodžio "amžinai", o tai Klotė ir Lachesė puikiai žinojo. Tačiau Ralfas su Luiza kurį laiką *buvo* laimingi. Nei vienas iš jų viešai nesigyrė, kad tai patys laimingiausi jų gyvenimo metai, nes abu su meile ir atsidavimu prisimindavo savo pirmuosius sutuoktinius, tačiau širdyse vis dėlto taip *galvojo*. Ralfas nebuvo tikras, kad vėlyva meilė pati turtingiausia, bet tvirtai tikėjo, kad ji pati maloniausia ir pilniausia.

"Mūsų Luiza", - jis mėgdavo pasakyti ir nusijuokti. Luiza apsimesdvo, kad tai ją erzina, tačiau ji matė Ralfo akis, kai jis tai ištardavo.

Jų pirmąjį sutuoktinių Kalėdų rytą (jie persikraustė į mažą Luizos namelį, o Ralfo namą išstatė pardavimui) Luiza padovanojo jam mažą skalikę.

- Ar tau ji patinka? - paklausė ji. - Aš norėjau jos ir nepirk[illegible] sakoma, kad *niekada* negalima dovanoti naminių gyvūnėlių, bet ji atrodė tokia graži vitrinoje... ir tokia *liūdna*... jei tau ji nepatinka arba jei nenori likusią žiemos dalį tampytis su šuneliu, tik pasakyk. Mes rasime ką nors...

- Luiza, - tarė Ralfas, pakeldamas antakį, panašų į ironišką Bilio Makgoverno išraišką, - tu per daug tarški.

- Tikrai?

- Taip. Taip visada darai, kai nerviniesi, tačiau gali tučtuojau liautis. Aš jau kraustausi iš proto dėl šios mažos panelės.

Ralfas neperdėjo: jis iškart įsimylėjo tą juodą rudą kalaitę.

- Kaip tu ją pavadinsi? - paklausė Luiza. - Ar jau sugalvojai?

- Žinoma. Rozali.

4

Kiti keturi metai buvo geri ir Elenai su Nete Dypno. Jos taupiai gyveno bute rytinėje miesto pusėje iš Elenos bibliotekininkės algos. Elena pardavė namelį, bet pinigus panaudojo sąskaitoms apmokėti. 1994-ųjų liepą ji gavo draudimo pinigus... tačiau, tiesą pasakius, juos atpūtė Džonas Leidekeris.

Iš pradžių Didžioji rytų draudimo kompanija atsisakė išmokėti Edo Dypno gyvybės draudimo polisą, teigdama, kad tai buvo savižudybė. Bet po ilgų pokalbių ir įtikinėjimų ji sutiko išmokėti apvalią sumelę. Kompaniją įtikino Hovardas Heimenas - Džono Leidekerio pokerio partneris. Kai nežaisdavo kortomis, Heimenas mėgdavo kovoti su draudimo kompanijomis.

Leidekeris vėl susitiko su Elena pas Ralfą ir Luizą 1994 metų vasarį, beprotiškai ja susižavėjo ("Tai nebuvo meilė, - jis vėliau pasakojo Ralfui ir Luizai, - ir gerai, turint omeny, kaip viskas susiklostė.") ir pristatė ją Heimenui, nes manė, kad draudimo kompanija bandė ją apgauti.

- Jis buvo *beprotis*, o ne savižudys, - tvirtino Leidekeris ir laikėsi savo, net kai Elena padavė jam skrybėlę ir parodė į duris.

Po to, kai teisme Hovardas Heimenas pagrasino pavaizduoti draudimo kompaniją kaip Snaidelį Viplešą, pririšusį mažąją Nelę prie geležinkelio bėgių, Elena gavo septyniasdešimties tūkstančių dolerių čekį.

1994 metų rudenį ji nusipirko namą Hariso aveniu, už trijų durų nuo jos senojo namo ir priešais Harietą Beningen.

- Man niekada nepatiko rytinė pusė, - ji prasitarė Luizai tų pačių metų lapkritį.

Jos ėjo iš parko, o Natali miegodama sėdėjo vežimėlyje, nors vietoj jos kyšojo tik rožinis nosies galiukas ir šalto oro rūkas po kepure, kurią numezgė pati Luiza.

- Aš sapnuodavau Hariso aveniu. Argi tai ne beprotybė?

- Nemanau, kad sapnai galėtų būti *beprotiški*, - atsakė Luiza.

Elena ir Džonas Leidekeris susitikinėjo visą vasarą, bet nei Ralfas, nei Luiza nenustebo, kad po Darbo dienos draugystė baigėsi, arba kai ant Elenos bibliotekininkės marškinėlių atsirado santūrus rožinis trikampis ženkliukas. Tikriausiai jie nenustebo, nes per savo gyvenimą daug ką matė bent po vieną kartą, o galbūt kažkur giliai viduje jiedu vis dar matė auras, atveriančias duris į slaptą paslėptų reikšmių, nuslėptų motyvų ir uždangstytų planų miestą.

5

Ralfas ir Luiza dažnai prižiūrėdavo Netę, kai Elena sugrįžo į Hariso aveniu, ir labai džiaugdavosi tomis akimirkomis. Tokia mergaičiukė galėjo atsirasti ir jų šeimoje, jei jiedu būtų susituokę prieš trisdešimt metų, todėl net šalčiausia ir atšiauriausia žiemos diena nušvisdavo, kai į vidų įtependavo Natali, panaši į meškiuką, vilkėdama rožiniu paltuku nukarusiomis ant gumutės pirštinėmis, ir sušukdavo:

- Labas, Lalfai! Labas, Lulisa! Atėjau jūsų aflankyti!

1995 metų birželį Elena nusipirko atremontuotą "Volvo". Ant užpakalinio buferio ji priklijavo lipduką su užrašu: "MOTERIAI VYRAS REIKALINGAS KAIP ŽUVIAI - DVIRATIS". Ši mintis visai nenustebino Ralfo, tačiau pažvelgęs į lipduką jis visada nusimindavo. Kartais jis pagalvodavo, kad pats bjauriausias Edo palikimas savo našlei ir yra tas teiginys ant buferio, ir kai Ralfas žvelgdavo į jį, tuomet prisimindavo, kaip Edas atrodė tą vasaros popietę, Ralfui atėjus pas jį nuo "Raudonojo obuolio". Kaip Edas be marškinių sėdėjo lietintuvo purškiamoje vandens srovėje. Kaip ant akinių stiklo matėsi kraujo lašelis. Kaip jis palinko į priekį, žvelgdamas atviromis, protingomis akimis į Ralfą, ir tarė, kad kai kvailumas pasiekia tam tikrą lygį, pasidaro sunku su juo taikstytis.

Ir po to viskas prasidėjo, - kartais pagalvodavo Ralfas. Nors negalėjo prisiminti, kas tas "viskas". Tačiau ši atminties spraga (jei taip ir buvo) nepakeitė Ralfo tikėjimo, kad Eleną kažkas kažkaip apgavo... kad bloga lemtis pririšo skardinę jai prie uodegos, o ji net nepastebėjo.

6

Po mėnesio, kai Elena nusipirko "Volvo", Fėjų Čapiną ištiko širdies smūgis, šiam sudarinėjant preliminarinį dalyvių sąrašą trečiojo pakilimo-nusileidimo tako šachmatų turnyrui. Jį išvežė į Derio ligoninę, bet po septynių valandų Fėjus mirė. Ralfas dar spėjo prieš mirtį jį aplankyti, ir kai išvydo skaičius ant palatos durų - 315 - jį nusmelkė *déjà vu* jausmas. Iš pradžių jis pamanė, jog tai dėl to, kad visai čia pat Karolina baigė savo dienas, bet paskui prisiminė, kad šioje palatoje mirė Džimis V. Jiedu su Luiza aplankė Džimį prieš pat mirtį, ir šis juos atpažino, nors Ralfas nebuvo tuo tikras: laikai, kada jis pirmąkart ėmė tikrai domėtis Luiza, skendėjo rūke. Galbūt dėl to kalta buvo meilė, o galbūt ir senatvė, tačiau tikriausiai nemiga: ji tikrai kankino Ralfą po Karolinos mirties, nors po to pati netikėtai dingo, kaip kad kartais nutinka. Ir vis dėlto Ralfui atrodė, kad kažkas

([Sveika, moterie, sveikas, žmogau, mes jūsų laukėme])

visiškai neįprasta įvyko šioje palatoje. Kai jis paėmė išdžiūvusią, bejėgę Fėjaus ranką ir nusišypsojo į išsigandusias, sumišusias Fėjaus akis, keista mintis nušvietė protą: *Jie stovi ana ten kampe ir stebi mus.*

Ralfas atsigręžė. Žinoma, kampe nieko nebuvo, tačiau akimirką... akimirką...

7

Gyvenimas nuo 1993-ųjų iki 1998-ųjų bėgo kaip įprasta Deryje: balandžio pumpurai tapdavo krintančiais spalio lapais; Kalėdų eglutes parsiveždavo į namus gruodžio vidury ir išveždavo mašinų bagažinėse pirmąją sausio savaitę; gimdavo kūdikiai, o senieji išeidavo Anapilin. Kartais tenai iškeliaudavo ir žmonės pačioje jaunystėje.

Deryje prabėgo penki kirpimų ir cheminių sušukavimų, audrų ir išleistuvių vakarėlių, kavos ir cigarečių, prašmatnių pietų "Parberio prieplaukoje" ir dešrainių "Mažosios lygos" lauke metai. Jaunimas mylėjosi, girtuokliai krito iš mašinų, o mini sijonai išėjo iš mados. Žmonės perdenginėjo stogus ir perklojinėjo įvažiavimus į kiemą. Tai bu-

vo dažnai nepatenkinamas ir žiaurus kaip įprasta, nuobodus, kartais gražus, retkarčiais linksmas gyvenimas. Laikas bėgo, o gyvenimas tekėjo sava vaga.

1996-ųjų rudenį Ralfas įtikino save, kad jam tiesiosios žarnos vėžys. Išmatose jis ėmė užtikinėti kraujo, o kai pagaliau pasiryžo apsilankyti pas gydytoją Pikardą (kuris visų džiaugsmui pakeitė Ličfildą), jo galvoje jau sukosi mintys apie ligoninės lovą ir chemoterapiją. Tik užuot vėžio Ralfui diagnozavo hemorojų, kuris, pasak nepamirštamos Pikardo frazės, "iškišo savo galvą". Jis išrašė Ralfui žvakučių, ir jis nuėjo į "Rait Eidą". Džo Vaizeris perskaitė receptą ir išsišiepė.

- Šlykštu, - tarė jis, - bet nors atkrito tiesiosios žarnos vėžio problema, tiesa?

- Aš niekada ir negalvojau apie tiesiosios žarnos vėžį, - atkirto Ralfas.

Vieną 1997 metų žiemos dieną Luiza užsimanė plastmasinėmis Netės rogutėmis nusileisti nuo mylimos kalvos Strofordo parke. Ji nuskriejo "greičiau nei kiaulė riebaluotu loviu" (taip pasakė Donas Vyzis: jis netyčia tapo šio reginio liudininku) ir trenkėsi į moterų tualeto kabiną. Luiza susilaužė kelį ir patempė nugarą, ir nors Ralfas žinojo, kad negražu taip daryti, - negailestinga, - jis smagiai juokėsi iki pat ligoninės priimamojo. Ralfas nepajėgė susivaldyti net matydamas, kad Luiza, pamiršusi skausmą, irgi springsta iš juoko. Jis juokėsi, kol ašaros ištryško iš akių, ir tada pagalvojo, kad jį tuoj ištiks smūgis. Luiza atrodė tokia panaši į "mūsų Luizą", leisdamasi kalva žemyn, sukdamasi ratais, sukryžiavusi kojas it jogas iš paslaptingųjų Rytų. Ji vos nesugriovė tualeto kabinos. Pavasarį Luiza jau stovėjo ant kojų, nors lietingomis naktimis mausdavo kelį. Be to, jai atsibodo atsakinėti į Dono Vyzio klausimus, ar pastaruoju metu nenunešė kokio tualeto kabinos.

8

Taigi gyvenimas tekėjo sava vaga. Pasak išminčių, taip būna, kol mes svarstome kitus planus, ir jei per šiuos metus Ralfas Robertsas nesiskundė gyvenimu, tai tik todėl, kad nesvarstė kitų planų. Jis ne-

nutraukė draugystės su Džo Vaizeriu ir Džonu Leidekeriu, tačiau geriausiu draugu liko jo žmona. Jie beveik visur eidavo kartu, neturėjo jokių paslapčių ir pykdavosi taip retai, kad galima net sakyti, jog niekada. Jis taip pat turėjo skalikę Rozali, supamąją kėdę, kuri anksčiau priklausė ponui Čeisiui, ir beveik kiekvieną dieną sulaukdavo Natali apsilankymo (dabar ji jau pradėjo juos vadinti Ralfu ir Luiza, o ne "Lalfu ir Lulisa"). Ir svarbiausia, Ralfas buvo sveikas. Jis ramiai ir laimingai gyveno gyvenimą, kupiną Trumpalaikių sėkmių ir nesėkmių, iki 1998-ųjų kovo vidurio, kai pabudo vieną rytą, žvilgtelėjo į laikrodį prie lovos ir išvydo, kad dar tik 5:49.

Jis ramiai gulėjo šalia Luizos, nenorėdamas jos pažadinti, ir galvojo, kas privertė jį pabusti.

Pats žinai, kas, Ralfai.

Ne, nežinau.

Žinai. Tik paklausyk.

Ralfas įsiklausė. Labai įdėmiai. Po kiek laiko jis išgirdo tai sienose: tylų, švelnų mirties laikrodžio tiksėjimą.

9

Kitą rytą Ralfas pabudo 5:47, o dar kitą - 5:44. Minutė po minutės jo miegas trumpėjo, o tuo tarpu Deryje žiema po truputį užleido savo vietą pavasariui. Gegužės mėnesį Ralfas girdėjo mirties laikrodžio tiksėjimą visur, tačiau suprato, kad jis sklinda tik iš vienos vietos ir keičiasi, kaip kad geras pilvakalbys sugeba keisti savo balsą. Anksčiau jis sklido iš Karolinos. Dabar - iš paties Ralfo.

Ralfas nejautė siaubo, kokį patyrė, kai įtikino save, kad jam vėžys, ir nevilties, kokią prisiminė iš savo kankinimosi dėl nemigos. Jis ėmė greičiau pavargti ir vis sunkiau susikaupdvo bei prisimindavo paprastus dalykus, bet žvelgė į visa tai labai ramiai.

- Ar gerai miegi, Ralfai? - vieną dieną paklausė Luiza. - Tavo paakiai pamėlę.

- Tai nuo dopingo, - atsakė Ralfas.

- Labai juokinga!

Ralfas apkabino Luizą.

- Nesijaudink dėl manęs, brangioji. Man miego pakanka.

Tą pačią savaitę jis prabudo 4:02 ryto. Karštis giliai dilgčiojo rankoje - sinchroniškai su mirties laikrodžio tiksėjimu (kuris, be abejo, buvo tik jo širdies plakimas). Tik šį kartą tai nebuvo širdis, bent jau Ralfas taip negalvojo. Atrodė, tarsi elektrinis kaitinimo siūlas būtų paslėptas giliai jo rankoje.

Tai randas, - pagalvojo Ralfas, ir dar: - *Ne, tai pažadas. Pažado tesėjimo laikas jau beveik čia pat.*

Kokio pažado, Ralfai? Kokio *pažado?*

Ralfas nežinojo.

10

Vieną birželio dieną juos aplankė Elena su Nete ir papasakojo Ralfui su Luiza apie kelionę į Bostoną su "teta Melani", banko patarėja ir artima Elenos drauge. Elena ir teta Melani dalyvavo kažkokioje feminisčių konvencijoje, o Natali tuo tarpu žaidė su milijardu naujų draugų dieniniame vaikų centre. O tada teta Melani išvažiavo į Niujorką ir Vašingtoną su kitais feministiniais reikalais. Elena su Nete dar porai dienų pasiliko Bostone.

- Mes buvome kino teatre pažiūrėti filmuko, - pasakojo Netė. - Jis buvo apie žvėris miške. Jie kalbėjo!

- Filmukai, kur žvėrys kalba, labai šaunūs, tiesa? - paklausė Luiza.

- Taip! Be to, man nupirko šitą naują suknelę!

- Ji labai graži, - pagyrė Luiza.

Elena pažvelgė į Ralfą.

- Ar gerai jautiesi, drauguži? Atrodai išbalęs ir nepratarei nė žodžio.

- Kaip niekad gerai, - atsakė Ralfas. - Aš tik mąstau, kaip jums tinka šitos kepuraitės. Ar pirkote jas Fenvėj parke?

Ir Elena, ir Netė buvo užsimaukšlinusios beisbolo kepuraites. Naujojoje Anglijoje jos buvo įprastas dalykas per šiltus orus ("įprastas kaip katės šūdas", būtų pasakiusi Luiza), tačiau pamačius jas ant šių dviejų žmonių galvų, Ralfą užliejo gilus, aidintis jausmas... ir jis buvo surištas su tam tikru vaizdu, kurio jis niekaip negalėjo suprasti: "Raudonojo obuolio" priešakinė pusė.

Tuo tarpu Elena nusiėmė kepuraitę nuo galvos ir apžiūrėjo ją.

- Taip. Mes buvome ten, bet likome tik iki trečio padavimo. Vyrai meta ir gaudo kamuoliukus. Regis, pastaruoju metu neturiu pakankamai kantrybės vyrams ir jų kamuoliukams... bet mums patinka kepuraitės, tiesa, Natali?

- Taip, - sutiko Netė.

Kai kitą rytą Ralfas pabudo 4:01 ryto, randas dilgčiojo iš karščio, o mirties laikrodis jau beveik įgavo balsą, kuris vis kartojo keistą, nepažįstamą vardą: *Atropė... Atropė... Atropė.*

Aš žinau šitą vardą.

Tikrai, Ralfai?

Taip, jis buvo su surūdijusiu skalpeliu, turėjo nevalyvą butą, vadino mane Trumpiu ir paėmė... paėmė...

Ką paėmė, Ralfai?

Ralfas jau ėmė priprasti prie tokių tylių diskusijų: atrodė, kad jos sklinda kažkokiomis protinėmis bangomis piratiniu dažniu, kuris veikia tik anksti ryte, kai jis guli šalia žmonos, laukdamas saulės patekėjimo.

Paėmė ką? Ar prisimeni?

Ralfas to ir nesitikėjo. Balso paklausti klausimai visada likdavo neatsakyti, tačiau šįkart netikėtai atsirado atsakymas.

Žinoma, Bilio Makgoverno skrybėlę. Atropė paėmė Bilio panamą, o kai vieną syk jį supykdžiau, jis atkando kąsnį iš bryliaus.

Kas jis? Kas tas Atropė?

Ralfas nebuvo tikras. Jis tik žinojo, kad Atropė kažkaip buvo susijęs su Elena, kuri dabar džiaugėsi savo beisbolo kepuraite, ir kad jis turėjo surūdijusį skalpelį.

Greitai, - mąstė Ralfas Robertsas, gulėdamas tamsoje ir klausydamasis švelnaus ir pastovaus mirties laikrodžio tiksėjimo sienose. - *Aš greitai sužinosiu.*

11

Trečią birželio savaitę Ralfas vėl pradėjo matyti auras.

12

Kai birželis užleido vietą liepai, Ralfas dažnai pradėjo verkti, neretai be jokios konkrečios priežasties. Keista, nes jis nejautė depresijos ir nepasitenkinimo, tačiau kartais jis žvelgdavo į ką nors - galbūt į paukštelį, plazdantį danguje, ir širdis suvirpėdavo iš liūdesio ir netekties.

Jau beveik viskas baigta, - tarė vidinis balsas. Jis nebepriklausė Karolinai ar Biliui ir netgi ne jaunesniam Ralfui; tik nepažįstamojo balsas, nors nebūtinai nenuoširdus. - *Todėl ir liūdi, Ralfai. Visai normalu liūdėti, kai viskas pradeda eiti į pabaigą.*

Niekas neina į pabaigą! - atšovė Ralfas. - *Ir kodėl turėtų eiti? Kai paskutinįkart tikrinausi sveikatą, daktaras Pikardas sakė, kad aš sveikas kaip ridikas*! *Aš gerai jaučiuosi*! *Kaip niekada*!

Vidinis balsas tylėjo. Bet *žinančiai* tylėjo.

13

- Gerai, - garsiai ištarė Ralfas karštą liepos pabaigos popietę.

Jis sėdėjo ant suoliuko netoli tos vietos, kur stovėjo Derio vandens bokštas, kol didžiulė audra jo nenugriovė. Kalvos apačioje, šalia paukščių maudyklos, jaunuolis (tikras paukščių stebėtojas, sprendžiant iš žiūronų ir storos knygelių krūvos ant žolės) atidžiai užsirašinėjo kažką savo dienoraštyje.

- Gerai, pasakyk man, *kodėl* jau beveik viskas baigta. Pasakyk man.

Niekas iš karto neatsakė, tačiau Ralfas niekur neskubėjo. Jis daug išvaikščiojo tokią karštą dieną, todėl jautėsi pavargęs. Dabar jis prabusdavo apie pusę keturių ryto. Ralfas vėl pradėjo ilgus savo pasivaikščiojimus, tačiau nesitikėjo, kad jie padės jam ilgiau ar geriau išsimiegoti. Galvoje knibždėjo mintis, kad jis paskutinįsyk aplanko mylimiausias vietas Deryje ir atsisveikina.

Nes jau beveik išmušė pažado valanda, - atsakė balsas, ir randas vėl sudilgčiojo iš karščio. - *Pažado, duoto tau, ir tavo paties pasižadėjimo.*

- O kas tai buvo? - pasidomėjo Ralfas. - Jei aš pažadėjau, tai kodėl negaliu prisiminti ką?

Tikrasis paukščių stebėtojas išgirdo Ralfo žodžius ir atsisuko į kalvą. Jis išvydo tik vyriškį, sėdintį ant parko suoliuko ir kalbantį su savimi. Stebėtojo lūpos persikreipė iš pasišlykštėjimo ir jis pagalvojo: *Tikiuosi, aš mirsiu netapęs tokiu seniu.* Tada jis vėl atsisuko į paukščius ir ėmė užsirašinėti.

Giliai Ralfo galvoje staiga vėl kažkas kliktelėjo - tiksliau, mirktelėjo - ir nors Ralfas net nesujudėjo, jis pajuto, kaip greitai kyla į viršų... Greičiau nei bet kada.

Visai ne, - prabilo balsas. - *Kažkada tu buvai daug aukščiau, Ralfai. Ir Luiza taip pat. Bet tu tuoj pasieksi tą aukštumą. Greitai tu būsi pasiruošęs.*

Paukščių stebėtojas, kuris net nežinojo, kad jį gaubia nuostabi auksinė aura, apsidairė aplinkui, tikriausiai norėdamas įsitikiti, kad suvaikėjęs senis nuo kalvos viršūnės nesėlina jam už nugaros su atšipusiu įrankiu. Nuo reginio jis net išsižiojo. Jo akys išsipūtė. Ralfas pastebėjo staigius indigo spalvos blyksnius stebėtojo auroje ir suprato, kad jį ištiko šokas.

Kas jam atsitiko? Ką jis mato?

Bet Ralfas klydo. Svarbu ne tai, ką stebėtojas *matė*, o tai, ko jis *nematė*. Jis nebematė Ralfo, kadangi šis tiek pakilo, jog dingo iš Trumpalaikių lygio.

Jei jie būtų čia, aš juos lengvai pastebėčiau.

Ką, Ralfai? Jei kas būtų čia?

Klotė. Lachesė. Ir Atropė.

Iškart galvoje ėmė rinktis paveikslėliai it galvosūkio dalelės, kurios pasirodė daug sudėtingesnės nei atrodė.

Ralfas, šnibždėdamas: [- *O Dieve. O Dieve. O Dieve.*]

14

Po šešių dienų Ralfas atsibudo po trijų penkiolika ir suprato, kad išmušė pažado valanda.

15

- Nueisiu iki "Raudonojo obuolio" ir parnešiu ledų, - tarė Ralfas.

Buvo dešimta valanda ryto. Jo širdis daužėsi krūtinėje, o mintys blaškėsi po jį apėmusiu baltu siaubo triukšmu. Ralfas visai nenorėjo ledų, bet tai buvo ganėtinai geras pasiaiškinimas nukakti parduotuvėn. Jau ėjo pirma rugpjūčio savaitė, ir meteorologai žadėjo, kad dieną temperatūra pakils iki trisdešimties ir daugiau, o vakare gali griaudėti perkūnija.

Ralfas nusprendė, kad nebėra ko jaudintis dėl perkūnijos.

Prie virtuvės durų ant laikraščių stovėjo knygų lentynėlė. Luiza ją dažė raudonai. Ji atsistojo, uždėjo rankas ant pusiaujo ir atsitiesė. Ralfas netgi išgirdo, kaip trekštelėjo jos stuburas.

- Eisiu kartu. Man vakare skaudės galvą, jei nors trumpam neatsitrauksiu nuo dažų. Net nežinau, kodėl aš panorau dažyti tokią tvankią dieną.

Labiausiai Ralfas nenorėjo, kad Luiza eitų su juo kartu į "Raudonąjį obuolį".

- Tau nebūtina eiti, mieloji. Parnešiu kokosinių ledų, kuriuos tu mėgsti. Aš net negalvojau pasiimti Rozali. Taip drėgna. Geriau pasėdėk užpakalinėje verandoje.

- Tokią dieną bet kokie ledai ištirps, kol tu juos parneši namo, - paprieštaravo Luiza. - Eime, kol dar šešėlis šitoje...

Ji nutilo. Šypsenėlė dingo nuo jos veido. Ją pakeitė baimės kupinas žvilgsnis. Pilka Luizos aura, kuri tik vos vos patamsėjo per tuos metus, kai Ralfas jos nematė, dabar žibėjo rožinėmis žarijomis.

- Ralfai, kas atsitiko? Ką tu iš tiesų ketini daryti?

- Nieko, - atsakė jis, bet randas smarkai dilgčiojo, o mirties laikrodis tiksėjo iš visur. Jis norėjo priminti Ralfui, kad šis turi laikytis duoto *pažado*.

- Taip, kažkas atsitiko ir jau tęsiasi du ar tris mėnesius. Aš - kvaila moteriškė: žinojau, jog kažkas vyksta, bet neprisiverčiau pažvelgti tiesai į akis. Nes bijojau. Ir man buvo ko bijoti, tiesa? Aš neklydau.

- Luiza...

Staiga ji, beveik *šuoliuodama*, perbėgo per kambarį pas Ralfą, ir net senas nugaros sužalojimas nesutrukdė jai. Ralfui nespėjus jos sustabdyti, Luiza sugriebė jo dešinę ranką ir atidžiai į ją pažvelgė.

Randas spindėjo ryškiai raudonai.

Akimirką Ralfas dar tikėjosi, jog tai tik auros spindesys, ir Luiza nevalios jo įžvelgti. Bet ji pakėlė į jį kupinas siaubo akis. Siaubo ir dar kažko. Ralfas pagalvojo, jog tai - atpažinimas.

- O Dieve mano, - sušnibždėjo Luiza. - Vyrai parke. Tie su juokingais veidais... Klotė ir Lachė, ar panašiai... ir vienas iš jų perkirpo tau ranką. O, Ralfai, o Dieve mano, *ką tu privalai padaryti?*

- Luiza, neimk į galvą...

- *Nedrįsk man sakyti, kad neimčiau į galvą*! - suriko ji tiesiai Ralfui į veidą. - *Nedrįsk*! *NEDRĮSK*!

Paskubėk, - pašnibždėjo vidinis balsas. - *Neturi laiko stoviniuoti ir aiškintis. Kažkur jau prasidėjo veiksmas, o mirties laikrodis galbūt tiksi ne vien tik tau.*

- Turiu eiti.

Ralfas apsisuko ir nušlepseno prie durų. Iš susijaudinimo jis nepastebėjo Šerloko Holmso aplinkybės, dalyvaujančios šiame spektaklyje: šuo net neamtelėjo, nors *visada* imdavo loti, kai namie kas nors pakeldavo balsą. Rozali netupėjo savo įprastoje vietoje prie durų, o pačios durys buvo praviros.

Dabar Ralfui Rozali visai nerūpėjo. Jo kojos tarytum skendėjo lipniame sirupe, ir jis būtų apsidžiaugęs pasiekęs verandą, jau nekalbat apie "Raudonąjį obuolį". Širdis daužėsi krūtinėje, akys degė.

- *Ne*! - suriko Luiza. - *Ne, Ralfai, prašau*! *Prašau nepalik manęs*!

Luiza pasivijo Ralfą ir sugriebė jam už rankos. Ji vis dar laikė teptuką, ir raudoni dažų lašeliai, nukritę ant Ralfo marškinių, tapo panašūs į kraują. Luiza verkė, o begalinis jos liūdesys daužė Ralfo širdį. Jis nenorėjo jos taip palikti ir *negalėjo.*

Ralfas apsisuko ir paėmė ją už rankų.

- Luiza, aš tikrai turiu eiti.

- Tu nemiegodavai, - murmėjo ji.- Aš tai žinojau, kaip ir tai, kad kažkas atsitiko, tačiau mes galime išvažiuoti. Viską palikti, pasiimti tik Rozali, dantų šepetukus ir išvažiuoti...

Ralfas suspaudė jai rankas, ir Luiza tučtuojau liovėsi murmėti ir pažvelgė į jį ašarotomis akimis. Jos lūpos virpėjo.

- Luiza, paklausyk manęs. Aš privalau tai padaryti.

- *Aš praradau Polą, negaliu ir tavęs netekti*! - verkšleno ji. - *Aš to neištverčiau*! *Ralfai, aš to neištverčiau*!

Ištversi, - pagalvojo jis. - *Trumpalaikiai daug tvirtesni nei atrodo. Jie privalo tokie būti.*

Ralfas pajuto, kad ašaros rieda jo skruostais, bet įtarė, kad tai išsekimo, o ne liūdesio padarinys. Jei tik jis galėtų jai parodyti, kad tai nieko nepakeis, tik pasunkins jo užduotį...

Ralfas laikė Luizą per rankos atstumą. Randas dilgčiojo skaudžiai kaip niekada, ir Ralfą užliejo bėgančio laiko jausmas.

- Gali palydėti mane iki pusiaukelės, jei nori, - nusileido jis.- Galbūt tu net padėsi įvykdyti man užduotį. Aš *nugyvenau* puikų gyvenimą, Luiza. Bet *ji* dar nieko nepatyrė, todėl būsiu prakeiktas, jei leisiu tam kalės vaikui ją pasiimti vien dėl to, kad jis nori su manim suvesti sąskaitas.

- Koks kalės vaikas? Ralfai, apie ką tu kalbi?

- Apie Natali Dypno. Šį rytą ji turėtų žūti, bet aš neleisiu, kad taip atsitiktų.

- *Netė?* Ralfai, kodėl kas nors galėtų jai nutikti?

Ji atrodė tokia apstulbusi, tokia "mūsų Luiza"... bet argi už to nesislėpė kažkas daugiau? Kažkoks pamatuotas atsargumas? Ralfas pats sau atsakė teigiamai. Jis tikėjo, kad Luiza nebuvo tokia apstulbusi, kokia atrodė. Šitaip ji daugybę metų mulkino Bilį Makgoverną, - beje, ir patį Ralfą, - o čia buvo tik kita (labai puiki) senojo apsimetinėjimo versija.

Iš tikrųjų Luiza bandė jį sulaikyti. Ji labai mylėjo Netę, bet ji negalėjo rinktis ar savo vyrą, ar mažą mergytę, gyvenančią toje pačioje gatvėje. Luizai nerūpėjo nei amžius, nei sąžiningumo klausimai. Ralfas buvo jos vyras, o tai svarbiausia.

- Neišdegs, - tarė Ralfas ir vėl pajudėjo durų link. - Aš pažadėjau ir man beveik neliko laiko.

- Tada sulaužyk jį! - sušuko Luiza. Siaubo ir pykčio derinys jos balse apstulbino Ralfą. - Aš ne daug ką prisimenu iš tų laikų, bet nepamiršau, kad buvome susiję su dalykais, kurie vos mūsų neužmušė. Ir dėl mums nesuvokiamų priežasčių! Sulaužyk pažadą, Ralfai! Geriau sulaužyk jį nei mano širdį!

- O vaikas? O *Elena*? Netė - visas jos gyvenimas. Nejau Elena tik sulaužyto pažado iš manęs nusipelnė?

- Man *nusispjaut*, ko ji nusipelnė! Ko jie *visi* nusipelnė! - sušuko ji ir suraukė veidą. - Na taip, man visa tai rūpi. O kaip *mes*, Ralfai? Ar mudu nesiskaitome?

Jos juodos ispaniškos akys susidūrė su Ralfo akimis. Jei jis būtų ilgiau į jas pažiūrėjęs, būtų apsibliovęs, todėl nusuko savo akis į šalį.

- Aš tai padarysiu, mieloji. Netė gaus tai, ką mudu jau turėjome: dar septyniasdešimt metų.

Luiza beviltiškai pažvelgė į jį, tačiau daugiau nebemėgino sustabdyti. Ji tik pradėjo verkti.

- Kvailas senis! Kvailas, užsispyręs senis!

- Taip, tikriausiai, - sutiko Ralfas ir pakėlė jos smakrą. - Tačiau šis kvailas, užsispyręs senis laikosi savo duoto žodžio. Eime su manim.

- Gerai, Ralfai, - Luiza vos girdėjo savo balsą, o jos oda tapo šalta kaip ledas. Jos aura beveik visa paraudonavo. - Kas jai atsitiks?

- Ją partrenks žalias "Fordas" sedanas. Jei aš nestosiu į jos vietą, ją ištaškys po visą Hariso aveniu... tiesiai prieš Elenos akis.

16

Kai jie lipo į kalvą "Raudonojo obuolio" link (iš pradžių Luiza atsilikinėjo, o po to stengėsi pasivyti Ralfą, bet greitai liovėsi taip daryti, nes suprato, jog šitaip Ralfo neprivers sulėtinti tempą), Ralfas papasakojo jai, ką galėjo. Luiza truputį prisiminė, kad buvo po žaibo įskeltu medžiu prie atšakos, - nors iki šio ryto manė, jog tai sapnas, - tačiau per paskutinę Ralfo kovą su Atrope ji stovėjo viršuje. Dabar Ralfas papasakojo, kaip Atropė grasino atsiųsti Netei atsitiktinę mirtį, jei šis nepasitrauks jam iš kelio. Taip pat jis papasakojo, kaip išmaldavo pažadą iš Klotės ir Lachesės, kad Atropę būtų galima pergudrauti ir išgelbėti Netę.

- Manau, kad... sprendimą priėmė... beveik pačioje to keisto pastato viršūnėje... to Bokšto... apie kurį jie kalbėjo. Galbūt... net *pačioje* viršunėje.

Ralfas gaudė kvapą, jo širdis plakė smarkiai kaip niekada, bet turbūt dėl greito ėjimo ir tvankios dienos. Baimė atlėgo po pokalbio su Luiza.

Jiedu išvydo "Raudonąjį obuolį". Už pusės kvartalo nuo ten, autobusų stotelėje, it generolas, nužvelginėjantis karius, stovėjo ponia Perin. Ant rankos kabėjo pirkinių tinklelis. Šalia buvo įrengta stotelės pastogė, kur buvo galima pasislėpti nuo saulės, bet ponia Perin išdidžiai ją ignoravo. Netgi saulės spindesy jos aura išliko Vest Pointo uniformų pilkumo kaip ir tą 1993-ųjų spalio vakarą. Elenos ir Netės dar nesimatė.

17

- Žinoma, aš jį pažinau, - vėliau Estera Perin pasakos Derio "News" korespondentui. - Nejau aš jums atrodau nepatikima, jaunuoli? Ar suvaikėjusi? Pažinojau Ralfą Robertsą jau dvidešimt metų. Geras vyras buvo. Žinoma, ne toks kilmingas kaip jo žmona, - Karolina buvo Saterveit iš Bengoro Saterveitų, - bet vis tiek labai puikus žmogus. Aš taip pat pažinau ir žaliojo "Fordo" vairuotoją. Pitas Salivanas nešiojo man laikraščius ir puikiai atlikdavo savo darbą. Naujasis laiškanešys Morisonas visada įmeta laikraštį į gėlių lysvę ar ant verandos stogo. Pitas važiavo su motina, kaip supratau, besimokančiojo teisėmis. Tikiuosi jis nelabai sielosis dėl to, kas atsitiko, nes jis - geras vaikinas, ir tai visai ne jo kaltė. Aš viską mačiau ir galiu už jį laiduoti.

Manote, kad aš tauškalė. Nesiginkite: galiu perskaityti jūsų veidą kaip ir jūsų laikraštį. Pasakiau, ką norėjau. Iškart pažinau Ralfą, tačiau yra vienas dalykas, kuris skambės keistai, jei parašysite savo straipsnyje... bet juk jūs to nedarysite. Ralfas atsirado iš niekur, kad išgelbėtų mergaitę.

Estera Perin įsistebeilija į pagarbiai tylintį jauną korespondentą kaip botanikas į adatėle persmeigtą drugelį.

- Aš nesakau, kad jis tarsi atsirado iš niekur, jaunuoli, bet galiu lažintis, kad jūs išspausdinsite būtent taip.

Ji palinksta į priekį, neatitraukdama akių nuo korespondento veido, ir vėl pakartoja.

- *Jis atsirado iš niekur, kad išgelbėtų mergaitę. Ar supratote?* Iš niekur!

18

Avarija buvo aprašyta pirmajame kitos dienos Derio "News" puslapyje. Estera Perin spalvingai nušvietė įvykį. Fotografas Tomas Metjusas patalpino jos nuotrauką šalia straipsnio, kurioje ponia Perin atrodė panaši į mamą Džodę iš "Pykčio vynuogių". Straipsnio pavadinimas bylojo: "TARSI JIS ATSIRADO IŠ NIEKUR, TEIGIA TRAGEDIJOS LIUDININKĖ".

Jį perskaičiusi, ponia Perin visai nenustebo.

19

- Pagaliau gavau, ko norėjau, - tęsė Ralfas, - bet tik todėl, kad Klotė ir Lachesė - ir už jų stovintys aukštesniuose lygmenyse - tiesiog troško sustabdyti Edą.

- Aukštesni lygmenys? Kokie aukštesni lygmenys? Ir koks *pastatas*?

- Nesvarbu. Tu pamiršai, bet prisiminus nieko nepakeisi. Tik svarbiausia, Luiza, kad jie norėjo sustabdyti Edą ne todėl, kad tūkstančiai žmonių būtų žuvę Visuomenės centre, o todėl, kad bet kokia kaina reikėjo išgelbėti vieno žmogaus gyvybę. Kai pagaliau priverčiau juos suprasti, kad aš jaučiu tą patį savo vaikui, kaip jie - savo, sandėris įvyko.

- Tada jie tau perkirpo ranką, tiesa? Ir tada tu pažadėjai? Apie tai tu ir kalbėdavai per miegus.

Ralfas nustebęs pažvelgė į Luizą.

- Taip, - atsakė jis ir persibraukė per kaktą. - Tikriausiai.

Oras plaučiuose gulė it metalo drožlės.

- Gyvybė už gyvybę - tokia sandėrio esmė. Natali gyvybė už manąją. Ir...

[Ei! Liaukis išsisukinėti! Liaukis, arba suspardysiu tau šikną.]

Ralfas nutilo, išgirdęs stačiokišką, bet pažįstamą balsą, kurio niekas kitas, išskyrus jį, negalėjo išgirsti, ir pažvelgė į kitą gatvės pusę.

- Ralfai? Kas...

- Ša!

Ralfas prispaudė Luizą prie išdžiūvusio krūmo priešais Eplbaumų namą. Jis nežmoniškai prakaitavo: per visą kūną bėgo sunkūs it variklio tepalas prakaito lašai. Ralfas jautė, kaip visos jo liaukos permeta savo karštą naštą į kraują. Jo apatiniai bandė sulįsti į užpakalį. Liežuvis tapo it degiklis po sprogimo.

Luiza pasekė, kur nukrypo Ralfo žvilgsnis.

- Rozali! - sušuko ji. - Rozali, bjaurus šunėke! Ką tu čia veiki?

Kitoje gatvės pusėje, ant šaligatvio priešais namą, kur gyveno Elena ir Natali, kol Edui nepasimaišė protas, stovėjo (tiksliau, gūžėsi) juodai ruda skalikė, kurią Luiza padovanojo Ralfui per pirmąsias jųdviejų Kalėdas. Pirmąkart per visus tuos metus kalaitė Luizai priminė Rozali nr.1. Antroji Rozali stovėjo viena, bet tai nesulaikė staigaus Luizos siaubo.

O, ką aš padariau? - pamanė ji. - *Ką aš padariau?*

- *Rozali*! - pašaukė Luiza. - *Rozali, ateik čia*!

Šuo išgirdo ją, bet nesijudino iš vietos.

- Ralfai? Kas ten vyksta?

- *Ša*! - vėl pakartojo jis, bet Luiza sulaikė kvėpavimą, nes išvydo kažką gatvėje.

Jos paskutinė viltis, jog viskas vyko tik Ralfo galvoje, kad tai tik buvusios patirties aidas, dingo, nes šuo jau turėjo kompanionę. Laikydama šokdynę dešinėje rankoje, šešiametė Netė Dypno priėjo prie šaligatvio krašto ir pažvelgė į namą kitoje gatvės pusėje, kurio jau nebeprisiminė ir kur jos bemarškinis tėtušis, žaidėjas be paskirties, vardu Edas Dypno, sėdėjo vaivorykščių raizginyje, klausėsi muzikos, o kraujo lašelis džiūvo ant Džono Lenono stiliaus akinukų stiklo. Natali pažvelgė į kitą gatvės pusę ir pamačiusi Rozali laiminga nusišypsojo. Ši stebėjo ją liūdnomis, baikščiomis akimis.

20

Atropė manęs nemato, - mąstė Ralfas. - *Jis susitelkęs ties Rozali... ir, be abejo, Nete... ir jis manęs nemato.*

Viskas aplinkui priminė kažkokią paslėptą tobulybę. Namas, Rozali ir Atropė su atsmaukta ant galvos kepure, panašus į patenkintą savimi reporterį iš šeštojo dešimtmečio Idos Lupino filmų. Tik šįkart ant galvos pūpsojo ne panama su iškąstu bryliumi, o beisbolo kepuraitė, per maža netgi Atropei, nes ji buvo padidinta iki paskutinės skylutės. O kaipgi kitaip, juk kepuraitė priklausė mažai mergaitei.

Dabar trūksta tik Pito, laiškanešio, ir spektaklis prasidės, - pagalvojo Ralfas. - *Finalinė trijų dalių tragikomedijos* "Nemiga, arba Trumpalaikio gyvenimas Hariso aveniu" *scena. Visi nusilenkia ir palieka sceną.*

Ši kalaitė taip pat bijojo Atropės kaip ir jos pirmtakė. Pagrindinė priežastis, kodėl mažas plikas daktariūkštis nepastebėjo Ralfo ir Luizos buvo ta, kad jis bandė sulaikyti šunį, kol pasiruoš. Ir štai scenoje pasirodė Netė, einanti pas savo mylimiausią šunelį pasaulyje, pas Ralfo ir Luizos Rozali. Jos šokdynė

(Trys-šeši-devyni, štai ir žąsinai girti)

karojo ant rankos. Vilkėdama jūreivišką palaidinę ir mėlynus šortus, Netė atrodė neapsakomai graži ir trapi. Plaukų uodegėlės maskatavo į šalis.

Viskas vyksta pernelyg jau greitai, - pagalvojo Ralfas. - *Pernelyg jau greitai.*

[*Visai, ne, Ralfai. Tau puikiai pavyko prieš penkerius metus, pavyks ir dabar.*]

Lyg ir Klotės balsas, bet neliko laiko atsigręžinėti. Žalia mašina nuo oro uosto iš lėto važiavo Hariso aveniu, judėdama labai atsargiai, o tai reiškė, jog vairuotojas arba labai senas, arba labai jaunas. Kaip ten būtų, tai buvo ta pati mašina, purvina membrana kabėjo virš jos lyg šydas.

Gyvenimas - ratas, - pamanė Ralfas, ir jam dingtelėjo, kad jau nebe pirmą kartą susiduria su tokiu palyginimu. - *Ką manei palikęs toli už savęs, anksčiau ar vėliau sugrįžta. Kaip ten būtų, bet vėl sugrįžta.*

Rozali dar kartą pamėgino ištrūkti, ir kai pamesdamas kepurę Atropė patraukė ją atgalios, Natali atsiklaupė šalia kalaitės ir patapšnojo jai per nugarą.

- Ar pasimetei, mergaite? Ar pati išėjai? Niekis, aš parvesiu tave namo.

Ji apkabino Rozali, rankytėmis durdama per Atropę. Jos gražus veidelis sustingo vos už kelių colių nuo šlykštaus jo šypsnio. Netė pakilo.

- Eime, Rozali! Eime, mažyte!

Rozali nusekė šalia Netės, vienąkart atsisukdama į nykštuką ir neramiai suinkšdama. Kitoje Hariso aveniu pusėje Elena išėjo iš "Raudonojo obuolio" - išsipildė paskutinė Atropės rodyto Ralfui reginio sąlyga. Jos beisbolo kepuraitė pūpsojo ant galvos.

Ralfas apglėbė Luizą ir karštai pabučiavo.

- Aš myliu tave visa širdimi. Prisimink tai, Luiza.

- Aš žinau, - ramiai atsakė ji. - Ir aš *tave* myliu. Todėl ir negaliu leisti, kad tu tai padarytum

Luiza apsivijo jo kaklą geležinėmis rankomis. Ralfas pajuto, kaip jos krūtinė prisispaudžia prie jo, kai jis kiek tik pajėgė įtraukė oro į plaučius.

- *Eik šalin, nususęs šunsnuki*! - suriko Luiza. - *Aš nematau tavęs, bet žinau, kad tu ten*! *Eik šalin*! *Eik šalin ir palik mus ramybėje*!

Natali sustingo vietoje ir nustebusi pažvelgė į Luizą. Pastačiusi ausis, sustingo ir Rozali.

- *Neik į gatvę, Nete*! - sušuko jai Luiza. - *Neik*...

Staiga ji pajuto, kad sukabintos ant Ralfo kaklo rankos spaudžia tuštumą.

Ralfas išnyko kaip dūmas.

21

Atropė atsigręžė į riksmą ir išvydo Ralfą su Luiza kitoje Hariso aveniu pusėje. Dar svarbiau: jis suprato, kad Ralfas jį mato. Atropė išpūtė akis; lūpas iškreipė neapykantos grimasa. Ranka, pavėlavusi penkerius metus, pridengė plikę, kurią kirto daugybė randų, likusių nuo jo skalpelio.

[*Eik po velnių, Trumpy*! *Ta maža kalė mano*!]

Ralfas pastebėjo, kad Netė nustebusi dairosi į Luizą. Jis išgirdo, kaip Luiza jai suriko, liepdama neiti į gatvę. Po to iš kažkur čia pat Ralfas išgirdo Lachesės balsą.

[*Kilk, Ralfai*! *Kiek tik gali*! *Paskubėk*!]

Ralfas pajuto kliktelėjimą galvoje, pykinimą skrandyje, ir staiga visas pasaulis nušvito spalvų gausybe. Jis pusiau matė ir juto, kaip Luizos rankos užpildo vietą, kur ką tik buvo jo kūnas, o tada jis atsiplėšė nuo jos - ne, jį nunešė nuo jos. Ralfas pajuto milžinišką srovę ir suprato, kad jei egzistuoja Aukštesnė Paskirtis, tai jis prisijungė prie jos ir greitai nuplauks kartu su ja.

Natali ir Rozali stovėjo tiesiai prieš namą, kurį kažkada Ralfas dalijosi su Biliu Makgovernu, kol jo nepardavė ir nepersikraustė pas Luizą. Netė dvejodama dėbtelėjo į Luizą ir pamojavo jai.

- Jai nieko neatsitiko, Luiza. Ji su manin, - Netė patapšnojo Rozali per galvą. - Nesijaudink, aš pervesiu ją per gatvę.

Po to, nulipusi nuo šaligatvio, ji pašaukė motiną.

- Neberandu savo beisbolo kepuraitės! Ko gero, kažkas ją pavogė.

Rozali vis dar stovėjo ant šaligatvio. Netė nekantriai atsisuko į ją.

- *Eime*, Rozali!

Žalia mašina judėjo į mergaitę, bet labai lėtai. Iš pradžių Netei ji nepasirodė pavojinga. Ralfas iškart atpažino vairuotoją ir nė kiek neabejojo savo jausmais bei negalvojo, kad tai haliucinacija. Šią akimirką atrodė labai teisinga, kad artėjančią mašiną vairuoja jo buvęs laiškanešys.

- *Natali*! - suriko Luiza. - *Natali, ne*!

Atropė šoktelėjo į priekį ir pliaukštelėjo Rozali per užpakalį.

[*Judinkis, šiukšle*! *Eik šalin*! *Kol aš nepersigalvojau*!]

Atropė paskutinįsyk išsišiepė Ralfui, kai Rozali išbėgo į gatvę... ir į juostą, kuria artėjo "Fordas", vairuojamas šešiolikmečio Pito Salivano.

Natali nepastebėjo mašinos. Ji žiūrėjo į Luizą, kurios veidas buvo įraudęs ir bauginantis. Pagaliau Netė suprato, kad Luiza šaukė ne dėl Rozali, o dėl kažko kito.

Pitas pastebėjo išbėgusią skalikę, bet ne mažą mergaitę. Jis pasuko, norėdamas aplenkti Rozali, ir taip nustatė "Fordą" tiesiai į Natali. Ralfas išvydo du išsigandusius veidus už priekinio mašinos stiklo, o ponia Salivan galbūt net šaukė. Atropė šokinėjo iš džiaugsmo.

[*Aha, Trumpalaiki*! *Kvailas žily*! *Sakiau, kad tau atkeršysiu*!]

Elena paleido duonos kepaliuką iš rankų.

- *Natali, saugooookis*! - suriko ji.

Ralfas pasileido tekinas. Tik darė tai vien mintimis. Ir kai jis pasiekė Netę, nerdamas ištiesęs į priekį rankas ir jausdamas, kad mašina visai čia pat ir akina jį atsispindinčiais nuo jos saulės spinduliais, išlendančiais pro lavonmaišį, Ralfas vėl mirktelėjo galvoje ir paskutinį kartą nusileido į Trumpalaikių lygmenį.

Jis nukrito į pilną garsų pasaulį: Elenos ir Luizos riksmai persipynė su "Fordo" padangų spiegimu. Ir virš viso to it peraugęs vijoklis suposi Atropės juokas. Ralfas spėjo žvilgtelėti į dideles žydras Netės akis ir sukaupęs visą jėgą nustūmė ją kuo toliau. Mergaitė parkrito ant nutekamojo griovelio, užsidirbdama mėlynę ant užpakaliuko, bet daugiau nenukentėjo. Iš toli Ralfas išgirdo, kaip Atropė suspigo iš pykčio, netikėdamas savo akimis.

Dvitonis "Fordas", riedantis dvidešimties mylių per valandą greičiu, partrenkė Ralfą, ir visi balsai nutilo. Ralfas pašoko į orą ir lėtai nusileido - bent jau viduje viskas *vyko* labai lėtai. Ant skruosto lyg tatuiruotė liko "Fordo" priekinių grotelių atspaudas, o lūžusi koja nukaro be gyvybės ženklų. Ralfas spėjo pastebėti po savimi šešėlį, nuslenkantį šaligatviu it raidė "X", ir raudonų lašelių čiurkšlę ore virš savęs, taip pat dar pagalvojo, kad Luiza aptaškė jį dažais daugiau nei iš pradžių atrodė. Jis dar spėjo pastebėti, kad Natali sėdi ant šaligatvio krašto ir verkia, tačiau yra sveika... ir pajusti Atropę ant šaligatvio už jos, šokinėjantį iš pykčio ir grūmojantį kumščiu.

Kaip toks senas kvailys, ko gero, neblogai pasirodžiau, - pamanė Ralfas, - *bet dabar visai ne pro šalį būtų nusnūsti.*

Ralfas smarkiai trenkėsi į žemę ir nusirito: kiaušas įskilo, stuburas lūžo, šonkauliai pradūrė plaučius, kepenys trūko, o žarnynas suplyšo.

Tačiau neskaudėjo.

Nė trupučio.

22

Luiza niekada nepamiršo siaubingo trenksmo, kai Ralfas nukrito ant Hariso aveniu, ir kruvino pėdsako, kurį jis paliko, besiridendamas

iki autobusų stotelės. Ji norėjo surikti, bet neišdrįso. Kažkoks gilus, teisingas balsas pakuždėjo jai, kad tokiu atveju nuo šoko, siaubo ir vasaros karščio ji griūtų be sąmonės ant šaligatvio, o kai atsigautų, Ralfas jau būtų aukštybėse.

Todėl Luiza pasileido tekina, pamesdama vieną batą, akies krašteliu matydama, kad Pitas Salivanas lipa iš "Fordo", kuris sustojo toje pat vietoje, kur ir Džo Vaizerio automobilis, - taip pat "Fordas", - kai prieš keletą metų Džo suvažinėjo pirmąją Rozali. Luiza taip pat jautė, kad Pitas rėkia.

Luiza pasiekė Ralfą ir atsiklaupusi šalia jo pastebėjo, kad "Fordas" pakeitė jo figūrą, kad kūnas po pažįstamomis kelnėmis ir dažais aptaškytais marškiniais tapo visiškai kitoks nei tas, kurį spaudė prie savęs dar prieš minutę. Tik Ralfo akys liko atmerktos, švytinčios ir supratingos.

- Ralfai?

- Taip, - jo balsas skambėjo aiškiai ir tvirtai, be jokio skausmo žymių. - Taip, Luiza, aš tave girdžiu.

Ji norėjo jį apkabinti, bet sudvejojo, pagalvojusi, kad nevalia judinti rimtai sužeistų žmonių, nes galima dar labiau juos sužaloti ar net užmušti. Luiza dar kartą pažvelgė į Ralfą, į iš burnos plūstantį kraują ir į tai, kad apatinė kūno dalis kažkaip atsiskyrusi nuo viršutinės, ir nusprendė, kad jau nebeįmanoma daugiau pakenkti. Ji apkabino Ralfą ir prisispaudė prie jo, jusdama nelaimės kvapus: kraujo ir saldžiarūgštį acetoninį sunaudoto adrenalino kvapą - kai Ralfas iškvėpdavo orą.

- Ir vėl tu tai padarei, ar ne? - paklausė Luiza. Ji pabučiavo Ralfui į skruostą, į kruvinus antakius ir į kruviną kaktą, kur oda mataravo, nusilupusi nuo skalpo. - Tik pažiūrėk į save! Marškiniai perplėšti, kelnės suplyšę... gal manai, kad drabužiai ant medžių auga?

- Kaip jis? - paklausė už Luizos stovinti Elena.

Luiza neatsisuko, bet išvydo šešėlius ant gatvės: Eleną, apkabinusią savo verkiančią dukrą per pečius, ir Rozali, stovinčią prie dešinės Elenos kojos.

- Jis išgelbėjo Netei gyvybę, o aš net nepastebėjau, iš kur jis atsirado. Prašau, Luiza, pasakyk, kad jam nieko neat...

Šešėlis sujudėjo, nes Elena pasislinko į priekį, iš kur matėsi Ralfo kūnas. Ji priglaudė Netės veidą prie savo palaidinės ir sudejavo.

Luiza dar arčiau palinko prie Ralfo, glostydama delnais jo skruostus ir norėdama pasakyti, jog ji ketino eiti su juo, bet jis per greitai dingo. Jis paliko ją už savęs.

- Myliu tave, brangioji, - kalbėjo Ralfas.

Jis dešine ranka paglostė jai skruostą. Ralfas pabandė pakelti ir kairiąją, bet neįstengė.

Luiza paėmė jo ranką ir pabučiavo.

- Aš tave irgi myliu, Ralfai. Visada mylėsiu. Labai labai.

- Aš privalėjau taip padaryti. Supranti?

- Taip, - Luiza nežinojo, ar ji *suprato*, ar ji *kada nors* supras... bet ji žinojo, kad Ralfas miršta. - Taip, suprantu.

Ralfas atsiduso (acetono kvapas vėl atsimušė į Luizos veidą) ir nusišypsojo.

- Ponia Čeis? Tai yra ponia Roberts? - dusdamas prabilo Pitas. - Ar ponas Robertsas sveikas? Prašau pasakykit, kad aš jo nesužeidžiau!

- Nesiartink, Pitai, - Luiza net neatsisuko. - Ralfas jaučiasi gerai. Jis tik suplėšė savo kelnes ir marškinius... tiesa, Ralfai?

- Taip. Tikrai. Tau reikėtų gerai iškaršti man kailį už...

Ralfas nutilo ir pasisuko į kairę. Ten nieko nebuvo, bet Ralfas vis tiek nusišypsojo.

- Lachesė!

Jis ištiesė drebančią kruviną dešinę ranką, ir, Luizai, Elenai bei Pitui Salivanui stebint, ji dukart pakilo į orą ir nusileido. Dabar Ralfo žvilgsnis nukrypo į dešinę. Lėtai, labai lėtai jis ištiesė ranką į tą pusę. Kai Ralfas prabilo, jo balsas ėmė blėsti.

- Sveikas, Klote. Nepamiršk: tai... neskaudės. Teisingai?

Ralfas kažko išklausė ir nusišypsojo.

- Aha, - sušnibždėjo jis, - kai tik pasitaikys proga.

Jo ranka vėl pakilo į orą ir nukrito ant krūtinės. Ralfas vėl pažvelgė į Luizą savo blėstančiomis mėlynomis akimis.

- Paklausyk, - sunkiai kalbėjo Ralfas, tačiau jo akys spindėjo. - Kiekvieną dieną, kai atsibusdavau šalia tavęs, aš pasijusdavau jaunas, ir viskas... atrodydavo nauja.

Jis vėl pabandė pakelti ranką prie Luizos skruosto, bet nebeįstengė.

- Kiekvieną dieną, Luiza.

- Aš irgi jaučiau tą patį, Ralfai. Tarytum pabusčiau jauna.

- Luiza?

- Ką?

- Tiksėjimas, - Ralfas nurijo seiles ir didelėmis pastangomis ištarė žodį. - Tiksėjimas.

- Koks tiksėjimas?

- Niekis, jis jau nutilo, - ištarė Ralfas ir plačiai nusišypsojo.

Tada nutilo ir pats Ralfas.

23

Klotė ir Lachesė stovėjo ir žiūrėjo į Luizą, raudančią prie negyvo vyriškio gatvėje. Vienoje rankoje Klotė laikė žirkles. Jis pakėlė kitą prie akių ir stebėdamasis apžiūrėjo ją.

Ranka spindėjo kaip ir Ralfo aura.

Klotė: [*Jis čia... viduje... nuostabu!*]

Lachesė pakėlė dešinę ranką. Kaip ir Klotės kairė ji atrodė tarsi su užmauta mėlyna pirštine ant žaliai auksinės auros.

Lachesė: [*Taip. Jis buvo nuostabus žmogus.*]

Klotė: [*Ar mes jai jį atiduosime?*]

Lachesė: [*Ar galim?*]

Klotė: [*Yra tik vienas būdas išsiaiškinti.*]

Jiedu priėjo prie Luizos ir ant abiejų jos skruostų uždėjo po ranką, kuria sveikinosi su Ralfu.

24

- Mamyte! - sušuko Natali Dypno. Iš susijaudinimo ji netgi ėmė švepluoti kaip mažytė. - Kas tie mazi zmogučiai? Kodėl jie liecia Lulisą?

- Ššš, brangioji, - nutildė ją Elena ir priglaudė Netės galvą sau prie krūtinės.

Šalia Luizos Roberts nebuvo jokių žmogučių. Ji viena klūpėjo gatvėje prie vyriškio, kuris išgelbėjo Elenos dukters gyvybę.

25

Staiga Luiza pakėlė nustebusias akis. Ji užmiršo savo liūdesį, kai nuostabus

(šviesos mėlynos šviesos)

ramybės pojūtis užliejo ją. Akimirką Hariso aveniu dingo. Luiza atsidūrė tamsioje patalpoje, kvepiančioje šieňu ir karvėmis, į kurią veržėsi šimtai saulės spindulių. Ji niekada neužmiršo džiaugsmo protrūkio, apėmusio ją tą akimirką, ir jausmo, kad visa tai ji matė Ralfo akimis: visatą, kur už tamsos visada gali rasti akinančią šviesą... ar tik ji nemato jos pro plyšius?

- Ar galėsite man kada nors atleisti? - verkšleno Pitas. - Dieve mano, ar atleisite man?

- O taip. Ko gero, - ramiai atsakė Luiza.

Ji perbraukė ranka per Ralfo veidą, užmerkdama jam akis, ir pasidėjusi jo galvą sau ant kelių ėmė laukti policijos. Jai atrodė, kad Ralfas paprasčiausiai užmigo. Luiza pastebėjo, kad ilgas baltas randas ant dešinės Ralfo rankos išnyko.

1990 m. rugsėjo 10-oji - 1993 m. lapkričio 10-oji

Stephen King

NEMIGA

Romanas

Redaktorius J.Vabuolas
Dailininkas A.Šimakauskas

Formatas 84x108 1/32. Popierius ofsetinis. Garnitūra 10 p.
SL Nr. 929. Ofsetinė spauda 9,75 sąl.sp.l.
Užsakymo Nr. 71 Kaina sutartinė.
"Eridanas", 3009 Kaunas, Partizanų 4.
Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė,
Girelės 22, 4320, Kaišiadorys.

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS

Ralfas Robinsas su Luiza Čeis persikelia į žmogui nepasiekiamą antgamtinio pasaulio lygmenį ir čia akis į akį susiduria su trim anapusių pasiuntiniais, kurie asocijuojasi su senovės graikų mitologinėmis likimo deivėmis moiromis. Knygos herojams pamažu ima ryškėti, kokią sukrečiančią misiją jiems lėmė aukštesnės jėgos, idant būtų išsaugota harmoninga žmogiškosios būties pusiausvyra tarp Paskirties ir Atsitiktinumo...